ငယ်,လတ်

တိက-ဒုကမာတိကာ

နှင့်

ဓာတုကထာအောင်ပန်း

ဓမ္မဒါန

အရှင်ဉာဏသာမိ (မြစ်သား)

သာသနာ - ၂၅၅၁ ခု   ကောဇာ - ၁၃၆၉ ပြည့်

ဤစာအုပ်၌

၁။	မာတိကာနိဒါန်း	(က)
၂။	တိကမာတိကာ အရကောက်	၁
၃။	တိကမာတိကာ အဓိပ္ပါယ်များ	၁၆
၄။	ဒုကမာတိကာ အရကောက်	၁၉
၅။	ဒုကမာတိကာ အဓိပ္ပါယ်များ	၅၄
၆။	သုတ္တန္တိက ဒုကမာတိကာ အရကောက်	၅၉
၇။	ဓာတုကထာ အရကောက်	၇၅
၈။	ပထမနယနိဒ္ဒေသ(ဥဒ္ဒေသ)	၈၀
၉။	ဒုတိယနယနိဒ္ဒေသ	၈၉
၁၀။	တတိယနယနိဒ္ဒေသ	၉၃
၁၁။	စတုတ္ထနယနိဒ္ဒေသ	၉၆
၁၂။	ပဉ္စမနယနိဒ္ဒေသ	၉၉
၁၃။	ဆဋ္ဌနယနိဒ္ဒေသ	၁၀၃
၁၄။	သတ္တမနယနိဒ္ဒေသ	၁၁၅
၁၅။	အဋ္ဌမနယနိဒ္ဒေသ	၁၁၈
၁၆။	နဝမနယနိဒ္ဒေသ	၁၂၀
၁၇။	ဒသမနယနိဒ္ဒေသ	၁၂၄
၁၈။	ဧကာဒသမနယနိဒ္ဒေသ	၁၂၆
၁၉။	ဒွါဒသမနယနိဒ္ဒေသ	၁၂၈
၂၀။	တေရသမနယနိဒ္ဒေသ	၁၃၀
၂၁။	စုဒ္ဒသမနယနိဒ္ဒေသ	၁၃၂
၂၂။	ဓာတုကထာ ယေဇွဲပုံ နယူပဒေသ	၁၃၄

စုံလင်စွာဖြင့် ဝေဝေဆာဆာ တန်ဆာဆင်၍ ဖော်ပြထားပါသည်။

ကိုလတ် + မငြိမ်းသဲစု - အောင်သမြေ အော့ဖ်ဆက်နှင့်ပုံနှိပ်လုပ်ငန်း၊ ဖုန်း ၀၉-၅၁၀၀၀၀၀

http://www.dhammadownload.com

http://www.dhammadownload.com

ငယ်,လတ်

တိက-ဒုကမာတိကာ

နှင့်

ဓာတုကထာအောင်ပန်း

ဓမ္မဒါန

အရှင်ဉာဏသာမိ (မြစ်သား)

သာသနာ - ၂၅၅၁ ခု ကောဇာ - ၁၃၆၉ ပြည့်

http://www.dhammadownload.com

ငယ်,လတ်

တိက-ဒုကမာတိကာ

နှင့်

ဓာတုကထာအောင်ပန်း

ဓမ္မဒါန

အရှင်ဉာဏသာမိ (မြစ်သား)

သာသနာ - ၂၅၅၁ ခု   ကောဇာ - ၁၃၆၉ ပြည့်

http://www.dhammadownload.com

ဤစာအုပ်၌

၁။	မာတိကာနိဒါန်း	(က)
၂။	တိကမာတိကာ အရကောက်	၁
၃။	တိကမာတိကာ အဓိပ္ပါယ်များ	၁၆
၄။	ဒုကမာတိကာ အရကောက်	၁၉
၅။	ဒုကမာတိကာ အဓိပ္ပါယ်များ	၅၄
၆။	သုတ္တန္တိက ဒုကမာတိကာ အရကောက်	၅၉
၇။	ဓာတုကထာ အရကောက်	၇၅
၈။	ပထမနယနိဒ္ဒေသ(ဥဒ္ဒေသ)	၈၀
၉။	ဒုတိယနယနိဒ္ဒေသ	၈၉
၁၀။	တတိယနယနိဒ္ဒေသ	၉၃
၁၁။	စတုတ္ထနယနိဒ္ဒေသ	၉၆
၁၂။	ပဉ္စမနယနိဒ္ဒေသ	၉၉
၁၃။	ဆဋ္ဌနယနိဒ္ဒေသ	၁၀၃
၁၄။	သတ္တမနယနိဒ္ဒေသ	၁၁၅
၁၅။	အဋ္ဌမနယနိဒ္ဒေသ	၁၁၈
၁၆။	နဝမနယနိဒ္ဒေသ	၁၂၀
၁၇။	ဒသမနယနိဒ္ဒေသ	၁၂၄
၁၈။	ဧကဒသမနယနိဒ္ဒေသ	၁၂၆
၁၉။	ဒွါဒသမနယနိဒ္ဒေသ	၁၂၈
၂၀။	တေရသမနယနိဒ္ဒေသ	၁၃၀
၂၁။	စုဒ္ဒသမနယနိဒ္ဒေသ	၁၃၂
၂၂။	ဓာတုကထာ ယောစွဲပုံ နယုပဒေသ	၁၃၄

စုံလင်စွာဖြင့် ဝေဝေဆာဆာ တန်ဆာဆင်၍ ဖော်ပြထားပါသည်။

တိုလတ် + မြေသဲစု - အောင်သပြေ အော့ဖ်ဆက်နှင့်ပုံနှိပ်လုပ်ငန်း၊ ဖုန်း ၀၉-၅၁၀၀၀၀၀

http://www.dhammadownload.com

http://www.dhammadownload.com

http://www.dhammadownload.com

ယော်, လတ်

တိက-ဒုကမာတိကာ

နှင့်

ဓာတုကထာအောင်ပန်း

ဓမ္မဒါန

အရှင်ဉာဏသာမိ (မြစ်သား)

သာသနာ- ၂၅၅၁ ခု ကောဇာ- ၁၃၆၉ ခု

http://www.dhammadownload.com

၁။ အဘိဓမ္မာတရားဟောရန် တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ကြွခါနီးတွင် ဘုရားရှင် တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြတော်မူရာ (က) တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြတော်မူခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ (ခ) ပြတော်မူရာအရပ်တို့ကို ဖြေဆို၍၊ (ဂ) သမ္ပတ္တနိယတာ ဓမ္မာ၊ (ဃ) အနုပုစ္ဆာ ဓမ္မာ-တို့ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။ [စာမျက်နှာ-၁၀/၁၂-ကြည့်]

၂။ ဖော်ပြပါတို့ကို အရကောက်ပြ၍ တိကမာတိကာလာ "သဗ္ဗလဒ္ဓနာမတိက်" ၏ တိက်မုတ်တရားတို့ကို ရေးသားခဲ့ပါ။ [စာမျက်နှာ (၁/၁၇)-ကြည့်]

(က) စုတိပဋိသန္ဓေသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော တရား။[စာမျက်နှာ-၇-ကြည့်]

(ခ) နည်းသော အာနုဘော်ရှိသော တရား။[စာမျက်နှာ-၈-ကြည့်]

၃။ ဟေတုစေဝ ဓမ္မာ သဟေတုကာစ-ဟူသောပုဒ်ကို အရကောက်၍ သစ္စာမျှသာ ဖွဲ့ပြပါ။ [စာမျက်နှာ-၂၀-ကြည့်]

* မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော ဟိတ် ၆-ပါး ရ၏။

* **သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါးဟူသော်ကား** - လောကီသဟိတ်စိတ် ၆၃-ခု၊ လောဘကြဉ်သော ဟိတ် ၅-ပါးသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော အမောဟ စေတသိက်တည်းဟူသော သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်ဟုဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၁-ပါး၊ သကဒါဂါမိမဂ် ၁-ပါး၊ အနာဂါမိမဂ် ၁-ပါး၊ အရဟတ္တမဂ် ၁-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာ မည်၏။မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော အလောဘ, အဒေါသ၊ ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟ-သည် သစ္စာ-ဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါး ဖြစ်သတည်း။

၄။ "သရဏာ ဓမ္မာ" ကို အနက်ပေးပြ၍ ဖော်ပြပါတို့၏ အရကို မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြပါ။ (က) ဥပါဒါ ဓမ္မာ၊ (ခ) ဥပါဒါနာ ဓမ္မာ။

[စာမျက်နှာ-၄၁/၄၂/၅၃-ကြည့်]

၅။ "မေတ္တာ" ၏ တရားကိုယ်ကို ဓာတုကထာ ဥဒ္ဒေသနှင့်အညီ ကောက်ပြ၍၊ စတုတ္ထနယ ဥဒါန်းစဉ်ဂါထာကို ပါဠိမျှသာ ရေးသားပါ။[စာမျက်နှာ-၈၇/၉၆-ကြည့်]

၆။ သမုဒယသစ္စေန ယေ ဓမ္မာ-၌ "ယေ ဓမ္မာ"အရကို တတိယ, စတုတ္ထ, ပဥ္စမနယ တို့နှင့်အညီ ဖွဲ့ပြပါ။ [စာမျက်နှာ-၁၃၈-ကြည့်]

မေး ။ ။ (က) တီဟိ သင်္ဂဟော တီဟိ အသင်္ဂဟော စတူဟိ သမ္ပယောဂေါ စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ (ခ) သဘာဂေါ ဝိသဘာဂေါ-ဟူသော မာတိကာပါဠိတို့သည် အဘယ်မာတိကာ ပါဠိတို့ဖြစ်ပါသနည်း၊ အကြောင်းသွင်း၍ ရှင်းပြပါ။[၇၇/၇၈]

ဖြေ ။ ။ (က) လေးပုဒ်တို့ဖြင့် ထားအပ်သောကြောင့် "နယမုခမာတိကာ" မည်ပါသည်။

(ခ) နှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့် ထားအပ်သောကြောင့် "လက္ခဏာမာတိကာ" မည်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

မာတိကာ နိဒါန်း

မာတရံ ပမုခံ ကတွာ၊ တဿာ ပညာယ တေဇသာ။
အဘိဓမ္မကထာ မဂ္ဂံ၊ ဒေဝါနံ သမ္ပဝတ္တယိ။

ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠ်နှင့်အညီ ဤကမ္ဘာမှ ပြန်၍ ရေသည်ရှိသော် ကမ္ဘာ တသိန်း အလွန်ရှိသော လေးသင်္ချေထက်၌ "သုမေဓာရသေ့" ဖြစ်၍ "ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာ ဘုရား" ခြေတော်ရင်း၌ ကိုယ်တော်အထီးတည်း နိဗ္ဗာန်ဆုကို ယူတော်မူသည်ရှိသော် ရအပ်သော အားအစွမ်းကို မြင်တော်မူသော ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်လျက် တစ်ယောက် အထီးတည်း ကူးသဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဝေနေယျသတ္တဝါ အပေါင်းတို့ကို သံသရာတည်းဟူသော ရေအလျဉ်မှ ထုတ်၍ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကြည်းကုန်းထက်သို့ တင်အံ့-ဟု ကြံတော်မူသဖြင့်--

ကာမောဃ, ဘဝေါဃ, ဒိဋ္ဌောဃ, အဝိဇ္ဇောဃ တည်းဟူသော ဩဃ လေးပါး၌ နစ်မွန်း မျောပါးကုန်သော ဝေနေယျ သတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို သနားကြင်နာတော်မူလှ သည်ဖြစ်၍ လက်တော်သို့ ရောက်ပြီးသော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို စွန့်သဖြင့် "သုမေဓာ ရှင်ရသေ့" အဖြစ်မှသည် "ဝေဿန္တရာမင်း" အဖြစ်တိုင်အောင် မရေတွက်နိုင်သော ဘဝတို့၌---

၁။ ရွှေ, ငွေ, ဆင်, မြင်း အစရှိသော အပဝတ္ထုကို လှူခြင်းတည်းဟူသော ဒါန ပါရမီ၊ ၂။ ခြေ, လက်, နား, နှာခေါင်း အစရှိသည်ကို လှူခြင်းတည်းဟူသော ဒါန ဥပပါရမီ၊ ၃။ ကိုယ်, အသက်ကို လှူခြင်းတည်းဟူသော ဒါနပရမတ္ထပါရမီ အစရှိသော ပါရမီ (၃၀) တို့ကိုရင်း။

၁။ အလွန်ပြုနိုင်ခဲသော ပဒေသရာဇ်, စေကရာဇ်, စကြာမင်းတို့၏ စည်းစိမ် ဥစ္စာ ရတနာကို စွန့်ခြင်းတည်းဟူသော ဓနပရိစ္စာဂ၊ ၂။ သား သမီးကို စွန့်ခြင်းတည်းဟူ သော ပုတ္တပရိစ္စာဂ၊ ၃။ မယားကို စွန့်ခြင်းတည်းဟူသော ဘရိယပရိစ္စာဂ၊ ၄။ ခြေ, လက်,နား,နှာခေါင်း အစရှိသော အင်္ဂါကြီးငယ်ကို စွန့်ခြင်းတည်းဟူသော အင်္ဂပရိစ္စာဂ ၅။ ကိုယ်, အသက်ကို စွန့်ခြင်းတည်းဟူသော ဇီဝိတပရိစ္စာဂ။ ဤစွန့်ခြင်းကြီး ၅-ပါး တို့ကိုရင်း ဖြည့်စွန့်တော်မူပြီး၍--

တုသိတာနတ်ပြည်၌ သေတကေတု အမည်ရှိသော နတ်သားဖြစ်၍ နတ်တကာ တို့ထက် အသက်ရှည်ခြင်း, အဆင်းလှခြင်း အစရှိသော အကြောင်းတို့ဖြင့် လွန်မြတ် လျက် တုသိတာနတ်တို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့် အနှစ်လေးထောင်၊ ယာမာနတ်တို့ ၏ အရေအတွက်အားဖြင့် အနှစ်ရှစ်ထောင်၊ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အရေအတွက် အားဖြင့် အနှစ်တသောင်းခြောက်ထောင်၊ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အရေအတွက် အားဖြင့် အနှစ်သုံးသောင်းနှစ်ထောင်၊ လူတို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့် ငါးဆယ့် ခုနစ်

http://www.dhammadownload.com

ကုဋေ အနှစ်ခြောက်သန်း ကာလပတ်လုံး နတ်တို့၏ စည်းစိမ်ကို ခံစားတော်မူပြီး၍

နတ်တို့၏ စည်းစိမ်ကို ခံစားတော်မူပြီးသော အဆုံး၌ " အလောင်းမင်း၊ ဘုရားဖြစ်အံ့သော အခါ တန်ပါပြီ၊ လောကသုံးပါး၌ လူ, နတ်, ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးငှာ လူ့ပြည်သို့ဆင်း၍ ဘုရားဖြစ်တော်မူပါ" ဟု တစ်သောင်းသော စကြဝဠာတိုက်မှ လာ၍ **နတ်ဗြဟ္မာ အပေါင်းတို့သည် တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍---**

ကာလ, ဒီပ, ဒေသ, ကုလ, မာတု အာယုပရိစ္ဆေဒ-တည်းဟူသော ကြည့်ခြင်းကြီး ငါးပါးတို့ကို ကြည့်တော်မူပြီး၍ ဝါဆိုလပြည့်နေ့ အာသဠ္ဟီနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်လျက် မဟာသမ္မတမင်း မှစ၍ အသမ္ဘိန္န ခတ္တိယ မင်းမျိုး၌ ကပိလဝတ်ပြည်ကြီးရှင် သုဒ္ဓေါဒန မင်းကြီး၏ မင်္ဂလာမဟာဒေဝီ မယ်တော်မယာဝမ်း-၌ ပဋိသန္ဓေနေပြီး၍ ဆယ်လစေ့သဖြင့် ကဆုန်လပြည့်နေ့ ဝိသာခါနက္ခတ်နှင့် ယှဉ်လျက် ဖွားတော်မူ၍ တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်မြောက်သောအခါ မင်းဆက်တကာ မစံဘူးသော "ရမ္မ, သုဘ, သုရမ္မ"တည်းဟူသော ရွှေနန်းသုံးဆောင်၌ ယသောဓရာအမှူးရှိသော ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော မင်းသမီးအပေါင်း လေးသောင်းခြံရံလျက် နတ်၏စည်းစိမ်နှင့်တူသော မင်း၏စည်းစိမ်ကို ခံစားစဉ် " သူအို, သူနာ, သူသေ, ရဟန်း" တည်းဟူသော နိမိတ်ကြီးလေးပါး ထင်သဖြင့် ထိုစည်းစိမ်ကို စွန့်၍ ရဟန်းပြုတော်မူလျက် ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး ဒုက္ကရစရိယာ ကျင့်တော်မူပြီးမှ--

အဇပါလညောင်ပင်ရင်း၌ သုဇာတာ အမည်ရှိသော သူဌေးသမီးသည် လှူအပ်သော နို့ယနာဆွမ်းကိုခံလျက် နေရဉ္ဇရာ မြစ်ကမ်းနား၌ [လေးဆယ့်ကိုးလုတ် မယုတ်လွေးလွေး] ဘုဉ်းပေးတော်မူ၍ ညချမ်းသောအခါ နတ်တို့သည် စီရင်အပ်သော လမ်းဖြင့် မဟာဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့ ကြွတော်မူ၍--

တောင်အရပ်က ဝင်အံ့ဟု ရပ်တော်မူသည်ရှိသော် မြေကြီးစောင်းထောင် ရှိသောကြောင့် မဝင်မူ၍ အနောက်အရပ်က ဝင်အံ့ဟု ရပ်တော်မူသည်ရှိသော် မြေကြီးစောင်းထောင် ရှိသောကြောင့် မဝင်မူ၍၊ မြောက်အရပ်က ဝင်အံ့ဟု ရပ်တော်မူသည်ရှိသော် မြေကြီးစောင်းထောင် ရှိသောကြောင့် မဝင်မူ၍၊ အရှေ့မြောက်ထောင့်အရပ်က ရပ်လျက် (တစ်နည်းလည်း) အရှေ့အရပ်က ရပ်လျက် သောတ္ထိယ မောင်ချမ်းသာ သည် လှူအပ်သော မြက်ရှစ်ဆုပ်ကို ကြဖြန့်သောအခါ ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့် ပြီးသော အပရာဇိတပလ္လင်ပေါက်၍ ထိုပလ္လင်ထက်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေတော်မူစဉ် နေမဝင်မီ ဒေဝပုတ္တမာရ်ကို အောင်တော်မူလျက် ပုရိမယာမ်၌ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်၊ မဇ္ဈိမယာမ်၌ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊ ပစ္ဆိမယာမ်၌ အာသဝက္ခယဉာဏ်ကို ရတော်မူ၍ လောကသုံးပါး၌ အတုမရှိသော သဗ္ဗညု အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် လူ, နတ်

http://www.dhammadownload.com

ပြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးစီးပွားကိုသာ ဆောင်တော်မူလျက် ဘုရားဖြစ်တော်မူ၍ ခုနစ်ဝါမြောက်သော ကာလ သာဝတ္ထိပြည်၏အနီး ကဏ္ဍ အမည်ရှိသော ဥယျာဉ်စောင့် သည် စိုက်အပ်သော သရက်ပင်၏ အရင်း၌ တိတ္ထိတို့ကို နှိပ်နင်းခြင်းငှာ ရေ, မီး အစုံ အစုံ အစရှိသော တန်ခိုးပြာဋိဟာတို့ကို ပြတော်မူပြီးသော အဆုံး၌ သုံးဖဝါးသာ နင်း သဖြင့် တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ကြွတော်မူ၍ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏ အရင်း၌ ခင်း ထားအပ်သော ပဏ္ဍုကမ္ဗလာ **ကျောက်ဖျာထက်၌** နေမင်းကဲ့သို့ တင့်တယ်စွာ နေ တော်မူလျက် မယ်တော်ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော **သန္တုသိတနတ်သား**ကို အကြီးအမှူးပြု၍ တစ် သောင်းသော စကြဝဠာတိုက်မှ တညီတညွတ်တည်း စည်းဝေးလာကုန်သော နတ်, ပြဟ္မာ အပေါင်းတို့အား အစွမ်းသုံးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် လူ, နတ်, နိဗ္ဗာန် သုံးတန်ချမ်းသာ ပေးတတ်စွာသော အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်မြတ်ကို ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး ဟောတော်မူ၏။

ထိုဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး ဟောတော်မူအပ်သော အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်မြတ် သည်လည်း " **ဝိတ္ထာရနယ, သခ်ေပနယ, နာတိဝိတ္ထာရ နာတိသခ်ေပနယ**" အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ [နယ ၃–ပါး]

တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ နတ်အပေါင်းတို့အား ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာ တော်သည် အလွန်ကျယ်လွန်းသောကြောင့် "**ဝိတ္ထာရနယ**" မည်၏။

စန္ဒကူးတော၌ နေတော်မူသောအခါ အရှင်သာရိပုတ္တရာအား ဟောတော်မူအပ် သော ဒေသနာတော်သည် အလွန်ကျဉ်းလွန်းသောကြောင့် "**သခ်ေပနယ**" မည်၏။

အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် လင်းနို့သားဖြစ်ဖူးသော ငါးရာသော ရဟန်းတို့အား ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်သည် မကျဉ်းမကျယ်လွန်းသောကြောင့် "**နာတိ ဝိတ္ထာရ နာတိသခ်ေပနယ**" မည်၏။

ပါရမီသုံးဆယ်, စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါး, စရိယသုံးပါး တည်းဟူသော "အဝိဂမနိဒါန်း ဒေသနာနိဒါန်း" ၂-ပါးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ [**နိဒါန်း ၂–ပါး**]

"ဒူရေနိဒါန်း, အဝိဒူရေနိဒါန်း, သန္တိကေနိဒါန်း" တည်းဟူသော **နိဒါန်း ၃–ပါး**နှင့် လည်း ပြည့်စုံ၏။ [**အဘိဓမ္မာ ၇–ကျမ်း**]

ထိုနိဒါန်း ၃-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်သည် ပကရဏပရိစ္ဆေဒ အားဖြင့် " ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း, ဝိဘင်းကျမ်း, ဓာတုကထာကျမ်း, ပုဂ္ဂလပညတ်ကျမ်း, ကထာဝတ္ထုကျမ်း, ယမိုက်ကျမ်း, ပဋ္ဌာန်းကျမ်း" ဟူ၍ ၇-ပါးအပြားရှိ၏။

ထို ၇-ပါးတို့တွင် "ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း" ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို ဓမ္မသင်္ဂဏီ ကျမ်း၌လည်း ကဏ္ဍအားဖြင့် " စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ရူပကဏ္ဍ, နိက္ခေပကဏ္ဍ, အဋ္ဌကထာ

http://www.dhammadownload.com

ကဏ္ဍ" ဟူ၍ ၄-ပါးအပြားရှိ၏။

ထို ၄-ပါးတို့တွင် " စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ" ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို စိတ္တုပ္ပါဒ ကဏ္ဍာ၌လည်း မာတိကာ ပဒဘာဇနီ အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။

ထို ၂-ပါးတို့တွင် မာတိကာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ထိုမာတိကာ၌လည်း တိကမာတိကာ, ဒုကမာတိကာ အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။

ထို ၂-ပါးတို့တွင် တိကမာတိကာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ထိုတိကမာတိကာ ၌လည်း ကုသလတိက်, ဝေဒနာတိက် အစရှိသောအားဖြင့် ၂၂-ပါး အပြားရှိ၏။

ထို ၂၂-ပါးတို့တွင် ကုသလတိက်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ထိုကုသလတိက် ၌လည်း ပဌမပဒ, ဒုတိယပဒ, တတိယပဒ အားဖြင့် ၃-ပါးအပြားရှိ၏။

ထို ၃-ပါးတို့တွင် ပဌမပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား------- ကုသလာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် ဒုတိယပဒကို ဟောတော်မူ၏၊ဟောဟန် ကား-- အကုသလာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် တတိယပဒကို ဟောတော်မူ၏၊ ဟောဟန်ကား-- အဗျာကတာ ဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။

*** အလောင်းတော် ဖွားမြင်သောအချိန်၌ ယှဉ်သောနက္ခတ် •** ဝိသာခါနက္ခတ်။

*** သုံးဆောင်စံစားသော ရွှေနန်းဆောင်တို့၏ အမည် •** ရမ္မ, သုဘ, သုရမ္မတည်း ဟူသော ရွှေနန်း ၃-ဆောင်။

*** မဟာဓာတ်စေတီမဏ္ဍိုင်သို့ ကြွတော်မူရာ ရှေးဦးစွာဝင်ဖဲ့ဟု ကြံစွယ်သော အရပ်** တောင်အရပ် ဖြစ်ပါသည်။ *** ပါရမီပြည့်ရာ ကမ္ဘာအရေအတွက် •** လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း။ *** အလောင်းတော်၏အမည် •** သုမေဓာရှင်ရသေ့။

*** ဗျာဒိတ်ပေးသော ဘုရားရှင် •** ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရား။

*** ဝေနေယျနှင့် သတ္တဝါ အထူး** ။ ။ ယခု ဘုရား ဆုံးမဟောချက်၍ ယခုဘဝ ဖြစ်စေ, နောင်ဘဝ အဆက်ဆက်၌ဖြစ်စေ မဂ်, ဖိုလ်ကို ရထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဝေနေယျ" မည်၏။ မရထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် "သတ္တဝါ" မည်၏။

*** ဘုရားလောင်း သေတကေတုနတ်သား နတ်စည်းစိမ်စံစားရာ၌ လူတို့၏ အရေ အတွက်အားဖြင့် အသက်တမ်း •** ၅၇-ကုဋေ အနှစ် ၆-သန်း။

*** လူ့ပြည်သို့ဆင်း၍ ဘုရားဖြစ်တော်မူပါရန် နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့ တောင်းပန် အပ်သော စကားရပ် •** အလောင်းမင်း၊ ဘုရား ဖြစ်ဖို့သောအခါ တန်ပါပြီ၊ လောက သုံးပါး၌ လူ, နတ်, ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးငှာ လူ့ပြည်သို့ဆင်း၍ ဘုရားဖြစ် တော်မူပါ။

*** ဘုရားအလောင်း ဖွားတော်မူရာ တိုင်းပြည်, လ, နေ့, နက္ခတ် •** ကပိလဝတ်

http://www.dhammadownload.com

ပြည်၊ ကဆုန်လ၊ သောကြာနေ့၊ ဝိသာခါနက္ခတ်။

* **ယနာန္တီဆွမ်း အလှူခံရာဌာန** - အဇပါလညောင်ပင်ရင်း၊ * **ယနာန္တီဆွမ်းလှူ ခါန်းသူ** - သုဇာတာသူဌေးသမီး၊ * **နို့ယနာဆွမ်း ဘုဉ်းပေးရာဌာန** - နေရဉ္ဇရာမြစ် ကမ်းနား၌ ဘုဉ်းပေးတော်မူပါသည်။

* **တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြတော်မူခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်** - တိတ္ထိတို့ကို နှိမ်နင်းခြင်းငှာ ဖြစ်ပါသည်။ * **ပြတော်မူရာအရပ်** - သာဝတ္ထိပြည်၏အနီး ကဏ္ဍအမည်ရှိသော ဥယျာဉ်စောင့်သည် စိုက်အပ်သော သရက်ပင်၏အရင်း ဖြစ်ပါသည်။

* **ဉာဏ်တော်သုံးပါးနှင့် ရရာကာလ** - (၁) ပုရိမယာမ်၌ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဉာဏ်၊ (၂) မဇ္ဈိမယာမ်၌ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊ (၃) ပစ္ဆိမယာမ်၌ အာသဝက္ခယဉာဏ်။

မေး ။ ။ ဘုရားရှင်သည် ဖဝါးမည်မျှနင်း၍ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ကြွတော်မူပြီးလျှင် အဘယ်အရပ်၌ အဘယ်ကဲ့သို့ နေတော်မူလျက် အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်ကို ဟော ကြားတော်မူပါသနည်း။

* ဘုရားရှင်သည် သုံးဖဝါးမျှနင်း၍ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ကြွတော်မူပြီးလျှင် ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏အရင်း ခင်းထားအပ်သော ပဏ္ဍုကမ္ဗလာ ကျောက်ဖြာထက်၌ နေမင်းကဲ့သို့ တင့်တယ်စွာ နေတော်မူလျက် အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်ကို ဟောကြား တော်မူပါသည်။

* **အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်မြတ်ကို ဟောတော်မူရာ၌ အကြီးအမှူးပြုသော နတ်သား၏ အမည်နှင့် လ-အပိုင်းအခြား** - သန္တုသိတနတ်သား၊ ဝါတွင်း သုံးလ။

* **မြက်ရှစ်ဆုပ် လှူခါန်းသူ** - သုဗ္ဗိယ ငစင်၊ * **ဥယျာဉ်စောင့်အမည်** - ကဏ္ဍ၊

* **ပဏ္ဍုကမ္ဗလာ ကျောက်ဖျာခင်းရာ ဌာန** - ပင်လယ်ကသစ်ပင်ရင်း။

* **ဝိဇ္ဇာရနုယဒေသနာတော် ဟောကြားရာ နတ်ပြည်** - တာဝတိံသာနတ်ပြည်။

* **ပကရဏာပရိစ္ဆေဒအားဖြင့် အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော် အရေအတွက်** - ဓမ္မ သင်္ဂဏီကျမ်း, ဝိဘင်းကျမ်း, ဓာတုကထာကျမ်း, ပုဂ္ဂလပညတ်ကျမ်း, ကထာဝတ္ထုကျမ်း, ယမိုက်ကျမ်း, ပဋ္ဌာန်းကျမ်း-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

* **အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းတွင် တိက်, ဒုက် ပါဝင်သော ကျမ်းအမည်နှင့် ယင်းကျမ်း ၏ ကဏ္ဍများ** - ကျမ်းအမည်ကား- ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း ဖြစ်ပါသည်။

* **ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း၏ ကဏ္ဍများကား** -စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ရူပကဏ္ဍ, နိက္ခေပကဏ္ဍ, အဋ္ဌကထာ ကဏ္ဍ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

* **ဝိဇ္ဇာရနုယကို** -- ဟောရာဒေသ - တာဝတိံသာနတ်ပြည်၊ * ဟောသော ပုဂ္ဂိုလ်- မြတ်စွာဘုရား၊ * **တရားနာပရိသတ်** - သန္တုသိတနတ်သား အမှူးရှိသော

http://www.dhammadownload.com

စကြဝဠာတိုက် တစ်သောင်းမှ နတ်, ဗြဟ္မာအပေါင်း။

* **သစ္စာပကာသနယကို** ဟောရာဒေသ = စန္ဒကူးတော၊ * ဟောသောပုဂ္ဂိုလ် = မြတ်စွာဘုရား၊ * တရားနာပရိသတ် = အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဖြစ်ပါသည်။

* **နာတိဝိတ္ထာရ နာတိသစ္စာပကာသနယကို**-- ဟောရာဒေသ = သင်္ကာသနဂိုရ်မြို့၊ * သောသောပုဂ္ဂိုလ် = အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ * တရားနာပရိသတ် = လင်းနို့သား ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ရဟန်း ငါးရာ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

* **စရိယ ၃-ပါး** = လောကတ္ထစရိယ, ဉာတတ္ထစရိယ, ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယ-တို့ဖြစ်ပါသည်။

* **နိဒါန်း ၂-ပါးနှင့် အဓိပ္ပါယ်** ။ ။ ၁။ အဗ္ဘိဂမနိဒါန်း၊ ၂။ ဒေသနာနိဒါန်း။

အဘိဓမ္မာကို သိကြောင်းဖြစ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ပါရမီ, စာဂ, စရိယ-တို့သည် "အဗ္ဘိဂမနိဒါန်း" မည်၏။ [နိယတဗျာဒိတ်ကို ရသည်မှ စ၍ ဗောဓိပင်နှင့် ရွှေပလ္လင်တိုင်အောင်သော ကာလသည် "**အဗ္ဘိဂမနိဒါန်း**" မည်၏]

အဘိဓမ္မာကို ဟောကြောင်းဖြစ်သော ဒေသနာဉာဏ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ပါရမီ, စာဂ, စရိယ-တို့သည် "ဒေသနာနိဒါန်း" မည်၏။[ဗောဓိပင်နှင့် ရွှေပလ္လင်က စ၍ ပဉ္စဝဂ္ဂီ ငါးဦးတို့ကို ဓမ္မစကြာတရား ဟောတော်မူသည့်တိုင်အောင်သော ကာလသည် "**ဒေသနာနိဒါန်း**" မည်၏။]

➤ **နိဒါန်း ၃-ပါး အထူး** ။ ။ နိယတဗျာဒိတ်ကို ရသည်မှစ၍ တုသိတာနတ်ပြည်၌ တုသိတာနတ်သား ဖြစ်သည်တိုင်အောင်သော ကာလသည် အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်၏ ဖြစ်ခြင်း၏ ဝေးသောအကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် "**ဒူရေနိဒါန်း**" မည်၏။

တုသိတာ နတ်ပြည်မှစ၍ တာဝတိံသာနတ်ပြည် ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏ အရင်း၌ ခင်းထားအပ်သော ပဏ္ဍုကမ္ဗလာ ကျောက်နေရာထက်သို့ ရောက်သည်တိုင်အောင်သော ကာလသည် အဘိဓမ္မာဒေသနာတော် ဖြစ်ခြင်း၏ မနီး မဝေးလွန်းသောကြောင့် "**အဝိဒူရေနိဒါန်း**" မည်၏။

၃။ ကျောက်နေရာထက်သို့ ရောက်သည်မှစ၍ "ကုသလာ ဓမ္မာ" စသည်ဖြင့် ဟောတော်မမူမီ တိုင်အောင်သော ကာလသည် အဘိဓမ္မာဒေသနာ ဖြစ်ခြင်း၏ နီးစွာသော အကြောင်းဖြစ်လေသောကြောင့် "**သန္တိကေနိဒါန်း**" မည်၏။

➤ **ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါးဟူသော်ကား**

၁။ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) သည် ရူပက္ခန္ဓာ မည်၏။

၂။ စေတသိက် ဒွေပညာသ (၅၂) တို့တွင် ဝေဒနာ စေတသိက်သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မည်၏။ ၃။ သညာစေတသိက်သည် သညာက္ခန္ဓာ မည်၏။ ၄။ ဝေဒနာ, သညာ မှ ကြွင်းသော စေတသိက် ပညာသ(၅၀) သည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ မည်၏။

http://www.dhammadownload.com

၅။ စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်(၈၉) သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မည်၏။ * နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး ဖြစ်သတည်း။

➤ အာယတနအားဖြင့် ၁၂-ပါး ဟူသော်ကား

ရုပ် အဌဝီသ(၂၈) တို့တွင် စက္ခုပသာဒရုပ်သည် စက္ခာယတနမည်၏။ သောတပသာဒရုပ်သည် သောတာယတန မည်၏။ ဃာနပသာဒရုပ်သည် ဃာနာယတန မည်၏။ ဇိဝှါပသာဒရုပ်သည် ဇိဝှါယတန မည်၏။ ကာယပသာဒရုပ်သည် ကာယာယတန မည်၏။ ရူပါရုံသည် ရူပါယတန မည်၏။ သဒ္ဒါရုံသည် သဒ္ဒါယတန မည်၏။ ဂန္ဓာရုံသည် ဂန္ဓာယတန မည်၏။ ရသာရုံသည် ရသာယတန မည်၏။ ပထဝီ, တေဇော, ဝါယော-ဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန မည်၏။ စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ် (၈၉) သည် မနာယတန မည်၏။ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ အာပေါ, ဣတ္ထိန္ဒြေ, ပုရိသိန္ဒြေ, ဟဒယရုပ်, ဇီဝိတရုပ်, အာဟာရရုပ်, ပရိစ္ဆေဒရုပ်, ကာယဝိညတ် ဝစီဝိညတ်, ရူပဿ လဟုတာ, မုဒုတာ, ကမ္မညတာ, ဥပစယ, သန္တတိ, ဇရတာ, အနိစ္စတာ-အားဖြင့် သုခုမရုပ် သောဠသ(၁၆)၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မာယတန မည်၏။

ဤသို့လျှင် အာယတနအားဖြင့် ၁၂-ပါး ဖြစ်သတည်း။

➤ ဓာတ်အားဖြင့် ၁၈-ပါး ဟူသော်ကား

ရုပ် အဌဝီသ(၂၈) တို့တွင် စက္ခုပသာဒရုပ်သည် စက္ခုဓာတ်မည်၏။ သောတပသာဒရုပ်သည် သောတဓာတ်မည်၏။ ဃာနပသာဒရုပ်သည် ဃာနဓာတ် မည်၏။ ဇိဝှါပသာဒရုပ်သည် ဇိဝှါဓာတ် မည်၏။ ကာယပသာဒရုပ်သည် ကာယဓာတ် မည်၏။ ရူပါရုံသည် ရူပဓာတ် မည်၏။ သဒ္ဒါရုံသည် သဒ္ဒဓာတ် မည်၏။ ဂန္ဓာရုံ သည် ဂန္ဓဓာတ် မည်၏။ ရသာရုံသည် ရသဓာတ် မည်၏။ ပထဝီ, တေဇော, ဝါယော-ဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် မည်၏။ စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ် (၈၉) တို့တွင် စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေးသည် စက္ခုဝိညာဏဓာတ် မည်၏။ သောတဝိညာဉ်ဒွေးသည် သောတဝိညာဏဓာတ် မည်၏။ ဃာနဝိညာဉ်ဒွေးသည် ဃာနဝိညာဏဓာတ် မည်၏။ ဇိဝှါဝိညာဉ်ဒွေးသည် ဇိဝှါဝိညာဏဓာတ် မည်၏။ ကာယဝိညာဉ်ဒွေးသည် ကာယဝိညာဏဓာတ် မည်၏။ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း, သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေးသည် မနောဓာတ် မည်၏။ ကြွင်းသော စိတ် (၇၆) ခုသည် မနောဝိညာဏဓာတ် မည်၏။

စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ အာပေါ, ဣတ္ထိန္ဒြေ, ပုရိသိန္ဒြေ, ဟဒယရုပ်, ဇီဝိတရုပ်, အာဟာရရုပ်, ပရိစ္ဆေဒရုပ်, ကာယဝိညတ် ဝစီဝိညတ်, ရူပဿ လဟုတာ, မုဒုတာ, ကမ္မညတာ, ဥပစယ, သန္တတိ, ဇရတာ, အနိစ္စတာ-အားဖြင့် သုခုမရုပ် သောဠသ(၁၆)၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မဓာတ် မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အားဖြင့် ၁၈-ပါး ဖြစ်သတည်း။

http://www.dhammadownload.com

➢ သစ္စာအားဖြင့် ၄-ပါး ဟူသော်ကား

လောကီစိတ် ကောသိတိ(၈၁)၊ လောဘကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ(၅၁) ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) သည် ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။ * လောဘ စေတသိက်သည် သမုဒယ သစ္စာ မည်၏။ * နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာ မည်၏။ * မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ, သမ္မာသင်္ကပ္ပ, သမ္မာဝါစာ, သမ္မာကမ္မန္တ, သမ္မာအာဇီဝ, သမ္မာဝါယာမ, သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ-ဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး/၇ပါး၊ သကဒါဂါမိမဂ် ၈-ပါး/၇-ပါး၊ အနာဂါမိမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါး၊ အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး/၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာ မည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခုသည် သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာအားဖြင့် ၄-ပါး ဖြစ်သတည်း။

➢ သောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး /၇-ပါး ။ ။ သောတာပတ္တိမဂ် ပထမဈာန်၌ မဂ္ဂင် ၈-ပါး ရသည်ကို ရည်၍ ၈-ပါး ဆိုပါသည်။ ဒုတိယဈာန် စသည်၌ ဝိတက်ကြဉ်၍ မဂ္ဂင် ၇-ပါး ရသည်ကို ရည်၍ ၇-ပါး ဆိုပါသည်။(သကဒါဂါမိမဂ် ၈-ပါး/၇-ပါး၊အနာဂါမိမဂ် ၈-ပါး/၇-ပါး၊ အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး/၇-ပါး နည်းတူ)

➢ မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ပါးကား ။ ။ မဂ်စိတ်၌ စေတသိက် ၃၆-ခုတို့တွင် မဂ္ဂင် တရားကိုယ် ၈-ပါးကို ကြဉ်၍ ၂၈-ခု ဖြစ်၏၊ စိတ်သည် အာရမ္မဏဝိဇာနန အာရုံကို သိခြင်း လက္ခဏာ တပါးသာဖြစ်၍ မဂ်စိတ် ၄-ခုကို တခုတည်းလုပ်၍ ထည့်သော် မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခု ဖြစ်ပါသည်။

➢ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ပါး ။ ။ ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု၌ စေတသိက် ၃၆-ခု ရ၏၊ ၎င်း ဖိုလ်စိတ် ၄-ခုကို တစ်ခုတည်းလုပ်၍ ထည့်သော် ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

➢ သုခုမရုပ် ၉-ခု ဖြစ်ပုံ ။ ။ သုခုမရုပ် ၁၆-ခုတွင် ကမ္မဇ မဟုတ်သော ဝိညတ်ဒွေ လဟုတာဒိတ္တယ၊ လက္ခဏာရုပ် ၄-ခုအားဖြင့် ၉-ခုကြဉ်လျှင် ၇-ခုဖြစ်၏၊ ကမ္မဇရုပ်၏ ဥပါဒ် ဌီဖြစ်၍ မကင်းကောင်းသော ဥပစယ, သန္တတိ ၂-ပါးထည့်လျှင် သုခုမရုပ် ၉-ခု ဖြစ်ပါသည်။

➢ ဆမ္ဗန္ဓသောတိက် (တိက်မုတ်ထုတ်ရသော တိက်) ။ ။ ၂၂-တိက်တို့တွင် -- ဝေဒနာတိက်, ဝိတက္ကတိက်, ပီတိတိက်, ပရိတ္တာရမ္မဏတိက်, မဂ္ဂါရမ္မဏတိက်, ဥပ္ပန္န တိက်, အတီတတိက်, အတီတာရမ္မဏတိက်, အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတိက်-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➢ နိပ္ပဒေသတိက် (တိက်မုတ် မထုတ်ရသော တိက်) ။ ။ ကုသလတိက်၊ ဝိပါက တိက်၊ ဥပါဒိန္နတိက်၊ သံကိလိဋ္ဌတိက်၊ ဒဿနတိက်၊ ဒဿနဟေတုတိက်၊ အာစယဂါမိ တိက်၊ သေက္ခတိက်၊ ပရိတ္တတိက်၊ ဟီနတိက်၊ မိစ္ဆတ္တတိက်၊ အဇ္ဈတ္တတိက်၊ သနိဒဿန တိက်-တို့ ဖြစ်ပါသည်။ (၁၃) တိက်။

http://www.dhammadownload.com

မာတိကာ အောင်ပန်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

တိက်အစရေအတွက်

ကု, ဝေ, မှာ ဝိ, ဥ ဖက်လို့၊ သံ, တက်နှင့် ပီ, ဒ, ဟေ။
အာ, သေက်တွင် ပ နှစ်ခု၊ ဟောမူ မသွေ။
ဟီ, မိ, မ, ဥပ္ပန္နေ၊ တိနှစ်ထွေ, အင်ဒွေး။
သ-တတန် "ဗာဝီတိက်"ကို၊ ခဲကြိတ်လို့ တွေး။

တိကမာတိကာ အရကောက်/၁။ ကုသလတိက်

ပ။ **ကုသလာ ဓမ္မာ** ။ ။ ကုသလာ-အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကလက္ခဏာ၊အပြစ်မရှိခြင်း, ကောင်းသောအကျိုးကိုပေးခြင်း လက္ခဏာရှိကုန်သော။ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

အရကား ။ ။ ကုသိုလ်စိတ် ကေဝီသ(၂၁)၊စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈) ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၂-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ **[သစ္စဝိမုတ်- မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်-၂၉]**

ဒု။ **အကုသလာ ဓမ္မာ** ။ ။ အကုသလာ-သာဝဇ္ဇ ဒုက္ခဝိပါကလက္ခဏာ၊အပြစ်နှင့် တကွဖြစ်ခြင်း, မကောင်းသောအကျိုးကိုပေးခြင်း လက္ခဏာရှိကုန်သော။ဓမ္မာ-နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝ သဘာဝါ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

အရကား ။ ။ အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ(၁၂)၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ(၂၇) ရ၏။ (၄× ၂× ၂×၂)

တ။ **အဗျာကတာ ဓမ္မာ** ။ ။ အဗျာကတာ-ကုသလာကုသလဘာဝေန အကထိတာ အညဘာဝေန ကထိတာ၊ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏ အဖြစ်အားဖြင့်ကား မဟောကြားအပ်ကုန်, တစ်ပါးသောအဖြစ်အားဖြင့်သာ ဟောကြားအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ-နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝ သဘာဝါ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။ **[သစ္စဝိမုတ်- ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်-၃၇]**

အရကား ။ ။ ဝိပါက်စိတ် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ်ဝီသ(၂၀)၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၂)

၂။ ဝေဒနာတိက် (သမ္ပလန္ဓနာမတိက်)

ပ။ **သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ** ။ ။ သုခါယ၊သုခဖြစ်သော။ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာနှင့်။သမ္ပယုတ္တာ၊အညီအညွတ် ကေ့ပ္ပါဒ အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့်ယှဉ်ကုန်သော ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ၊သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘော

http://www.dhammadownload.com

တရားတို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

အရကား ။ ။ သုခသဟဂုတ်စိတ် ၆၃-ခု၊ ဝေဒနာ, ဒေါသ, ကုက္ကုစ္စ, မစ္ဆရိယ, ကု ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဆစ္တ္တာလီသ(၄၆) ရ၏။ (၃× ၂× ၃× ၃)

ဒု။ **ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ** ။ ။ ဒုက္ခာယ၊ဒုက္ခဖြစ်သော။ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာနှင့်။သမ္ပယုတ္တာ၊ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

အရကား ။ ။ ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ် ၃-ခု၊ဝေဒနာ, ပီတိ, လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မာန, ဝိစိ ကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဧကဝီသ(၂၁) ရ၏။ (၃× ၂× ၃× ၁)

တ။ **အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ** ။ ။ အဒုက္ခမသုခါယ၊ဒုက္ခလည်း မဟုတ်, သုခလည်းမဟုတ်သော။ (ဝါ) ဒုက္ခမှလည်းတစ်ပါး, သုခမှလည်းတစ်ပါးသော။ ဝေဒနာယ၊ဝေဒနာနှင့်။သမ္ပယုတ္တာ၊ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

အရကား ။ ။ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ခု၊ဝေဒနာ, ပီတိ, ဒေါသ, ကုက္ကုစ္စ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စကြဉ်သော စေတသိက် ဆစ္တ္တာလီသ(၄၆) ရ၏။ (၃× ၂× ၇× ၃)

[သစ္စဝိမုတ်- မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်-၂၆/ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်-၃၃] ➤ **တိက်မှတ်** ။ ။ သုခ ဝေဒနာ ၆၃-ခု၊ ဒုက္ခဝေဒနာ ၃-ခု၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ ၅၅-ခု၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၃။ ဝိပါကတိက်

ပ။ **ဝိပါကာ ဓမ္မာ** ။ ။ ဝိပါကာ၊အချင်းချင်း ထူးကုန်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်တို့ ၏ အကျိုးဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ၊သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

အရကား [အကျိုးတရား] ။ ။ ဝိပါက်စိတ် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ (၃၈) ရ၏။(၄× ၂× ၈× ၁) **[သစ္စဝိမုတ်- ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်-၃၇]**

ဒု။ **ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ** ။ ။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ၊အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်းသဘော ရှိကုန်သော သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

အရကား [အကြောင်းတရား] ။ ။ အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ(၁၂)၊ ကုသိုလ်စိတ် ဧကဝီသ(၂၁)၊စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၃)

တ။ **နေဝဝိပါက န ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ** ။ ။ နေဝဝိပါက န ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ၊အချင်းချင်း ထူးကုန်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးလည်းမဟုတ်, အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိသည်လည်း မဟုတ်ကုန်သော သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

အရကား [အကြောင်း အကျိုးမှ လွတ်သောတရား] ။ ။ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ(၃၅) ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၃× ၂)

http://www.dhammadownload.com

၄။ ဥပါဒိန္နတိက်

ပ။ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယာ ဓမ္မာ ။ ။ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယာ၊အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သောက်သည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါန် တို့၏ အစီးအပွားဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ၊သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝ လည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

အရကား ။ ။ လောကီဝိပါက်စိတ် ဗာတ္တိံသ(၃၂)၊စေတသိက် ပဥ္စတိံသ(၃၅)၊ ကမ္မဇရုပ်ဝီသ(၂၀) ရ၏။ (၅× ၁၁× ၁၇× ၁)

ဒု။ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယာ ဓမ္မာ ။ ။ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယာ၊အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာ, ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သောက်သည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် မယူအပ်ကုန်သည်ဖြစ် ၍ ဥပါဒါန်တို့၏ အစီးအပွားသော ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

အရကား ။ ။ အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂)၊လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ(၁၇)၊ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊စိတ္တဇရုပ် သတ္တရသ(၁၇)၊ဥတုဇရုပ် ပန္နရသ (၁၅)၊အာဟာရဇရုပ် စုဒ္ဒသ(၁၄) ရ၏။ (၅-၇-၈-၂)

တ။ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယာ ဓမ္မာ။ ။အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယာ၊အာရုံပြုသောအား ဖြင့် တဏှာ, ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သောက်သည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သည်လည်း မဟုတ်, ဥပါဒါန်တို့၏ အစီးအပွားလည်း မဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အရကား ။ ။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊နိဗ္ဗာန်ရ၏။(၄-၂-၂-၂)

၅။ သံကိလိဋ္ဌတိက်

ပ။ သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကာ ဓမ္မာ ။ ။ သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကာ၊ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ပူပန် စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာကိုရခြင်းငှာ ထိုက်ကုန်သော။ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝ သဘာဝါ၊သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရှိကုန်၏။

အရကား ။ ။အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ၊စေတသိက် သတ္တဝီသ ရ၏။ (၄-၂-၂-၂)

ဒု။ အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကာ ဓမ္မာ ။ ။ အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကာ၊ပူပန် စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ်သည် မဟုတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာကို ရခြင်းငှာသာ ထိုက်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

အရကား ။ ။ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ(၁၇)၊လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ(၃၂)၊

http://www.dhammadownload.com

ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ ရ၏။ (၅-၁၂-၁၈-၁)

တ။ အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိလေသိကာ ဓမ္မာ ။ ။ အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိလေသိကာ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်လည်း မဟုတ်, ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာကို ရခြင်းငှာထိုက်သည်လည်း မဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

အရကား ။ ။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊နိဗ္ဗာန်ရ၏။(၄-၂-၂-၂)

၆။ ဝိတက္ကတိက်

ပ။ သဝိတက္ကသဝိစာရာ ဓမ္မာ ။ ။သဝိတက္ကသဝိစာရာ၊ဝိတက်နှင့်လည်းတကွ, ဝိစာရ နှင့်လည်းတကွဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

အရကား ။ ။ သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ၅၅-ခု၊ဝိတက်, ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စာသ(၅၀) ရ၏။ (၄-၂-၃-၃) [**သစ္စဝိဘင်္ဂ** မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်-၂၈/ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်-၃၅]

ဒု။ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ ဓမ္မာ ။ ။ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ၊ဝိတက်ကားမရှိ, ဝိစာရမျှသာရှိကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။ **အရကား ။** ။ ဒုတိယဈာန်စိတ် ကောဒသ(၁၁)၊ ဝိတက်, ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ၅၅-ခု ၌ရှိသော ဝိတက်စေတသိက် ၅၅-ခု ရ၏။ (၄-၂-၂-၂)

[**သစ္စဝိဘင်္ဂ** မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်-၂၈-ခု/ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၅-ခု၊ဖိုလ်ပဋ္ဌမဈာန်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ဝိတက်စေတသိက် ၄-ခု]

တ။ အဝိတက္ကအဝိစာရာ ဓမ္မာ ။ ။ အဝိတက္ကအဝိစာရာ၊ဝိတက်လည်းမရှိ ဝိစာရလည်း မရှိကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

အရကား ။ ။ အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် ၅၅-ခု၊ဝိတက်, ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ဒုတိယဈာန်စိတ် ကောဒသ၌ရှိသော ဝိစာရစေတသိက် ၁၁-ခု၊ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅-၁၂-၁၇-၃) [**သစ္စဝိဘင်္ဂ** မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်-၂၈-ခု၊ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၅-ခု၊လောကုတ္တရာဒုတိယဈာန် ၈-ခု၌ရှိသော ဝိစာရ စေတသိက် ၈-ခု]

ဓါက်မှတ် ။ ။ သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ၅၅-ခု၌ရှိသော ဝိစာရစေတသိက် ၅၅-ခု။

၇။ ပီတိတက်

ပ။ ပီတိသဟဂတာ ဓမ္မာ ။ ။ ပီတိသဟဂတာ၊ပီတိနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။(ဝါ) ပီတိ နှင့် ကေုပ္ပါဒ အစရှိသော အစွမ်းဖြင့် နှီးနှောကုန်သော။(ဝါ) ပီတိနှင့်တကွ ကေုပ္ပါဒ အစရှိသော အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

အရကား ။ ။ ပီတိသဟဂုတ်စိတ် ၅၁-ခု၊ပီတိ, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ(၄၆) ရ၏။ (၄-၂-၂-၃)

http://www.dhammadownload.com

ဒ။ သုခသဟဂတာ ဓမ္မာ ။ ။ သုခသဟဂတာ၊သုခဝေဒနာနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။(ဝါ) သုခဝေဒနာနှင့် ကေပ္ပါဒ အစရှိသော အစွမ်းဖြင့် နှီးနှောကုန်သော။(ဝါ) သုခဝေဒနာနှင့်တကွ ကေပ္ပါဒ အစရှိသော အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

အရကား ။ ။ သုခသဟဂုတ်စိတ် ၆၃-ခု၊ ဝေဒနာ, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဆဝဏ္ဏာလီသ(၄၆) ရ၏။ (၃× ၂× ၃× ၃)

တ။ ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဓမ္မာ ။ ။ ဥပေက္ခာသဟဂတာ၊ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။(ဝါ)ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် ကေပ္ပါဒ အစရှိသော အစွမ်းဖြင့် နှီးနှောကုန်သော။(ဝါ) ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်တကွ ကေပ္ပါဒ အစရှိသော အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

အရကား ။ ။ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ခု၊ဝေဒနာ, ပီတိ, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စကြဉ်သော စေတသိက် ဆဝဏ္ဏာလီသ(၄၆) ရ၏။ (၃× ၂× ၇× ၃)

တိက်မှတ် (မပါဝင်သော ပရမတ္ထအရေး) ။ ။ သုခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဉ်၊စတုတ္ထဈာန် ကောဒသဉ်ရှိသော သုခဝေဒနာ ၁၁-ခု၊ဥပေက္ခာဝေဒနာ ၅၅-ခု၊ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ် ၃-ခု၊စေတသိက် ဇာဝီသ၊ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန်။

၈။ ဒဿနတိက်

ပ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ ။ ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ၊သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်ကုန်သော။ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝ သဘာဝါ၊သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

အရကား ။ ။ သောတာပတ္တိမဂ်သည် အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊မာန, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စကြဉ်သော စေတသိက် ဇာဝီသ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် တစ္စကရအားဖြင့် ပယ်အပ်သော အပါယဂမနီဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ဒေါသမူဒွေး။ ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပဥ္စဝီသ ရ၏။ (၄-၂-၂-၂)

ဒု။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ ။ ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ၊အထက်မဂ် ၃-ခုသည် ပယ်အပ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

အရကား ။ ။ သကဒါဂါမိမဂ်သည် တစ္စကရအားဖြင့် ပယ်အပ်သော ရုန့်ရင်းသော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ဒေါသမူဒွေး။ အနာဂါမိမဂ်သည် အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ပယ်အပ်သော ကာမရာဂနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ဒေါသမူဒွေး၊ ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဥ္စဝီသ။ အရဟတ္တမဂ်သည် အကြွင်းမရှိသောအား

http://www.dhammadownload.com

ဖြင့် ပယ်အပ်သော ရူပရာဂ အရူပရာဂနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ ဒိဋ္ဌိ, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ၈၀ဝိသ ရ၏။ (၄-၂-၂-၂)

တ။ **နေဝ ဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ** ။ ။ နေဝ ဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ၊သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်ကုန်သည်လည်း မဟုတ်, အထက်မဂ် ၃-ခုသည် ပယ်အပ်ကုန်သည်လည်းမဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

အရကား ။ ။ ကုသိုလ် ၈၀ဝိသ(၂၁)၊ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ကြိယာစိတ် ဝိသ(၂၀)၊စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ရုပ် အဋ္ဌဝိသ(၂၈)၊နိဗ္ဗာန် ရ၏။(၅-၁၂-၁၈-၃)

၉။ ဒဿနဟေတုတိက်

ပ။ **ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ** ။ ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိကုန်သော။ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝ သဘာဝါ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရှိကုန်၏။

* **အရကား** ။ ။ **သောတာပတ္တိမဂ်သည် အကြွင်းမရှိသောအား**ဖြင့် ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ မာန, ဒေါသ, ဣဿာ မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဗာဝိသ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် တနုကရအားဖြင့် ပယ်အပ်သော အပါယဂမနီယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စဝိသ ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

➤ **ပထမပုဒ်အရ၌ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကို ကြဉ်ခြင်းအကြောင်း**

သမ္ပယုတ်ဟိတ် တပါး မရှိသောကြောင့် ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကို ကြဉ်ရပါသည်။

ဒု။ **ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ** ။ ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ အထက်မဂ် ၃-ခုသည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* အရကား ▫ **သကဒါဂါမိမဂ်သည်** တနုကရအားဖြင့် ပယ်အပ်သော ရုန့်ရင်းသော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ **အနာဂါမိမဂ်သည်** အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ပယ်အပ်သော ကာမရာဂနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စဝိသ(၂၅)၊ **အရဟတ္တမဂ်သည်** အကြွင်း မရှိသောအားဖြင့် ပယ်အပ်သော ရူပရာဂ, အရူပရာဂနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော

http://www.dhammadownload.com

ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ ဒိဋ္ဌိ, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ, ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဧကဝီသ(၂၁) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

➤ **ဒုတိယပုစ်အရဖြေ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကို ကြဉ်ခြင်းအကြောင်း**

သမ္ပယုတ်ဟိတ် တပါး မရှိသောကြောင့် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကို ကြဉ်ရပါသည်။

ဃ /**နေဝဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ** ။ ။ နေဝ ဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ၊သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိသည်လည်း မဟုတ်, အထက်မဂ် ၃-ခုသည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိသည်လည်း မဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** ။ ။ ကုသိုလ် ဧကဝီသ(၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာ ဝီသ(၂၀) စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၃)

၁၀။ **အာစယဂါမိတိက်**

ပ။ **အာစယဂါမိနော ဓမ္မာ** ။ ။ အာစယဂါမိနော၊စုတိ, ပဋိသန္ဓေသို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** ▫ အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ(၁၂)၊ လောကီကုသိုလ်စိတ် သတ္တရသ (၁၇)၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

ဒု။ **အပစယဂါမိနော ဓမ္မာ** ။ ။ အပစယဂါမိနော၊နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** ▫ မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) ရ၏။(၄-၂-၂-၁)

တ။ **နေဝါစယဂါမိ နာပစယဂါမိနော ဓမ္မာ** ။ ။ နေဝါစယဂါမိ နာပစယဂါမိနော၊စုတိ, ပဋိသန္ဓေသို့ ရောက်ကြောင်းလည်းမဟုတ်, နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းလည်း မဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** ▫ ဝိပါက်စိတ် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (၅-၁၂-၁၈-၂)

၁၁။ **သေက္ခတိက်**

ပ။ **သေက္ခာ ဓမ္မာ** ။ ။ သေက္ခာ၊သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် ၇-ယောက်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** ▫ အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သော လောကုတ္တရာစိတ် ၇-ခု၊ စေတသိက်

http://www.dhammadownload.com

ဆတ္တိံသ(၃၆) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၁)

'K အသေက္ခာ ဓမ္မာ ။ ။ အသေက္ခာ၊ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား = အရဟတ္တဖိုလ်စိတ် ၁-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသရ၏။(၄-၂-၂-၂)

တ။ နေဝသေက္ခာ နာသေက္ခာ ဓမ္မာ ။ ။ နေဝ သေက္ခာ နာသေက္ခာ၊သေက္ခ ပုဂ္ဂိုလ် ၇-ယောက်တို့၏ ဥစ္စာလည်းမဟုတ်, ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာလည်း မဟုတ် ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား = လောကီစိတ် ကောသီတိ(၈၁)၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅×၁၂× ၁၈× ၃)

၁၂။ ပရိတ္တတိက်

ပ။ ပရိတ္တာ ဓမ္မာ ။ ။ ပရိတ္တာ၊နည်းသော အာနုဘော်ရှိကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* အရကား = ကာမစိတ် စတုပညာသ(၅၄)၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၂)

ဒု။ မဟဂ္ဂတာ ဓမ္မာ ။ ။ မဟဂ္ဂတာ၊မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော။ (ဝါ) မြတ်ကုန်သော ဈာနလာဘီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရောက်အပ်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* အရကား = မဟဂ္ဂုတ်စိတ် သတ္တဝီသ (၂၇)၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ(၃၅) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၁)

တ။ အပ္ပမာဏာ ဓမ္မာ ။ ။ အပ္ပမာဏာ၊နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ရာဂ အစ ရှိသော ကိလေသာတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား = လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

၁၃။ ပရိတ္တာရမ္မဏတိက်

ပ။ ပရိတ္တာရမ္မဏာ ဓမ္မာ ။ ။ ပရိတ္တာရမ္မဏာ၊ပရိတ္တတရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သော (ဝါ) ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား = ပရိတ္တတရားကို မြဲသောအားဖြင့် အာရုံပြုသော ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ မနောဓာတ် ၃-ခု၊ သန္တီရဏ ၃-ခု၊ မဟာဝိပါက် ၈-ခု၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ် ၁-ခု၊ စေတသိက် တေတ္တိံသ(၃၃)။ ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုနိုင် အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂)၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ(၅၀) ရ၏။ (၄× ၂× ၈× ၂)

ဒု။ မဟဂ္ဂတာ ရမ္မဏာ ဓမ္မာ ။ ။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ၊မဟဂ္ဂုတ်တရားလျှင် အာရုံ

http://www.dhammadownload.com

ရှိကုန်သော။(ဝါ) မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား ။ **မဟဂ္ဂုတ်တရားကို မြဲသောအားဖြင့် အာရုံပြုသော** ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် ၃-ခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် ၃-ခု၊ စေတသိက် တိံသ(၃၀)၊ **မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုနိုင်** အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂)၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ ဝိရတီ, အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ (၄၇) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

တ။ **အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ ဓမ္မာ** ။ ။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ၊အပ္ပမာဏတရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သော။(ဝါ) အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* အရကား ။ **အပ္ပမာဏတရားကို မြဲသောအားဖြင့် အာရုံပြုသော** လောကုတ္တရာ-စိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆)။ **အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုနိုင်** မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

➤ **တိက်မုတ်** ။ ။ * **ပညတ်တရားကို မြဲသောအားဖြင့် အာရုံပြုသော** အာကာသာနဉ္စာယတနစိတ် ၃-ခု၊ အာကိဉ္စညာယတနစိတ် ၃-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေမှတပါး ရူပစိတ် ၁၅-ခု၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ(၃၅)။ * **ပညတ်တရားကို အာရုံပြုနိုင်** အကုသိုလ် ဒွါဒသ (၁၂)၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာ ၈-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ ဝိရတီကြဉ်သော စေတသိက် ဧကူနပဉ္စာသ(၄၉)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန်။

၁၄။ ဟီနတိက်

(သံကိလိဋ္ဌတိက်နှင့် အရကောက်တူသော တိက်)

ပ။ **ဟီနာ ဓမ္မာ** ။ ။ ဟီနာ၊ယုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** ။ ။အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ၊စေတသိက် သတ္တဝီသ ရ၏။ (၄-၂-၂-၂)

ဒု။ **မဇ္ဈိမာ ဓမ္မာ** ။ မဇ္ဈိမာ၊အလတ်ဖြစ်ကုန်သော။(ဝါ) အယုတ်, အမြတ်တို့၏ အလယ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

အရကား ။ ။ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ(၁၇)၊လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ(၃၂)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ ရ၏။ (၅-၁၂-၁၈-၁)

တ။ **ပဏီတာ ဓမ္မာ** ။ ။ ပဏီတာ၊မြတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

အရကား ။ ။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊နိဗ္ဗာန်ရ၏။(၄-၂-၂-၂)

၁၅။ မိစ္ဆတ္တတိက်

ပ။ **မိစ္ဆတ္တနိယတာ ဓမ္မာ** ။ ။ မိစ္ဆတ္တနိယတာ၊ဖောက်ပြန်သော သဘော ရှိကုန်သည်

http://www.dhammadownload.com

ဖြစ်၍ စုတိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသည်၏အစွမ်းဖြင့် မြဲကုန်သော။ဓမ္မာ--။

*** အရကား ▪** နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခု သတ္တမဇော၊ မာန, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဧကဝီသ(၂၁)၊ မာတုဃာတက, ပိတုဃာတက, အရဟန္တဃာတက, လောဟိတုပ္ပါဒက သံဃဘေဒက-တည်းဟူသော ပဉ္စာနန္တရိယကံ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေ သတ္တမဇော၊ ပီတိ, လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မာန, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဒွာဝီသ(၂၂) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

ဒ၊ **သမ္မတ္တနိယတာ ဓမ္မာ ။** ။ မဖောက် မပြန်သော သဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ မိမိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသည်၏အစွမ်းဖြင့် မြဲကုန်သော။ဓမ္မာ--။

*** အရကား ▪** မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၁)

တ။ **အနိယတာ ဓမ္မာ ။** ။အနိယတာ၊နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် မမြဲကုန် သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား ▪** နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခု သတ္တမဇော၊ "မာတုဃာတက, ပိတုဃာတက, အရဟန္တဃာတက, လောဟိတုပ္ပါဒက သံဃဘေဒက" တည်းဟူသော **ပဉ္စာနန္တရိယကံ၏** အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေ သတ္တမဇော-မှတပါး,အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂)၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ(၁၇)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀) စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ (၂၈) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၃)

➤ မိစ္ဆတ္တတိက် ပဌမပဒ၌ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ–အရ ကံ ၃–ပါးကား ▪

၁။ သတ္တဝါတို့မှာ အကြောင်းမရှိဟု ယူသော အဟေတုက ဒိဋ္ဌိ၊ ၂။ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်ကို ပြုသော်လည်း ခံစားရသည် မရှိဟု ယူသော အကိရိယဒိဋ္ဌိ၊

၃။ သတ္တဝါတို့ သေလျှင် ပြတ်၏ဟု ယူသော နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ မိစ္ဆတ္တတိက် ပဌမပုစ္ဆ၌ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် သတ္တမဇော, ဒေါသမူသတ္တမဇော ကိုသာ ကောက်ခြင်းအကြောင်း ။ ။ ဇော ၇-ချက်တို့တွင် သတ္တမဇောစေတနာသာလျှင် အနန္တရဘဝ၌ အကျိုးပေးခြင်း လက္ခဏာရှိသောကြောင့် ကောက်ရပါသည်။

၁၆။ မဂ္ဂါရမ္မဏတိက်

ပ။ **မဂ္ဂါရမ္မဏာ ဓမ္မာ ။** ။ မဂ္ဂါရမ္မဏာ၊မဂ်လျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ (ဝါ) မဂ်ကို အာရုံပြုကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား ▪ **သောတာပတ္တိမဂ်ကို အာရုံပြုသော သောတာပန်** ပုဂ္ဂိုလ်၏ မနော ဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်။ * သော

http://www.dhammadownload.com

တာပတ္တိမဂ် သကဒါဂါမိမဂ် ၂-ပါးကို အာရုံပြုသော **သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏** မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်။ * သောတာပတ္တိမဂ်, သကဒါဂါမိမဂ်, အနာဂါမိမဂ် ၃-ပါးကို အာရုံပြုသော **အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏** မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်။ * မဂ် ၄-ပါးကို **အာရုံပြုသော** ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ကြိယာ အဘိညာဉ်၊ ဝိရတီ, အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ(၃၃) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၁)

ဒ။ **မဂ္ဂဟေတုကာ ဓမ္မာ** ။ ။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊မဂ်-ဟုဆိုအပ်သော အကြောင်းရှိကုန်သော၊ဓမ္မာ၊တို့သည်၊သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

(တစ်နည်းကား) မဂ္ဂဟေတုကာ၊မဂ်နှင့်ယှဉ်သော ဟိတ်ရှိကုန်သော၊ဓမ္မာ--။

(တစ်နည်းကား) မဂ္ဂဟေတုကာ၊မဂ်၌တည်သော ဟိတ်ရှိကုန်သော၊ဓမ္မာ--။

(ပ-ယောဇနာနည်းအလို) * **အရကား** • မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ မဂ္ဂင် ၈-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× သစ္စာ မရှိ)

(ဒု-ယောဇနာနည်းအလို) * အရကား • မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ အလောဘ, အဒေါသ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုတ္တိံသ(၃၄) ရ၏။

(တ-ယောဇနာနည်းအလို) * အရကား • မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ အမောဟကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ(၃၅) ရ၏။ (၄×၂× ၂× ၁)

တ။ **မဂ္ဂါဓိပတိနော ဓမ္မာ** ။ ။ မဂ္ဂါဓိပတိနော၊မဂ်-ဟုဆိုအပ်သော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း ရှိကုန်သော၊ဓမ္မာ၊တို့သည်၊သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

(တစ်နည်းကား) မဂ္ဂါဓိပတိနော၊မဂ်-ဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း ရှိကုန်သော၊ဓမ္မာ၊တို့သည်၊သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

(တစ်နည်းကား) မဂ္ဂါဓိပတိနော၊မဂ်လျှင် သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း ဖြစ်ကုန်သော ဓမ္မာ၊တို့သည်၊သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

(ပ-ယောဇနာနည်းအလို) * အရကား • **သောတာပတ္တိမဂ်ကို အလေးအမြတ်အားဖြင့် အာရုံပြုသော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏** မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ **သကဒါဂါမိမဂ်ကို** အလေးအမြတ်အားဖြင့် အာရုံပြုသော သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ **အနာဂါမိမဂ်ကို** အလေးအမြတ်အားဖြင့် အာရုံပြုသော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ **အရဟတ္တမဂ်ကို** အလေးအမြတ်အားဖြင့် အာရုံပြုသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် စိတ် ၄-ခု၊ ဝိရတီ, အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ရ၏။(၄-၂-၂-၁)

http://www.dhammadownload.com

(ဒု-ယောဇနာနည်းအလို) * အရကား • မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ ဝီရိယတပ်ခိုက် ဝီရိယကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ဝီမံသတပ်ခိုက် ဝီမံသကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ(၃၅) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၁)

(တ-ယောဇနာနည်းအလို)* အရကား • အဓိပတိတပ်ခိုက် ဝီရိယ, ဝီမံသလည်း ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

➤ တိက်မှတ် ။ ။ * မဂ်ကို အာရုံ မပြုနိုင် အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းမှတပါး အဟိတ်စိတ် သတ္တရသ၊ မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ မဟာဝိပါက်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေမှတပါး ရူပစိတ် ၁၅-ခု၊ အရူပစိတ် ၁၂-ခု၊ ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ။ * မဂ်ကို အာရုံ မပြုနိုင်-မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၁၇။ ဥပ္ပန္နတိက်

ပ။ ဥပ္ပန္နာ ဓမ္မာ ။ ။ ဥပ္ပန္နာ၊ဥပါဒ်, ဌီ, ဘင်-ဟုဆိုအပ်သော ခဏသုံးပါးသို့ ရောက်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား • ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၃)

ဒု။ အနုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ ။ ။ အနုပ္ပန္နာ၊ဥပါဒ်, ဌီ, ဘင်-ဟု ဆိုအပ်သော ခဏသုံးပါးသို့ ရောက်ပြီးလည်းမဟုတ်, ရောက်ဆဲလည်း မဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* အရကား • အနာဂတ်ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ(၁၂)၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ(၂၁)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ စိတ္တဇရုပ် သတ္တရသ(၁၇) ဥတုဇရုပ် ပန္နရသ(၁၅)၊ အာဟာရဇရုပ် စုဒ္ဒသ(၁၄) ရ၏။ (၅× ၇× ၈× ၃)

တ။ ဥပ္ပါဒိနော ဓမ္မာ ။ ။ ဥပ္ပါဒိနော၊ပြီးပြီးသော အကြောင်းတစိတ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မချွတ် ဖြစ်လတ္တံ့ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား • အနာဂတ်ဖြစ်သော ဝိပါက်စိတ် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ ကမ္မဇရုပ် ဝီသ(၂၀) ရ၏။ (၅× ၁၁× ၁၇× ၁)

➤ တိက်မှတ် ။ ။ နိဗ္ဗာန်။

၁၈။ အတီတတိက်

ပ။ အတီတာ ဓမ္မာ ။ ။ အတီတာ၊အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* အရကား • အတိတ်ဖြစ်သော စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၃)

http://www.dhammadownload.com

ဒု။ အနာဂတာ ဓမ္မာ ။ ။ အနာဂတာ၊အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

Ä အရကား ▪ အနာဂတ်ဖြစ်သော စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၃)

တ။ ပစ္စုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ ။ ။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

✱ အရကား ▪ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၃)

➤ (ကာလ ၃-ပါးမှ လွတ်သောတရား) တိက်မုတ် ။ ။ နိဗ္ဗာန်။

✱ ခဏ ၃-ပါးကား ▪ ဥပါဒ်ခဏ, ဌီခဏ, ဘင်ခဏ-တို့ဖြစ်ပါသည်။

၁၉။ အတီတာရမ္မဏတိက်

ပ။ အတီတာရမ္မဏာ ဓမ္မာ ။ ။ အတီတာရမ္မဏာ၊အတိတ်တရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သော။(ဝါ) အတိတ်တရားကို အာရုံပြုကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

✱ အရကား ▪ အတိတ်တရားကို မြဲသောအားဖြင့် အာရုံပြုသော ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် ၃-ခု၊ နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် ၃-ခု၊ စေတသိက် တိံသ။ ✱ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တစ်ခုယုတ် သုံးဆယ်၊ တဒါရုံ ဧကာဒသ(၁၁)၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ ဝိရတီ, အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ(၄၇) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

ဒု။ အနာဂတာရမ္မဏာ ဓမ္မာ ။ ။ အနာဂတာရမ္မဏာ၊အနာဂတ်တရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သော။(ဝါ) အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

✱ အရကား ▪ အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် -- မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တစ်ခုယုတ် သုံးဆယ်၊ တဒါရုံ ဧကာဒသ(၁၁)၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ(၅၀) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

တ။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ ဓမ္မာ ။ ။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ပစ္စုပ္ပန်တရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ (ဝါ) ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

✱ အရကား ▪ ပစ္စုပ္ပန်တရားကို မြဲသောအားဖြင့် အာရုံပြုသော --ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ မနောဓာတ် ၃-ခု၊ ဆန္ဒ, ပီတိ, ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက်-၁၀။ ✱ ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက်-- မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တစ်ခုယုတ် သုံးဆယ်၊ တဒါရုံ ဧကာဒသ(၁၁)၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ(၅၀) ရ၏။ (၄× ၂× ၈× ၂)

➤ တိက်မုတ် ။ ။ ပညတ်တရားကို မြဲသောအားဖြင့် အာရုံပြုသော အာကာသာနဉ္စာယတနစိတ် ၃-ခု၊ အာကိဉ္စညာယတနစိတ် ၃-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေ-မှတပါး ရူပ

http://www.dhammadownload.com

စိတ် ၁၅-ခု၊ စေတသိက် ပဥ္စတိသ(၃၅)။ *** ပညတ်တရားကို အာရုံပြုနိုင်** -- အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂)၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ ဝိရတီကြဉ်သော စေတသိက် စတုပညာသ(၄၉)။ *** အပ္ပမာဏ တရားကို မြဲသောအားဖြင့် အာရုံပြုသော** -- လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆)။ *** အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုနိုင်**-- မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ ဝိရတီ, အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ(၃၃)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

➤ **အတီတာရမ္မဏတိက် ၃-ပုဒ်လုံး၌ ပါဝင်နိုင်သော စိတ်များ** - မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တစ်ခုယုတ် သုံးဆယ်- တဒါရုံ ဧကာဒသ၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ ပေါင်း ၄၃-ပါး။

၂၀။ အဇ္ဈတ္တတိက်

ပ။ **အဇ္ဈတ္တာ ဓမ္မာ** ။ ။ အဇ္ဈတ္တာ၊အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊သံဝိဇ္ဇန္တိ။

*** အရကား** - အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၃)

ဒု။ **ဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မာ** ။ ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊သံဝိဇ္ဇန္တိ။

*** အရကား** - ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ဖြစ်သော စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၄)

တ။ **အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မာ** ။ ။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ၊အဇ္ဈတ္တသန္တာန်, ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား - **အဇ္ဈတ္တသန္တာန်, ဗဟိဒ္ဓသန္တာန် ၂-ပါး၌ဖြစ်သော** စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၃)

၂၁။ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတိက်

ပ။ **အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ ဓမ္မာ** ။ ။ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ၊အဇ္ဈတ္တတရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ (ဝါ) အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား - **အဇ္ဈတ္တတရားကို မြဲသောအားဖြင့် အာရုံပြုသော** ဝိညာဏဉ္စာယတန စိတ် ၃-ခု၊ နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် ၃-ခု၊ စေတသိက် တိံသ (၃၀)၊ *** အဇ္ဈတ္တ တရားကို အာရုံပြုနိုင်** ကာမစိတ် စတုပညာသ (၅၄)၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ ကရုဏာ, အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ဧကူနပညာသ (၄၉)၊ ရ၏။ (၄× ၂× ၈× ၂)

ဒု။ **ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ ဓမ္မာ** ။ ။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ၊ဗဟိဒ္ဓတရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သော (ဝါ) ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား**--- **ဗဟိဒ္ဓတရားကို မြဲသောအားဖြင့် အာရုံပြုသော** အဘိညာဉ်ဒွေမှ

http://www.dhammadownload.com

တပါး ရူပစိတ် ၁၅-ခု၊ အာကာသာနဉ္စာယတနစိတ် ၃-ခု၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် အဌတိံသ (၃၈)။ * ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုနိုင်က် ကာမစိတ် စတုပညာသ (၅၄)၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ မစ္ဆရိယကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ (၅၁) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၃)

တ။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ ဓမ္မာ ။ ။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ၊အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ တရား ၂-ပါးလျှင် အာရုံရှိကုန်သော (ဝါ) အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ တရား ၂-ပါးကို အာရုံပြုကုန်သော ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား - အဇ္ဈတ္တတရား, ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုနိုက်-- ကာမစိတ် စတုပညာသ (၅၄)၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် အဌစတ္တာလီသ(၄၈) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

➢ တိတ်မုတ် ။ ။ အာကိဉ္စညာယတနစိတ် ၃-ခု၊ စေတသိက် တိံသ။ ထို အာကိဉ္စညာယတနစိတ်၏ အာရုံဖြစ်သော နတ္ထိဘောပညတ်ကို အာရုံပြုနိုက်- အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ခု၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ ဝိရတီ, အပ္ပမညာ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယကြဉ်သော စေတသိက် ပဥ္စစတ္တာလီသ ရုပ် အဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၂၂။ သနိဒဿနတိက်

ပ။ သနိဒဿန သပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ ။ ။ သနိဒဿန သပ္ပဋိဃာ၊မြင်ခြင်းနှင့်လည်း တကွ, ထိပါးခြင်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝါ) မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်လည်း တကွ, ထိပါးတတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်လည်း တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ (ဝါ) မြင်အပ်သည်နှင့်လည်း တကွ, ထိပါးတတ်သည်နှင့်လည်း တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* အရကား - ရူပါရုံ ရ၏။(၁× ၁× ၁× ၁)

ဒု။ အနိဒဿန သပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ ။ ။ အနိဒဿန သပ္ပဋိဃာ၊မြင်ခြင်း မရှိ, ထိပါးခြင်းနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။(ဝါ) မြင်အပ်သည်၏အဖြစ် မရှိ, ထိပါးတတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ (ဝါ) မြင်အပ်သည် မရှိ ထိပါးတတ်သည်နှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား - ရူပါရုံကြဉ်သော ဩဠာရိကရုပ် ဧကာဒသ ရ၏။(၁× ၉× ၉× ၁)

တ။ အနိဒဿန အပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ ။ ။ အနိဒဿန အပ္ပဋိဃာ၊မြင်ခြင်းလည်း မရှိ, ထိပါးခြင်းလည်း မရှိကုန်သော။ (ဝါ) မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်လည်း မရှိ, ထိပါးတတ်သည်၏ အဖြစ်လည်း မရှိကုန်သော။ (ဝါ) မြင်အပ်သည်လည်း မရှိ, ထိပါးတတ်သည်လည်း မရှိကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

http://www.dhammadownload.com

* အရကား = စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ သုခုမ ရုပ် သောဠသ(၁၆)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၂× ၈× ၄)

➤ **မာတိကာ မည်ပုံ** ။ ။ အမိနှင့် တူသောကြောင့် " မာတိကာ" မည်ပါသည်။ (တစ်နည်း) ရေမြောင်းနှင့် တူသောကြောင့် "မာတိကာ" မည်ပါသည်။

➤ **အမိနှင့် တူပုံ** ။ ။ အမိသည် သား, သမီးတို့ကို ဖြစ်စေသကဲ့သို့ ထို့အတူ မာတိကာသည်လည်း နိဒ္ဒေသကို ဖြစ်စေပါသည်။

➤ **ရေမြောင်းနှင့် တူပုံ** ။ ။ ရေမြောင်းသည် ကန်, လယ် အစရှိသည်တို့ကို သက်ဝင်သကဲ့သို့ ထို့အတူ မာတိကာသည်လည်း အနက်သဘောအားဖြင့် နိဒ္ဒေသသို့ သက်ဝင်တတ်ပါသည်။ (တစ်နည်း) ရေမြောင်းသည် ကန်, လယ် အစရှိသည်တို့နှင့် စပ်၍ ဖြစ်သကဲ့သို့ မာတိကာသည်လည်း နိဒ္ဒေသနှင့် စပ်၍ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ခန္ဓာ မည်ပုံ** ။ ။ ပေါင်းရသောကြောင့် "ခန္ဓာ" မည်၏။

➤ **အာယတန မည်ပုံ** ။ ။ သတ္တဝါတို့ကို သံသရာဝဋ်၌ လွှမ်းမိုး ဘိစီး၍ ချဲ့တတ်သောကြောင့် "အာယတန" မည်ပါသည်။

➤ **ဓာတ်မည်ပုံ** ။ ။ သတ္တဝါတို့ကို သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ရှည်မြင့်စွာ ဆောင်ရွက်တတ်သောကြောင့် "ဓာတ်" မည်ပါသည်။

➤ **သစ္စာ မည်ပုံ** ။ ။ မှန်သောကြောင့် "သစ္စာ" မည်ပါသည်။

➤ **တိက(တိက်) မည်ပုံ** ။ ။ ပရမတ္ထတရားကို သုံးစုပြု၍ ဟောကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် တိက(တိက်) မည်၏။

➤ **ကုသလတိက်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူရခြင်း အကြောင်း** ။ ။ အလုံးစုံသော ပရမတ္ထတရားကို သိမ်းမိသောကြောင့်ရင်း၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတတို့၏ မရောမယှက် အခြားအနား ဖြစ်သောကြောင့်ရင်း၊ ကုသိုလ်ဟူသော အာဒိကလျာဏနှင့် ယှဉ်သောကြောင့်ရင်း ကုသလတိက်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူသည်။

➤ **သံကိလိဋ္ဌတိက် ပထမပုဒ်၌ ပွဲပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော တရား** = ကိလေသာ ၁၀-ပါး ဖြစ်ပါသည်။ * **ပွဲပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ်သော တရား** = ထို ကိလေသာ ၁၀-ပါးနှင့် အတူတကွဖြစ်သော အကုသိုလ် ၁၂-ပါး၊ ကိလေသာ ၁၀ ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ၁၇-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

➤ **သံကိလေသ, သံကိလိဋ္ဌ, သံကိလေသိက အထူး** ။ ။ သံကိလေသ-အရ ကိလေသာ ၁၀-ပါး ရ၏၊ သံကိလိဋ္ဌ-အရ ကိလေသာ ၁၀-ပါးနှင့် တကွဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ စိတ္တုပ္ပါဒ် ရ၏၊ သံကိလေသိက-အရ ကိလေသာ၏ အာရုံဖြစ်ထိုက်သော လောကီတရား ရ၏၊ ဤသို့ ထူးပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

➤ **ဒဿန မည်ပုံ ။** ။ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကိစ္စနှင့်တကွ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးဦးစွာ မြင်တတ်သောကြောင့် သောတာပတ္တိမဂ်သည် "ဒဿန" မည်ပါသည်။

➤ **ဂေါတြဘုသည် ဒဿန အမည် မရခြင်းအကြောင်း ။** ။ ဂေါတြဘုသည် (နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးဦးစွာ မြင်တတ်သော်လည်း) ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ မရှိသောကြောင့် ဒဿန အမည် မရပါ။

➤ **ဥပ္ပန္နတိက် ပဒ္ဓမပုဒ်၌ ပစ္စုပ္ပန်အပြား ။** ။ (၁) အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်၊ (၂) သန္တတိပစ္စုပ္ပန်၊ (၃) သမယပစ္စုပ္ပန်၊ (၄) ခဏပစ္စုပ္ပန်-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ဤ၌ယူရမည့် ပစ္စုပ္ပန် -** ခဏပစ္စုပ္ပန်ကို ယူရပါမည်။

➤ **သဗ္ဗလဒ္ဓနာမတိက် ။** ။ သုံးပုဒ်လုံး၌တည်သော ဝေဒနာ-သဒ္ဒါဖြင့် ဝေဒနာတိက်ဟူ၍ ရအပ်သော အမည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် "ဝေဒနာတိက်" သည် "သဗ္ဗလဒ္ဓနာမတိက်" မည်၏။

➤ **အာဒိလဒ္ဓနာမတိက် မည်ပုံ ။** ။ အစ၌တည်သော ကုသလ-သဒ္ဒါ, ဝိပါကသဒ္ဒါဖြင့် ကုသလတိက်, ဝိပါကတိက်ဟူ၍ ရအပ်သော အမည်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝေဒနာတိက်မှ တပါး) ကုသလတိက်, ဝိပါကတိက်-စသော (၂၁)တိက်သည် "အာဒိလဒ္ဓနာမတိက်" မည်ပါသည်။

➤ **ယခုခေတ် သိန်းပေါင်းများစွာ လှူဒါန်းကြသော ကုသိုလ်မျိုးသည် သေ သည်၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးမြဲသော တရားမျိုး ဖြစ်/မဖြစ် -** နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ, ပဉ္စာနန္တရိယကံတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော မိစ္ဆတ္တနိယတကံမျိုးသာ သေသည်၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးမြဲသောကြောင့် -- ယခုခေတ် သိန်းပေါင်းများစွာ လှူဒါန်းကြသော ကုသိုလ်မျိုးသည် သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးမြဲသော တရားမျိုး မဖြစ်ပါ။

* **ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း တရား ဖြစ်/မဖြစ် ။** ။ မဂ်တရားမျိုးသာ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း နိယျာနိကတရားမျိုး ဖြစ်သောကြောင့် ယခုခေတ် သိန်းပေါင်းများစွာ လှူဒါန်းကြသော ကုသိုလ်မျိုးသည် ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း တရားမျိုး မဖြစ်ပါ။

➤ **စေတသိက်ကို တိက်မှတ်ထုတ်သောတိက် -** ဝိတက္ကတိက် ဖြစ်ပါသည်။

➤ **နိဗ္ဗာန်ကိုသာ တိက်မှတ်ထုတ်သော တိက် -** (၁) ဥပ္ပန္နတိက်၊ (၂) အတီတတိက်-တို့ ဖြစ်ပါသည်။ * အတီတ, ဥပ္ပန်၊ ထိုနှစ်တန်၊ နိဗ္ဗာန် တိက်မှတ်ထုတ်။

➤ **နာမ်တရားသက်သက်ကိုသာ တိက်မှတ်ထုတ်သော တိက်=** (၁) ဝိတက္ကတိက် (၂) ဥပ္ပန္နတိက်၊ (၃) အတီတတိက်-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **သုံးပဒလုံး နာမ်တရားကိုသာ အရကောက်ရသောတိက်များ**

http://www.dhammadownload.com

> **နာမ်နှင့်ရုပ် ရောစနှာ၍ တိက်မုတ်ထုတ်သော တိက်များ**

(၁) ဝေဒနာတိက်၊ (၂) ပီတိတိက်၊ (၃) ပရိတ္တာရမ္မဏတိက်၊ (၄) မဂ္ဂါရမ္မဏတိက် (၅) အတီတာရမ္မဏတိက်၊ (၆) အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတိက်-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

> **မဂ်တရားသက်သက်ကိုသာ အရကောက်ရသော တိက-ပဒ**

အာစယဂါမိနော ဓမ္မာ၊ သမ္ပယုတ္တနိယတာ ဓမ္မာ၊ မဂ္ဂဟေတုကာ ဓမ္မာ။

> **သုံးပဒလုံး နာမ်နှင့်ရုပ် ရောစနှာ၍ အရကောက်ရသောတိက်များ**

(၁) ဥပ္ပန္နတိက်၊ (၂) အတီတတိက်၊ (၃) အဇ္ဈတ္တတိက်-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

> **ပရမတ္ထတရား ၄-ပါးလုံးကို အရကောက်ရသော တိကပဒ •**

> **စက္ခု အာယတန ဓာတ် သစ္စာ အကျုန်ပွဲ့သော တိကပဒ**

အဇ္ဈတ္တတိက်/ဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မာ

> **စက္ခု အာယတန ဓာတ် သစ္စာ ၁-ပါးစီသာ ပွဲ့သော တိကပဒ**

သနိဒဿနတိက်/သနိဒဿန သပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ

> **သစ္စာ ၄-ပါးလုံးပွဲ့သော တိကပဒ** = အဇ္ဈတ္တတိက်•ဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မာ/သနိဒဿန တိက်• အနိဒဿန အပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ။

> **သစ္စာ မပွဲ့ရသော တိက်ပဒ** • သေက္ခတိက်-- အသေက္ခာ ဓမ္မာ။

> **ပထမပုဂ်အရ အကုသိုလ်တရားကိုသာ ကောက်နိုင်သော တိက်တို့၏အမည်**

သံကိလိဋ္ဌတိက်၊ ဒဿနတိက်၊ ဒဿနဟေတုတိက်၊ ဟီနတိက်၊ မိစ္ဆတ္တတိက်-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

> **စိတ်တစ်ခုနှင့် စေတသိက်ကိုသာ ကောက်ရသော တိကပဒ** • အသေက္ခာ ဓမ္မာ ဖြစ်ပါသည်။ * **ရုပ်တစ်ပါးတည်းကိုသာ ကောက်ရသော တိကပဒ**• သနိဒဿန သပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ ဖြစ်ပါသည်။ * **ရုပ်သက်သက်ကိုသာ ကောက်ရသော တိကပဒ**• သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ၊ အနိဒဿန သပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

> **လောကုတ္တရာစိတ်-၈၊ စေတသိက်-၃၆၊ နိဗ္ဗာန်ကို အရကောက်ရသော တိကပဒ**

အနုပါဒိန္နအနုပါဒါနိယာ ဓမ္မာ၊ အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိလေသိကာ ဓမ္မာ၊ အပ္ပမာဏာ ဓမ္မာ၊ ပဏီတာ ဓမ္မာ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

> **အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂) စေတသိက် သတ္တဝီသ(၂၇) ကောက်ရသော တိကပဒ** • ကုလတိက်• အကုသလာ ဓမ္မာ၊ သံကိလိဋ္ဌတိက်• သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကာ ဓမ္မာ၊ ဟီနတိက်• ဟီနာ ဓမ္မာ။

တိကမာတိကာ အရကောက် ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

➤ ဂေါစ္ဆက ၁၃-ပါး ॥ ॥ (၁) ဟေတုဂေါစ္ဆက၊ (၂) စူဠန္တရဒုက်၊ (၃) အာသဝ ဂေါစ္ဆက၊ (၄) သညောဇနဂေါစ္ဆက၊ (၅) ဂန္ထဂေါစ္ဆက၊ (၆) ဩဃဂေါစ္ဆက၊ (၇) ယောဂ ဂေါစ္ဆက၊ (၈) နီဝရဏဂေါစ္ဆက၊ (၉) ပရာမာသဂေါစ္ဆက၊ (၁၀) မဟန္တရဒုက်၊ (၁၁) ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက၊ (၁၂) ကိလေသဂေါစ္ဆက၊ (၁၃) ပိဋ္ဌိဒုက်-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

၁။ ဟေတုဂေါစ္ဆက (၆) ဒုက်

၁။ ဟေတုဒုက်

ပ။ ဟေတူ ဓမ္မာ ॥ ॥ ဟေတူ၊ဟိတ်မည်ကုန်သော။ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** ◦ လောဘ, ဒေါသ, မောဟ, အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟ-ဟု ဆိုအပ်သော ဟိတ် ၆-ပါးရ၏။(သင်-၁း ဓမ္မ-၁၊ ဓမ္မ-၁၊ သစ်-၃) [**သန္တိမှတ်**◦မဂ်စိတ် ၄-ခုဌ်ရှိသော အလောဘ,အဒေါသ၊ ဖိုလ်စိတ် ၄-ခုဌ်ရှိသော အလော,အဒေါ,အမော]

ဒု။ န ဟေတူ ဓမ္မာ ॥ ॥ န ဟေတူ၊ဟိတ် မမည်ကုန်သော။(ဝါ) ဟိတ်မှတပါးကုန် သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။ [**သန္တိမှတ်**◦မဂ်-၂၇၊ ဖိုလ်-၃၄]

* **အရကား** ◦ စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ဟိတ် ၆-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဆ ဝတ္တာလီသ(၄၆)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (ခန်-၅၊အာ-၁၂၊ဓာ-၁၈၊သစ်-၃)

၂။ သဟေတုကဒုက်

ပ။ သဟေတုကာ ဓမ္မာ ॥ ॥ သဟေတုကာ၊သမ္ပယုတ်ဟိတ်ရှိကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့ သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** ◦ သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ(၇၁)၊ မောဟမူဒွေ့ဌ် မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂) ရ၏။ (၄ × ၂ × ၂ × ၃)

ဒု။ အဟေတုကာ ဓမ္မာ ॥ ॥ အဟေတုကာ၊သမ္ပယုတ်ဟိတ် မရှိကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့ သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** ◦ အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ(၁၈)၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း စေ တသိက် ဒွါဒသ(၁၂)၊ မော်ဟမူဒွေ့ဌ် မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (ခန်-၅ အာ-၁၂ ဓာတ်-၁၈၊ သစ္စာ-၂)

၃။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်

ပ။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ॥ ॥ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာ၊ဟိတ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** ◦ သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ(၇၁)၊ မောဟမူဒွေ့ဌ် မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂) ရ၏။ (၄ × ၂ × ၂ × ၃)

http://www.dhammadownload.com

ဒု။ **ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ** ။ ။ ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တာ၊ဟိတ်နှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** ။ အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ(၁၈)၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက် ဒွါဒသ(၁၂)၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (ခန်-၅ အာ-၁၂ ဓာတ်-၁၈၊ သစ္စာ-၂)

၄။ ဟေတုသဟေတုကဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ **ဟေတူစေဝ ဓမ္မာ သဟေတုကာစ** ။ ။ ဟေတူစေဝ၊ဟိတ်လည်း မည်ကုန်သော သဟေတုကာစ၊သမ္ပယုတ်ဟိတ်လည်း ရှိကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** ။ မောဟမူဒွေ၌ မောဟကြဉ်သော ဟိတ် ၆-ပါး ရ၏။(၁×၁×၁×၃)

ဒု။ **သဟေတုကာစေဝ ဓမ္မာ နစ ဟေတူ** ။ ။ သဟေတုကာစေဝ၊သမ္ပယုတ်ဟိတ် လည်းရှိကုန်သော။နစ ဟေတူ၊ဟိတ်လည်း မမည်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊၏။

* **အရကား** ။ သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ(၇၁)၊ ဟိတ် ၆-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ(၄၆) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)| **သန္ဓိဝိမုတ်**-မဂ်-၂၇၊ ဖိုလ်-၃၄ |

➤ **ခုက်မှတ်(ဤဒုက်တွင် မပါဝင်သော ပရမတ္ထတရားများ)** ။ ။ အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ(၁၈)၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက် ဒွါဒသ(၁၂)၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန်။

၅။ ဟေတုဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ **ဟေတူစေဝ ဓမ္မာ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာစ** ။ ။ ဟေတူစေဝ၊ဟိတ်လည်း မည်ကုန် သော ဟေတုသမ္ပယုတ္တာစ၊ဟိတ်နှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* **အရကား** ။ မောဟမူဒွေ၌ မောဟကြဉ်သော ဟိတ် ၆-ပါး ရ၏။(၁×၁×၁×၃)

ဒု။ **ဟေတုသမ္ပယုတ္တာစေဝ ဓမ္မာ နစ ဟေတူ** ။ ။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာစေဝ၊ဟိတ် နှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။ နစ ဟေတူ၊ဟိတ်လည်း မမည်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* **အရကား** ။ သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ(၇၁)၊ ဟိတ် ၆-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ(၄၆) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

➤ **ခုက်မှတ်(ဤဒုက်တွင် မပါဝင်သော ပရမတ္ထတရားများ)** ။ ။ အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ(၁၈)၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက် ဒွါဒသ(၁၂)၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန်။

၆။ န ဟေတု သဟေတုကဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ **နဟေတူ ခေါပန ဓမ္မာ သဟေတုကာပိ** ။ ။ နဟေတူ ခေါပန၊ဟိတ် မမည် ကုန်သော။ သဟေတုကာပိ၊သမ္ပယုတ်ဟိတ်လည်း ရှိကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

http://www.dhammadownload.com

* **အရကား** = သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ(၇၁)၊ ဟိတ် ၆-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဆဝဏ္ဏာလီသ(၄၆) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

ဒု။ န ဟေတူ ခေါပန ဓမ္မာ အဟေတုကာပိ ။ ။ နဟေတူ ခေါပန၊ဟိတ် မမည်ကုန်သော။ အဟေတုကာပိ၊သမ္ပယုတ်ဟိတ်လည်း မရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* **အရကား** = အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ(၁၈)၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက် ဒွါဒသ(၁၂)၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (၅× ၁၂ ×၁၈× ၂)

➤ **ဒုက်မှတ်** ။ ။ ဟိတ် ၆-ပါး။

၂။ စူဠန္တရဒုက် (၇-ဒုက်)

၁။ သပ္ပစ္စယဒုက်

ပ။ သပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ ။ ။ သပ္ပစ္စယာ၊ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရ-တည်းဟူသော အကြောင်း ၄-ပါးတို့နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝ၊ သတ္တလည်း မဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** = စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ (၅၂)၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၃)

ဒု။ အပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ ။ ။ အပ္ပစ္စယာ၊ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရ-တည်းဟူသော အကြောင်း ၄-ပါး မရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* **အရကား** = နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (ခန္ဓာ မရှိ× ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ နိရောဓသစ္စာ)

၂။ သင်္ခတဒုက်

ပ။ သင်္ခတာ ဓမ္မာ ။ ။ သင်္ခတာ၊ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရ-တည်းဟူသော အကြောင်း ၄-ပါးတို့သည် ပေါင်း၍ ပြုပြင်အပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* **အရကား** = စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ (၅၂)၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၃)

ဒု။ အသင်္ခတာ ဓမ္မာ ။ ။ အသင်္ခတာ၊ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရ-တည်းဟူသော အကြောင်း ၄-ပါးတို့သည် ပေါင်း၍ မပြုပြင်အပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* **အရကား** = နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (ခန္ဓာ မရှိ× ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ နိရောဓသစ္စာ)

၃။ သနိဒဿနဒုက်

ပ။ သနိဒဿနာ ဓမ္မာ ။ ။ သနိဒဿနာ၊မြင်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ (ဝါ) မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ (ဝါ) မြင်အပ်သည်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။ * **အရကား** = ရူပါရုံရ၏။ (၁× ၁× ၁× ၁)

ဒု။ အနိဒဿနာ ဓမ္မာ ။ ။ အနိဒဿနာ၊မြင်ခြင်း မရှိကုန်သော။ (ဝါ) မြင်အပ်

http://www.dhammadownload.com

သည်၏အဖြစ် မရှိကုန်သော။ (ဝါ) မြင်အပ်သည် မရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ။ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

*** အရကား •** စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ခွေပညာသ (၅၂)၊ ရူပါရုံ ကြဉ်သော ရုပ် သတ္တဝီသ(၂၇)၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (၅× ၁၁× ၁၇× ၄)

၄။ သပ္ပဋိဃဒုက်

ပ။ **သပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ** ။ ။ သပ္ပဋိဃာ၊ထိပါးခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။(ဝါ) ထိပါး တတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ (ဝါ) ထိပါးတတ်သည်နှင့် တကွဖြစ်ကုန် သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

*** အရကား •** ဩဠာရိကရုပ် ဒွါဒသ(၁၂) ရ၏။(၁× ၁၀× ၁၀× ၁)

ဒု။ **အပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ** ။ ။ အပ္ပဋိဃာ၊ထိပါးခြင်း မရှိကုန်သော။ (ဝါ) ထိပါးတတ်သည် ၏ အဖြစ် မရှိကုန်သော။ (ဝါ) ထိပါးတတ်သည် မရှိကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

*** အရကား •** စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ သုခုမ ရုပ် သောဠသ(၁၆)၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (၅× ၂× ၈× ၄)

၅။ ရူပီဒုက်

ပ။ **ရူပိနော ဓမ္မာ** ။ ။ ရူပိနော၊ဖောက်ခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

*** အရကား •** ရုပ် အဋ္ဌဝီသ (၂၈) ရ၏။ (၁× ၁၁× ၁၁× ၁)

ဒု။ **အရူပိနော ဓမ္မာ** ။ ။ အရူပိနော၊ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော မရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

*** အရကား •** စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၈× ၄)

၆။ လောကိယဒုက်

ပ။ **လောကိယာ ဓမ္မာ** ။ ။ လောကိယာ၊ပျက်တတ် ဖြစ်တတ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲဟု ဆိုအပ်သော သင်္ခါရလောက၌ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ပျက်တတ် ဖြစ်တတ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲဟု ဆိုအပ်သော သင်္ခါရလောက၌ ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

*** အရကား •** လောကီစိတ် ဧကာသီတိ (၈၁)၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ (၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၂)

ဒု။ **လောကုတ္တရာ ဓမ္မာ** ။ ။ လောကုတ္တရာ၊ပျက်တတ် ဖြစ်တတ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲဟု ဆိုအပ်သော သင်္ခါရလောက၌ အကျုံးမဝင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ပျက်တတ် ဖြစ်တတ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲဟု ဆိုအပ်သော သင်္ခါရလောကမှ ထွက်မြောက်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

*** အရကား •** လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

http://www.dhammadownload.com

၇။ ကေနစိ ဝိညေယျဒုက်

ပ။ ကေနစိ ဝိညေယျာ ဓမ္မာ ။ ။ ကေနစိ ဝိညေယျာ၊စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော တစုံတခုသော စိတ်သည် သိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား - စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော တစုံတခုသော စိတ်သည် သိအပ်သော စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ (၂၈) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၄)

ဒု။ ကေနစိ နဝိညေယျာ ဓမ္မာ ။ ။ ကေနစိ နဝိညေယျာ၊စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော တစုံတခုသော စိတ်သည် မသိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား - စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော တစုံတခုသော စိတ်သည် မသိအပ်သော စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ (၂၈) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၄)

၃။ အာသဝဂေါစ္ဆက (၆-ဒုက်)

၁။ အာသဝဒုက်

ပ။ အာသဝါ ဓမ္မာ ။ ။ အာသဝါ၊အာသဝမည်ကုန်သော။ (ဝါ) ဘုံအားဖြင့် ဘဝဂ်တိုင်အောင် ဓမ္မအားဖြင့် ဂေါတြဘူတိုင်အောင် ယိုစီးတတ်ကုန်သော။(ဝါ) ကြာမြင့်စွာ ထုံအပ်သော အရက်နှင့်တူကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား - လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟ-ဟုဆိုအပ်သော အာသဝ တရားကိုယ် ၃ ပါးရ၏။ (သဒ္ဒါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ သစ္စာ-၂)

ဒု။ နော အာသဝါ ဓမ္မာ ။ ။ နော အာသဝါ၊အာသဝ မမည်ကုန်သော။ (ဝါ) ဘုံအားဖြင့် ဘဝဂ်တိုင်အောင် ဓမ္မအားဖြင့် ဂေါတြဘူတိုင်အောင် မယိုစီးတတ်ကုန်သော။ (ဝါ) ကြာမြင့်စွာ ထုံအပ်သော အရက်နှင့် မတူကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား - စိတ် တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ အာသဝ တရားကိုယ် ၃-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဧကူနပညာသ(၄၉)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန် ရ၏။(၅-၁၂-၁၈-၃)

၂။ သာသဝဒုက်

ပ။ သာသဝါ ဓမ္မာ ။ ။ သာသဝါ၊အာသဝတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* အရကား - လောကီစိတ် ဧကာသီတိ(၈၁)၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၂)

ဒု။ အနာသဝါ ဓမ္မာ ။ ။ အနာသဝါ၊အာသဝတရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်ကုန်သော ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

http://www.dhammadownload.com

*** အရကား** ။ ။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

၃။ အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက်

[illegible] ဓမ္မာ ။ ။ အာသဝသမ္ပယုတ္တာ၊အာသဝနှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

*** အရကား** ။ အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂)၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ့၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသ(၂၇) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

ဒု။ **အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ** ။ ။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ၊အာသဝနှင့် မယှဉ်ကုန်သော

[illegible]

*** အရကား** ။ ကုသိုလ ဧကဝီသ(၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ (၂၀)၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ (၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၃)

၄။ အာသဝ သာသဝဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ **အာသဝါ စေဝ ဓမ္မာ သာသဝါစ** ။ ။ အာသဝါစေဝ၊အာသဝလည်း မည်ကုန်သော။ သာသဝါစ၊အာသဝတရားတို့၏ အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

*** အရကား** ။ လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟ-ဟုဆိုအပ်သော အာသဝ တရားကိုယ် ၃ ပါးရ၏။ (သဒ္ဒိရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ သစ္စာ-၂)

ဒု။ **သာသဝါ စေဝ ဓမ္မာ နောစ အာသဝါ** ။ ။ သာသဝါစေဝ၊အာသဝတရားတို့၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။နောစ အာသဝါ၊အာသဝလည်း မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

*** အရကား** ။ လောကီစိတ် ကေသီတိ(၈၁)၊ အာသဝတရားကိုယ် ၃-ပါးကြဉ် သော စေတသိက် ဧကူနပညာသ(၄၉)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။(၅× ၁၂× ၁၈× ၁)

➤ **ဒုက်မှတ်** ။ ။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၅။ အာသဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ **အာသဝါစေဝ ဓမ္မာ အာသဝသမ္ပယုတ္တာစ** ။ ။ အာသဝါစေဝ၊အာသဝလည်း မည်ကုန်သော။ အာသဝသမ္ပယုတ္တာစ၊အာသဝနှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

*** အရကား** ။ လောဘမူစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟ-ဟု ဆိုအပ် သော အာသဝတရားကိုယ် ၃-ပါး ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

ဒု။ **အာသဝသမ္ပယုတ္တာစေဝ ဓမ္မာ နောစ အာသဝါ** ။ ။ အာသဝသမ္ပယုတ္တာ စေဝ၊အာသဝနှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။နောစ အာသဝါ၊အာသဝလည်း မမည်ကုန်

http://www.dhammadownload.com

သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** = အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂)၊ အာသဝတရားကိုယ် ၃-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ(၂၄) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

➤ **ဒုက်မှတ်** ။ ။ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေဒွိ မောဟ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၆။ **အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ သာသဝဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)**

ပ။ **အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါပန ဓမ္မာ သာသဝါပိ** ။ ။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါပန၊ အာသဝနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။သာသဝါပိ၊အာသဝတရားတို့၏ အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** = လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ(၁၇)၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ(၃၂) ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေဒွိ မောဟ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၁)

ဒု။ **အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါပန ဓမ္မာ အနာသဝါပိ** ။ ။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါပန၊ အာသဝနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။အနာသဝါပိ၊အာသဝတရားတို့၏ အာရုံလည်း မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** = လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

➤ **ဒုက်မှတ်** ။ ။ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေဒွိ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသ။

၄။ **သညောဇနဂေါစ္ဆက (၆-ဒုက်)**

၁။ **သညောဇနဒုက်**

ပ။ **သညောဇနာ ဓမ္မာ** ။ ။ သညောဇနာ၊သံယောဇဉ် မည်ကုန်သော။ဓမ္မာ-နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသဘာဝ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** = လောဘ, ဒေါသ, မာန, ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, မောဟ- ဟု ဆိုအပ်သော သံယောဇဉ်တရားကိုယ် ၈-ပါးရ၏။(၁× ၁× ၁× ၂)

ဒု။ **နော သညောဇနာ ဓမ္မာ** ။ ။ နော သညောဇနာ၊သံယောဇဉ် မမည်ကုန်သော ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** = စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ သံယောဇဉ်တရားကိုယ် ၈-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ(၄၆)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန်ရ၏။(၅-၁၂-၁၈-၃)

http://www.dhammadownload.com

၂။ သညောဇနိယဒုက်

ပ။ **သညောဇနိယာ ဓမ္မာ** ။ ။ သညောဇနိယာ၊သံယောဇဉ်တရားတို့၏ အာရုံ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** - လောကီစိတ် ဧကာသီတိ(၈၁)၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၂)

ဒု။ **အသညောဇနိယာ ဓမ္မာ** ။ ။ အသညောဇနိယာ၊သံယောဇဉ်တရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။ * **အရကား** - လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

၃။ သညောဇနသမ္ပယုတ္တဒုက်

ပ။ **သညောဇနသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ** ။ ။ သညောဇနသမ္ပယုတ္တာ၊သံယောဇဉ်နှင့် ယှဉ် ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** - အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂)၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသ(၂၇) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

ဒု။ **သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ** ။ ။ သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တာ၊သံယောဇဉ်နှင့် မယှဉ် ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** - ကုသိုလ် ဧကဝီသ(၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ (၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၃)

၄။ သညောဇန သညောဇနိယဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ **သညောဇနာ စေဝ ဓမ္မာ သညောဇနိယာစ** ။ ။ သညောဇနာ၊စေဝ၊သံယော ဇဉ်လည်း မည်ကုန်သော။သညောဇနိယာစ၊သံယောဇဉ်၏ အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** - လောဘ, ဒေါသ, မာန, ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, မောဟ ဟု ဆိုအပ်သော သံယောဇဉ်တရားကိုယ် ၈-ပါးရ၏။ (၁× ၁× ၁× ၂)

ဒု။ **သညောဇနိယာ စေဝ ဓမ္မာ နောစ သညောဇနာ** ။ ။ သညောဇနိယာ စေဝ၊ သံယောဇဉ်၏ အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။နောစ သညောဇနာ၊သံယောဇဉ်လည်း မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** - လောကီစိတ် ဧကာသီတိ(၈၁)၊ သံယောဇဉ်တရားကိုယ် ၈-ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ(၄၆)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ ရ၏။(၅-၁၂-၁၈-၁)

➤ **ဒုက်မှတ်** ။ ။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန်။

http://www.dhammadownload.com

၅။ သညောဇန သညောဇနသမ္ပယုတ္တဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ **သညောဇနာ စေဝ ဓမ္မာ သညောဇနသမ္ပယုတ္တာ စ** ။ ။ သညောဇနာ စေဝ၊ သံယောဇဉ်လည်းမည်ကုန်သော။သညောဇနသမ္ပယုတ္တာစ၊သံယောဇဉ်နှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

*** အရကား** • ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကြဉ်သော လောဘ, ဒေါသ, မာန, ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, မောဟ ဟု ဆိုအပ်သော သံယောဇဉ်တရားကိုယ် ၈-ပါးရ၏။ (၁× ၁× ၁× ၂)

ဒု။ **သညောဇနသမ္ပယုတ္တာ စေဝ ဓမ္မာ နော စ သညောဇနာ** ။ ။ သညောဇနသမ္ပယုတ္တာစေဝ၊သံယောဇဉ်နှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။နောစ သညောဇနာ၊သံယောဇဉ် မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

*** အရကား** • အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂)၊ သံယောဇဉ်တရားကိုယ် ၈-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဧကူနဝီသ(၁၉) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၁)

➤ **ဒုက်မှတ်** ။ ။ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၆။ သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တ သညောဇနိယဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ **သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ သညောဇနိယာပိ** ။ ။ သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန၊သံယောဇဉ်နှင့်လည်း မယှဉ်ကုန်သော။သညောဇနိယာပိ၊သံယောဇဉ်၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

*** အရကား** • လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ(၁၇)၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ(၃၂)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၁)

ဒု။ **သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ အသညောဇနိယာပိ** ။ ။ သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန၊သံယောဇဉ်နှင့် မယှဉ်ကုန်သော။အသညောဇနိယာပိ၊သံယောဇဉ်၏ အာရုံလည်း မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

*** အရကား** • လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂) ➤ **ဒုက်မှတ်** ။ ။ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသ။

၅။ ဂန္ထဂေါစ္ဆက (၆-ဒုက်)

၁။ ဂန္ထဒုက်

ပ။ **ဂန္ထာ ဓမ္မာ** ။ ။ ဂန္ထာ၊ဂန္ထမည်ကုန်သော။ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝ၊ သတ္တလည်း

http://www.dhammadownload.com

မဟုတ် ဇိဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** • လောဘ, ဒေါသ, ဒိဋ္ဌိ-ဟု ဆိုအပ်သော ဂန္ထတရားကိုယ် ၃-ပါး ရ၏။ (သဗ်ိရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခ+သမုဒယသစ္စာ-၂)

ဒု။ **နော ဂန္ထာ ဓမ္မာ** ။ ။ နော ဂန္ထာ၊ဂန္ထ မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* **အရကား** • စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ဂန္ထတရားကိုယ် ၃-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနပညာသ(၄၉)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၃)

၂။ ဂန္ထနိယဒုက်

ပ။ **ဂန္ထနိယာ ဓမ္မာ** ။ ။ ဂန္ထနိယာ၊ဂန္ထ၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* **အရကား** • လောကီစိတ် ကောသီတိ(၈၁)၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၂)

ဒု။ **အဂန္ထနိယာ ဓမ္မာ** ။ ။ အဂန္ထနိယာ၊ဂန္ထ၏ အာရုံ မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ--

* **အရကား** • လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

၃။ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တဒုက်

ပ။ **ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ** ။ ။ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာ၊ဂန္ထနှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မာ---

* **အရကား** • လောဘမူစိတ် ၈-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၌ရှိသော လောဘ၊ ဒေါသမူဒွေ၌ ဒေါသ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စဝီသ(၂၅) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

ဒု။ **ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ** ။ ။ ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တာ၊ဂန္ထနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ--။

* **အရကား** • မောဟမူဒွေ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ(၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မာန, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ထိန မိဒ္ဓ-ကြဉ်သော စေတသိက် တေစတ္တာလီသ(၄၃)၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၌ လောဘ၊ ဒေါသမူဒွေ၌ ဒေါသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။(၅× ၁၂× ၁၈× ၄)

၄။ ဂန္ထ ဂန္ထနိယဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ **ဂန္ထာစေဝ ဓမ္မာ ဂန္ထနိယာစ** ။ ။ ဂန္ထာစေဝ၊ဂန္ထလည်းမည်ကုန်သော။ဂန္ထနိယာစ၊ဂန္ထ၏ အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** • လောဘ, ဒေါသ, ဒိဋ္ဌိ-ဟု ဆိုအပ်သော ဂန္ထတရားကိုယ် ၃-ပါး ရ၏။ (သဗ်ိရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခ+သမုဒယသစ္စာ-၂)

ဒု။ **ဂန္ထနိယာစေဝ ဓမ္မာ နောစ ဂန္ထာ** ။ ။ ဂန္ထနိယာစေဝ၊ဂန္ထ၏ အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။နောစ ဂန္ထာ၊ဂန္ထလည်း မမည်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

http://www.dhammadownload.com

* အရကား ။ လောကီစိတ် ၈၁ ကောသီတိ(၈၁)၊ဂန္ထတရားကိုယ် ၃-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ၈ဂူနပညာသ(၄၉)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၁)

➤ ဒုက်မှတ် ။ ။လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန်။

၅။ ဂန္ထ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ ဂန္ထာစေဝ ဓမ္မာ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာစ ။ ။ ဂန္ထာစေဝ၊ဂန္ထလည်းမည်ကုန်သော။ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာစ၊ဂန္ထနှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ၊ သတ္တလည်း မဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* အရကား ။ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခုဉ်ရှိသော လောဘ, ဒိဋ္ဌိ-ဟု ဆိုအပ်သော ဂန္ထတရားကိုယ် ၂-ပါးရ၏။(သစ်ရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ သစ္စာ-၂)

ဒု။ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာစေဝ ဓမ္မာ နောစ ဂန္ထာ ။ ။ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာစေဝ၊ဂန္ထနှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။နောစ ဂန္ထာ၊ဂန္ထလည်း မမည်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား ။ လောဘမူစိတ် ၈-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ ဂန္ထတရားကိုယ် ၃-ပါး၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် တေဝီသ(၂၃) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၁)

➤ ဒုက်မှတ် ။ ။ မောဟမူဒွေ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ(၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ၊ လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မာန, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ထိန မိဒ္ဓ-ကြဉ်သော စေတသိက် တေစတ္တာလီသ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုဉ် လောဘ၊ဒေါသမူဒွေဉ် ဒေါသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၆။ ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ ဂန္ထနိယဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ ဂန္ထနိယာပိ ။ ။ ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန၊ဂန္ထနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ဂန္ထနိယာပိ၊ဂန္ထ၏ အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* အရကား ။ မောဟမူဒွေ၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ(၁၇)၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ(၃၂)၊ ကြိယာ ဝီသ(၂၀) လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မာန, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ထိန, မိဒ္ဓ-ကြဉ်သော စေတသိက် တေစတ္တာလီသ(၄၃)၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုဉ် လောဘ၊ ဒေါသမူ ဒွေဉ် ဒေါသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၂)

ဒု။ ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ အဂန္ထနိယာပိ ။ ။ ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန၊ဂန္ထနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။အဂန္ထနိယာပိ၊ဂန္ထ၏ အာရုံလည်းမဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* အရကား ။လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

➤ ဒုက်မှတ် ။ ။ လောဘမူစိတ် ၈-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုဉ် လောဘ၊ ဒေါသမူဒွေဉ် ဒေါသ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဥ္စဝီသ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ ဩဃဂေါစ္ဆက (၆-ဒုက်)

၁။ ဩဃဒုက်

ပ။ ဩဃာ ဓမ္မာ ။ ။ ဩဃာ၊ဩဃမည်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** - လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟ-ဟု ဆိုအပ်သော ဩဃတရားကိုယ် ၃-ပါး ရ၏။ (သဠာရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခ+သမုဒယသစ္စာ-၂)

ဒု။ နော ဩဃာ ဓမ္မာ ။ ။ နော ဩဃာ၊ဩဃ မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ--။

*** အရကား** - စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ဩဃတရားကိုယ် ၃-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဧကူနပညာသ(၄၉)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။(၅×၁၂× ၁၈× ၃)

၂။ ဩဃနိယဒုက်

ပ။ ဩဃနိယာ ဓမ္မာ ။ ။ ဩဃနိယာ၊ဩဃ၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ--။

*** အရကား** - လောကီစိတ် ကောသီတိ(၈၁)၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၂)

ဒု။ အနောဃနိယာ ဓမ္မာ ။ ။ အနောဃနိယာ၊ဩဃ၏ အာရုံ မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

*** အရကား** - လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

၃။ ဩဃသမ္ပယုတ္တဒုက်

ပ။ ဩဃသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ။ ။ ဩဃသမ္ပယုတ္တာ၊ဩဃနှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

*** အရကား** - အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂)၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသ(၂၇) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

ဒု။ ဩဃဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ။ ။ ဩဃဝိပ္ပယုတ္တာ၊ဩဃနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

*** အရကား** - ကုသိုလ် ဧကဝီသ(၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀) စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၃)

၄။ ဩဃ ဩဃနိယဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ ဩဃာစေဝ ဓမ္မာ ဩဃနိယာစ ။ ။ ဩဃာစေဝ၊ဩဃလည်း မည်ကုန်သော ဩဃနိယာစ၊ဩဃ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

*** အရကား** - လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟ-ဟု ဆိုအပ်သော ဩဃတရားကိုယ် ၃-ပါး

http://www.dhammadownload.com

ရ၏။ (သခ်ီရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခ+သမုဒယသစ္စာ-၂)

၃။ ဩဃနိယာစေဝ ဓမ္မာ နောစ ဩဃာ ။ ။ ဩဃနိယာစေဝ၊ဩဃ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊နောစ ဩဃာ၊ဩဃလည်း မမည်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* အရကား • လောကီစိတ် ကောသိတ်(၈၁)၊ ဩဃတရားကိုယ် ၃-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဒေ့ကနပညာသ(၄၉)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသရ၏။(၅-၁၂-၁၈-၁)

➤ ခုက်မှတ် ။ ။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန်။

၅။ ဩဃ ဩဃသမ္ပယုတ္တဒုက်

ပ။ ဩဃာစေဝ ဓမ္မာ ဩဃသမ္ပယုတ္တာစ ။ ။ ဩဃာစေဝ၊ဩဃလည်း မည်ကုန်သော။ဩဃသမ္ပယုတ္တာစ၊ဩဃနှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ---။

* အရကား • လောဘမူစိတ် ၈-ခုဉ်ရှိသော လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟ-ဟုဆိုအပ်သော ဩဃတရားကိုယ် ၃-ပါး ရ၏။ (သခ်ီရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခ+သမုဒယသစ္စာ-၂)

၃။ ဩဃသမ္ပယုတ္တာစေဝ ဓမ္မာ နောစ ဩဃာ ။ ။ ဩဃသမ္ပယုတ္တာစေဝ၊ဩဃနှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။နောစ ဩဃာ၊ဩဃလည်း မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ--။

* အရကား • အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂)၊ ဩဃတရားကိုယ် ၃-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ(၂၄) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၁)

➤ ခုက်မှတ် ။ ။ ကုသိုလ် ကေဝီသ၊ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ကြိယာစိတ် ဝီသ၊စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေဋ္ဌ မောဟ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၆။ ဩဃဝိပ္ပယုတ္တ ဩဃနိယဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ ဩဃဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါပန ဓမ္မာ ဩဃနိယာပိ ။ ။ ဩဃဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန၊ ဩဃနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ဩဃနိယာပိ၊ဩဃ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ-။

* အရကား • လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ(၁၇)၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ(၃၂) ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေဋ္ဌ မောဟ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၁)

၃။ ဩဃဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါပန ဓမ္မာ အနောဃနိယာပိ ။ ။ ဩဃဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန၊ ဩဃနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။အနောဃနိယာပိ၊ဩဃ၏ အာရုံလည်း မဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ။တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား • လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂) ခုက်မှတ် ။ ။ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေဋ္ဌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ယောဂဂေါစ္ဆက (၆-ဒုက်)

၁။ ယောဂဒုက်

ပ။ **ယောဂါ ဓမ္မာ** ။ ။ ယောဂါ၊ယောဂမည်ကုန်သော။ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** • လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟ-ဟုဆိုအပ်သော ယောဂတရားကိုယ် ၃-ပါး ရ၏။ (သဝိရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခ+သမုဒယသစ္စာ-၂)

ဒု။ **နော ယောဂါ ဓမ္မာ** ။ ။ နော ယောဂါ၊ယောဂ မမည်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

*** အရကား** • စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ယောဂ တရားကိုယ် ၃-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဧကူနပညာသ(၄၉)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (၅-၁၂-၁၈-၃)

၂။ ယောဂနိယဒုက်

ပ။ **ယောဂနိယာ ဓမ္မာ** ။ ။ ယောဂနိယာ၊ယောဂ၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ-။

*** အရကား** • လောကီစိတ် ဧကာသီတိ(၈၁)၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၂)

ဒု။ **အယောဂနိယာ ဓမ္မာ** ။ ။ အယောဂနိယာ၊ယောဂ၏ အာရုံ မဟုတ်ကုန်သော ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** • လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

၃။ ယောဂသမ္ပယုတ္တဒုက်

ပ။ **ယောဂသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ** ။ ။ ယောဂသမ္ပယုတ္တာ၊ယောဂနှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** • အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂)၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသ(၂၇) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

ဒု။ **ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ** ။ ။ ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာ၊ယောဂနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** • ကုသိုလ် ဧကဝီသ(၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ်ဝီသ (၂၀)၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ (၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၃)

၄။ ယောဂ ယောဂနိယဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ **ယောဂါစေဝ ဓမ္မာ ယောဂနိယာစ** ။ ။ ယောဂါစေဝ၊ယောဂလည်း မည်ကုန် သော။ယောဂနိယာစ၊ယောဂ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ။

http://www.dhammadownload.com

* **အရကား** • လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟ-ဟုဆိုအပ်သော ယောဂတရားကိုယ် ၃-ပါး ရ၏။ (သခ်ီရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခ+သမုဒယသစ္စာ-၂)

ဒု။ **ယောဂနိယာစေဝ ဓမ္မာ နောစ ယောဂါ** ။ ။ ယောဂနိယာစေဝ၊ယောဂ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။နောစ ယောဂါ၊ယောဂလည်း မမည်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* **အရကား** • လောကီစိတ် ကောသီတိ(၈၁)၊ ယောဂတရားကိုယ် ၃-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဧကူနပဉ္စာသ(၄၉)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ရ၏။(၅× ၁၂× ၁၈× ၁)

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန်။

၅။ ယောဂ ယောဂသမ္ပယုတ္တခုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ **ယောဂါစေဝ ဓမ္မာ ယောဂသမ္ပယုတ္တာစ** ။ ။ ယောဂါစေဝ၊ယောဂလည်း မည်ကုန်သော။ယောဂသမ္ပယုတ္တာစ၊ယောဂနှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* **အရကား** • လောဘမူစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟ-ဟုဆိုအပ်သော ယောဂတရားကိုယ် ၃-ပါး ရ၏။ (သခ်ီရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခ+သမုဒယသစ္စာ-၂)

ဒု။ **ယောဂသမ္ပယုတ္တာစေဝ ဓမ္မာ နောစ ယောဂါ** ။ ။ယောဂသမ္ပယုတ္တာစေဝ၊ ယောဂနှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။နောစ ယောဂါ၊ယောဂလည်း မမည်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** • အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂)၊ ယောဂတရားကိုယ် ၃-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ(၂၄) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၁)

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၆။ ယောဂဝိပ္ပယုတ္တ ယောဂနိယဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ **ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါပန ဓမ္မာ ယောဂနိယာပိ** ။ ။ ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါပန၊ယောဂနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ယောဂနိယာပိ၊ယောဂ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** • လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ(၁၇)၊ လောကီဝိပါက် ဗတ္တိံသ(၃၂) ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၁)

ဒု။ **ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါပန ဓမ္မာ အယောဂနိယာပိ** ။ ။ ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါပန၊ယောဂနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။အယောဂနိယာပိ၊ယောဂ၏ အာရုံလည်း မဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

http://www.dhammadownload.com

*** အရကား** - လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂) .

ဓုက်မှတ် ॥ ॥ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသ။

၈-နိဝရဏဂေါစ္ဆက (၆-ဒုက်)

၁။ နိဝရဏဒုက်

ပ။ **နိဝရဏာ ဓမ္မာ** ॥ ॥ နိဝရဏာ၊နိဝရဏ မည်ကုန်သော။ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝ သဘာဝ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

*** အရကား** - လောဘ, ဒေါသ, ထိန, မိဒ္ဓ, ဥဒ္ဓစ္စ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာ, မောဟ-ဟု ဆိုအပ်သော နိဝရဏ တရားကိုယ် ၈-ပါးရ၏။ (သဒ္ဒိရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခ+သမုဒယသစ္စာ-၂)

ဒု။ **နော နိဝရဏာ ဓမ္မာ** ॥ ॥ နော နိဝရဏာ၊နိဝရဏ မမည်ကုန်သော၊ဓမ္မာ--။

*** အရကား** - စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ နိဝရဏတရားကိုယ် ၈-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ(၄၆)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန်ရ၏။(၅-၁၂-၁၈-၃)

၂။ နိဝရဏီယဒုက်

ပ။ **နိဝရဏီယာ ဓမ္မာ** ॥ ॥ နိဝရဏီယာ၊နိဝရဏ၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော၊ဓမ္မာ-။

*** အရကား** - လောကီစိတ် ဧကာသီတိ(၈၁)၊ စေတသိက် ဒွေပဉ္ဉာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၂)

ဒု။ **အနိဝရဏီယာ ဓမ္မာ** ॥ ॥ အနိဝရဏီယာ၊နိဝရဏ၏ အာရုံ မဟုတ်ကုန်သော ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** - လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

၃။ နိဝရဏသမ္ပယုတ္တဒုက်

ပ။ **နိဝရဏသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ** ॥ ॥ နိဝရဏသမ္ပယုတ္တာ၊နိဝရဏနှင့် ယှဉ်ကုန်သော ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** - အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂) စေတသိက် သတ္တဝီသ(၂၇) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

ဒု။ **နိဝရဏဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ** ॥ ॥ နိဝရဏဝိပ္ပယုတ္တာ၊နိဝရဏနှင့် မယှဉ်ကုန်သော ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

http://www.dhammadownload.com

* အရကား ‌• ကုသိုလ် ဧကဝိသ(၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ (၂၀)၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (၅-၁၂-၁၈-၃)

၄။ နီဝရဏ နီဝရဏီယဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ နီဝရဏာစေဝ ဓမ္မာ နီဝရဏီယာစ ။ ။ နီဝရဏာစေဝ၊နီဝရဏလည်း မည် ကုန်သော။ နီဝရဏီယာစ၊နီဝရဏ၏ အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သဘောတို့။

* အရကား • လောဘ, ဒေါသ, ထိန, မိဒ္ဓ, ဥဒ္ဓစ္စ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာ, မောဟ- ဟု ဆိုအပ်သော နီဝရဏ တရားကိုယ် ၈-ပါးရ၏။ (သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခ+သမုဒယသစ္စာ-၂)

ဒု။ နီဝရဏီယာစေဝ ဓမ္မာ နောစ နီဝရဏာ ။ ။ နီဝရဏီယာစေဝ၊နီဝရဏ၏ အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ နောစ နီဝရဏာ၊နီဝရဏလည်း မမည်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* အရကား • လောကီစိတ် ဧကာသီတိ(၈၁)၊ နီဝရဏတရားကိုယ် ၈-ပါးကြဉ် သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ(၄၄)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ ရ၏။ (၅-၁၂-၀၈-၁)

➤ ဒုက်မှတ် ။ ။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန်။

၅။ နီဝရဏ နီဝရဏသမ္ပယုတ္တဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ နီဝရဏာစေဝ ဓမ္မာ နီဝရဏသမ္ပယုတ္တာစ ။ ။ နီဝရဏာစေဝ၊နီဝရဏလည်း မည်ကုန်သော။နီဝရဏသမ္ပယုတ္တာစ၊နီဝရဏနှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* အရကား •လောဘ, ဒေါသ, ထိန, မိဒ္ဓ, ဥဒ္ဓစ္စ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာ, မောဟ- ဟု ဆိုအပ်သော နီဝရဏ တရားကိုယ် ၈-ပါးရ၏။ (သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခ+သမုဒယသစ္စာ-၂)

ဒု။ နီဝရဏသမ္ပယုတ္တာစေဝ ဓမ္မာ နောစ နီဝရဏာ ။ ။ နီဝရဏသမ္ပယုတ္တာ စေဝ၊နီဝရဏနှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။နောစ နီဝရဏာ၊နီဝရဏလည်း မမည်ကုန် သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား • အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂)၊ နီဝရဏတရားကိုယ် ၈-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဧကူနဝီသ(၁၉) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၁)

➤ ဒုက်မှတ် ။ ။ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝီသ၊စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၆။ နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တ နီဝရဏီယဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ နီဝရဏီယာပိ ။ ။ နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန၊နီဝရဏနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။နီဝရဏီယာပိ၊နီဝရဏ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

http://www.dhammadownload.com

* **အရကား** ● လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ(၁၇)၊ လောကီဝိပါက် တတ္တိံသ(၃၂) ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၁)

ဒု။ နိဗ္ဗာနပစ္စယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ အနိဗ္ဗာနိကာပိ ။ ။ နိဗ္ဗာနပစ္စယုတ္တာ ခေါ ပန၊နိဗ္ဗာန်နှင့် မယှဉ်ကုန်သော။အနိဗ္ဗာနိကာပိ၊နိဗ္ဗာန၏ အာရုံလည်း မဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** ● လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

ခုက်မှတ် ။ ။ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ။

၉-ပရာမာသဂေါစ္ဆက (၅-ဒုက်)

၁။ ပရာမာသဒုက်

ပ။ **ပရာမာသာ ဓမ္မာ** ။ ။ ပရာမာသာ၊ပရာမာသ မည်ကုန်သော။(ဝါ) မှားသော အားဖြင့် သုံးသပ်တတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** ● ဒိဋ္ဌိ-ဟု ဆိုအပ်သော ပရာမာသ တရားကိုယ် ၁-ပါး ရ၏။ထို ပရာမာသ တရားကိုယ် ၁-ပါးသည် သဠာရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခသစ္စာ

ဒု။ **နော ပရာမာသာ ဓမ္မာ** ။ ။ နော ပရာမာသာ၊ပရာမာသ မမည်ကုန်သော။ (ဝါ) မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်တတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** ● စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ပရာမာသ တရားကိုယ် ၁-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ(၅၁)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) နိဗ္ဗာန်ရ၏။(၅-၁၂-၁၈-၄)

၂။ ပရာမဋ္ဌဒုက်

ပ။ **ပရာမဋ္ဌာ ဓမ္မာ** ။ ။ ပရာမဋ္ဌာ၊ပရာမာသ၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော။(ဝါ) မှားသော အားဖြင့် သုံးသပ်တတ်ကုန်သော တရားတို့သည် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** ● လောကီစိတ် ဧကာသီတိ(၈၁)၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၂)

ဒု။ **အပရာမဋ္ဌာ ဓမ္မာ** ။ ။ အပရာမဋ္ဌာ၊ပရာမာသ၏ အာရုံ မဟုတ်ကုန်သော။ (ဝါ) မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်တတ်ကုန်သော တရားတို့သည် မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** ● လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

http://www.dhammadownload.com

၃။ ပရာမာသသမ္ပယုတ္တဒုက်

ပ။ ပရာမာသ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ။ ။ ပရာမာသသမ္ပယုတ္တာ၊ပရာမာသနှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကောက်** • ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဒိဋ္ဌိ, မာန, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဝီသ(၂၀) ရ၏။(၄× ၂× ၂× ၂)

ဒု။ ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ။ ။ ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာ၊ပရာမာသနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကောက်** • ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ(၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ ဒိဋ္ဌိကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ(၅၁)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၄)

၄။ ပရာမာသ ပရာမဋ္ဌဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ ပရာမာသာ စေဝ ဓမ္မာ ပရာမဋ္ဌာစ ။ ။ ပရာမာသာစေဝ၊ပရာမာသလည်း မည်ကုန်သော။ပရာမဋ္ဌာစ၊ပရာမာသ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* **အရကောက်** • ဒိဋ္ဌိ-ဟု ဆိုအပ်သော ပရာမာသ တရားကိုယ် ၁-ပါး ရ၏။ထို ပရာမာသ တရားကိုယ် ၁-ပါးသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခသစ္စာ

ဒု။ ပရာမဋ္ဌာစေဝ ဓမ္မာ နောစ ပရာမာသာ ။ ။ ပရာမဋ္ဌာစေဝ၊ပရာမာသ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။နောစ ပရာမာသာ၊ပရာမာသလည်း မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကောက်** • လောကီစိတ် ဧကာသီတိ(၈၁)၊ ပရာမာသ တရားကိုယ် ၁-ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ(၅၁)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ ရ၏။ (၅-၁၂-၁၈-၂)

➢ **ဒုက်မှတ်** ။ ။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန်။

၅။ ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ ပရာမဋ္ဌဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ ပရာမဋ္ဌာပိ။ ။ ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန၊ပရာမာသနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ပရာမဋ္ဌာပိ၊ပရာမာသ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကောက်** • ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၊ လောကီ ကုသိုလ် သတ္တရသ(၁၇)၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ(၃၂)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ ဒိဋ္ဌိကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ(၅၁)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသရ၏။(၅× ၁၂× ၁၈× ၂)

ဒု။ ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ အပရာမဋ္ဌာပိ ။ ။ ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန၊ပရာမာသနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။အပရာမဋ္ဌာပိ၊ပရာမာသ၏ အာရုံလည်း မဟုတ်

http://www.dhammadownload.com

ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** - လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂) **-ခုက်မှတ်** ။ ။ ဝိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မာန, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဧကဝီသ။

၁၀- မဟာန္တရဒုက် (၁၄-ဒုက်)

၁။ သာရမ္မဏဒုက်

ပ။ **သာရမ္မဏာ ဓမ္မာ** ။ ။ သာရမ္မဏာ၊အာရုံပြုခြင်းရှိကုန်သော။ဓမ္မာ--။

*** အရကား** - စိတ်-၈၉၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၃)

ဒု။ **အနာရမ္မဏာ ဓမ္မာ** ။ ။ အနာရမ္မဏာ၊အာရုံပြုခြင်း မရှိကုန်သော။ဓမ္မာ--။

*** အရကား** - ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (၁× ၁၁× ၁၁× ၂)

၂။ စိတ္တဒုက်

ပ။ **စိတ္တာ ဓမ္မာ** ။ ။ စိတ္တာ၊စိတ်မည်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** - စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ် ရ၏။(၁× ၁× ၇× ၁)

ဒု။ **နော စိတ္တာ ဓမ္မာ** ။ ။ နော စိတ္တာ၊စိတ် မမည်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

*** အရကား** - စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၁၁× ၁၁× ၄) [**သစ္စဝိမှတ်**- မဂ်စိတ် ၄-ခုဌ်ရှိသော မဂ္ဂင် ၈-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် အဋ္ဌဝီသ၊ ဖိုလ်စိတ် ၄-ခုဌ်ရှိသော စေတသိက် ဆတ္တိံသ။]

၃။ စေတသိကဒုက်

ပ။ **စေတသိကာ ဓမ္မာ** ။ ။ စေတသိကာ၊စေတသိက် မည်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

*** အရကား** - စေတသိက်(၅၂) ရ၏။ (၃× ၁× ၁× ၃) [**သစ္စဝိမှတ်**- မဂ်စိတ် ၄-ခုဌ်ရှိသော မဂ္ဂင် ၈-ပါးကြဉ်သော စေ-၂၈၊ ဖိုလ်စိတ် ၄-ခုဌ်ရှိသော စေ-၃၆။]

ဒု။ **အစေတသိကာ ဓမ္မာ** ။ ။ အစေတသိကာ၊စေတသိက် မမည်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ *** အရကား** - စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။(၂× ၁၂× ၁၈× ၂)

၄။ စိတ္တသမ္ပယုတ္တဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ **စိတ္တသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ** ။ ။ စိတ္တသမ္ပယုတ္တာ၊စိတ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

*** အရကား** -စေတသိက် ဒွေပညာသ ရ၏။(၃× ၁× ၁× ၃)

ဒု။ **စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ** ။ ။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာ၊စိတ်နှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မာ-။

*** အရကား** - ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၁× ၁၁× ၁၁× ၂)

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။ စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်။

http://www.dhammadownload.com

၅။ စိတ္တသံသဋ္ဌဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ **စိတ္တသံသဋ္ဌာ ဓမ္မာ** ။ ။ စိတ္တသံသဋ္ဌာ၊စိတ်နှင့် နှီးနှောကုန်သော။ဓမ္မာ--။

*** အရကား** ▫စေတသိက် ဒွေပညာသ ရ၏။(၃× ၁× ၁× ၃)

ဒု။ **စိတ္တဝိသံသဋ္ဌာ ဓမ္မာ** ။ ။ စိတ္တဝိသံသဋ္ဌာ၊စိတ်နှင့် မနှီးနှောကုန်သော။ဓမ္မာ-။

*** အရကား** ▫ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၁× ၁၁× ၁၁× ၂)

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။ စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်။

၆။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဒုက်

ပ။ **စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ဓမ္မာ** ။ ။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။ (ဝါ) စိတ်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

အရကား စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ စိတ္တဇရုပ် သတ္တရသ(၁၇) ရ၏။ ၆× ၆× ၃) | **အာယတန/ဓာတ်အားဖြင့် ၆-ပါးကား** ။ ။ စိတ္တဇရုပ် သတ္တရသတို့တွင် ရူ ပါရုံသည် ရူပါယတန မည်၏။သဒ္ဒါရုံသည် သဒ္ဒါယတန မည်၏။ ဂန္ဓာရုံသည် ဂန္ဓာ ယတန မည်၏။ ရသာရုံသည် ရသာယတန မည်၏။ ပထဝီ, တေဇော, ဝါယော-ဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန မည်၏။ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အာပေါ, အာဟာရရုပ်, ပရိစ္ဆေဒရုပ်, ကာယဝိညတ်, ဝစီဝိညတ်, ရူပဿ လဟုတာ, မုဒုတာ, ကမ္မညတာ, ဥပစယ, သန္တတိ-အားဖြင့် (တစ်နည်း) ဇရတာ, အနိစ္စတာ အားဖြင့် သုခုမရုပ် ၁၀-ခု၊ ၁၂-ခုသည် ဓမ္မာယတန မည်၏။ ဤသို့လျှင် အာယတနအားဖြင့် ၆-ပါး ဖြစ်သတည်း။] [**သစ္စဝိမုတ်**▫ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော မဂ္ဂင် ၈-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် အဋ္ဌဝီသ၊ ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော စေတသိက်-၃၆။]

ဒု။ **နော စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ဓမ္မာ** ။ ။ နော စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း မရှိကုန်သော။(ဝါ) စိတ်ကြောင့် မဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** ▫ စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ကမ္မဇရုပ် ဝီသ(၂၀)၊ ဥတုဇရုပ် ပန္နရသ(၁၅)၊ အာဟာရဇရုပ် စုဒ္ဒသ(၁၄)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။(၂× ၁၂× ၁၈× ၂)

၇။ စိတ္တသဟဘုဒုက်

ပ။ **စိတ္တသဟဘုနော ဓမ္မာ** ။ ။ စိတ္တသဟဘုနော၊စိတ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** ▫ စေတသိက်(၅၂)၊ ဝိညတ်ဒွေ ရ၏။(၄-၁-၁-၃) [**သစ္စဝိမုတ်**▫ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော မဂ္ဂင် ၈-ပါးကြဉ်သော စေ-၂၈၊ ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော စေ-၃၆]

ဒု။ **နော စိတ္တသဟဘုနော ဓမ္မာ** ။ ။ နော စိတ္တသဟဘုနော၊စိတ်နှင့်တကွ မဖြစ် ကုန်သော။ (ဝါ) စိတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည် မဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ။

http://www.dhammadownload.com

*** အရကား** ◦ စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ဝိညာဏ်ဒွေကြဉ်သော ရုပ် ဆဗ္ဗီသ(၂၆) နိပ္ဖန်္န ရ၏။ (၂× ၁၂× ၁၈× ၂) [သဗ္ဗဝိမုတ်း လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု။]

၈။ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိဒုက်

ပ။ **စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာ**။ ။ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော၊စိတ်သို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** ◦ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ဝိညာဏ်ဒွေ ရ၏။(၄-၁-၁-၃)

ဒု။ **နော စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာ** ။ ။ နော စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော၊စိတ်သို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်သည် မဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** ◦ စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ဝိညာဏ်ဒွေကြဉ်သော ရုပ် ဆဗ္ဗီသ(၂၆) နိပ္ဖန်္န ရ၏။ (၂× ၁၂× ၁၈× ၂)

၉။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနဒုက်

ပ။ **စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာ ဓမ္မာ** ။ ။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာ၊စိတ်နှင့်လည်း နှီးနှော စိတ်ကြောင့်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** ◦ စေတသိက် ဒွေပညာသ ရ၏။ (၃× ၁× ၁× ၃)

ဒု။ **နော စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာ ဓမ္မာ** ။ ။ နော စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာ၊စိတ်နှင့်လည်း မနှီးနှော စိတ်ကြောင့်လည်း မဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** ◦ စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။(၂× ၁၂× ၁၈× ၂)

၁၀။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟဘုဒုက်

ပ။ **စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟဘုနော ဓမ္မာ** ။ ။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟဘုနော စိတ်နှင့်လည်း နှီးနှော စိတ်ကြောင့်လည်းဖြစ် စိတ်နှင့်လည်း တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** ◦ စေတသိက် ဒွေပညာသ ရ၏။ (၃× ၁× ၁× ၃)

ဒု။ **နော စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟဘုနော ဓမ္မာ** ။ ။ နော စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟဘုနော၊စိတ်နှင့်လည်း မနှီးနှော, စိတ်ကြောင့်လည်း မဖြစ်, စိတ်နှင့်လည်း တကွ မဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။*** အရကား** ◦ စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။(၂× ၁၂× ၁၈× ၂)

၁၁။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိဒုက်

ပ။ **စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာ** ။ ။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိနော၊စိတ်နှင့်လည်း နှီးနှော, စိတ်ကြောင့်လည်းဖြစ်, စိတ်သို့ အစဉ်လိုက်၍လည်း ဖြစ်

http://www.dhammadownload.com

ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဠ္ဌာကုန်၏။

*** အရကား** • စေတသိက် ဒွေပညာသ ရ၏။ (၃× ၁× ၁× ၃)

ဒု။ **နော စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာ** ။ ။ နော စိတ္တသံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိနော၊စိတ်နှင့်လည်း မနှီးနှော၊ စိတ်ကြောင့်လည်းမဖြစ်၊ စိတ်သို့ အစဉ်လိုက်၍လည်း မဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဠ္ဌာကုန်၏။

*** အရကား** • စိတ်-၈၉၊ ရုပ် (၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။(၂× ၁၂× ၁၈× ၂)

၁၂။ အဇ္ဈတ္တိကဒုက်

ပ။ **အဇ္ဈတ္တိကာ ဓမ္မာ** ။ ။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊အတွင်းသန္တာန်၌ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ-။

*** အရကား** • စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ပသာဒရုပ် ၅-ခုရ၏။(၂-၆-၁၂-၁)

ဒု။ **ဗာဟိရာ ဓမ္မာ** ။ ။ ဗာဟိရာ၊အပသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ--။

*** အရကား** • စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ပသာဒရုပ် ၅-ခုကြဉ်သော ရုပ်တေဝီသ(၂၃)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၆× ၆× ၄) [သစ္စဝိဘင်း- မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော မဂ္ဂင် ၈-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် အဋ္ဌဝီသ၊ ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော စေ-ဆတ္တိံသ]

၁၃။ ဥပါဒါဒုက်

ပ။ **ဥပါဒါ ဓမ္မာ** ။ ။ ဥပါဒါ၊မှီ၍သာ ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဠ္ဌာကုန်၏။

*** အရကား** • ဥပါဒါရုပ် စတုဝီသ ရ၏။ (၁× ၁၀× ၁၀× ၁)

ဒု။ **နော ဥပါဒါ ဓမ္မာ** ။ ။ နော ဥပါဒါ၊မှီ၍သာ ဖြစ်သည် မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဠ္ဌာကုန်၏။

*** အရကား** • စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ဘူတရုပ် ၄-ခု၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၃× ၉× ၄)

၁၄။ ဥပါဒိန္နဒုက်

ပ။ **ဥပါဒိန္နာ ဓမ္မာ** ။ ။ ဥပါဒိန္နာ၊အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာ, ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သော ကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

*** အရကား** ။ ။ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ(၃၂)၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ(၃၅)၊ ကမ္မဇရုပ် ဝီသ(၂၀) ရ၏။(၅× ၁၁× ၁၇× ၁)

ဒု။ **အနုပါဒိန္နာ ဓမ္မာ** ။ ။ အနုပါဒိန္နာ၊အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာ, ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သော ကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် မယူအပ်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

*** အရကား** • အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂)၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ(၂၁)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ (၂၀)၊ ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ စိတ္တဇရုပ် သတ္တရသ(၁၇) ဥတုဇရုပ် ပန္နရသ(၁၅)၊ အာဟာရဇရုပ် စုဒ္ဒသ(၁၄)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၇× ၈× ၄)

http://www.dhammadownload.com

၁၁-ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက (၆-ဒုက်)

၁။ ဥပါဒါနဒုက်

ပ။ ဥပါဒါနာ ဓမ္မာ ။ ။ ဥပါဒါနာ၊ဥပါဒါန်မည်ကုန်သော။ (ဝါ) ပြင်းစွာ စွဲလမ်းတတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား - လောဘ, ဒိဋ္ဌိ-ဟုဆိုအပ်သော ဥပါဒါန်တရားကိုယ် ၂-ပါး ရ၏။ (သဒ်ိရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခ+သမုဒယသစ္စာ-၂)

ဒု။ နော ဥပါဒါနာ ဓမ္မာ ။ ။ နော ဥပါဒါနာ၊ဥပါဒါန်မမည်ကုန်သော။ (ဝါ) ပြင်းစွာ မစွဲလမ်း တတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား - စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ဥပါဒါန်တရားကိုယ် ၂-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ(၅၀)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၃)

၂။ ဥပါဒါနိယဒုက်

ပ။ ဥပါဒါနိယာ ဓမ္မာ ။ ။ ဥပါဒါနိယာ၊ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* အရကား - လောကီစိတ် ဧကာသီတိ(၈၁)၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၂)

ဒု။ အနုပါဒါနိယာ ဓမ္မာ ။ ။ အနုပါဒါနိယာ၊ဥပါဒါန်၏ အာရုံ မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား - လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

၃။ ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တဒုက်

ပ။ ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ။ ။ ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တာ၊ဥပါဒါန်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား - လောဘမူစိတ် ၈-ခု၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၌ရှိသော လောဘ, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဒွာဝီသ (၂၂) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

ဒု။ ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ။ ။ ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တာ၊ဥပါဒါန်နှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား - ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ(၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ (၃၆)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မာနကြဉ်သော စေတသိက် ဧကူနပညာသ (၄၉)၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၌ရှိသော လောဘ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၃)

http://www.dhammadownload.com

၄။ ဥပါဒါန ဥပါဒါနိယဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ ဥပါဒါနာစေဝ ဓမ္မာ ဥပါဒါနာနိယာစ ။ ။ ဥပါဒါနာစေဝ၊ဥပါဒါန်လည်း မည်ကုန်သော။ဥပါဒါနိယာစ၊ဥပါဒါန်၏အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* **အရကား** ▪. လောဘ, ဒိဋ္ဌိ-ဟုဆိုအပ်သော ဥပါဒါန်တရားကိုယ် ၂-ပါး ရ၏။ (သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခ+သမုဒယသစ္စာ-၂)

ဒု။ ဥပါဒါနိယာ စေဝ ဓမ္မာ နောစ ဥပါဒါနာ ။ ။ ဥပါဒါနိယာစေဝ၊ဥပါဒါန်၏အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။နောစ ဥပါဒါနာ၊ဥပါဒါန်လည်း မမည်ကုန်သော။ဓမ္မာ-။

* **အရကား** ▪ လောကီစိတ် ကောသီတိ(၈၁)၊ ဥပါဒါန်တရားကိုယ် ၂-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ(၅၀)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅×၁၂× ၁၈× ၁)

➢ **ခုက်မှတ်** ။ ။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန်။

၅။ ဥပါဒါန ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ ဥပါဒါနာစေဝ ဓမ္မာ ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တာစ ။ ။ ဥပါဒါနာစေဝ၊ဥပါဒါန်လည်း မည်ကုန်သော။ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တာစ၊ဥပါဒါန်နှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* **အရကား** ▪ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခုၣ်ရှိသော လောဘ, ဒိဋ္ဌိ-ဟုဆိုအပ်သော ဥပါဒါန်တရားကိုယ် ၂-ပါး ရ၏။ (သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခ+သမုဒယသစ္စာ-၂)

ဒု။ ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တာစေဝ ဓမ္မာ နောစ ဥပါဒါနာ ။ ။ ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တာစေဝ၊ ဥပါဒါန်နှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။နောစ ဥပါဒါနာ၊ဥပါဒါန်လည်း မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** ▪ လောဘမူစိတ် ၈-ခု၊ ဥပါဒါန်တရားကိုယ် ၂-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဝီသ(၂၀) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၁)

➢ **ခုက်မှတ်** ။ ။ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ(၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မာနကြဉ်သော စေတသိက် ဧကူနပညာသ(၄၉)၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုၣ်ရှိသော လောဘ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၆။ ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တ ဥပါဒါနိယဒုက်

ပ။ ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ ဥပါဒါနိယာပိ ။ ။ ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါပန၊ဥပါဒါန်နှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ဥပါဒါနိယာပိ၊ဥပါဒါန်၏ အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** ▪ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ(၁၇)၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ(၃၂)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မာနကြဉ်သော စေတ

http://www.dhammadownload.com

သိက် စေကနပညာသ(၄၉)၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုဒ္ဒ်ရှိသော လောဘ၊ ရုပ် အဌဝီသ ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၂)

၃။ ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ အနုပါဒါနိယာပိ ။ ။ ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန၊ဥပါဒါန်နှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊အနုပါဒါနိယာပိ၊ဥပါဒါန်၏ အာရုံလည်း မဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** ။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။ လောဘမူစိတ် ၈-ခု၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုဒ္ဒ်ရှိသော လောဘ, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဗာဝီသ။

၁၂-ကိလေသဂေါစ္ဆက (၈-ဒုက်)

၁။ ကိလေသဒုက်

ပ။ **ကိလေသာ ဓမ္မာ** ။ ။ ကိလေသာ၊ကိလေသာ မည်ကုန်သော။(ဝါ) ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** ။ လောဘ, ဒေါသ, မောဟ, မာန, ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, ထိန, ဥဒ္ဓစ္စ, အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပ-ဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသာ တရားကိုယ် ၁၀-ပါးရ၏။ (သင်္ဂါရကွန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခ+သမုဒယသစ္စာ-၂)

၃။ **နော ကိလေသာ ဓမ္မာ** ။ ။ နော ကိလေသာ၊ကိလေသာ မမည်ကုန်သော။ (ဝါ) ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သည် မဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** ။ စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ကိလေသာတရားကိုယ် ၁၀-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေစတ္တာလီသ(၄၂)၊ ရုပ် အဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။(၅-၁၂-၁၈-၃)

၂။ သံကိလေသိကဒုက်

ပ။ **သံကိလေသိကာ ဓမ္မာ** ။ ။ သံကိလေသိကာ၊ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့ကို ရခြင်းငှာ ထိုက်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** ။ လောကီစိတ် ကောသိတိ(၈၁)၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂) ရုပ် အဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၂)

၃။ **အသံကိလေသိကာ ဓမ္မာ** ။ ။ အသံကိလေသိကာ၊ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့ကို ရခြင်းငှာ မထိုက်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* **အရကား** ။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

http://www.dhammadownload.com

၃။ သံကိလိဋ္ဌဒုက်

ပ။ သံကိလိဋ္ဌာ ဓမ္မာ ။ ။ သံကိလိဋ္ဌာ၊ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* **အရကား** - အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂) စေတသိက် သတ္တဝီသ(၂၇) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

ဒု။ အသံကိလိဋ္ဌာ ဓမ္မာ ။ ။ အသံကိလိဋ္ဌာ၊ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ်သည် မဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* **အရကား** - ကုသိုလ် ဧကဝီသ(၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ (၂၀)၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅×၁၂× ၁၈× ၃)

၄။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တဒုက်

ပ။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ။ ။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တာ၊ကိလေသာနှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ * **အရကား** - အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂) စေတသိက် သတ္တဝီသ(၂၇) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

ဒု။ ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ။ ။ ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တာ၊ကိလေသာနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** - ကုသိုလ် ဧကဝီသ(၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ (၂၀)၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅×၁၂× ၁၈× ၃)

၅။ ကိလေသ သံကိလေသိကဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ ကိလေသာ စေဝ ဓမ္မာ သံကိလေသိကာစေဝ ။ ။ ကိလေသာစ၊ကိလေသာလည်း မည်ကုန်သော။ သံကိလေသိကာစ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့ကို ရခြင်းငှာလည်း ထိုက်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** - လောဘ, ဒေါသ, မောဟ, မာန, ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, ထိန, ဥဒ္ဓစ္စ, အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပ-ဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသာ တရားကိုယ် ၁၀-ပါးရ၏။ (သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခ+သမုဒယသစ္စာ-၂)

ဒု။ သံကိလေသိကာစေဝ ဓမ္မာ နောစ ကိလေသာ ။ ။ သံကိလေသိကာစေဝ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့ကို ရခြင်းငှာလည်း ထိုက်ကုန် သော။နောစ ကိလေသာ၊ကိလေသာလည်း မမည်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* **အရကား** - လောကီစိတ် ကောသီတိ(၈၁)၊ ကိလေသာတရားကိုယ် ၁၀-ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေစတ္တာလီသ(၄၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ ရ၏။(၅-၁၂-၁၈-၁)

➢ **ခုက်မှတ်** ။ ။လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန်။

http://www.dhammadownload.com

၆။ ကိလေသ သံကိလိဋ္ဌဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ **ကိလေသာ စေဝ ဓမ္မာ သံကိလိဋ္ဌာစ** ။ ။ ကိလေသာစေဝ၊ကိလေသာလည်း မည်ကုန်သော။သံကိလိဋ္ဌာစ၊ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ။

*** အရကား** ◦ လောဘ, ဒေါသ, မောဟ, မာန, ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, ထိန, ဥဒ္ဓစ္စ, အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပ-ဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသာ တရားကိုယ် ၁၀-ပါးရ၏။ (သဒ်ါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခ+သမုဒယသစ္စာ-၂)

ဒု။ **သံကိလိဋ္ဌာစေဝ ဓမ္မာ နောစ ကိလေသာ** ။ ။ သံကိလိဋ္ဌာစေဝ၊ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။နောစ ကိလေသာ၊ကိလေသာလည်း မမည်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

*** အရကား** ◦ အကုသိုလ် ဥပ္ပါဒ်(၁၂)၊ ကိလေသာ တရားကိုယ် ၁၀-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တရသ(၁၇) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၁)

➤ **ဒုက်မှတ်** ။ ။ ကုသိုလ် ဧကဝီသ(၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၇။ ကိလေသ ကိလေသသမ္ပယုတ္တဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ **ကိလေသာ စေဝ ဓမ္မာ ကိလေသသမ္ပယုတ္တာစ** ။ ။ ကိလေသာစေဝ၊ကိလေသာ လည်းမည်ကုန်သော။ကိလေသသမ္ပယုတ္တာစ၊ကိလေသာနှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** ◦ လောဘ, ဒေါသ, မောဟ, မာန, ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, ထိန, ဥဒ္ဓစ္စ, အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပ-ဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသာ တရားကိုယ် ၁၀-ပါးရ၏။ (သဒ်ါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခ+သမုဒယသစ္စာ-၂)

ဒု။ **ကိလေသသမ္ပယုတ္တာစေဝ ဓမ္မာ နောစ ကိလေသာ** ။ ။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တာစေဝ၊ကိလေသာနှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။နောစ ကိလေသာ၊ကိလေသာလည်း မမည်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** ◦ အကုသိုလ် ဥပ္ပါဒ်(၁၂)၊ ကိလေသာ တရားကိုယ် ၁၀-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တရသ(၁၇) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၁)

➤ **ဒုက်မှတ်** ။ ။ ကုသိုလ် ဧကဝီသ(၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၈။ ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ သံကိလေသိကဒုက် (သပ္ပဒေသဒုက်)

ပ။ **ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ သံကိလေသိကာပိ** ။ ။ ကိလေသ ဝိပ္ပ-

http://www.dhammadownload.com

ယုတ္တာ ခေါပန၊ကိလေသာနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။သံကိလေသိကာပိ၊ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့ကို ရခြင်းငှာလည်း ထိုက်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* အရကား • လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ(၁၇)၊ လောကီ ဝိပါက် တတ္တိံသ(၃၂)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀) စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈) ရုပ် အဋ္ဌဝီသရ၏။(၅-၁၂-၁၈-၁)

ဒု။ ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ အသံကိလေသိကာပိ ။ ။ ကိလေသ ဝိပ္ပ ယုတ္တာ ခေါပန၊ကိလေသာနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။အသံကိလေသိကာပိ၊ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့ကို ရခြင်းငှာလည်း မထိုက်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* အရကား • လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

➤ ခုက်မှတ် ။ ။ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ။

၁၃။ ပိဋ္ဌိဒုက် (၁၈-ဒုက်)

၁။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဒုက်

ပ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ ။ ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ၊သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား • သောတာပတ္တိမဂ်သည် အကြွင်းမရှိသောအား၊ဖြင့် ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ မာန, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စကြဉ်သော စေတသိက် ဒွာဝီသ(၂၂)၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် တနုကရအား၊ ဖြင့် ပယ်အပ်သော အပါယဂမနီယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူ‌ ၂၊ ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စဝီသ(၂၅) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

ဒု။ န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ ။ ။ န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ၊သောတာပတ္တိမဂ် သည် မပယ်အပ်ကုန်သော(ဝါ) သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်ကုန်သည် မဟုတ် ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား • သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သည်မှတပါး အပါယဂမနီယ မဟုတ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူ‌ ၂။ သောတာပတ္တိမဂ်သည် စင်စစ် မပယ်အပ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ(၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆) ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ(၅၀)၊ ရုပ် အဋ္ဌ ဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၄)

၂။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဒုက်

ပ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ ။ ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ၊အထက်မဂ် ၃-ခု သည် ပယ်အပ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

http://www.dhammadownload.com

* **အရကား** = သကာဒါဂါမိမဂ်သည် တနုကရအားဖြင့် ပယ်အပ်သော ရှုန့်ရင်းသော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ အနာဂါမိမဂ်သည် အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ပယ်အပ်သော ကာမရာဂနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စဝီသ(၂၅)၊ အရဟတ္တမဂ်သည် အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ပယ်အပ်သော ရူပရာဂ, အရူပရာဂနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ ဒိဋ္ဌိ, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဧကဝီသ(၂၁) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

ဒု။ **န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ** ။ ။ န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ၊အထက်မဂ် ၃-ခု သည် မပယ်အပ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* **အရကား** = အထက်မဂ် ၃-ခုသည် ပယ်အပ်သည်မှတပါး အပါယဂမနီယ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ အထက်မဂ် ၃-ခုသည် စင်စစ် မပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ(၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂) ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၄)

၃။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကဒုက်

ပ။ **ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ** ။ ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* **အရကား** = **သောတာပတ္တိမဂ်သည်** အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ မာန, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဗာဝီသ (၂၂)၊ - **သောတာပတ္တိမဂ်သည်** တနုကရအားဖြင့် ပယ်အပ်သော အပါယဂမနီယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စဝီသ(၂၅) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

ဒု။ **န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ** ။ ။ န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ၊သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိသည် မဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* **အရကား** = သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိသည်မှတပါး အပါယဂမနီယ မဟုတ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ။ သောတာပတ္တိမဂ်သည် စင်စစ် မပယ်အပ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ(၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆) ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟ၊ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၄)

http://www.dhammadownload.com

၄။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကဒုက်

ပ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ ။ ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ အထက်မဂ် ၃-ခုသည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* အရကား • သကဒါဂါမိမဂ်သည် တနုကရအားဖြင့် ပယ်အပ်သော ရုန့်ရင်းသော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ အနာဂါမိမဂ်သည် အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ပယ်အပ်သော ကာမရာဂနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဥ္စဝီသ(၂၅)၊ အရဟတ္တမဂ်သည် အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ပယ်အပ်သော ရူပရာဂ၊ အရူပရာဂနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ ဒိဋ္ဌိ, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ, ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဧကဝီသ(၂၁) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

ဒု။ န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ ။ ။ န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ၊အထက်မဂ် ၃-ခုသည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိသည် မဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* အရကား • အထက်မဂ် ၃-ခုသည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိသည်မှတပါး အပါယဂမနီယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ အထက်မဂ် ၃-ခုသည် စင်စစ်မပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ (၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀)၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂) ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၄)

၅။ သဝိတက္ကဒုက်

ပ။ သဝိတက္ကာ ဓမ္မာ ။ ။ သဝိတက္ကာ၊ဝိတက်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။(ဝါ) ဝိတက်ရှိကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိကုန်၏။ * အရကား • သဝိတက္ကစိတ် ၅၅-ခု၊ ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ (၅၁) ရ၏။ ၄× ၂× ၃× ၃)

ဒု။ အဝိတက္ကာ ဓမ္မာ ။ ။ အဝိတက္ကာ၊ဝိတက် မရှိကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* အရကား •အဝိတက္ကစိတ် ၆၆-ခု၊ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိံသ(၃၇) သဝိတက္ကစိတ် ၅၅-ခု၌ရှိသော ဝိတက် ၅၅-ခု၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၇× ၃) | သနိဋ္ဌာန်မှတ် • မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၆-ခု၊ ဖိုလ် ပထမဈာန်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ဝိတက်စေတသိက် ၄-ခု။].

၆။ သဝိစာရဒုက်

ပ။ သံပိစာရာ ဓမ္မာ ။ ။ သဝိစာရာ၊ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။(ဝါ) ဝိစာရ ရှိ

http://www.dhammadownload.com

ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ *** အရကား** • သဝိစာရစိတ် ၆၆-ခု၊ ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ ရ၏။ (၄× ၂× ၃× ၃)

ဒုး **အဝိစာရာ ဓမ္မာ** ။ ။ အဝိစာရာ၊ဝိစာရ မရှိကုန်သော။ဓမ္မာ။ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

*** အရကား** • အဝိစာရစိတ် ၅၅-ခု၊ ဝိတက်, ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ (၃၆)၊ သဝိစာရစိတ် ၆၆-ခု၌ရှိသော ဝိစာရ ၆၆-ခု၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၇× ၃) [**သစ္စဝိမုတ်** • မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၈-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၅-ခု၊ လောကုတ္တရာ သဝိစာရစိတ် ၁၆-ခု၌ရှိသော ဝိစာရ စေတသိက် ၁၆-ခု။]

၇။ သပ္ပီတိကဒုက်

ပ။ **သပ္ပီတိကာ ဓမ္မာ** ။ ။ သပ္ပီတိကာ၊ပီတိနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။(ဝါ) ပီတိ ရှိကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** • ပီတိသဟဂုတ်စိတ် ၅၁-ခု၊ ပီတိ, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ(၄၆) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၃)

ဒုး **အပ္ပီတိကာ ဓမ္မာ** ။ ။ အပ္ပီတိကာ၊ပီတိ မရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ။ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

*** အရကား** • အပ္ပီတိကစိတ်-၇၀၊ ပီတိကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ(၅၁) ပီတိသဟဂုတ်စိတ် ၅၁-ခု၌ရှိသော ပီတိ ၅၁-ခု၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန်(၅-၁၂-၁၈-၄)

၈။ ပီတိသဟဂတဒုက်

ပ။ **ပီတိသဟဂတာ ဓမ္မာ** ။ ။ ပီတိသဟဂတာ၊ပီတိနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။(ဝါ) ပီတိနှင့် ကေုပ္ပါဒ အစရှိသော အစွမ်းဖြင့် နှီးနှောကုန်သော။(ဝါ) ပီတိနှင့်တကွ ကေုပ္ပါဒ အစရှိသော အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

*** အရကား** ။ ။ ပီတိသဟဂုတ်စိတ် ၅၁-ခု၊ပီတိ, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ(၄၆) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၃)

ဒုး **န ပီတိသဟဂတာ ဓမ္မာ** ။ ။ န ပီတိသဟဂတာ၊ပီတိနှင့်တကွ မဖြစ်ကုန်သော။ (ဝါ) ပီတိနှင့် ကေုပ္ပါဒ အစရှိသော အစွမ်းဖြင့် မနှီးနှောကုန်သော။(ဝါ) ပီတိနှင့်တကွ ကေုပ္ပါဒ အစရှိသော အဖြစ်သို့ မရောက်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

*** အရကား** • အပ္ပီတိကစိတ်-၇၀၊ ပီတိကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ(၅၁) ပီတိသဟဂုတ်စိတ် ၅၁-ခု၌ရှိသော ပီတိ ၅၁-ခု၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန်(၅-၁၂-၁၈-၄)

၉။ သုခသဟဂတဒုက်

ပ။ **သုခသဟဂတာ ဓမ္မာ** ။ ။ သုခသဟဂတာ၊သုခဝေဒနာနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ (ဝါ) သုခဝေဒနာနှင့် ကေုပ္ပါဒ အစရှိသော အစွမ်းဖြင့် နှီးနှောကုန်သော။(ဝါ) သုခဝေဒနာနှင့်တကွ ကေုပ္ပါဒ အစရှိသော အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော။ ဓမ္မာ--။

http://www.dhammadownload.com

ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ * အရကား • မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာစိတ် ၃၅-ခု၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၃)

၁၂။ ရူပါဝစရဒုက်

ပ။ ရူပါဝစရာ ဓမ္မာ ။ ။ ရူပါဝစရာ၊ရူပါဝစရ မည်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* အရကား • ရူပစိတ် ၁၅-ခု၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ ရ၏။(၄× ၂× ၂× ၁)

ဒု။ န ရူပါဝစရာ ဓမ္မာ ။ ။ န ရူပါဝစရာ၊ရူပါဝစရ မမည်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* အရကား • ကာမစိတ် စတုပညာသ(၅၄)၊ အရူပစိတ် ၁၂-ခု၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။(၅× ၁၂× ၁၈× ၄)

၁၃။ အရူပါဝစရဒုက်

ပ။ အရူပါဝစရာ ဓမ္မာ ။ ။ အရူပါဝစရာ၊အရူပါဝစရ မည်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* အရကား • အရူပစိတ် ၁၂-ခု၊ စေတသိက် တိံသ(၃၀) ရ၏။(၄-၂-၂-၁)

ဒု။ န အရူပါဝစရာ ဓမ္မာ ။ ။ န အရူပါဝစရာ၊အရူပါဝစရ မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား • ကာမစိတ် စတုပညာသ(၅၄)၊ ရူပစိတ် ၁၅-ခု၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။(၅× ၁၂× ၁၈× ၄)

၁၄။ ပရိယာပန္နဒုက်

ပ။ ပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ ။ ။ ပရိယာပန္နာ၊ဝဋ်တရား၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ဓမ္မာ-။

* အရကား • လောကီစိတ် ကောသီတိ (၈၁)၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ (၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၂)

ဒု။ အပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ ။ ။ အပရိယာပန္နာ၊ဝဋ်တရား၌ အကျုံး မဝင်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ * အရကား • လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

၁၅။ နိယျာနိကဒုက်

ပ။ နိယျာနိကာ ဓမ္မာ ။ ။ နိယျာနိကာ၊ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* အရကား • မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) ရ၏။(၄-၂-၂-၁)

ဒု။ အနိယျာနိကာ ဓမ္မာ ။ ။ အနိယျာနိကာ၊ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား • လောကီစိတ် ကောသီတိ(၈၁)၊ ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၃)

http://www.dhammadownload.com

* အရကား ။ ။ သုခသဟဂုတ်စိတ် ၆၃-ခု၊ ဝေဒနာ, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဆစ်စ္တာလီသ ရ၏။ (၃×.၂× ၃× ၃)

ဒု။ န သုခသဟဂတာ ဓမ္မာ ။ ။ န သုခသဟဂတာ၊သုခဝေဒနာနှင့်တကွ မဖြစ်ကုန်သော။ (ဝါ) သုခဝေဒနာနှင့် ဧကုပ္ပါဒ အစရှိသော အစွမ်းဖြင့် မနှီးနှောကုန်သော။ (ဝါ) သုခ ဝေဒနာနှင့်တကွ ဧကုပ္ပါဒ အစရှိသော အဖြစ်သို့ မရောက်ကုန်သော။ဓမ္မာ။

* အရကား ▫ ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ် ၃-ခု၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ခု၊ ပီတိကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ(၅၁)၊ သုခသဟဂုတ်စိတ် ၆၃-ခုဌ်ရှိသော သုခဝေဒနာ ၆၃-ခု၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈)၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၄) [သစ္စဝိမုတ်▫မဂ် ၂၇-ခု ဖိုလ် ၃၄-ခု၊လောကုတ္တရာသုခသဟဂုတ်စိတ် ၃၂-ခုဌ်ရှိသော သုခဝေဒနာ ၃၂-ခု။]

၁၀။ ဥပေက္ခာသဟဂတဒုက်

ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဓမ္မာ ။ ။ ဥပေက္ခာသဟဂတာ၊ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ (ဝါ) ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် ဧကုပ္ပါဒ အစရှိသော အစွမ်းဖြင့် နှီးနှောကုန်သော။(ဝါ) ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်တကွ ဧကုပ္ပါဒ အစရှိသော အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

အရကား ။ ။ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ခု၊ဝေဒနာ, ပီတိ, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စကြဉ်သော စေတသိက် ဆစ်စ္တာလီသ ရ၏။ (၃× ၂× ၇× ၃)

ဒု။ န ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဓမ္မာ ။ ။ န ဥပေက္ခာသဟဂတာ၊ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် တကွ မဖြစ်ကုန်သော။ (ဝါ) ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် ဧကုပ္ပါဒ အစရှိသော အစွမ်းဖြင့် မနှီးနှောကုန်သော။(ဝါ) ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်တကွ ဧကုပ္ပါဒ အစရှိသော အဖြစ်သို့ မရောက်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား ▫ သုခသဟဂုတ်စိတ် ၆၃-ခု၊ ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ် ၃-ခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ(၅၁)၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ခုဌ်ရှိသော ဥပေက္ခာဝေဒနာ ၅၅-ခု၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅×၁၂× ၁၃× ၄)

[သစ္စဝိမုတ် ▫ မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခု၊ လောကုတ္တရာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၈-ခုဌ်ရှိသော ဥပေက္ခာဝေဒနာ ၈-ခု။]

၁၁။ ကာမာဝစရဒုက်

ပ။ ကာမာဝစရာ ဓမ္မာ ။ ။ ကာမာဝစရာ၊ကာမာဝစရ မည်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* အရကား ▫ ကာမစိတ် စတုပညာသ(၅၄)၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ(၅၂) ရုပ် အဋ္ဌဝီသ(၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၂)

ဒု။ န ကာမာဝစရာ ဓမ္မာ ။ ။ န ကာမာဝစရာ၊ကာမာဝစရ မမည်ကုန်သော။

http://www.dhammadownload.com

၁၆။ နိယတဒုက်

ပ။ နိယတာ ဓမ္မာ ။ ။ နိယတာ၊စုတိ၏အခြားမဲ့၌ရင်း, မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ရင်း အကျိုးပေးသည်၏ အစွမ်းဖြင့် မြဲကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား • နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခု သတ္တမဇော၊ မာန, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ကေဝီသ(၂၁)၊ မာတုဃာတက, ပိတုဃာတက, အရဟန္တဃာတက, လောဟိတုပ္ပါဒက သံဃဘေဒက-တည်းဟူသော ပဉ္စာနန္တရိယကံ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေ သတ္တမဇော၊ ပီတိ, လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မာန, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဗာဝီသ(၂၂) မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၃)

ဒု။ အနိယတာ ဓမ္မာ ။ ။ အနိယတာ၊နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် မမြဲကုန် သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား • နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခု သတ္တမဇော၊ မာတုဃာတက, ပိတုဃာတက, အရဟန္တဃာတက, လောဟိတုပ္ပါဒက သံဃဘေဒက-တည်းဟူသော ပဉ္စာနန္တရိယကံ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေ သတ္တမဇော-မှတပါး အကုသိုလ် ဒွါဒသ(၁၂)၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ(၁၇)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ(၂၀) စေတသိက် ဒွေပဉ္ဉာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ (၂၈) နိဗ္ဗာန် ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၃)

၁၇။ သဥတ္တရဒုက်

ပ။ သဥတ္တရာ ဓမ္မာ ။ ။ သဥတ္တရာ၊မိမိထက် လွန်မြတ်သော တရားရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား • လောကီစိတ် ဧကာသီတိ (၈၁)၊ စေတသိက် ဒွေပဉ္ဉာသ(၅၂)၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ (၂၈) ရ၏။ (၅× ၁၂× ၁၈× ၂)

ဒု။ အနုတ္တရာ ဓမ္မာ ။ ။ အနုတ္တရာ၊မိမိထက် လွန်မြတ်သော တရားမရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား • လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

၁၈။ သရဏဒုက်

ပ။ သရဏာ ဓမ္မာ ။ ။ သရဏာ၊ငိုကြွေးကြောင်းဖြစ်သော ရာဂ အစရှိသော ကိလေသာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား • အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ ရ၏။(၄-၂-၂-၂)

http://www.dhammadownload.com

ဒု။ အရဏာ ဓမ္မာ ။ ။ အရဏာဝို့ကြွေးကြောင်းဖြစ်သော ရာဂ အစရှိသော ကိလေသာ မရှိကုန်သော။ဓမ္မာ-နိယျာနိကမဂ်ဝိပဿနာဝါ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ-ရှိကုန်၏။

*** အရဏား** ॰ ကုသိုလ် ကာမဝီသ(၂၁)၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ(၃၆)၊ ကြိယာစိတ် ဝီသ (၂၀)၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ(၃၈)၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။(၅× ၁၂× ၁၈× ၄)

> သပ္ပစ္စယဒုက် ॰ ၃၃-ဒုက်၊ *** နိပ္ပစ္စယဒုက်** ॰ ၆၇-ဒုက် ဖြစ်ပါသည်။

> ဒုက်မည်ပုံ ။ ။ ပရမတ္ထတရား ၄-ပါးကို နှစ်စုပြု၍ ဟောအပ်သောကြောင့် "ဒုက်" မည်ပါသည်။

> ဂေါစ္ဆက မည်ပုံ ။ ။ ပန်းချက် ပန်းလက်ကဲ့သို့ သဒ္ဒါ, အနက်အားဖြင့် အချင်းချင်း စပ်သည်ဖြစ်၍ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် "ဂေါစ္ဆက" မည်ပါသည်။

> ဂေါစ္ဆကနှင့် ဒုက် အထူး ။ ။ ဂေါစ္ဆက၌ ပါဝင်သော ဒုက်တို့သည် သဒ္ဒါ, အနက်အားဖြင့် အချင်းချင်း ဆက်သွယ်မှုရှိကြ၏၊ စူဠန္တရဒုက် စသည်တို့၌ ပါဝင်သော ဒုက်တို့သည်ကား သဒ္ဒါ, အနက်အားဖြင့် အချင်းချင်း ဆက်သွယ်မှု မရှိကြ၊ ဤသို့ ထူးပါသည်။

> ဟေတုဂေါစ္ဆက မည်ပုံ ။ ။ အဟေတုက, သဟေတုက အစရှိသော သဒ္ဒါ အားဖြင့်၎င်း၊ အဟိတ် သဟိတ် အစရှိသော အနက်အားဖြင့်၎င်း အချင်းချင်း စပ်သည် ဖြစ်၍ ပန်းတို့၏ အချက်ကဲ့သို့ ပန်းလက် အစရှိသည်တို့၌ ပန်းစသည်တို့၏ အပေါင်း ကဲ့သို့ဖြစ်၍ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဟေတုဒုက် အစရှိသော ၆-ဒုက်သည် "ဟေတု ဂေါစ္ဆက" မည်ပါသည်။

> ဟေတု ၄-မျိုး ။ ။ ၁။ ဟေတုဟေတု ॰ ဟိတ် ၆-ပါး၊ ၂။ ဥတ္တမဟေတု ॰ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်၊ ၃။ ပစ္စယဟေတု ॰ ပစ္စည်း, အကြောင်းတရား ဟူသမျှ၊ ၄။ သာဓာရဏဟေတု ॰ အဝိဇ္ဇာ စသည်။

> ဤ၌ ယူရမည့် ဟေတု ॰ မူလ၏ အဖြစ်ကြောင့် ဟိတ် ၆-ပါးကို အရကောက် သော ဟေတုဟေတု-ကိုသာ ယူရပါမည်။

> သဟေတုကဒုက်နှင့် အရကောက်ချင်း တူပါလျက် ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်ကို တစ်ဖန် ဟောတော်မူရခြင်းအကြောင်း ။ ။ ဒေသနာဝိလာသအားဖြင့်၎င်း၊ ဝေနေ ယျဇ္ဈာသယအားဖြင့်၎င်း ဟောတော်မူရပါသည်။(အဋ္ဌကထာ)

တရားကိုယ်အားဖြင့် မထူးသော်လည်း ပုဒ်အနက်ထူးသောကြောင့် တစ်ဖန် ဟော တော်မူရပါသည်။ (ဋီကာ)

http://www.dhammadownload.com

➤ **သဟေတုကဒုက် ပထမပုစ်ဦ မောဟမူစွေ့ဦ မောဟကြဉ်ရခြင်းအကြောင်း**
ထိုမောဟ၌ ဟိတ်ယှဉ်ဖက် မရှိရကား အဟေတုက ဖြစ်သောကြောင့်--တည်း။

➤ **သစေတုကဒုက် ပထမပုစ်ဦ မောဟမူစွေ့ဦ မောဟကြဉ်ပါလျက် စေတသိက် မလျော့ခြင်းအကြောင်း** ။ ။ လောဘမူ, ဒေါသမူနှင့် ယှဉ်သည့် မောဟကြွင်းသော ကြောင့် စေတသိက် မလျော့ပါ။

➤ **စူဠန္တရ-ဦ စူဠ မည်ပုံ** ။ ။ တစ်ပါးသော ဒုက်တို့အောက် ငယ်သောကြောင့် "စူဠ" မည်ပါသည်။

➤ **အန္တရ မည်ပုံ** ။ ။ ဟေတုဂေါစ္ဆက, အာသဝဂေါစ္ဆက ၂-ပါးတို့၏အကြား၌ ဖြစ်သောကြောင့် "အန္တရ" မည်ပါသည်။

➤ **စူဠန္တရ အဓိပ္ပါယ်** ။ ။ မဟန္တရဒုက်, ပိဋ္ဌိဒုက်တို့အောက် ငယ်ကုန်, နည်းကုန် သောကြောင့်ရင်း၊ ဟေတုဂေါစ္ဆကနှင့် အာသဝဂေါစ္ဆကတို့၏ အကြား၌ ဖြစ်သော ကြောင့် တစ်ဒုက်နှင့် တစ်ဒုက် ဆက်စပ်မှု မရှိဘဲ ဒုကသဘာဝအားဖြင့် ညီမျှသော ကြောင့်ရင်း သပ္ပစ္စယ-စသော ၇-ဒုက်တို့ကို "စူဠန္တရဒုက်"ဟု ခေါ်ပါသည်။

➤ **အပ္ပစ္စယာ, အသင်္ခတာ--ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဟောတော်မူရခြင်းအကြောင်း**
မဆုံးဖြတ်အပ်သေးသော အနက် အပိုင်းအခြား ရှိသည်၏အစွမ်းအားဖြင့် မာတိကာ ထားကာမျှ ဖြစ်သောကြောင့် ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဟောတော်မူပါသည်။

➤ **ကေနစိ-အရ စက္ခုဝိညာဉ်စွေ့ကို ယူခဲ့သော် ဝိညေယျ-အရ ယူရမည့်တရား** ရူပါရုံ ဖြစ်ပါသည်။ ➤ **မယူရမည့် တရားကား** = စိတ်-၈၉၊ စေ-၅၂ ရူပါရုံကြဉ် ရုပ်-၂၇၊ နိဗ္ဗာန်-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ကေနစိ-အရ မနောဓာတ် ၃-ပါး ယူခဲ့သော် ဝိညေယျာ-အရ ယူရမည့်တရား** ဝိညေယျာ-အရ = ပဉ္စာရုံကို ယူရပါမည်။ ➤ **မယူရမည့်တရားကား** = စိတ်-၈၉ စေ-၅၂ ပဉ္စာရုံကြဉ် ရုပ် ၂၃-ပါး၊ နိဗ္ဗာန်-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **သနိဒဿနာ-ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဟောရကြောင်း** ။ ။(သနိဒဿန၌ ရူပါရုံ တခု ပင် ဖြစ်သော်လည်း) အတိတ်, အနာဂတ်-စသော အပြားကို ငဲ့၍ ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဟော တော်မူပါသည်။

➤ **လောကုတ္တရာစိတ်, စေတသိက်တို့သည် ဘင်ခဏ၌ ပျက်စီးကြပါလျက် ယင်း တရားတို့ကို "လောကိယ"ဟု မခေါ် ဆိုရခြင်းအကြောင်း**

လောကုတ္တရာ စိတ်, စေတသိက်တို့သည် အရိယာတို့၏ အရာသာ ဖြစ်သည်၊ အရိယာတို့သည်လည်း မပျက်ဟု ယူခြင်းမှ ကင်းကုန်သောကြောင့် ဘင်ခဏ၌ ပျက် စီးကြပါသော်လည်း ယင်းတရားတို့ကို "လောကိယ"ဟု မခေါ် ဆိုရပါ။

http://www.dhammadownload.com

➤ သင်္ဂြိုဟ်၌ "နဝ သံယောဇနာ မတာ" ဟူ၍ ဆိုထားပါလျက် ဒုကမာတိကာ သညောဇနဒုက်၌ သံယောဇဉ်တရား ၈-ပါးသာ ဟောတော်မူရခြင်းအကြောင်း

သင်္ဂြိုဟ်၌ "သုတ္တန်နည်း အဘိဓမ္မာနည်း" ဟု ၂-ပါးပေါင်း၍ "နဝ သံယောဇနာ မတာ" ဟု ဆိုထားပါသော်လည်း ဤ ဒုကမာတိကာ၌ကား အဘိဓမ္မာဒေသနာ ဖြစ်သဖြင့် သုတ္တန် ဥဒ္ဓစ္စကို ချန်ထားကား အဘိဓမ္မာ သံယောဇဉ် ၈-ပါးကိုသာ ဟောတော်မူပါသည်။

➤ အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက် ပထမပဒ၌ ဒေါသမူဒွေ, မောဟမူဒွေ၌ မောဟကို ကြဉ်ရခြင်းအကြောင်း ။ ။ ဒေါသမူဒွေ မောဟမူဒွေ၌ မောဟသည် တစ်ပါးတည်း ဖြစ်၍ ယှဉ်ဘက် အာသဝ မရှိသောကြောင့် ဒေါသမူဒွေ, မောဟမူဒွေ၌ မောဟကို ကြဉ်ရပါသည်။ [ဒေါသမူ မောဟမူစိတ်၌ မောဟမှတပါး အာသဝ မရှိ၍ ယှဉ်ဘက် သမ္ပယုတ် မရကောင်းသောကြောင့် --ကြဉ်ရပါသည်။]

➤ နော အာသဝါ ဓေါပန ဓမ္မာ သာသဝါပိ၊ အနာသဝါပိ-ဟု ဟောတော်မူသင့်လျက် " အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါပန ဓမ္မာ သာသဝါပိ၊ အနာသဝါပိ" ဟု ဟောတော်မူရခြင်းအကြောင်း ။ ။ သမ္ပယုတ်အားဖြင့် သာသဝ မဖြစ်၊ အာရုံ, အာရမ္မဏိကဖြစ်၍ ဝိပ္ပယုတ်အားဖြင့် သာသဝ ဖြစ်သည်ကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့်--တည်း။

➤ ပရာမာသဂေါစ္ဆက၌ ဒုက် ၅-ဒုက်သာ ဟောထားရခြင်းအကြောင်း

ပရာမာသမည်သော ဒိဋ္ဌိသည် မိမိတစ်ပါးတည်းသာဖြစ်၍ ယှဉ်ဘက် ပရာမာသ မရှိရကား ပရာမာသလည်မည်, ပရာမာသနှင့်လည်း ယှဉ်သောတရား မရှိသောကြောင့် "ပရာမာသ ပရာမာသ သမ္ပယုတ္တ" ဒုက်ကို မဟော၊ ထို့ကြောင့် ပရာမာသဂေါစ္ဆက၌ ဒုက် ၅-ဒုက်သာ ဟောထားပါသည်။

➤ ပရာမာသာ ဓမ္မာ-ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဟောတော်မူရကြောင်း

အတိတ်-စသောအားဖြင့် ပြားသည်ကို ရည်၍ ဟောတော်မူပါသည်။

➤ ဩဃဒုက် ယောဂဒုက်တို့မှာ အာသဝဒုက်နှင့်တူပါလျက် ထပ်၍ဟောရခြင်းအကြောင်း ။ ။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယ, ဒေသနာဝိလာသကြောင့် ထပ်၍ ဟောပါသည်။

➤ မဟန္တရဒုက်၌ မဟန္တ မည်ပုံ ။ ။ စူဠန္တရဒုက်ထက် ကြီးကုန်, များကုန်သောကြောင့် "မဟန္တ" မည်ပါသည်။

➤ အန္တရ မည်ပုံ ။ ။ ပရာမာသဂေါစ္ဆကနှင့် ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက နှစ်ခုတို့၏ အကြား၌ ဖြစ်သောကြောင့် "အန္တရ" မည်ပါသည်။

➤ ဒုက် မည်ပုံ ။ ။ တစ်ဒုက်နှင့် တစ်ဒုက် ဆက်စပ်မှု မရှိဘဲ ဒုကသဘာဝအားဖြင့် ညီမျှသောကြောင့် "ဒုက်" မည်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

➤ **မဟန္တရဒုက် အဓိပ္ပါယ်** ။ ။ စူဠန္တရဒုက်ထက် ကြီးကုန်, များကုန်သောကြောင့် ၎င်း၊ ပရာမာသဂေါစ္ဆကနှင့် ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက နှစ်ခုတို့၏ အကြား၌ ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်း၊ တဒုက်နှင့် တဒုက် ဆက်စပ်မှု မရှိဘဲ ဒုကသဘာဝအား ဖြင့် ညီမျှသောကြောင့် ၎င်း၊ သာရမ္မဏ-စသော ၁၄-ဒုက်တို့ကို "မဟန္တရဒုက်" ဟု ခေါ်ပါသည်။

➤ **နိဗ္ဗာန်သည် အဇ္ဈတ္တတရားလော? ဗဟိဒ္ဓတရားလော?** ဗာဟိယာ ဓမ္မာ-ကို ထောက်၍ နိဗ္ဗာန်သည် ဗဟိဒ္ဓတရား ဖြစ်ပါသည်။

➤ **အဇ္ဈတ္တ ၄-မျိုး** ။ ။ (၁) အာရုံ သာမညသည် ဂေါစရဇ္ဈတ္တ၊ (၂) မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော တရားဟူသမျှသည် နိယကဇ္ဈတ္တ၊ (၃) စက္ခု, သောတ, ဃာန, ဇိဝှါ, ကာယ, မန အဇ္ဈတ္တိကာယတန ၆-ပါးသည် အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တ (၄) ဖလသမာပတ်သည် ဝိသယဇ္ဈတ္တ။

ထို ၄-မျိုးတို့တွင်--- * အဇ္ဈတ္တတိက်၌ - နိယကဇ္ဈတ္တ-ကို အလိုရှိပါသည်။
* အဇ္ဈတ္တိကဒုက်၌ - အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တ-ကို အလိုရှိပါသည်။

➤ **အဇ္ဈတ္တတိက်နှင့် အဇ္ဈတ္တိကဒုက် အထူး** ။ ။ အဇ္ဈတ္တတိက်၌ နိယကဇ္ဈတ္တကို ရည်ရွယ်၍ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်, စေတသိက်, ရုပ်အားလုံးကို ကောက်ပါသည်၊ အဇ္ဈတ္တိက ဒုက်၌ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တကို လိုအပ်သောကြောင့် စိတ် ၈၉-ပါး၊ ပသာဒရုပ် ၅-ခုကို ကောက် ရပါသည်၊ ဤသို့ ထူးပါသည်။

➤ **အဇ္ဈတ္တတိက် ဟောပြီးပါလျက် ဒုကမာတိကာ၌ အဇ္ဈတ္တိကဒုက်ကို ဟောတော်မူရခြင်းအကြောင်း** ။ ။ အဇ္ဈတ္တတိက်၌ နိယကဇ္ဈတ္တကို ရည်ရွယ်၍ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်, စေတသိက်, ရုပ်အားလုံးကို ကောက်ပါသည်၊ အဇ္ဈတ္တိက ဒုက်၌ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တကို လိုအပ်သောကြောင့် စိတ် ၈၉-ပါး၊ ပသာဒရုပ် ၅-ခုကို ကောက် ရပါသည်၊ ဤသို့ အထူးကို ပြလိုသောကြောင့် အဇ္ဈတ္တိကဒုက်ကို ဘုရားရှင် ထပ်၍ ဟောတော်မူသည်။

➤ **ရုပ်ဟူသမျှကို *ကာမာဝစရဒုက်၌သာ* ကောက်ရခြင်းအကြောင်း**

ကာမတဏှာ၏ ကျင်လည်ရာသာ ဖြစ်သောကြောင့် ရူပဘုံ၌ ဖြစ်သော်လည်း ရုပ်ဟူသမျှကို ကာမာဝစရဒုက်၌သာ ကောက်ရသည်။(ရူပါဝစရဒုက်၌မကောက်ရ)

➤ **နိယျာနိက-အရ မဂ် ၄-ခုကိုသာ ကောက်ရခြင်းအကြောင်း**

ဝဋ္ဋမူလကို စင်စစ်ဖြတ်တတ်သောကြောင့် မဂ် ၄-ခုကိုသာ နိယျာနိက-အရ ကောက်ရပါသည်။

➤ **စိတ်ကိုသာ ဒုက်မှတ်ထုတ်ရသော ဒုက်** • ၁။ စိတ္တသမ္ပယုတ္တဒုက်၊ ၂။ စိတ္တသံသဋ္ဌဒုက် တို့ဖြစ်ပါသည်။

➤ **စေတသိက်ကိုသာ ဒုက်မှတ်ထုတ်ရသော ဒုက်** • ဟေတုဂေါစ္ဆက-မှ န ဟေတု သဟေတုကဒုက်၊ (ဟိတ် ၆-ပါးကို ဒုက်မှတ်ထုတ်ပါသည်။) ပရာမာသဂေါစ္ဆက-မှ

http://www.dhammadownload.com

ပရာမာသသမ္ပယုတ္တဒုက်၊ (ဒိဋ္ဌိစေတသိက်ကို ဒုက်မုတ်ထုတ်ပါသည်။)

➤ **စိတ်ကိုသာ အရကောက်သောဒုက်, ပဒ** ▪ မဟန္တရဒုက်မှ စိတ္တဒုက်၊ ပထမပဒ (စိတ္တာ ဓမ္မာ)

➤ **စေတသိက်ခွေပညာသ—ကိုသာ အရကောက်သော ဒုက်** ▪ (၁) စေတသိကဒုက်၊ (၂) စိတ္တသမ္ပယုတ္တဒုက်၊ (၃) စိတ္တသံသဋ္ဌဒုက်၊ (၄) စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနဒုက်၊ (၅) စိတ္တသံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာနသဟဘုဒုက်၊ (၆) စိတ္တသံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိဒုက်-တို့၌ ပထမပဒ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **နိဗ္ဗာန်ကိုသာ အရကောက်သော/ခန္ဓာ မပွဲ့ရသော ဒုက်, ပဒ** ▪ သပ္ပစ္စယဒုက်-အပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ၊ သင်္ခတဒုက်-အသင်္ခတာ ဓမ္မာ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ရုပ်ကိုသာ အရကောက်သော ဒုကပဒ** ▪ သနိဒဿနဒုက်▪သနိဒဿနာ ဓမ္မာ သပ္ပဋိဃဒုက်▪သပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ၊ ရူပီဒုက်▪ရူပိနော ဓမ္မာ၊ ဥပါဒါဒုက်▪ဥပါဒါ ဓမ္မာ။

➤ **ပရမတ္ထတရား ၄—ပါးလုံးအရကောက်သော ဒုကပဒ**▪ ကေနစိဝိညေယျဒုက် ပထမပဒ၊ ဒုတိယပဒ။

➤ **စေတသိကဒုက်နှင့် အတူကောက်ရသောဒုက်** ▪ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနဒုက်၊ စိတ္တသံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာနသဟဘုဒုက်၊ စိတ္တသံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိဒုက်

➤ **လောကိယဒုက်နှင့် အတူကောက်ရသော ဒုက** ▪ သာသဝဒုက်၊ သြယနိယဒုက်၊ ယောဂနိယဒုက်၊ သညောဇနိယဒုက်၊ ဂန္ထနိယဒုက်၊ နီဝရဏိယဒုက်၊ ပရာမဋ္ဌဒုက်၊ ဥပါဒါနိယဒုက်၊ သံကိလေသိကဒုက်၊ ပရိယာပန္နဒုက်၊ သဥတ္တရဒုက်။

➤ **ပီတိထိက်ကို ဟောတော်မူရကျိုး** ။ ။ နိပ္ပီတိကသုခ, သပ္ပီတိကသုခ နှစ်ပါးကွဲသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှာ ပီတိတိက်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ (အဋ္ဌကထာ)

ပီတိကား နှစ်သက်သည်၊ ဝေဒနာကား ခံစားသည်၊ ဤသို့ ပီတိ ဝေဒနာ တရား ၂-ပါးတို့၏ သိနိုင်ခဲသည်၏အဖြစ်ကို ပြတော်မူခြင်းငှာ ပီတိတိက်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ (မူလဋီကာ) အတိပဏီတ သုခ, ဩဠာရိကသုခ ၂-ပါး ကွဲသည်၏အဖြစ်ကို ပြတော်မူခြင်းငှာ ပီတိက်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ (အနုဋီကာ)

➤ **နိပ္ပီတိကသုခ** ။ ။ စတုတ္ထဈာန် ၁၁-ပါး၊ သုခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဉ်၌ရှိသော သုခဝေဒနာ ၁-ပါး၊ ပေါင်း ၁၂-ပါးသည် နိပ္ပီတိကသုခ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **သပ္ပီတိကသုခ** ။ ။ သောမနဿ ၆၂-ခုတွင် စတုတ္ထဈာန်ကြဉ်သော သောမနဿ၌ရှိသော သုခဝေဒနာ ၅၁-ခုသည် သပ္ပီတိကသုခ ဖြစ်ပါသည်။

ဒုကမာတိကာ အရကောက်နှင့် အခ်ိပ္ပါယ် ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

သုတ္တန္တိက ဒုကမာတိကာ အရကောက်

➢ သုတ္တန္တိကမာတိကာကို-- အဘိဓမ္မာကိုသင်သော မထေရ်တို့အား သုတ္တန်သို့ ရောက်လျှင် မပင်ပန်းစိမ့်သောငှာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၌ ဧကနိပါတ်, ဒုကနိပါတ်, သင်္ဂီတိသုတ်, ဒသုတ္တရသုတ်တို့မှ ပေါင်း၍ ဓမ္မသေနာပတိ ရှင်သာရိပုတ္တရာ ထားတော်မူသည်။ ထို သုတ္တန္တိကမာတိကာကို တစ်ခုသော နိက္ခေပကဏ္ဍ၌သာလျှင် အပြီးရောက်စေ၍ အကျယ်ဝေဖန်သည်။ ကြွင်းသော စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ရူပကဏ္ဍ, အဋ္ဌကထာကဏ္ဍနှင့် တကွ အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းတို့၌ မဝေဖန်။ ကုသလာ ဓမ္မာ-အစ အရဏာ ဓမ္မာ အဆုံးရှိသော အဘိဓမ္မာမာတိကာကိုသာ ဝေဖန်သည်။

တရားစစ်သူကြီး ရှင်သာရိပုတ္တရာသည် မိမိမှ အသီးထုတ်အပ်သော မိမိဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့် မထား၊ ဘုရားဟောတော်မူအပ်သော အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်မှ ယူ၍ ထားအပ်သော သုတ္တန္တိကဒုက်သည် ဝိဇ္ဇာဘာဂီဒုက်(ပ) ခယေဉာဏဒုက်အားဖြင့် (၄၂) ပါး အပြားရှိ၏။

*** သုတ္တန္တိကမာတိကာကို ထားသူ** = တရားစစ်သူကြီး ရှင်သာရိပုတ္တရာ။

*** ထားသူ၏ ရည်ရွယ်ချက်** = အဘိဓမ္မာကိုသင်သော မထေရ်တို့အား သုတ္တန်သို့ ရောက်လျှင် မပင်ပန်းစိမ့်သောငှာ ရည်ရွယ်ပါသည်။

မေး ။ ။ သုတ္တန္တိကမာတိကာကို အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်သည် မည်သည့် နိပါတ်, သုတ်တို့ကို ပေါင်း၍ ထားတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ ။ ။ သုတ္တန္တိကမာတိကာကို အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်သည် ဧကနိပါတ်, ဒုကနိပါတ်နှင့် သင်္ဂီတိသုတ်, ဒသုတ္တရသုတ်တို့ကို ပေါင်း၍ ထားတော်မူပါသည်။

မေး ။ ။ သုတ္တန္တိကဒုကမာတိကာကို အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့် ဟောကြားသည်ကို ဖြေဆိုပါ။

ဖြေ ။ ။ သုတ္တန္တိကဒုကမာတိကာကို အဘိဓမ္မာကိုသင်သော မထေရ်တို့အား သုတ္တန်သို့ ရောက်လျှင် မပင်ပန်းစိမ့်သောငှာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၌ ဧကနိပါတ်, ဒုကနိပါတ် သင်္ဂီတိသုတ် ဒသုတ္တရသုတ်တို့မှ ပေါင်းမှ ဟောတော်မူပါသည်။

မေး ။ ။ တရားစစ်သူကြီး အရှင်သာရိပုတြာသည် သုတ္တန္တိကမာတိကာ၌ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အကျိုးအတွက် အဘယ်တရားများကို ထားပါသနည်း?

* တရားစစ်သူကြီး အရှင်သာရိပုတြာသည် သုတ္တန္တိကမာတိကာ၌ အဘိဓမ္မာကို သင်သော မထေရ်တို့အား သုတ္တန်သို့ရောက်လျှင် မပင်ပန်းစိမ့်သောငှာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် ၌ ဧကနိပါတ်, ဒုကနိပါတ်, သင်္ဂီတိသုတ်, ဒသုတ္တရသုတ်တို့မှ တရားများကို ပေါင်း၍ ထားပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

➤ **မိမိမှ အသီးထုတ်အပ်သော မိမိဉာဏ်စွမ်းဖြင့် ထားပါသလော?**

* မိမိမှ အသီးထုတ်အပ်သော မိမိဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့် မထား၊ ဘုရားဟောတော်မူအပ်သော အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်မှ ယူ၍ ထားပါသည်။

➤ **သဗ္ဗလဒ္ဒအမည်ရ သုတ္တန္တိက ဒုကနာမများ** ။ ။ နာမရူပဒုက်, သတိသမ္ပဇညဒုက်, သမထဝိပဿနာဒုက်-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **အာဒိလဒ္ဒနာမဒုက်ကား** = ကြွင်း ၃၉-ဒုက် ဖြစ်ပါသည်။

➤ **နိပ္ပဒေသဒုက်ကား** = အဝိဇ္ဇာဒုက်, နိရုတ္တိဒုက်, ပညတ္တိဒုက်, နာမရူပဒုက်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ကြွင်း (၃၈)ဒုက်ကား သပ္ပဒေသဒုက် ဖြစ်ပါသည်။

➤ **သဒ္ဒပညတ် ၆-ပါး** ။ ။ (၁) သဒ္ဒပညတ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော (ဝါ) အနက်၌ ညွတ်တတ်သော အမည်သည် နာမ၊ (၂) အနက်၌ ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ပြုအပ်သော အမည်သည် နာမကမ္မ၊ (၃) အနက်၌ ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ထားအပ်သည်ဟုဆိုအပ်သော အမည်သည် နာမဓေယျ၊ (၄) အနက်၌ ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ထုတ်၍ဆိုအပ်သော အမည်သည် နာမနိရုတ္တိ၊ (၅) အနက်၌ ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ပြတတ်သောဝါကျဟု ဆိုအပ်သော အမည်သည် နာမဗျဉ္ဇန၊ (၆) အနက်၌ ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ရှေ့ရှုလာတတ်သော သဒ္ဒါဟု ဆိုအပ်သော အမည်သည် နာမာဘိလာပ။

၁။ ဝိဇ္ဇာဘာဂိဒုက်

ပ။ ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော ဓမ္မာ ။ ။ ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊သမ္ပယုတ်၏ အစွမ်းဖြင့် ဝိဇ္ဇာ ၈-ပါးသို့ ဆည်းကပ်တတ်ကုန်သော။(ဝါ) ဝိဇ္ဇာ ၈-ပါးအစု၌ ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

* **အရကား** = ဝိပဿနာဉာဏ်, မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်, ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်, ပရစိတ္တဝိဇာနနဉာဏ်, ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်, ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်, ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်, အာသဝက္ခယဉာဏ်တည်းဟူသော ဝိဇ္ဇာ ၈-ပါးနှင့်ယှဉ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ အရဟတ္တမဂ်စိတ် ၁-ခု၊ အမောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိံသ ရ၏။(၄× ၂× ၂× ၂) (ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ၈-ပါး)

ဒုါ အဝိဇ္ဇာဘာဂိနော ဓမ္မာ ။ ။ အဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊သမ္ပယုတ်၏ အစွမ်းဖြင့် သစ္စာ ၄-ပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်ကုန်သော မောဟ ၄-ပါးသို့ ဆည်းကပ်တတ်ကုန်သော။(ဝါ) သစ္စာ ၄-ပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်ကုန်သော မောဟ အစု၌ ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* **အရကား** - အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ၊ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဆဗ္ဗီသ (၂၆) ရ၏။ (၄× ၂× ၂× ၂)

http://www.dhammadownload.com

➤ ခုက်မှတ် ။ ။ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ အရဟတ္တမဂ်စိတ်မှတပါး ကုသိုလ်စိတ် သောဠသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ် သောဠသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ အရဟတ္တမဂ်စိတ်၌ရှိသော အမောဟ၊ အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ၌ရှိသော မောဟ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ကိစ္စမတစ်ခိုက် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် စိတ်၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၂။ ဝိဇ္ဇူပမာဒုက်

ပ။ ဝိဇ္ဇူပမာ၊လျှပ်စစ် ဥပမာ ရှိကုန်သော။ (ဝါ) လျှပ်စစ်နှင့် တူကုန်သော။ဓမ္မာ။

* အရကား • အောက်မဂ်စိတ် ၃-ခု၌ရှိသော ပညာ ရ၏။

ဒု။ ဝဇိရူပမာ၊မိုးကြိုးစက် ဥပမာ ရှိကုန်သော။ (ဝါ) မိုးကြိုးစက်နှင့် တူကုန်သော ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* အရကား • အရဟတ္တမဂ်စိတ်၌ရှိသော ပညာ ရ၏။

➤ ခုက်မှတ် ။ ။ စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ပညာကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၃။ ဗာလဒုက်

ပ။ ဗာလာ၊မိုက်ကုန်သော။ (ဝါ) သူမိုက်တို့၌ တည်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* အရကား • အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ ရ၏။

ဒု။ ပဏ္ဍိတာ၊ပညာရှိကုန်သော။ (ဝါ) ပညာရှိတို့၌ တည်ကုန်သော။ဓမ္မာ--။

* အရကား • ကုသိုလ်စိတ် ဧကဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ ရ၏။

➤ ခုက်မှတ် ။ ။ ဝိ-၃၆၊ ကြိ-၂၀၊ စေ-၃၈၊ ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

၄။ ကဏှဒုက်

ပ။ ကဏှာ၊မည်းညစ်ကုန်သော။ (ဝါ) အပါယ်ဆင်းရဲ ဘုန်းနည်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော မည်းညစ်သော ဇာတ်၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* အရကား • အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ ရ၏။

ဒု။ သုက္ကာ၊ဖြူစင်ကုန်သော။ (ဝါ) သုဂတိချမ်းသာ ဘုန်းကြီးခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဖြူစင်သော ဇာတ်၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* အရကား • ကုသိုလ်စိတ် ဧကဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ ရ၏။

➤ ခုက်မှတ် ။ ။ ဝိ-၃၆၊ ကြိ-၂၀၊ စေ-၃၈၊ ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

၅။ တပနီယဒုက်

ပ။ တာပနီယာ၊ပစ္စုပ္ပန်, သံသရာ နှစ်ပါး၌ ပူပန်စေတတ် ဆင်းရဲစေတတ်သော

http://www.dhammadownload.com

အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။မွော၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* အရကား - အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ ရ၏။

ဒု။ အတာပနီယာ၊ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာနှစ်ပါး၌ မပူပန်စေတတ် ချမ်းသာစေတတ်သော ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။မွော၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

* အရကား - ကုသိုလ်စိတ် ဧကဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ ရ၏။

➤ ခုက်မှတ် ။ ။ ဝိ-၃၆၊ ကြိ-၂၀၊ စေ-၃၈၊ ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

၆။ အဓိဝစနဒုက်

ပ။ အဓိဝစနာ၊သဒ္ဒါမျှကိုသာ အကြီးအမှူးပြု၍ဖြစ်သော သဒ္ဒပညတ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ (ဝါ) နာမ, နာမကမ္မ, နာမဓေယျ, နာမနိရုတ္တိ, နာမဗျဉ္ဇန, နာမာဘိလာပ တည်းဟူသော သဒ္ဒပညတ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ (ဝါ) အနက်၌ ညွတ်တတ်သော အမည်ဟု ဆိုအပ်သော **နာမ**၊ အနက်၌ ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ပြုအပ်သော **နာမကမ္မ**၊ အနက်၌ ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ထားအပ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော **နာမဓေယျ**၊ အနက်၌ ညွတ်သည် ဖြစ်၍ ထုတ်၍ဆိုအပ်သော **နာမနိရုတ္တိ**၊ အနက်၌ ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ပြတတ်သော ဝါကျ-ဟု ဆိုအပ်သော **နာမဗျဉ္ဇန**၊အနက်၌ ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ရေးရှုဟောတတ်သော သဒ္ဒါဟုဆိုအပ်သော **နာမာဘိလာပ** တည်းဟူသော သဒ္ဒပညတ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား - သုဏာန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အသိဉာဏ်အား တပ်သော သဒ္ဒပညတ်ရ၏။ ထိုသဒ္ဒပညတ်ဟူသည် အစိတ်သဒ္ဒါနှင့် မကင်းရကား သဝိညတ္တိက ဝစီဘေဒသဒ္ဒတည်း။

ဒု။ အဓိဝစနပထာ၊ သဒ္ဒါမျှကိုသာ အကြီးအမှူးပြု၍ဖြစ်သော သဒ္ဒပညတ်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

* အရကား - သုဏာန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အသိဉာဏ်အား တပ်သော အတ္ထပညတ်ရ၏ ထို အတ္ထပညတ်ဟူသည် အကြောင်းအနက်နှင့် မကင်းရကား စိတ်-၈၉၊ စေ-၅၂ ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။

၇။ နိရုတ္တိဒုက်

ပ။ နိရုတ္တိဓမ္မာ၊ထုတ်၍ဆိုအပ်သော သဒ္ဒပညတ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော သတ္တလည်း မဟုတ်, ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။ (ဝါ) နာမ, နာမကမ္မ, နာမဓေယျ, နာမနိရုတ္တိ, နာမဗျဉ္ဇန, နာမာဘိလာပ တည်းဟူသော သဒ္ဒပညတ်ဟုဆို အပ်ကုန်သော သတ္တလည်း မဟုတ်, ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်။(ဝါ) အနက်၌ (လ) သဒ္ဒပညတ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော သတ္တလည်း မဟုတ်, ဇီဝ လည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

http://www.dhammadownload.com

*** အရကား** • သုဏန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အသိဉာဏ်အား တပ်သော သဒ္ဒပညတ်ရ၏။

ဒု။ နိရုတ္တိပထာ၊ထုတ်၍ ဆိုအပ်ကုန်သော သဒ္ဒပညတ်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** • သုဏန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အသိဉာဏ်အား တပ်သော အတ္ထပညတ်ရ၏

၈။ ပညတ္တိဒုက်

ပ။ ပညတ္တိဓမ္မာ၊အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သော သဒ္ဒပညတ်(လ) သဘောတရားတို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

*** အရကား** • သုဏန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အသိဉာဏ်အား တပ်သော သဒ္ဒပညတ်ရ၏။

ဒု။ ပညတ္တိပထာ၊အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သော သဒ္ဒပညတ်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

*** အရကား** • သုဏန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အသိဉာဏ်အား တပ်သော အတ္ထပညတ်ရ၏

၉။ နာမရူပဒုက်

ပ။ နာမဥ္စ၊ ညွတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော တရားသည်လည်း (ဝါ) ညွတ်တတ်သော တရားသည်လည်း (ဝါ) ညွတ်စေတတ်သော တရားသည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

*** အရကား** • စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်-၅၂ နိဗ္ဗာန်ရ၏။

ဒု။ ရူပဥ္စ၊ဖောက်ပြန်တတ်သော တရားသည်လည်း။ (ဝါ) အချမ်း အပူ-စသော ဆန့်ကျင်ဘက် အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်တတ်သော တရားသည်လည်း။ (ဝါ) အချမ်း အပူ-စသော ဆန့်ကျင်ဘက်အကြောင်းတို့သည် ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်စေအပ်သော တရားသည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

*** အရကား** • ရုပ် အဌဝီသ ရ၏။

၁၀။ အဝိဇ္ဇာဒုက်

(မောဟ ၄-ပါး)

ပ။ အဝိဇ္ဇာစ၊သစ္စာ ၄-ပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော **မောဟသည်လည်း**။(ဝါ) သစ္စာ ၄-ပါးတို့၌ မသိခြင်း **မောဟသည်လည်း**။(ဝါ) သိအပ်သည်ကို မသိတတ်သော **မောဟသည်လည်း**။(ဝါ) မသိအပ်သည်ကို သိတတ်သော **မောဟသည်လည်း**။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

*** အရကား** • သစ္စာ ၄-ပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟ ရ၏။

ဒု။ ဘဝတဏှာစ၊ဘဝကို တောင့်တသော လောဘသည်လည်း။(ဝါ) ဘဝတို့၌ တပ်မက်မောသော လောဘသည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ **(လောဘ ၂-မျိုး)**

*** အရကား** • ဘဝကို တပ်မက်မောသော လောဘ ရ၏။

➤ ဒုက်မှတ် ။ ။ စိတ်-၈၉၊ အဝိဇ္ဇာ ဘဝတဏှာကြဉ်သော စေ-၅၁၊ရုပ်-၂၈၊နိဗ္ဗာန်။

http://www.dhammadownload.com

၁၁။ ဘဝဒိဋ္ဌိဒုက်

ပ။ ဘဝဒိဋ္ဌိ၊ မြဲသည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူသည်လည်း။(ဝါ) မိမိ ကိုယ်သည်ရှင်း, လောကသည်ရှင်း ဖြစ်လတ္တံ့ဟု ဖောက်ပြန်သော အယူသည်လည်း။အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ＊ အရကား ＝ ဘဝဒိဋ္ဌိ ရ၏။

ဒု။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ၊ ပြတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူသည်လည်း။(ဝါ) မိမိ ကိုယ်သည်ရှင်း, လောကသည်ရှင်း မဖြစ်လတ္တံ့ဟု ဖောက်ပြန်သော အယူသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ＊ အရကား ＝ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ ရ၏။

➤ ဒုက်မှတ် ။ ။ စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ဘဝဒိဋ္ဌိ, ဝိဘဝဒိဋ္ဌိကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၁၂။ သဿတဒိဋ္ဌိဒုက်

ပ။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ မိမိကိုယ်သည်ရှင်း, လောကသည်ရှင်း မြဲ၏ဟုဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူသည်လည်း။အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ＊ အရကား ＝ သဿတဒိဋ္ဌိ ရ၏။

ဒု။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ မိမိကိုယ်သည်ရှင်း, လောကသည်ရှင်း ပြတ်လတ္တံ့ဟုဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူသည်လည်း။အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ＊ အရကား ＝ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ရ၏။

➤ ဒုက်မှတ် ။ ။ စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ သဿတဒိဋ္ဌိ, ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၁၃။ အန္တဝါဒိဋ္ဌိဒုက်

ပ။ အန္တဝါဒိဋ္ဌိ၊ မိမိကိုယ်သည်ရှင်း, လောကသည်ရှင်း အဆုံးရှိ၏ဟုဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူသည်လည်း။အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ＊ အရကား ＝ အန္တဝါဒိဋ္ဌိ ရ၏။

ဒု။ အနန္တဝါဒိဋ္ဌိ၊ မိမိကိုယ်သည်ရှင်း, လောကသည်ရှင်း အဆုံးမရှိဟုဖြစ်သော မိစ္ဆာ အယူသည်လည်း။အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ＊ အရကား ＝ အနန္တဝါဒိဋ္ဌိ ရ၏။

➤ ဒုက်မှတ် ။ ။ စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ အန္တဝါဒိဋ္ဌိ, အနန္တဝါဒိဋ္ဌိကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၁၄။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိဒုက်

ပ။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ရှေ့အဖို့သို့ အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာအယူသည်လည်း။ (ဝါ) ရှေ့အဖို့ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူသည်လည်း။အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

＊ အရကား ＝ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိ ရ၏။

ဒု။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ နောက်အဖို့သို့ အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာအယူသည်လည်း။ (ဝါ) နောက်အဖို့ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူသည်လည်း။အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

＊ အရကား ＝ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ ရ၏။

http://www.dhammadownload.com

➢ **ဒုက်မှတ်** ။ ။ စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိ, အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

➢ **ဒိဋ္ဌိ သရုပ်** ။ ။ ဘဝဒိဋ္ဌိ, ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ, သဿတဒိဋ္ဌိ, ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ, အန္တဝါဒိဋ္ဌိ, အနန္တဝါဒိဋ္ဌိ, ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိ, အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

၁၅။ အဟိရိကဒုက်

ပ။ အဟိရီကဥ္စ၊စက်ဆုပ်အပ်သော ကာယဒုစရိုက် စသည်ကို မစက်ဆုပ်တတ်သော သဘောတရားသည်လည်း။(ဝါ) ရှက်အပ်သော ကာယဒုစရိုက် စသည်မှ မရှက်တတ်သော သဘောတရားသည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ *** အရကား** - အဟိရိက ရ၏။

ဒု။ အနောတ္တပ္ပဥ္စ၊လန့်အပ်သော ကာယဒုစရိုက် စသည်မှ မလန့်တတ်သော သဘောတရားသည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ *** အရကား** - အနောတ္တပ္ပ ရ၏။

➢ **ဒုက်မှတ်** ။ ။ စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၁၆။ ဟိရိဒုက်

ပ။ ဟိရီစ၊စက်ဆုပ်အပ်သော ကာယဒုစရိုက် စသည်ကို စက်ဆုပ်တတ်သော သဘောတရားသည်လည်း။(ဝါ) ရှက်အပ်သော ကာယဒုစရိုက် စသည်မှ ရှက်တတ်သော သဘောတရားသည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ *** အရကား** - ဟိရိ ရ၏။

ဒု။ ဩတ္တပ္ပဥ္စ၊လန့်အပ်သော ကာယဒုစရိုက် စသည်မှ လန့်တတ်သော သဘောတရားသည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ *** အရကား** - ဩတ္တပ္ပ ရ၏။

➢ **ဒုက်မှတ်** ။ ။ စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ဟိရိ, ဩတ္တပ္ပကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၁၇။ ဒေါဝစဿတာဒုက်

ပ။ ဒေါဝစဿတာစ၊ဆိုဆုံးမခက်သော စကားရှိသော သူ၏ အမှု၏အဖြစ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

*** အရကား** - ဘုရားဟောတော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်သည်ရှိသော် မရို မသေပြုသောအခါ ဒေါသမူဒွေ၊ စေတသိက် ဗာဝီသ ရ၏။

ဒု။ ပါပမိတ္တတာစ၊ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း အတ္ထိ၊ရှိ၏။ *** အရကား** - အဆွေခင်ပွန်းယုတ်ကို ဆည်းကပ်သောအခါ လောဘမူစိတ် ၈-ခု၊ မောဟမူဒွေ၊ စေတသိက် တေဝီသ ရ၏။[**မိတ်ဆွေဆိုးယုတ်၊ ဂုဏ်ညှိုးပုပ်**]

➢ **ဒုက်မှတ်** ။ ။ ဘုရားဟောတော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်သည်ရှိသော် မရို မသေပြုသောအခါ ဒေါသမူဒွေ၊ အဆွေခင်ပွန်းယုတ်ကို ဆည်းကပ်သော

http://www.dhammadownload.com

အခါ လောဘမူ၊ မောဟမူမှတပါး စိတ်-၈၉၊စေ-၅၂ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

၁၈။ သောဝစဿတာဒုက်

ပ။ သောဝစဿတာ၊ဆိုဆုံးမလွယ်သော စကားရှိသောသူ၏ အမူ၏ အဖြစ်သည် လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

*** အရကား** - ဘုရားဟောတော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်သည်ရှိသော် ရိုသေစွာ နားထောင်သောအခါ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ ဝိရတီ, အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ရ၏။

ဒု။ ကလျာဏမိတ္တတာ၊ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည် လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ [မိတ်ဆွေကောင်းလျှင်၊ နိဗ္ဗာန်ဝင်]

*** အရကား** - အဆွေခင်ပွန်းကောင်းကို ဆည်းကပ်သောအခါ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ ဝိရတီ, အပ္ပမညာကြဉ်သော စေ-တေတ္တိံသ ရ၏။

➤ ခုက်မှတ် ။ ။ ဘုရားဟောတော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်သည်ရှိသော် ရိုသေစွာ နားထောင်သောအခါ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းကို ဆည်းကပ်သောအခါ မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ-မှတပါး စိတ်-၈၉၊စေ-၅၂ရုပ်-၂၈၊နိဗ္ဗာန်။

၁၉။ အာပတ္တိကုသလတာဒုက်

ပ။ အာပတ္တိကုသလတာ၊အာပတ်၌ လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ *** အရကား** - အာပတ်ကို သိစွမ်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ပညာ ရ၏။

ဒု။ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာ၊အာပတ်မှ ထခြင်း၌ လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ် သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

*** အရကား** - အာပတ်မှ ထခြင်းကို သိစွမ်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ပညာ ရ၏။

➤ ခုက်မှတ် ။ ။ အာပတ်, အာပတ်မှ ထခြင်း ၂-ပါးကို သိစွမ်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်၌ရှိသော ပညာ-မှတပါး စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၂၀။ သမာပတ္တိကုသလတာ ဒုက်

ပ။ သမာပတ္တိကုသလတာ၊ရူပဈာန်, အရူပဈာန်တည်းဟူသော သမာပတ် ၈-ပါး, သမာပတ် ၉-ပါးတို့၌ လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

*** အရကား** - သမာပတ်ကို သိစွမ်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ပညာ ရ၏။

http://www.dhammadownload.com

ဒု။ သမာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာစ၊သမာပတ်မှ ထခြင်း၌ လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

* အရကား - သမာပတ်မှ ထခြင်းကို သိစွမ်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ပညာ ရ၏။

➤ ခုက်မှတ် ။ ။သမာပတ်, သမာပတ်မှ ထခြင်း ၂-ပါးကို သိစွမ်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်၌ရှိသော ပညာ-မှတပါး စိတ်တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ခွေပညာသ၊ ရုပ် အဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၂၁။ ဓာတုကုသလတာခုက်

ပ။ ဓာတုကုသလတာစ၊တဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဓာတ်တို့၌ လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

* အရကား - တဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဓာတ်တို့ကို သိစွမ်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ခွေ၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ပညာ ရ၏။

ဒု။ မနသိကာရကုသလတာစ၊တဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဓာတ်တို့ကို နှလုံးသွင်းခြင်း၌ လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

* အရကား - တဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဓာတ်တို့ကို နှလုံးသွင်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ခွေ၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ပညာ ရ၏။

➤ ခုက်မှတ် ။ ။ ဓာတ်တဆယ့်ရှစ်ပါးကို သိစွမ်းနိုင်, နှလုံးသွင်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်၊ အဘိညာဉ်ခွေ၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ပညာမှ တပါး စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်ခွေပညာသ၊ရုပ် အဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၂၂။ အာယတနကုသလတာခုက်

ပ။ အာယတနကုသလတာစ၊တဆယ့်နှစ်ပါးသော အာယတနတို့၌ လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

* အရကား - တဆယ့်နှစ်ပါးသော အာယတနကို သိစွမ်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ခွေ၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ပညာ ရ၏။

ဒု။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလတာစ၊တဆယ့်နှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ လိမ္မာသော သူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

* အရကား - တဆယ့်နှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို သိစွမ်းနိုင်သော

http://www.dhammadownload.com

မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ပညာ ရ၏။

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။ အာယတန ၁၂-ပါး, ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၁၂-ပါးကို သိစွမ်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ပညာ-မှ တပါး စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၂၃။ ဌာနကုသလတာခုက်

ပ။ ဌာနကုသလတာ၊အကြောင်းဟုတ်သည်၌ လိမ္မာသော သူ၏ အဖြစ်သည် လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ **[အကြောင်းဟုတ်ရာ လှူလိမ္မာ]**

*** အရကား** - စက္ခုပသာဒသည် စက္ခုဝိညာဉ်၏ အကြောင်းတည်း၊ သရက်စေ့ သည် သရက်ပင်၏ အကြောင်းတည်း စသည်ဖြင့် အကြောင်းဟုတ်သည်ကို သိစွမ်း နိုင်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေ-၌ရှိသော ပညာ ရ၏။

ဒု။ အဋ္ဌာနကုသလတာ၊အကြောင်း မဟုတ်သည်၌ လိမ္မာသော သူ၏ အဖြစ်သည် လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

*** အရကား** - စက္ခုပသာဒသည် သောတဝိညာဉ်၏ အကြောင်းမဟုတ်၊ သရက်စေ့ သည် ထန်းပင်၏ အကြောင်းမဟုတ် စသည်ဖြင့် အကြောင်း မဟုတ်သည်ကို သိစွမ်း နိုင်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေ-၌ရှိသော ပညာ ရ၏။

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို သိစွမ်းနိုင်သော မဟာ ကုသိုလ်, မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေ-၌ရှိသော ပညာ-မှ တပါး စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၂၄။ အဇ္ဇဝခုက်

ပ။ အဇ္ဇဝေါ၊ဖြောင့်မတ်သောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။(ဝါ) ဖြောင့်မတ်သော စိတ်၏ အဖြစ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

*** အရကား** - ကာယုဇုကတာ, စိတ္တုဇုကတာ ရ၏။

ဒု။ မဒ္ဒဝေါ၊နူးညံ့သောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။(ဝါ) နူးညံ့သော စိတ်၏ အဖြစ် သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

*** အရကား** - ကာယမုဒုတာ, စိတ္တမုဒုတာ ရ၏။

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ကာယုဇုကတာ, စိတ္တုဇုကတာ, ကာယမုဒုတာ, စိတ္တမုဒုတာကြဉ်သော စေ-၄၈၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

http://www.dhammadownload.com

၂၅။ ခန္တိဒုက်

ပ။ ခန္တိစ၊သည်းခံခြင်းသည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

* **အရကား** = သည်းခံခြင်း အဒေါသ ပြဓာန်းသော မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် အဌတိံသ ရ၏။

ဒု။ သောရစ္စဥ္စ၊ကောင်းသောအမှု၌ မွေ့လျော်သောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ **[ကောင်းသော အမှု မွေ့လျော်ပြု]**

* **အရကား** = သီလစေတနာ ပြဓာန်းသော မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေ-၃၆ ရ၏။

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။ သည်းခံခြင်း အဒေါသ၊ သီလစေတနာ ပြဓာန်းသော မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ-မှတပါး လောကီစိတ်-၈၁၊စေ-၅၂ရုပ်-၂၈၊နိဗ္ဗာန်။

၂၆။ သာခဇ္ဇဒုက်

ပ။ သာခလျဉ္စ၊နူးညံ့ပြေပြစ် ချစ်ဖွယ်သော စကားရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း အတ္ထိ၊ရှိ၏။ **[နူတ်ချိုလျှင် သျှိုတစ်ပါး]**

* **အရကား** = ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုသောအခါ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် အဌတိံသ ရ၏။

ဒု။ ပဋိသန္ထာရောစ၊အာမိသ ပဋိသန္ထာရ, ဓမ္မ ပဋိသန္ထာရတို့ဖြင့် ပဋိသန္ထာရလောကဝတ် အစေ့အစပ် ပြုခြင်းသည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ **[လောကဝတ် ကျေပွန်သူ]**

* **အရကား** = ပဋိသန္ထာလောကဝတ် အစေ့အစပ် ပြုသောအခါ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် အဌတိံသ ရ၏။

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။ ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုသောအခါ ပဋိသန္ထာလောကဝတ် အစေ့ အစပ်ပြုသောအခါ မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ-မှတပါး စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ် အဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၂၇။ ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒွါရတာဒုက်

ပ။ ဣန္ဒြိယေသု၊ဣန္ဒြေ ၆-ပါးတို့၌။အဂုတ္တဒွါရတာ၊မစောင့်အပ်သော တံခါးရှိသော သူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။(ဝါ) တံခါးကို မစောင့်သောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။အတ္ထိ ရှိ၏။ * **အရကား**= လောဘမူစိတ် ၈-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ စေတသိက် ဆဗ္ဗီသ ရ၏။

ဒု။ ဘောဇနေ၊ဘောဇဉ်၌။အမတ္တညုတာစ၊အတိုင်းအရှည်ကို မသိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

* **အရကား** = လောဘမူစိတ် ၈-ခု၊ မောဟမူဒွေ၊ စေတသိက် တေဝီသ ရ၏။

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။ ကု-၂၁၊ ဝိ-၃၆၊ ကြိ-၂၀၊ စေ-၃၈၊ ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

http://www.dhammadownload.com

၂၈။ ဏ္ကန္တြိယေသု ဝုတ္တဒွါရတာဒုက်

ပ။ ဣန္ဒြိယေသု၊ဣန္ဒြေ ၆-ပါးတို့၌။ဂုတ္တဒွါရတာ၊မစောင့်အပ်သော တံခါးရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။(ဝါ) တံခါးကို စောင့်သောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။(ဝါ) ပိတ်အပ်သော တံခါးရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။(ဝါ) တံခါးကို ပိတ်သောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

*** အရကား** ▪ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ ရ၏။

ဒု။ ဘောဇနေ၊ဘောဇဉ်၌။မတ္တညုတာ၊အတိုင်းအရှည်ကို သိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

*** အရကား** ▪ ဘောဇဉ်ကို ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်သောအခါ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ ဝိရတီ, အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ၃၃-ရ၏။

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာမှ တပါး လောကီစိတ် ၆၅-ခု၊ ဝိရတီကြဉ်သော စေတသိက် ဧကူနပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၂၉။ မုဋ္ဌဿစ္စဒုက်

ပ။ မုဋ္ဌဿစ္စဉ္စ၊လွတ်သော သတိရှိသော သူ၏အဖြစ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

*** အရကား** ▪ သတိ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ ရ၏။ [သတိလွတ်ကင်း လွှဲဖျောင်း]

ဒု။ အသမ္ပဇညဉ္စ၊ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာ မရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

*** အရကား** ▪ ပညာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ ရ၏။

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။ ကု-၂၁၊ ဝိ-၃၆၊ ကြိ-၂၀၊ စေ-၃၈၊ ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

၃၀။ သတိသမ္ပဇညဒုက်

ပ။ သတိစ၊အောက်မေ့တတ်သော သတိသည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

*** အရကား** ▪ သတိ ရ၏။

ဒု။ သမ္ပဇညဉ္စ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ *** အရကား** ▪ ပညာ ရ၏။

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။ စိတ်-၈၉၊သတိ ပညာကြဉ်သော စေ-၅၀၊ ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

၃၁။ ပဋိသင်္ခါနဗလဒုက်

ပ။ ပဋိသင်္ခါနဗလဉ္စ၊ဆင်ခြင်ခြင်း၌ မတုန်မလှုပ်သည်ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်သော ပညာ

http://www.dhammadownload.com

သည်လည်း။အတ္ထို၊ရှိ၏။ * အရကား • ပညာ ရ၏။

ဒု။ ဘာဝနာဗလဥ္စ၊ဝီရိယကို အရင်းမူသဖြင့် ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးကို ပွားစေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဖြစ်သော မတုန်မလှုပ်ခြင်းသည်လည်း။အတ္ထို၊ရှိ၏။

* အရကား • ကုသိုလ်စိတ် ဧကဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ ရ၏။

➤ ခုက်မှတ် ။ ။ အကု-၁၂ ဝိ-၃၆၊ ကြိ-၂၀၊ပညာကြဉ်သော စေ-၅၁၊ရုပ်-၂၈၊နိဗ္ဗာန်

၃၂။ သမထဝိပဿနာဒုက်

ပ။ သမထောစ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သော သမာဓိသည်လည်း။အတ္ထို၊ရှိ၏။ * အရကား • သမ္မာသမာဓိ ရ၏။

ဒု။ ဝိပဿနာစ၊သင်္ခါရတရားတို့ကို အနိစ္စ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် အထူးထူးသော အခြင်းအရာဖြင့် ရှုတတ်သော ပညာသည်လည်း။အတ္ထို၊ရှိ၏။

* အရကား • ပညာ ရ၏။

➤ ခုက်မှတ် ။ ။ စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ သောဘနစိတ်၌ရှိသော ဧကဂ္ဂတာ ပညာကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၃၃။ သမထနိမိတ္တဒုက်

ပ။ သမထနိမိတ္တဥ္စ၊ရှေးသမထသည်ပင် နောက်သမထ၏ အကြောင်းသည်လည်း။ (ဝါ) နောက်သမထ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရှေးသမထသည်လည်း။အတ္ထို၊ရှိ၏။

* အရကား • နောက်နောက်သော သမထ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရှေးရှေးသော သမထ-ဟု ဆိုအပ်သော သမ္မာသမာဓိ ရ၏။

ဒု။ ပဂ္ဂါဟနိမိတ္တဥ္စ၊ရှေးလုံ့လသည်ပင် နောက်လုံ့လ၏ အကြောင်းသည်လည်း။ (ဝါ) နောက်လုံ့လ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရှေးလုံ့လသည်လည်း။အတ္ထို၊ရှိ၏။

* အရကား • နောက်နောက်သော လုံ့လ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရှေးရှေးသော လုံ့လ-ဟုဆိုအပ်သော သမ္မာဝါယာမ ရ၏။

➤ ခုက်မှတ် ။ ။ စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ သမ္မာသမာဓိ, သမ္မာဝါယာမကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၃၄။ ပဂ္ဂါဟဒုက်

ပ။ ပဂ္ဂါဟောစ၊သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ချီးမြှောက်တတ်သော လုံ့လသည်လည်း။ အတ္ထို၊ရှိ၏။ * အရကား • သမ္မာဝါယာမ ရ၏။

ဒု။ အဝိက္ခေပေါစ၊မပျံ့လွင့် တည်ကြည်သော သမာဓိသည်လည်း။အတ္ထို၊ရှိ၏။

* အရကား • သမ္မာသမာဓိ ရ၏။

➤ ခုက်မှတ် ။ ။ စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ သမ္မာဝါယာမ, သမ္မာသမာဓိကြဉ်

http://www.dhammadownload.com

သော စေတသိက် ပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၃၅။ သီလဝိပတ္တိဒုက်

ပ။ **သီလဝိပတ္တိစ၊** သီလ၏ ပျက်စီးခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

* **အရကား** ▪ အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ ရ၏။

ဒု။ **ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိစ၊** ကောင်းသော အယူ၏ ပျက်စီးခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

* **အရကား** ▪ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ရ၏။

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။ ကု-၁၂၊ ဝိ-၃၆၊ ကြိ-၂၀၊ စေ-၃၈၊ ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

၃၆။ သီလသမ္ပဒါဒုက်

ပ။ **သီလသမ္ပဒါစ၊** သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

* **အရကား** ▪ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ စေ-၃၈ ရ၏။

ဒု။ **ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါစ၊** အယူပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

* **အရကား** ▪ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ရ၏။

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။ အကု-၁၂ အဟိတ်-၁၈၊ မဟာဝိ-၈၊ မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာ စိတ်-၃၅၊ ပညာကြဉ်သော စေ-၅၁၊ ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

၃၇။ သီလဝိသုဒ္ဓိဒုက်

ပ။ **သီလဝိသုဒ္ဓိစ၊** သီလ၏ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းသည်လည်း။ (ဝါ) အထူး သဖြင့် စင်ကြယ်သော သီလသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

* **အရကား** ▪ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ ရ၏။

ဒု။ **ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိစ၊** အယူ၏ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းသည်လည်း။ (ဝါ) အထူး သဖြင့် စင်ကြယ်သော အယူသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

* **အရကား** ▪ ကမ္မဿကတဉာဏ်, သစ္စာနုလောမိက-ဟု ဆိုအပ်သော ဝိပဿနာ ဉာဏ်, မဂ်ဉာဏ်, ဖိုလ်ဉာဏ် ရ၏။

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။လောကီစိတ်-၈၁၊ ကမ္မဿကတဉာဏ်, သစ္စာနုလောမိက-ဟု ဆိုအပ်သော ဝိပဿနာဉာဏ် ကြဉ်သော စေ-၅၂ ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

၃၈။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါပနဒုက်

ပ။ **ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါပန၊** အယူ၏ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းသည်လည်း။(ဝါ) အထူး သဖြင့် စင်ကြယ်သော အယူသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

* **အရကား** ▪ ကမ္မဿကတဉာဏ်, သစ္စာနုလောမိက-ဟု ဆိုအပ်သော ဝိပဿနာ ဉာဏ်, မဂ်ဉာဏ်, ဖိုလ်ဉာဏ် ရ၏။

ဒု။ **ယထာဒိဋ္ဌိဿစ ပဓာနံ၊** အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော ဉာဏ်အားလျော်သော

http://www.dhammadownload.com

လွဲလသည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

* **အရကား** - ထိုဉာဏ် ၄-ပါးနှင့်ယှဉ်သော မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော ဝီရိယ ရ၏။

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။ စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ နှစ်ပုဒ်အရ ဉာဏ်, ဝီရိယကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။

၃၉။ သံဝေဇနီယဋ္ဌာနခုက်

ပ။ သံဝေဇနီယေသု ဌာနေသု၊ထိတ်လန့်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ဇာတိ, ဇရာ ဗျာဓိ, မရဏ-တည်းဟူသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။(ဝါ) တို့မှ။သံဝေဂေါစ၊ထိတ်လန့်ခြင်းသည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

* **အရကား** - ဇာတိ, ဇရာ, ဗျာဓိ, မရဏ-တို့မှ ထိတ်လန့်သောအခါ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်၌ရှိသော ပညာ ရ၏။

ဒု။ သံဝိဂ္ဂဿ၊ဇာတိ, ဇရာ, ဗျာဓိ, မရဏ-တို့မှ ထိတ်လန့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ယောနိသော ပဓာနဥ္စ၊အသင့်အားဖြင့် လုံ့လပြုခြင်းသည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

* **အရကား** - ကုသိုလ် ဇောဝီသ၊ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော သမ္မာဝါယာမ ရ၏။

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။ စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ သံဝေဂပညာ၊ ကုသိုလ် ဇောဝီသ၊ ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော သမ္မာဝါယာမကြဉ်သော စေ-၅၂ ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

၄၀။ အသန္တုဋ္ဌိတာကုသလဓမ္မခုက်

ပ။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ကုသိုလ်တရားတို့၌။အသန္တုဋ္ဌိတာစ၊မရောင့်ရဲသော သူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

* **အရကား** - ကုသိုလ် ဇောဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ ရ၏။

ဒု။ ပဓာနသ္မိံ၊ကုသိုလ်တရားကို ပွားစေခြင်းအကျိုးငှာ အားထုတ်ခြင်း၌။အပ္ပဋိဝါနိတာစ၊မဆုတ်နစ်သောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

* **အရကား** - ကုသိုလ်စိတ် ဇောဝီသ၌ရှိသော သမ္မာဝါယာမ ရ၏။

➤ **ခုက်မှတ်** ။ ။ အကု-၁၂ ဝိ-၃၆၊ ကြိ-၂၀၊ စေ-၅၂ ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

၄၁။ ဝိဇ္ဇာခုက်

ပ။ ဝိဇ္ဇာစ၊မောဟကို ဖျက်ဆီး၍ ထင်စွာပြုတတ်သော ပညာသည်လည်း။အတ္ထိ။

* **အရကား** - ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်, စုတူပပါတဉာဏ်, အာသဝက္ခယဉာဏ် ရ၏။

ဒု။ ဝိမုတ္တိစ၊ဆန့်ကျင်ဘက် နီဝရဏတို့မှ ကောင်းစွာလွတ်သော သမာပတ် ၈-ပါးသည်လည်း။(ဝါ) အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့မှ စင်စစ်လွတ်သော နိဗ္ဗာန်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

http://www.dhammadownload.com

* **အရကား** • မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်စိတ် ၉-ခု၊ ကြိယာစိတ် ၉-ခု၊ စေတသိက် ပဋ္ဌတိသ၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။

➤ **ဒုက်မှတ်** ။ ။ ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက်စိတ် ၉-ခု၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ ဝိဋ္ဌာ ၃-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ် အဌဝီသ။

၄၂။ ခယေဉာဏဒုက်

ပ။ ခယေ၊ကိလေသာတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်သော အရိယာမဂ် ၄-ခု၌။ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

* **အရကား** • မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ပညာ ရ၏။

ထို ပညာသည် သဒ်ိရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ မဂ္ဂသစ္စာတည်း။

ဒု။ အနုပ္ပါဒေ၊ထိုထိုသို့သော မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့၏ မဖြစ်ခြင်းအဆုံးရှိသော အရိယာဖိုလ် ၄-ခု၌။ဉာဏံ၊ဉာဏ်သည်။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

* **အရကား** • ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ပညာ ရ၏။

ထို ပညာသည် သဒ်ိရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ သစ္စဝိမုတ်တည်း။

➤ **ဒုက်မှတ်** ။ ။ စိတ်-၈၉၊ မဂ်ဉာဏ်, ဖိုလ်ဉာဏ်ကြဉ်သော စေ-၅၂ရုပ်-၂၈၊နိဗ္ဗာန်။

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

➤ **အတိပဏီတသုခ** ။ ။ စတုတ္ထစျာန် ၁၁-ခု၌ရှိသော သုခဝေဒနာသည် အတိပဏီတသုခ ဖြစ်ပါသည်။ * စတုတ္ထစျာန် သောမနဿကြဉ်သော သောမနဿ ၅၁-ခု၊ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၌ရှိသော သုခ ၁-ပါး၊ ပေါင်း သုခဝေဒနာ ၅၂-ခုကို " **ဩဠာရိကသုခ**" ဟု ဆိုပါသည်။

➤ **အာသဝလည်း မည်, အာသဝ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်, အာသဝနှင့်လည်း ယှဉ်သော ဆရား /အာသဝလည်း မည်, အာသဝ၏ အာရုံလည်း မဖြစ်, အာသဝနှင့်လည်း မယှဉ်သော ဆရား /မ (၃) လုံးကျေသော တရား** • လောဘမူစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟ-ဟု ဆိုအပ်သော အာသဝတရားကိုယ် ၃-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

➤ **အာသဝလည်း မမည်, အာသဝ၏ အာရုံလည်း မဖြစ်, အာသဝနှင့်လည်း မယှဉ်သော တရား/ အာသဝလည်းမည်, အာသဝ၏ အာရုံလည်းဖြစ်, အာသဝနှင့်လည်းယှဉ် ဟူသော စကား၌ " မ (၃) လုံးလော တရား"** • လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန်-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **တိက်မှတ်** ။ ။ ပရမတ္ထတရား လေးပါးကို သုံးစုပြု၍ ဟောသော်လည်း မကုန်သော တရားကို တိက်မှ လွတ်သောကြောင့် "တိက်မှတ်" ဟု ဆိုပါသည်။

သုတ္တန္တိက ဒုကမာတိကာ အရကောက်ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

ဓာတုကထာ အောင်ပန်း

➤ ဓာတုကထာ ဥဒ္ဒေသ–လာ မာတိကာ ၅–မျိုး ။ ။ (၁) နယမာတိကာ၊ (၂) အဗ္ဘန္တရမာတိကာ၊ (၃) နယမုခမာတိကာ၊(၄) လက္ခဏမာတိကာ၊(၅) ဗာဟိရ မာတိကာ တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နယမာတိကာ (၁၄-ပါး)

➤ နယမာတိကာ ခေါ်ဆိုရခြင်းအကြောင်း ။ ။ သုံးပါးကုန်သော ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သောနည်း, မရေတွက်အပ်သော နည်းကိုရင်း၊ လေးပါးကုန်သော နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့် ယှဉ်သောသဘော, မယှဉ်တတ်သော သဘောကိုရင်း နယမုခမာတိကာ-ဟု ခေါ်ပါသည်။

၁။ ➤ ပဌမနယမာတိကာ ॰ သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော

သင်္ဂဟော၊အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အဘယ်မျှသော အာယတန အဘယ်မျှသော ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သနည်း။ ဤမျှသော ခန္ဓာ ဤမျှသော အာယတန ဤမျှသော ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ✽ အသင်္ဂဟော၊အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အဘယ်မျှသော အာယတန အဘယ်မျှသော ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သနည်း၊ ဤမျှသော ခန္ဓာ ဤမျှသော အာယတန ဤမျှသော ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။

၂။ ➤ ဒုတိယနယ မာတိကာ॰ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ။

သင်္ဂဟိတေန၊စက္ခာယတန အစရှိသည်သည် ခန္ဓာဖြင့်သာ ရေတွက်အပ်သည်ဖြစ်၍။အသင်္ဂဟိတံ၊အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော စက္ခာယတနကြဉ်သော ရုပ်သတ္တဝီသ အစရှိသည်ကို။အသင်္ဂဟိတံ၊အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အဘယ်မျှသော အာယတန အဘယ်မျှသော ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သနည်း၊ ဤမျှသော ခန္ဓာ ဤမျှသော အာယတန ဤမျှသော ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။

တစ်နည်း- သင်္ဂဟိတေန၊စက္ခုဝိညာဏဓာတ် အစရှိသည်သည် ခန္ဓာ, အာယတန တို့ဖြင့်သာ ရေတွက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အသင်္ဂဟိတံ၊ဓာတ်ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော စက္ခုဝိညာဏဓာတ်ကြဉ်သော ဆဝိညာဏဓာတ် အစရှိသည်ကို။အသင်္ဂဟိတံ၊အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ (ပ) မရေ တွက်အပ်။

၃။ ➤ တတိယနယ မာတိကာ॰ အသင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံ။

အသင်္ဂဟိတေန၊ဝေဒနာက္ခန္ဓာ အစရှိသည်သည် ခန္ဓာဖြင့်သာ မရေတွက်အပ်သည် ဖြစ်၍။သင်္ဂဟိတံ၊အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သညာ, သင်္ခါရ, သုခုမ ရုပ် သောဠသ, နိဗ္ဗာန် အစရှိသည်ကို။သင်္ဂဟိတံ၊အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အဘယ်မျှသော အာယတန အဘယ်မျှသော ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သနည်း၊ ဤမျှသော ခန္ဓာ

http://www.dhammadownload.com

ဤမျှသော အာယတန ဤမျှသော ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။

၄။ ▶ စတုတ္ထနယ မာတိကာ-သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံ။

သင်္ဂဟိတေန၊သမုဒယသစ္စာ အစရှိသည်သည် ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သမုဒယသစ္စာကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခု အစရှိသည်သည်။ သင်္ဂဟိတံ၊ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သမုဒယသစ္စာ အစရှိသည်ကို။သင်္ဂဟိတံ၊အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ (ပ) ရေတွက်အပ်၏။

၅။ ▶ ပဉ္စမနယ မာတိကာ- အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ

အသင်္ဂဟိတေန၊ရူပက္ခန္ဓာ အစရှိသည်သည် ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ အစရှိသည်သည်။အသင်္ဂဟိတံ၊ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန် အစရှိသည်ကို။ အသင်္ဂဟိတံ၊အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အဘယ်မျှသော အာယတန အဘယ်မျှသော ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သနည်း။ ဤမျှသော ခန္ဓာ ဤမျှသော အာယတန ဤမျှသော ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။

၆။ ▶ ဆဋ္ဌနယ မာတိကာ- သမ္ပယောဂေါ ဝိပ္ပယောဂေါ

သမ္ပယောဂေါ၊အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အဘယ်မျှသော အာယတန အဘယ်မျှသော ဓာတ်တို့နှင့် ယှဉ်သနည်း၊ ဤမျှသော ခန္ဓာ ဤမျှသော အာယတန ဤမျှသော ဓာတ်တို့နှင့် ယှဉ်၏။ * ဝိပ္ပယောဂေါ၊အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အဘယ်မျှသော အာယတန အဘယ်မျှသော ဓာတ်တို့နှင့် မယှဉ်သနည်း၊ ဤမျှသော ခန္ဓာ ဤမျှသော အာယတန ဤမျှသော ဓာတ်တို့နှင့် မယှဉ်။

၇။ ▶ သတ္တမနယမာတိကာ - သမ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တံ

သမ္ပယုတ္တေန၊ယှဉ်သော တရားနှင့်။ဝိပ္ပယုတ္တံ၊မယှဉ်သော တရားသည်။ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အဘယ်မျှသော အာယတန အဘယ်မျှသော ဓာတ်တို့နှင့် မယှဉ်သနည်း၊ ဤမျှသော ခန္ဓာ ဤမျှသော အာယတန ဤမျှသော ဓာတ်တို့နှင့် မယှဉ်။

၈။ ▶ အဋ္ဌမနယမာတိကာ- ဝိပ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တံ

ဝိပ္ပယုတ္တေန၊မယှဉ်သော တရားနှင့်။သမ္ပယုတ္တံ၊ယှဉ်သော တရားသည်။သမ္ပယုတ္တံ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အဘယ်မျှသော အာယတန အဘယ်မျှသော ဓာတ်တို့နှင့် ယှဉ်သနည်း။နတ္ထိ၊ယှဉ်သောတရားကား မရှိ။

၉။ ▶ နဝမနယ မာတိကာ - သမ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တံ

သမ္ပယုတ္တေန၊ယှဉ်သောတရားနှင့်။သမ္ပယုတ္တံ၊ယှဉ်သောတရားသည်။သမ္ပယုတ္တံ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အဘယ်မျှသော အာယတန အဘယ်မျှသော ဓာတ်တို့နှင့် ယှဉ်

http://www.dhammadownload.com

သနည်း၊ ဤမျှသော ခန္ဓာ ဤမျှသော အာယတန ဤမျှသော ဓာတ်တို့နှင့် ယှဉ်၏။

၁၀။ ➢ **ဒုသမနယ မာတိကာ** - ဝိပ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တံ

ဝိပ္ပယုတ္တေန၊မယှဉ်သောတရားနှင့်။ဝိပ္ပယုတ္တံ၊မယှဉ်သော တရားသည်။ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အဘယ်မျှသော အာယတန အဘယ်မျှသော ဓာတ်တို့နှင့် မယှဉ်သနည်း။ဤမျှသော ခန္ဓာ ဤမျှသော အာယတန ဤမျှသော ဓာတ်တို့နှင့် မယှဉ်။

၁၁။ ➢ **ကောဒသမနယမာတိကာ**- သင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တံ ဝိပ္ပယုတ္တံ

သင်္ဂဟိတေန၊ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သည်ဖြစ်၍။သမ္ပယုတ္တံ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အဘယ်မျှသော အာယတန အဘယ်မျှသော ဓာတ်တို့နှင့် ယှဉ်သနည်း။ ဤမျှသော ခန္ဓာ ဤမျှသော အာယတန ဤမျှသော ဓာတ်တို့နှင့် ယှဉ်၏။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ (ပ) မယှဉ်။

➢ **ဒွါဒသမနယ မာတိကာ**- သမ္ပယုတ္တေန သင်္ဂဟိတံ အသင်္ဂဟိတံ

သမ္ပယုတ္တေန၊ယှဉ်သည်ဖြစ်၍။သင်္ဂဟိတံ၊အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အဘယ်မျှသော အာယတန အဘယ်မျှသော ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သနည်း၊ ဤမျှသော ခန္ဓာ ဤမျှသော အာယတန ဤမျှသော ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။အသင်္ဂဟိတံ၊အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အဘယ်မျှသော အာယတန အဘယ်မျှသော ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သနည်း၊ ဤမျှသော ခန္ဓာ ဤမျှသော အာယတန ဤမျှသော ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။

➢ **တေရသမနယ မာတိကာ** - အသင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တံ ဝိပ္ပယုတ္တံ

အသင်္ဂဟိတေန၊ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သည်ဖြစ်၍။

[ကြွင်း ကောဒသမနယ-နှင့်တူ၏။]

➢ **စုဒ္ဒသမနယ မာတိကာ** - ဝိပ္ပယုတ္တေန သင်္ဂဟိတံ အသင်္ဂဟိတံ

ဝိပ္ပယုတ္တေန၊မယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ [ကြွင်း ဒွါဒသမနယနှင့်တူ၏။]

* **အဗ္ဗန္တရမာတိကာ-၌ ဟောသောပုဒ်ပေါင်း** - (၁၂၅) ပုဒ် ဖြစ်ပါသည်။

➢ **နယမုခ မာတိကာ** ။ ။ တီဟိ သင်္ဂဟော တီဟိ အသင်္ဂဟော။ စတူဟိ သမ္ပယောဂေါ စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ။

တီဟိ၊၃-ပါးကုန်သော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့်။သင်္ဂဟော၊ရေတွက်အပ်သော နည်းရင်း။တီဟိ၊၃-ပါးကုန်သော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့်။အသင်္ဂဟော၊ မရေတွက်အပ်သော နည်းရင်း။စတူဟိ၊၄-ပါးကုန်သော နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်။သမ္ပယောဂေါ ယှဉ်တတ်သော သဘောရင်း။စတူဟိ၊၄-ပါးကုန်သော နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ဝိပ္ပယောဂေါ၊ မယှဉ်တတ်သော သဘောရင်း။ဣတိ၊ဤသို့။စတူဟိ၊၄-ပါးကုန်သော။ပဒေဟိ၊ပုဒ်တို့ဖြင့်။

http://www.dhammadownload.com

နိက္ခိတ္တာ၊ထားအပ်သော။အယံ၊ဤမာတိကာသည်။နယမုခမာတိကာ၊မည်၏။

➤ လက္ခဏမာတိကာ ။ ။ သဘာဂေါ ဝိသဘာဂေါ။

သဘာဂေါ၊သမ္ပယောဂနည်း သင်္ဂဟနည်းတို့နှင့် သင့်တင့်သော လက္ခဏာရှင်း။ ဝိသဘာဂေါ၊သမ္ပယောဂနည်း သင်္ဂဟနည်းတို့နှင့် မသင့်တင့်သော လက္ခဏာရင်း။ ဣတိ ဤသို့။ဒွိပဟိ၊နှစ်ပါးကုန်သော။ပဒေဟိ၊ပုဒ်တို့ဖြင့်။နိက္ခိတ္တာ၊ထားအပ်သော။အယံ၊ဤ မာတိကာသည်။လက္ခဏမာတိကာ၊လက္ခဏမာတိကာ မည်၏။

➤ လက္ခဏမာတိကာ၌ လက္ခဏာ ၂-မျိုး ။ ။ ၁။ သမ္ပယောဂနည်း သင်္ဂဟနည်း တို့နှင့် သင့်တင့်သော လက္ခဏာ၊ ၂။ သမ္ပယောဂနည်း သင်္ဂဟနည်းတို့နှင့် မသင့်တင့် သော လက္ခဏာ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ လက္ခဏမာတိကာမည်ပုံ ။ ။ သမ္ပယောဂနည်း သင်္ဂဟနည်းတို့နှင့် သင့်တင့် သော လက္ခဏာ, မသင့်တင့်သော လက္ခဏာ ဤနှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့် ထားအပ်သော လက္ခ ဏာ-သည် "လက္ခဏမာတိကာ" မည်ပါသည်။

➤ ဗာဟိရမာတိကာ ။ ။ သဗ္ဗာပိ ဓမ္မသင်္ဂဏီ ဓာတုကထာယ မာတိကာ။

သဗ္ဗာပိ၊အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ဓမ္မသင်္ဂဏီ၊ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း၌ ဟောတော်မူအပ် သော မာတိကာသည်။ဓာတုကထာယ၊ဓာတုကထာကျမ်း၏။မာတိကာ၊မာတိကာတည်း ဣတိ၊ဤသို့။ဆသဋ္ဌိ တိကပဒါနိစ၊၆၆-ပါးသော တိက်ပုဒ်တို့ကိုရင်း။ဒွေဒုကပဒ သတာ နိစ၊(၂၀၀)သော ဒုက်ပုဒ်တို့ကိုရင်း။သဩပိတွာ၊ချုံး၍။နိက္ခိတ္တာ၊ထားအပ်သော။အယံ၊ ဤမာတိကာသည်။ဗာဟိရမာတိကာ၊ဗာဟိရမာတိကာ မည်၏။

*** ဗာဟိရမာတိကာ၌ ဟောသောပုဒ်ပေါင်း** - တိက်ပုဒ် ၆၆-ပုဒ်နှင့် ဒုက်ပုဒ် ၂၀၀၊ ပေါင်း (၂၆၆)ပုဒ် ဖြစ်ပါသည်။

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

➤ ပဉ္စမနယနိဒ္ဒေသ အစရှိသော ၁၄–နယတို့၏ ပုဒ်တို့၏အပေါင်းပြ

၁။ ဒုမှိ ရဋ္ဌိ နဋ္ဌာ တမှိ၊ စမှိ ဓူတာ သမာရာပေ။
ဒေဝရာ ဆ နိမက္ခာ ဝါ၊ သဂ္ဂါ သမှိ ဝိရာဂါ'ဋ္ဌ။
၂။ နဝါရိယာ ဒသာဒိသု၊ ကမာ ဆ စ နဝေသွိဝ။
တေ နဂ္ဂိယာ ဘက္ခိလာ ဩ၊ သမ္ဗဟာ ပန ကောသလာ။

***** ဒုမှိ၊ဒုတိယနယ၌။ရဋ္ဌိ၊(၄၂)ပုဒ်တို့ကို။ဝုတ္တာ၊ဟောအပ်ကုန်၏။တမှိ၊**တတိယနယ** ၌။နဋ္ဌာ၊ (၉၀) သော ပုဒ်တို့ကို။ဝုတ္တာ၊ဟောအပ်ကုန်၏။စမှိ၊**စတုတ္ထနယ**၌။ဓူတာ၊ (၆၉) ပုဒ်တို့ကို။ဝုတ္တာ၊ဟောအပ်ကုန်၏။ပေ၊ပဉ္စမနယ၌။သမာရာ၊ (၂၅၇) ပုဒ်တို့ကို။ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ဆ၊ဆဋ္ဌနယ၌။ဝါ၊အဋ္ဌကထာ၌ လာသောနည်းဖြင့်။ဒေဝရာ၊ (၂၄၈)

http://www.dhammadownload.com

ပုဒ်တို့ကို။ဝုတ္တာ၊ဟောအပ်ကုန်၏။ဝါ။ငိုကာ၍လာသောနည်းဖြင့်။နိမက္ခာ၊(၂၅၀) သော ပုဒ်တို့ကို။ဝုတ္တာ၊ဟောအပ်ကုန်၏။သမ္မိ၊သတ္တမနယ၌။သဂ္ဂါ၊ (၃၇) ပုဒ်တို့ကို။ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။အဌ၊အဌမနယ၌။ဝိရာဂါ၊ (၃၂၄) ပုဒ်တို့ကို။ဝုတ္တာ၊ဟောအပ်ကုန်၏။

* နဝ၊နဝမနယ၌။အရိယာ၊ (၁၂၀) သော ပုဒ်တို့ကို။ဝုတ္တာ၊ဟောအပ်ကုန်၏။ ဒသာ ဒီသု၊ဒသမနယ အစရှိသည်တို့၌။ဝါ။ဒသမနယ, ဧကာဒသမနယ, ဒွါဒသမနယတို့၌။ ကမာ၊အစဉ်အတိုင်း။ဆစ နဝေသွိ၀၊ဆဌနယ, စတုတ္ထနယ, နဝမနယတို့၌ကဲ့သို့။ဝုတ္တာ၊ ဖှောအပ်ကုန်၏။တေ၊တေရသမနယ၌။နဂ္ဂိယာ၊(၁၃၀) သောပုဒ်တို့ကို။ဝုတ္တာ၊ဟော အပ်ကုန်၏။ဩ၊ဩသာနနယ၌။ဝါ။အဆုံးဖြစ်သော စုဒ္ဒသမနယ၌။ဘက္ခိလာ၊ (၃၂၄) ပုဒ်တို့ကိုဝုတ္တာ၊ဟောအပ်ကုန်၏။သမ္ဗဟာပန၊ပဋ္ဌမနယ၌ ဟောတော်မူအပ်သော ပုဒ် အပေါင်းတို့သည်ကား။ကောသလာ၊ (၃၇၁) ပုဒ်တို့သည်။ဟောဋ္ဌိ၊ဖြစ်ကုန်၏။

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ခန္ဓာ ၅-ပါး

၁။ ဧကေန ခန္ဓေန
၂။ ဒွီဟိ ခန္ဓေဟိ
၃။ တီဟိ ခန္ဓေဟိ
၄။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ
၅။ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ

အာယတန ၁၂-ပါး

၁။ ဧကေနာယတနေန
၂။ ဒွီဟာယတနေဟိ
၃။ တီဟာယတနေဟိ
၄။ စတူဟာယတနေဟိ
၅။ ပဉ္စဟာယတနေဟိ
၆။ ဆဟာယတနေဟိ
၇။ သတ္တဟာယတနေဟိ
၈။ အဋ္ဌဟာယတနေဟိ
၉။ နဝဟာယတနေဟိ
၁၀။ ဒသဟာယတနေဟိ
၁၁။ ဧကာဒသဟာယတနေဟိ
၁၂။ ဒွါဒသဟာယတနေဟိ

ဓာတ် ၁၈-ပါး

၁။ ဧကာယ ဓာတုယာ
၂။ ဒွီဟိ ဓာတူဟိ
၃။ တီဟိ ဓာတူဟိ
၄။ စတူဟိ ဓာတူဟိ
၅။ ပဉ္စဟိ ဓာတူဟိ
၆။ ဆဟိ ဓာတူဟိ
၇။ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ
၈။ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ
၉။ နဝဟိ ဓာတူဟိ
၁၀။ ဒသဟိ ဓာတူဟိ
၁၁။ ဧကာဒသဟိ ဓာတူဟိ
၁၂။ ဒွါဒသဟိ ဓာတူဟိ
၁၃။ တေရသဟိ ဓာတူဟိ
၁၄။ စုဒ္ဒသဟိ ဓာတူဟိ
၁၅။ ပန္နရသဟိ ဓာတူဟိ
၁၆။ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ
၁၇။ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ
၁၈။ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ

http://www.dhammadownload.com

ပဌမနယ ဖော်ပုံ နယ္မုခေသ

ရူပက္ခန္ဓော (ရုပ်-၂၈)	ကတိဟိ သင်္ဂဟိတော၊ (ရေတွက်အပ်)	ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတော (မရေတွက်အပ်)
ခန်- ရူ	၁	၄ (နာမက္ခန္ဓာ)
အာ- ဩဠာရိကာယတန၊ဓမ္မ	၁၁	၁ (မနာယတန)
ဓာ- ဩဠာရိကဓာတ်၊ဓမ္မ	၁၁	၇ (သတ္တဝိညာဏ)

* ရူပက္ခန္ဓော ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတော?။ ရူပက္ခန္ဓော ဧကေန ခန္ဓေန ဧကာဒသဟာယတနေဟိ ဧကာဒသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတော။ | ရူပက္ခန္ဓော၊ရူပက္ခန္ဓာကို။ကတိဟိ၊အဘယ်မျှကုန်သော။ခန္ဓေဟိ၊ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ကတိဟိ၊ကုန်သော။အာယတနေဟိ၊တို့ဖြင့်။ကတိဟိ၊ကုန်သော။ဓာတူဟိ၊ဓာတ်တို့ဖြင့်။သင်္ဂဟိတော၊ရေတွက်အပ်သနည်း။? ဣတိ ပုစ္ဆာယ၊ဤသို့သော အမေးတော်သည်။ သတိ၊ရှိသော်။ * ရူပက္ခန္ဓော၊ကို။ဧကေန၊တပါးသော။ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ဧကာဒသဟိ၊ ၁၁-ပါးကုန်သော။အာယတနေဟိ၊ဩဠာရိကာယတန ၁၀-ပါး, ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ ဧကာဒသဟိ၊၁၁-ပါးကုန်သော။ဓာတူဟိ၊ဩဠာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး, ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ရေတွက်အပ်၏။ဣတိ ဝိသဇ္ဇနာ၊ဤသို့ ဖြေတော်မူသည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။

ဓာတုကထာ ဥဒ္ဒေသ (ပဌမနယ၌ ဟောပုဒ်ပေါင်း-၃၇၁)

ဟောပုဒ်နှင့်	တရားကိုယ်အရကောက် (ခန်×အာ×ဓာ)	သင်္ဂဟိတ			အသင်္ဂဟိတ		
ရူပက္ခန္ဓော-	ရုပ်-၂၈ပါးသည် (ရူ× ဩ၊ဓ× ဩ၊ဓ)	၁	၁၁	၁၁	၄	၁	၇
ဝေဒနာက္ခန္ဓော-	ဝေဒနာစေတသိက် (ဝေ× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သညာက္ခန္ဓော-	သညာစေတသိက် (သဉ်× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သင်္ခါရက္ခန္ဓော-	ဝေဒနာ, သညာကြဉ် စေတသိက် ပညာသသည် (သင်× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဝိညာဏက္ခန္ဓော-	စိတ် ၈၉-ပါး (ဝိ× မန×သတ္တဝိ)	၁	၁	၇	၄	၁၁	၁၁
* စက္ခာယတနံ=	စက္ခုပသာဒ (ရူ× စ× စ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သောတာယတနံ-	သောတပသာဒ (ရူ× သော× သော)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဃာနာယတနံ-	ဃာနပသာဒ (ရူ× ဃာ× ဃာ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဇိဝှါယတနံ -	ဇိဝှါပသာဒ (ရူ× ဇိ× ဇိ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ကာယာယတနံ-	ကာယပသာဒ (ရူ× ကာ× ကာ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ရူပါယတနံ -	ရူပါရုံ (ရူ× ရူပါ× ရူပ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သဒ္ဒါယတနံ -	သဒ္ဒါရုံ (ရူ× သဒ္ဒါ× သဒ္ဒ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇

http://www.dhammadownload.com

ဟောပုဒ်နှင့် တရားကိုယ်အရကောက် (ခန်×အာ×ဓာ)	သင်္ဂဟိတ်			အသင်္ဂဟိတ်		
ဂန္ဓာယတန် ▪ ဂန္ဓာရုံ (ရူ× ဂန္ဓာ× ဂန္ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ရသာယတန် ▪ ရသာရုံ (ရူ× ရသာ× ရသ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန်]▪ ပထဝီ, တေဇော, ဝါယော-ဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ] (ရူ× ဖော× ဖော)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
မနာယတန် ▪ စိတ် ၈၉-ပါး (ဝိ×မန×သတ္တဝိ)	၁	၁	၇	၄	၁၁	၁၁
ဓမ္မာယတန် ▪ စေတသိက်-၅၂ သုခုမရုပ်-၁၆၊ နိဗ္ဗာန် (ရူ,ဝေ,သဉ်,သင်×ဓ×ဓ) [အသင်္ခတ် ခန္ဓတော ဋ္ဌပေတွာ]	၄	၁	၁	၁	၁၁	၁၇
✻ အသင်္ခတ်၊နိဗ္ဗာန်ကို၊ခန္ဓတော၊ခန္ဓာမှဟူသောအရေအတွက်မှ၊ဋ္ဌပေတွာ၊ထား၍။						
[စက္ခုဓာတု ▪ စက္ခုပသာဒရုပ်	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သောတဓာတု ▪ သောတပသာဒရုပ်	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဃာနဓာတု ▪ ဃာနပသာဒရုပ်	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဇိဝှါဓာတု ▪ ဇိဝှါပသာဒရုပ်	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ကာယဓာတု ▪ ကာယပသာဒရုပ်	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ရူပဓာတု ▪ ရူပါရုံ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သဒ္ဒဓာတု ▪ သဒ္ဒါရုံ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဂန္ဓဓာတု ▪ ဂန္ဓာရုံ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ရသဓာတု ▪ ရသာရုံ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတု]▪ ပထဝီ, တေဇော, ဝါယော-ဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ]	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
စက္ခုဝိညာဏဓာတု▪စက္ခုဝိညာဉ်ခွေး (ဝိ×မန×စဝိ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သောတဝိညာဏ▪သောတဝိညာဉ်ခွေး (ဝိ×မန×သောဝိ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဃာနဝိညာဏဓာတု▪ဃာနဝိညာဉ်ခွေး (ဝိ×မန×ဃာဝိ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဇိဝှါဝိညာဏဓာတု ▪ဇိဝှါဝိညာဉ်ခွေး (ဝိ×မန×ဇိဝိ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ကာယဝိညာဏဓာတု▪ကာယဝိညာဉ်ခွေး (ဝိ×မန×ကာဝိ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
မနောဓာတု ▪ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းခွေ (ဝိ×မ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
မနောဝိညာဏဓာတု▪ခွေးပဉ္စဝိညာဉ်-၁၀၊ မနောဓာတ် ၃-ခုကြဉ် စိတ် ၇၆-ခု (ဝိ×မန×မနောဝိ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဓမ္မဓာတု▪စေတသိက်-၅၂ သုခုမရုပ်-၁၆၊ နိဗ္ဗာန် (ရူ,ဝေ,သဉ်,သင်×ဓ×ဓ) [အသင်္ခတ် ခန္ဓတော ဋ္ဌပေတွာ]	၄	၁	၁	၁	၁၁	၁၇

— ဝိဘင်္ဂပါဠိတော် (၈)

http://www.dhammadownload.com

ဟောပုဒ်နှင့် တရားကိုယ်အရကောက်	သင်္ဂဟိတံ			အသင်္ဂဟိတံ		
ဒုက္ခသစ္စ ▪ လောကီစိတ်-၈၁၊ လောဘကြဉ် စေတသိက် ၅၁-ပါး၊ ရုပ် ၂၈-ပါး	၅	၁၂	၁၈	×	×	×
သမုဒယသစ္စ ▪လောဘစေတသိက်(သင်×ဓ×ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
နိရောဓသစ္စ ▪ နိဗ္ဗာန် [န ကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ]	×	၁	၁	၅	၁၁	၁၇
မဂ္ဂသစ္စ ▪ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော မဂ္ဂင် တရားကိုယ် ၈-ပါး ၇-ပါးသည် (သင်×ဓ×ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇

✱ ဒုက္ခသစ္စံ န ကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ န ကေဟိစိ အာယတနေဟိ န ကာဟိစိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတံ။[ဒုက္ခသစ္စံ၊ဒုက္ခသစ္စာကို။ကေဟိစိ၊တစုံတစ်ခုကုန်သော။ခန္ဓေဟိ၊ခန္ဓာတို့ဖြင့် အသင်္ဂဟိတံ၊မရေတွက်အပ်သည်ကား။န၊မဟုတ်။သင်္ဂဟိတံဧဝ၊ရေတွက်အပ်သည် သာလျှင်တည်း။အာယတနေဟိ၊အာယတနတို့ဖြင့်။ဓာတူဟိ၊ဓာတ်ကို့ဖြင့်။]

ဣန္ဒြေ ၂၂-ပါးနှင့် တရားကိုယ် အရကောက် (သင်္ဂဟိတံ/အသင်္ဂဟိတံ)

ဓာဝိသတိန္ဒြိယာနိ ရူ,ဝေ,သင်,ဝိ× စ,သော,ဃာ,ဇိ,ကာ, မနာ,ဓမ္မာ× စ,သော,ဃာ,ဇိ,ကာ,သတ္တဝိ,ဓမ္မ	၄	၇	၁၃	၁	၅	၅
စက္ခုန္ဒြိယံ ▪စက္ခုပသာဒရုပ် (ရူ×စ×စ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သောတိန္ဒြိယံ ▪သောတပသာဒရုပ် (ရူ×သော×သော)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဃာနိန္ဒြိယံ ▪ဃာနပသာဒရုပ် (ရူ×ဃာ×ဃာ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဇိဝှိန္ဒြိယံ ▪ဇိဝှါပသာဒရုပ် (ရူ×ဇိ×ဇိ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ကာယိန္ဒြိယံ ▪ကာယပသာဒရုပ် (ရူ×ကာ×ကာ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ▪ဣတ္ထိဘာဝရုပ် (ရူ× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ပုရိသိန္ဒြိယံ ▪ပုရိသဘာဝရုပ် (ရူ× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ▪ရုပ်ဇီဝိတ, နာမ်ဇီဝိတ(ရူ,သင်× ဓ× ဓ)	၂	၁	၁	၃	၁၁	၁၇
မနိန္ဒြိယံ ▪စိတ် ၈၉-ပါး (ဝိ×မန×သတ္တဝိ)	၁	၁	၇	၃	၁၁	၁၇
သုခိန္ဒြိယံ ▪သုခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဉ်၌ရှိသော ဝေဒနာစေတသိက်သည် (ဝေ× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဒုက္ခိန္ဒြိယံ ▪ဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဉ်၌ရှိသော ဝေဒနာစေတသိက်သည် (ဝေ× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သောမနဿိန္ဒြိယံ ▪ သောမနဿသဟဂုတ်စိတ်-၆၂ ခု၌ရှိသော ဝေဒနာစေတသိက် (ဝေ× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ▪ဒေါသမွေး၌ရှိသော ဝေဒနာ(ဝေ၊ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇

http://www.dhammadownload.com

ဟောပုဒ်နှင့် တရားကိုယ်အရကောက် (ခန်×အာ×ဓာ)	သင်္ဂဟိတ်			အသင်္ဂဟိတ်		
ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ ▪ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ပါး၌ရှိသော ဝေဒနာစေတသိက်သည် (ဝေ× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ▪သောဘနစိတ် ၅၉-ခု၌ရှိသော သဒ္ဓါ စေတသိက် (သင်× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဝီရိယိန္ဒြိယံ ▪ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ်-၁၀၊ မနောဓာတ် ၃-ခု၊ သန္တီရဏ ၃-ခုကြဉ် စိတ် ၇၃-ခု၌ရှိသော ဝီရိယစေတသိက် (သင်× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သတိန္ဒြိယံ ▪သောဘနစိတ် ၅၉-ရှိ သတိစေတသိက်	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သမာဓိန္ဒြိယံ ▪ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ဒွေးပဉ္စ ဝိညာဉ်-၁၀၊ မနောဓာတ် ၃-ခုကြဉ် စိတ် ၇၂-ခု၌ ရှိသော ဧကဂ္ဂတာစေတသိက် (သင်× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ပညိန္ဒြိယံ ▪ လောကီတိဟိတ်စိတ် ၃၉-ခု၌ရှိသော ပညာ စေတသိက် (သင်× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ▪သောတာပတ္တိမဂ်၌ ရှိသော ပညာ စေတသိက် (သင်× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
အညိန္ဒြိယံ ▪ အထက်မဂ် ၃-ခု၊ အောက်ဖိုလ် ၃-ခု၌ ရှိသော ပညာစေတသိက် (သင်× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
အညာတာဝိန္ဒြိယံ ▪အရဟတ္တဖိုလ်၌ရှိသော ပညာ-	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇

* **သေက္ခဏ္ဍေ** ▪ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေ, အညိန္ဒြေ၊

* **အသေက္ခဏ္ဍေ**▪ အညာတာဝိန္ဒြေ။

➢ **အင်္ဂါအားဖြင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၁၂-ပါးကား ။ ။** အဝိဇ္ဇာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဉ်, နာမ်ရုပ်, သဠာယတန, ဖဿ, ဝေဒနာ, တဏှာ, ဥပါဒါန်, ဘဝ, ဇာတိ, ဇရာမရဏ။

➢ **ဓမ္မအားဖြင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၁၈-ပါးကား ။ ။** အဝိဇ္ဇာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဉ်, နာမ်ရုပ်, သဠာယတန, ဖဿ, ဝေဒနာ, တဏှာ, ဥပါဒါန်, ဘဝ, ဇာတိ, ဇရာ, မရဏ သောက, ပရိဒေဝ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပါယာသ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➢ **ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဟောပုဒ် ၂၈-ပုဒ် ။ ။** အဝိဇ္ဇာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဉ်, နာမ်ရုပ်, သဠာယတန, ဖဿ, ဝေဒနာ, တဏှာ, ဥပါဒါန်, ကမ္မဘဝ, ဥပပတ္တိဘဝ, ကာမဘဝ, ရူပဘဝ, အရူပဘဝ, သညာဘဝ, အသညာဘဝ, နေဝသညာနာသညာဘဝ , ဧကဝေါ

http://www.dhammadownload.com

ကာရဘဝ, စတုဝေါကာရဘဝ ,ပဉ္စဝေါကာရဘဝ, ဇာတိ, ဇရာ, မရဏ သောက, ပရိဒေဝ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပါယာသ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

*** ဥပပတ္တိဘဝအပြား/အကြီး ၉-ပါး** ။ ။ (၁) ကာမဘဝ (၂) ရူပဘဝ (၃) အရူပဘဝ (၄) သညီဘဝ (၅) အသညီဘဝ (၆) နေဝသညီနာသညီဘဝ (၇) ဧကဝေါကာရဘဝ (၈) စတုဝေါကာရဘဝ (၉) ပဉ္စဝေါကာရဘဝ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

*** ဘဝကြီး ၉-ပါးတို့တွင် ရုပ်သက်သက် ဘဝကား** - အသညီဘဝ, ဧကဝေါကာရဘဝ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။ *** နာမ်သက်သက် ဘဝကား**- အရူပဘဝ, နေဝသညီနာသညီဘဝ, စတုဝေါကာရဘဝ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါအားဖြင့် ရေတွက်ရာ၌ သောက,စသော တရားငါးပါးတို့ကို အသီးအခြား မရေတွက်ခြင်းအကြောင်း ။ ။ အင်္ဂါအားဖြင့် ရေတွက်ရာ၌ သောက, ပရိဒေဝ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပါယာသ-တို့ကို ဇရာမရဏနှင့် အနိဋ္ဌလက္ခဏာ တူသောကြောင့်ရင်း, ဇာတိ၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း ဇရာမရဏ၌ အကျုံးဝင်သည်ဖြစ်၍ သီးခြား မရေတွက်ရပါ။

(တစ်နည်း) သောက စသည်သည် ဇာတိ၏မုချအကျိုးမဟုတ်၊ အကျိုးဆက်မျှသာ ဖြစ်သောကြောင့်ရင်း၊ ဇရာမရဏလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ဒုက္ခ၏အဖြစ်ဖြင့် ဇရာမရဏ၌ အကျုံးဝင်သောကြောင့်ရင်း သောက-စသော ငါးပါးကို အင်္ဂါအားဖြင့် အသီးအခြား မရေတွက်ရပါ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်

ဟောပုဒ်နှင့် တရားကိုယ်အရကောက်	သင်္ဂဟိတ			အသင်္ဂဟိတ		
	ခန်	အာ	ဓာ	ခန်	အာ	ဓာ
အဝိဇ္ဇာ- သစ္စာလေးပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ပါး၌ရှိသော မောဟ(သင်× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သင်္ခါရ - အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ပါး၊ လောကီကုသိုလ် ၁၇-ပါး၌ရှိသော စေတနာ (သင်× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဝိညာဏ်- စိတ် ၈၉-ပါး (ဝိ×မန×သတ္တဝိ)	၁	၁	၇	၄	၁၁	၁၁
နာမ ရူပံ- စေတသိက်-၅၂ ရုပ်-၂၈ (ရူ,ဝေ,သဉ်,သင်×ဩ၊ဓ×ဩ၊ဓ)	၄	၁၁	၁၁	၁	၁	၇
သဠာယတန - စိတ်-၈၉၊ ပသာဒရုပ် ၅-ပါး (ရူဝိ× စ,သော,ဃာ,ဇိ,ကာ,မန× စ,သော,ဃာ,ဇိ,ကာ,စဝိ,သောဝိ,ဃာဝိ,ဇိဝိ,ကာဝိ,မနော,မနောဝိ)	၂	၆	၁၂	၃	၆	၆
ဖဿော -စိတ် ၈၉-ပါး၌ရှိသော ဖဿ (သင်× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇

http://www.dhammadownload.com

ဟောပုဒ်နှင့် တရားကိုယ်အရကောက် (ခန်×အာ×ဓာ)	သင်္ဂဟိတ			အသင်္ဂဟိတ		
ဝေဒနာ • စိတ် ၈၉-ပါး၌ရှိသော ဝေဒနာ(ဝေ× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
တဏှာ • လောဘမူ ၈-ခု၌ရှိ လောဘ (သင်× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဥပါဒါန် • လောဘမူ ၈-ခု၌ရှိသော လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် ၄-ခု၌ရှိသော ဒိဋ္ဌိ (သင်× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ကမ္မဘဝေါ• အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ပါး၊ လောကီကုသိုလ် ၁၇-ပါး ၌ရှိသော စေတနာ (သင်× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဥပပတ္တိဘဝေါ•လောကီဝိပါက် ဘတ္တိံသ၊ ဝိရတီကြဉ် စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ကမ္မဇရုပ် ဝီသ-သည်	၅	၁၁	၁၇	×	၁	၁
ကာမဘဝေါ• ကာမဝိပါက် ၂၃-ပါး၊ဝိရတီ,အပ္ပမညာ ကြဉ် စေတသိက်-၃၃၊ ကမ္မဇရုပ် ၂၀-ပါး၊	၅	၁၁	၁၇	×	၁	၁
ရူပဘဝေါ• ရူပဝိပါက်-၅၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေ,သောတ ဝိညာဉ်ဒွေ,သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေ,သန္တီရဏ-၃၊ ဝိရတီကြဉ် စေ-၃၅၊ကုက္ကုစ္စဗ္ဗော,ပုမ္ဘော, ယာန, ဇိဝှါ, ကာယကြဉ် ကမ္မဇရုပ်ပန္နရသသည် (စ, သော, ရူ, မ, ဓ× စ, သော, ရူ, စဝိ, သောဝိ, မနော, မနောဝိ, ဓ	၅	၅	၈	×	၇	၁၀
အရူပဘဝေါ •အရူပဝိပါက် ၄-ခု၊ စေတသိက် တိံသ (နာမက်×မန,ဓ× မနောဝိ, ဓ)	၄	၂	၂	၁	၁၀	၁၆
သညီဘဝေါ •နေဝသညာနာသညာယတန ဝိပါက်ကြဉ် .လောကီဝိပါက်-၃၁၊ စေတသိက်-၃၅၊ ကမ္မဇရုပ်-၂၀	၅	၁၁	၁၇	×	၁	၁
အသညီဘဝေါ•ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ် ၉-ခုသည် (ရူ× ရူ,ဓ× ရူ,ဓ)	၁	၂	၂	၄	၁၀	၁၆
နေဝသညီနာသညီဘဝေါ•နေဝသညာနာသညာယတန ဝိပါက်စိတ် ၁-ခု၊ စေ-၃၀ (နာမက်×မ,ဓ×မနောဝိ,ဓ)	၄	၂	၂	၁	၁၀	၁၆
ဧကဝေါကာရဘဝ•ဇီဝိတနဝကကလာပ် ၉-ခုသည် (ရူ× ရူ,ဓ× ရူ,ဓ)	၁	၂	၂	၄	၁၀	၁၆
စတုဝေါကာရဘဝ •အရူပဝိပါက်-၄၊ စေ-၃၀	၄	၂	၂	၁	၁၀	၁၆
ပဉ္စဝေါကာရဘဝ • ကာမဝိပါက် ၂၃-ခု၊ရူပဝိပါက် ၅-ခု စေတသိက်-၃၅၊ ကမ္မဇရုပ်-၂၀၊	၅	၁၁	၁၇	×	၁	၁
ဇာတိ [ဇာတိ ၂-မျိုး] (ရူ,သင်× ဓ×ဓ)	၂	၁	၁	၃	၁၁	၁၁

http://www.dhammadownload.com

ရေတွက်/မရေတွက်

ရုပ်၏ ဇာတိ =နိပ္ဖန္နရုပ် ၁၈-ခုတို့၏ဖြစ်ဆဲ (ရူ×ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
နာမ်၏ ဇာတိ=နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့၏ ဖြစ်ဆဲ (သင်×ဓ×ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဇရာ [ဇရာ-၂-မျိုး] (ရူ,သင်×ဓ×ဓ)	၂	၁	၁	၃	၁၁	၁၇
ရုပ်၏ဇရာ=နိပ္ဖန္နရုပ် ၁၈-ပါးတို့၏ ရင့်ဆဲသည် (ရူ×ဓ×ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
နာမ်၏ဇရာ=နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့၏ ရင့်ဆဲ (သင်×ဓ×ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
မရဏ [မရဏ ၂-မျိုး] (ရူ, သင်× ဓ × ဓ)	၂	၁	၁	၃	၁၁	၁၇
ရုပ်၏ မရဏ =နိပ္ဖန္နရုပ် ၁၈-ပါးတို့၏ ပျက်ဆဲ (ရူ×ဓ×ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
နာမ်၏ မရဏ=နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့၏ ပျက်ဆဲ (သင်×ဓ×ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သောကော=ဒေါသမူဒွေး၌ရှိသော ဒေါမနဿ ဝေဒနာ-သည် (ဝေ× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ပရိဒေဝေါ=ဆွေမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်းအစရှိသော အကြောင်းကြောင့် ငိုကြွေးမြည်တမ်းသော အခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော စိတ္တဇဝိပလ္လာသသဒ္ဒ (ရူ× သဒ္ဒါ× သဒ္ဒ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဒုက္ခံ = ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ရှိသော ဝေဒနာ စေတသိက်သည် (ဝေ× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဒေါမနဿံ = ဒေါသမူဒွေး၌ရှိသော ဝေဒနာ (ဝေ×ဓ×ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဥပါယာသော = ဉာတိဗျသန အစရှိသည်တို့ဖြင့် တွေ့သော သူအား လွန်စွာဖြစ်သော စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေး၌ရှိသော ဒေါသ (သင်× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သတိပဋ္ဌာနံ = လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော သတိ စေတသိက် (သင်× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သမ္မပ္ပဓာနံ=လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော ဝီရိယ (။)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇

*** ကိစ္စအားဖြင့် သတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါးကား** = ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်, ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်, စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်, ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်။

*** စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ-အရ ကိစ္စအားဖြင့် သမ္မပ္ပဓာန် ၄-ပါးကား** ။ ။ ၁။ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်းငှာ လုံ့လပြုခြင်း၊ ၂။ မဖြစ်သေးသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မဖြစ်စေခြင်းငှာ လုံ့လပြုခြင်း၊ ၃။ မဖြစ်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်စေခြင်းငှာ လုံ့လပြုခြင်း၊ ၄။ ဖြစ်ပြီးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို လွန်စွာပွားစေခြင်းငှာ လုံ့လပြုခြင်း။

http://www.dhammadownload.com

ဟောပုဒ်နှင့် တရားကိုယ်အရကောက် (ခန်×အာ×ဓာ)	သင်္ဂဟိတ			အသင်္ဂဟိတ		
ဣဒ္ဓိပါဒေါ (သင်,ဝိ× မ,ဓ× မနောဝိ,ဓ)	၂	၂	၂	၃	၁၀	၁၆
ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုရှိ ဆန္ဒ (သင်×ဓ×ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဝီရိယိဒ္ဓိပါဒေါ၊လောကုတ္တရာ ၈-ခုရှိ ဝီရိယ (သင်×ဓ×ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
စိတ္တိဒ္ဓိပါဒေါ၊လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု (ဝိ×မ×မနောဝိ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဝီမံသိဒ္ဓိပါဒေါ၊လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုရှိ ပညာ(သင်×ဓ×ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဈာနံ (ဝေ, သင်× ဓမ္မ× ဓမ္မ)	၂	၁	၁	၃	၁၁	၁၇
အပ္ပမညာ (သင်× ဓမ္မ× ဓမ္မ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
မေတ္တာ ။ ရူပါဝစရ ပဌမဈာန်, ဒုတိယဈာန်, တတိယဈာန်, စတုတ္ထဈာန်၌ရှိသော အဒေါသ (သင်× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ကရုဏာ ။ (လ) ကရုဏာ စေတသိက် (သင်× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
မုဒိတာ ။ (လ) မုဒိတာ စေတသိက် (သင်× ဓ× ဓ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဥပေက္ခာ ။ ရူပါဝစရ ပဉ္စမဈာန်၌ရှိသော တတြမဇ္ဈတ္တတာ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ (သင်× ဓမ္မ× ဓမ္မ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော သဒ္ဓါ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော ဝီရိယ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သတိန္ဒြိယံ ။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော သတိ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သမာဓိန္ဒြိယံ၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော ဧကဂ္ဂတာ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ပညိန္ဒြိယံ ။လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော ပညာ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ပဉ္စ ဗလာနိ (သင်× ဓမ္မ× ဓမ္မ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သဒ္ဓါဗလံ၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော သဒ္ဓါ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဝီရိယဗလံ ။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော ဝီရိယ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သတိဗလံ ။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော သတိ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သမာဓိဗလံ၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော ဧကဂ္ဂတာ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ပညာဗလံ ။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော ပညာ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇

➤ ဈာန် ၄-ပါးကား ။ ။ ၁။ ဝိတက်, ဝိစာရ, ပီတိ, သုခ, ဧကဂ္ဂတာ တည်းဟူသော ဈာန်အင်္ဂါ ၅-ပါးသည် ပဌမဈာန်မည်၏။ ၂။ ပီတိ, သုခ, ဧကဂ္ဂတာ တည်းဟူသော ဈာန်အင်္ဂါ ၃-ပါးသည် ဒုတိယဈာန်မည်၏။ ၃။ သုခ, ဧကဂ္ဂတာ တည်းဟူသော ဈာန်အင်္ဂါ ၂-ပါးသည် တတိယဈာန်မည်၏။ ၄။ဥပေက္ခာ, ဧကဂ္ဂတာ တည်းဟူသော ဈာန်အင်္ဂါ ၂-ပါးသည် စတုတ္ထဈာန်မည်၏။

http://www.dhammadownload.com

သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ (သင်× ဓမ္မ× ဓမ္မ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ• လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ သတိ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ • (ပ) ပညာစေတသိက်	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ• (ပ) ဝီရိယစေတသိက်	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ • (ပ) ပီတိစေတသိက်	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ • (ပ) ကာယပဿဒ္ဓိ စိတ္တပဿဒ္ဓိ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ • (ပ) ဧကဂ္ဂတာစေတသိက်	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဥပေက္ခာ သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ • လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ ရှိသော တတြမဇ္ဈတ္တတာ စေတသိက် (သင်×ခ×ခ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သမ္မာဒိဋ္ဌိ• လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော ပညာ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သမ္မာသင်္ကပ္ပ• လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော ဝိတက်	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သမ္မာဝါစာ• လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ရှိ-သမ္မာဝါစာ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သမ္မာကမ္မန္တ• လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ရှိ-သမ္မာကမ္မန္တ	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သမ္မာအာဇီဝ • (လ) သမ္မာအာဇီဝ စေတသိက်	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သမ္မာဝါယာမ • (လ) ဝီရိယ စေတသိက်	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သမ္မာသတိ • (လ) သတိ စေတသိက်	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သမ္မာသမာဓိ • (လ) ဧကဂ္ဂတာ စေတသိက်	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ (သင်× ဓမ္မ× ဓမ္မ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇

[အရိယော။မြတ်သော။(ဝါ) ဖြူစင်သော။(ဝါ) ကိလေသာတည်းဟူသော အညစ်အကြေး မရှိသော။အဋ္ဌင်္ဂိကော၊၈-ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။(ဝါ) ၈-ပါးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော။မဂ္ဂေါ၊မဂ်သည်။]

ပဉ္စသဗ္ဗတ္ထကရာသိ (၅)ပါး [ပါဠိ] (သင်္ဂဟိတ/အသင်္ဂဟိတ)

ဖဿော• စိတ် ၈၉-ပါး၌ရှိသော ဖဿ (သင်×ခ×ခ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
ဝေဒနာ • စိတ် ၈၉-ပါး၌ရှိသော ဝေဒနာ (ဝေ×ခ×ခ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
သညာ • စိတ် ၈၉-ပါး၌ရှိသော သညာ (သညာ×ခ×ခ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
စေတနာ• စိတ် ၈၉-ပါး၌ရှိသော စေတနာ (သင်×ခ×ခ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
စိတ္တံ • စိတ် ၈၉-ပါး (ဝိ×မန×သတ္တဝိ)	၁	၁	၇	၄	၁၁	၁၁
အဓိမောက္ခော •ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ်-၁၀၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ကြဉ် စိတ် ၇၈-ခု၌ရှိသော အဓိမောက္ခ (သင်× ခ× ခ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇
မနသိကာရော •စိတ် ၈၉-ပါး၌ရှိ မနသိကာရ (သင်×ခ×ခ)	၁	၁	၁	၄	၁၁	၁၇

http://www.dhammadownload.com

➢ ဒုတိယနယ၌ အကျဉ်းဥဒါန်းစဉ်ဂါထာ (ဟောပုဒ်ပေါင်း ၄၂-ပုဒ်)

ဒသာယတနာ သတ္တရသ ဓာတုယော၊ သတ္တိန္ဒြိယာ အသညာဘဝေါ ဧကဝေါကာရဘဝေါ။ ပရိဒေဝေါ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃံ၊ အနိဒဿနံ ပုနဒေဝ သပ္ပဋိဃံ ဥပါဒါတိ။

ဒသ၊၁၀-ပါးကုန်သော။အာယတနာစ၊ဩဠာရိကာယတနတို့ရင်း။သတ္တရသ၊၁၇-ပါးကုန်သော။ဓာတုယောစ၊ဩဠာရိကဓာတ်, သတ္တဝိညာဏဓာတ်တို့ရင်း။သတ္တ၊၇-ပါးကုန်သော။ဣန္ဒြိယာစ၊ရုပ်ဣန္ဒြေတို့ရင်း။အသညာဘဝေါစ၊အသညာဘဝရင်း။ဧကဝေါကာရဘဝေါစ၊ဧကဝေါကာရဘဝရင်း။ပရိဒေဝေါစ၊ပရိဒေဝရင်း။သနိဒဿနသပ္ပဋိဃဥ္စ၊သနိဒဿနသပ္ပဋိဃရင်း။အနိဒဿနဥ္စ၊အနိဒဿနရင်း။ပုနဒေဝ၊သနိဒဿနရင်း။သပ္ပဋိဃဥ္စ၊သပ္ပဋိဃရင်း။ဥပါဒါ၊ဥပါဒါရုပ်ရင်း။ဣတိ၊ဤသို့။ဧတာနိ၊ ဤ(၄၂)ပုဒ်တို့ကို။ ဣမသ္မိံ ဝါရေ၊ဤဒုတိယနယဝါရ၌။ဘဂဝတာ၊သည်။ဝုတ္တာနိ၊ဟောအပ်ကုန်၏။

➢ အကျဉ်းဆောင်။ ။ စ၊ ဖော၊ စ၊ ဣ၊ အ၊ အ၊ သ၊ ဥ။

စ–အရ = ၂၆–ပါးကား ။ ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနကြဉ်သော ဩဠာရိကာယတန ၉-ပါး၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်ကြဉ်သော ဩဠာရိကဓာတ် ၉-ပါး၊ ပသာဒိန္ဒြေ ၅-ပါး၊ ပရိဒေဝ ၁-ပါး၊ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃ ၁-ပါး၊ သနိဒဿန ၁-ပါး-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

* ဖော–အရ ၂–ပါးကား ။ ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန, ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် ဖြစ်ပါသည်။

* စ–အရ ၇–ပါးကား ။ ။ သတ္တဝိညာဏဓာတ် ၇-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

* ဣ–အရ ၂–ပါးကား ။ ။ ဣတ္ထိန္ဒြေ, ပုရိသိန္ဒြေ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

* အ–အရ ၂–ပါးကား ။ ။ အသညာဘဝ, ဧကဝေါကာရဘဝ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

* အ–အရ • အနိဒဿနသပ္ပဋိဃ ၁-ပါး။ * သ–အရ • သပ္ပဋိဃ ၁-ပါး၊

* ဥ–အရ • ဥပါဒါ ၁-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

➢ ဒုတိယနယ၌ ဟောသောတရား ။ ။ ခန္ဓာတူ, အာယတနကွဲ, ဓာတ်ကွဲတရားများကို ဟောပါသည်။ (တစ်နည်း) ခန္ဓာတူ, အာယတနတူ, ဓာတ်ကွဲတရားများကို ဟောပါသည်။ (တစ်နည်း) စက္ခာယတန စသည်တို့ကဲ့သို့ နာမ်တရားနှင့် မရောမယှက် ရုပ်တချို့တဝက်သာ ရသောပုဒ်မျိုး၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတု စသည်တို့ကဲ့သို့ အခြားတရားတို့နှင့် မရောမယှက် စိတ်တချို့တဝက်ကိုသာ ရသောပုဒ်မျိုးတို့ကို ဟောပါသည်။

➢ ဒုတိယနယ–၌ မဟောသော ပုဒ်အမျိုးအစား ။ ။ စေတသိက်ရသောပုဒ်, နိဗ္ဗာန်ရသောပုဒ်, ရူပက္ခန္ဓာ-စသော ရုပ်အကုန်ရသောပုဒ်, ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မနာယတန မနိန္ဒြေ စိတ္တုပ္ပါဒမ္ဗော-စသော စိတ်အကုန်ရသောပုဒ်တို့ကို မဟောပါ။

➢ ဒုတိယနယ၌ ဟောပုဒ်တရားသည် ရုပ်တစိတ်ကိုဟောလျှင် ယေ ဗေ္ဘာ–အရ ဟောသင့်သောတရား ။ ။ ဩဠာရိကရုပ်တစ်စိတ်ကို ဟောလျှင် ယေ ဗေ္ဘာ-အရ

http://www.dhammadownload.com

ကြွင်းသော ရုပ်တရားကို ဟောသင့်ပါသည်။ သုခုမရုပ်တစ်စိပ်ကို ဟောလျှင် ယေ ဓမ္မာ-အရ ဩဠာရိကရုပ်တရားများကို ဟောသင့်ပါသည်။

➤ **ဒုတိယနယ-လာ ယေ-၏ အင်္ဂါလက္ခဏာ** ။ ။ (၁) ဟောပုဒ်က ရုပ်တစ်စိတ်ကို ဟောလျှင် ခန္ဓာတူ အာယတနကွဲ ဓာတ်ကွဲတရားကို ကောက်ရမည်။ ထိုတွင် (က) ဩဠာရိကကို ဟောပုဒ်လုပ်လျှင် ကြွင်းသော ရုပ်ကို ယေစွဲရပါမည်၊ (ခ) သုခုမရုပ်ကို ဟောပုဒ်လုပ်လျှင် ဩဠာရိကရုပ်ကို ယေစွဲရပါမည်၊ (ဂ) ဩဠာရိကရုပ် သုခုမရုပ် ရော၍ ဟောပုဒ်လုပ်လျှင် ကြွင်းသော ဩဠာရိကရုပ်ကိုသာ ယေစွဲရပါမည်။

၂။ စိတ်တစ်စိတ်ကို ဟောလျှင် ခန္ဓာတူ အာယတနတူ ဓာတ်ကွဲတရားကို ယေ ဓမ္မာ အရ ကောက်ရပါသည်။ ထိုတွင် သတ္တဝိညာဏဓာတ်ကို ဟောပုဒ်လုပ်လျှင် ကြွင်းသော ဆဝိညာဏဓာတ်ကို ယေစွဲရပါမည်။

➤ **ဒုတိယ, တတိယနယတို့၌ ကတ္တားပြန်၍ ဟောတော်မမူရခြင်းအကြောင်း**

သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတ-တို့ဖြင့် အထူးမှတ်အပ်လေပြီးဖြစ်၍ နာဝိဘတ်သည် ဝိသေသနအနက်၌ ဖြစ်သည်အားလျော်စွာ ကတ္တားပြန်၍ ဟောတော်မမူပါ။

➤ **ဆောင်** ။ ။ ✱ ဩဠာရိကာ၊ ဟောသောခါ၊ သေသာ ရုပ်ကုန်စွဲ။(၂၇/၂၅)

✱ ရုပ်သုခုမာ၊ ဟောသောခါ၊ ဩဠာရိက ကိုသာစွဲ။ (ဩဠာရိကရုပ်-၁၂)

✱ သုခုမောဠာ၊ ရောသောခါ၊ ကြွင်းဩဠာရိက ကိုသာစွဲ။

✱ သတ္တဝိညာဏ်၊ ဟောတုံပြန်၊ ကြွင်း ဆဝိညာဏ် အကုန်စွဲ။

၁။ ဟောပုဒ်သည် ဩဠာရိကရုပ် အမျိုးအစားဖြစ်ပါက ဟောပုဒ်မှတစ်ပါး ကျန်ရုပ်တရားများကို "ယေဓမ္မာ" အရ စွဲပါ။ [ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် စက္ခာယတနကြဉ် ရုပ် သတ္တဝီသ(၂၇) တို့ကို။ ယေဓမ္မာ၊အကြင်ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနကြဉ် ရုပ် ပဉ္စဝီသတို့ကို။]

၂။ ဟောပုဒ်သည် သုခုမရုပ်အမျိုးအစားဖြစ်ပါက ဩဠာရိကရုပ်ကိုသာ "ယေ ဓမ္မာ" အရ စွဲပါ။ [ယေ ဓမ္မာ၊အကြင်ဩဠာရိကရုပ် ဒွါဒသ(၁၂) တို့ကို။]

၃။ ဟောပုဒ်သည် ဩဠာရိကရုပ်, သုခုမရုပ် ရောနှောနေပါက ကျန်ဩဠာရိကရုပ်များကိုသာ "ယေဓမ္မာ" အရ စွဲပါ။ [ယေဓမ္မာ၊အကြင် ရူပါရုံကြဉ်သော ဩဠာရိက ရုပ် ဧကာဒသ (၁၁) တို့ကို။ ယေဓမ္မာ၊အကြင် ရူပါရုံ သုခုမရုပ် သောဠသတို့ကို]

၄။ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်ကို ဟောပုဒ်လုပ်ပါက ကြွင်းဆဝိညာဏဓာတ်ကို "ယေ ဓမ္မာ" အရ စွဲပါ။

➤ **သနိဒဿနသပ္ပဋိဃေဟိ**၊မြင်ခြင်းနှင့်တကွ ထိပါးခြင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော /**သနိဒဿနေဟိ**၊မြင်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မေဟိ၊ရူပါရုံတို့သည်။ ✱ [ဒုတိယ ·ယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရူပါရုံကြဉ်သော ရုပ် သတ္တဝီသတို့ကို။

http://www.dhammadownload.com

➤ ပရိဒေဝေန၊ပရိဒေဝသည်။[ဒုတိယနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ပရိဒေဝ (သဒ္ဒါယတန)ကြဉ် ရုပ် ၂၇-ပါးတို့ကို။ [စတုတ္ထ/ဧကာဒသမနယ–အလို] ပရိဒေဝေန၊ ပရိဒေဝသည်။(ဝါ) ပရိဒေဝစိတ္တဇဝိပလ္လာသ သဒ္ဒသည်။ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် အပရိဒေဝ စိတ္တဇသဒ္ဒ, ဥတုဇသဒ္ဒတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို အပရိဒေဝ စိတ္တဇသဒ္ဒ, ဥတုဇသဒ္ဒတို့ သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ပရိဒေဝစိတ္တဇဝိပလ္လာသ သဒ္ဒတို့ကို။ [ပဥ္စမ/တေရသမ နယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် သြဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါးတို့ကို။ [အဋ္ဌမ/ဒသမ/စုဒ္ဒသမနယများ–အလို] (စက္ခာယတနနှင့် နည်းတူ။)

➤ အသညာဘဝေန၊အသညာဘဝသည်။[ဒုတိယနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ်ပါရုံကြဉ်သော သြဠာရိကရုပ် ဧကာဒသတို့ကို။ [ပဥ္စမ/တေရသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင်စိတ် ၈၉-ပါးတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထိုစိတ် ၈၉-ပါးတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

[အဋ္ဌမ/ဒသမ/စုဒ္ဒသမနယ–အလို] အသညာဘဝေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထိုနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်)။

➤ ဧကဝေါကာရဘဝေန ယေ ဓမ္မာ (အသညာဘဝေန-နှင့် နည်းတူ)

ဒုတိယနယ ဟောပုံနယ္ပပဓေသ

စက္ခာယတနေန	ယေဓမ္မာ/ သင်္ဂဟိတာ၊	တေဓမ္မာ/ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။
(စက္ခုပသာဒ)	စက္ခာယတနကြဉ် ရုပ်-၂၇	(မရေတွက်အပ်ကုန်)
ခန်း ရူ ------------ ရူ	(၁)	၄ (နာမက္ခန္ဓာ)
အာ• စက္ခာ --------- စက္ခာကြဉ် သြ-၉၊၀ (၁၀)		၂ (စက္ခာ၊မနာယတန)
ဓာ• စက္ခု ---------- စက္ခုကြဉ် သြ-၉၊၀ (၁၀)		၈ (စက္ခု၊သတ္တဝိညာဏ)

➤ ဟောပုဒ်အရနှင့် ယေဓမ္မာ-အရ တရားတို့ကို ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် ဖွဲ့ထားပါ။ ဟောပုဒ်နှင့် ယေစွဲထားသည့်တရားတို့ ခန္ဓာ စသည်တူလျှင် သင်္ဂဟိတာ၊ မတူလျှင် အသင်္ဂဟိတာ-ဟု ဆိုပါ။ ဟောပုဒ်အရ ဖွဲ့ထားသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ကိုကြည့်ကာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန• ရူပက္ခန္ဓာဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။သင်္ဂဟိတာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။အာယတနသင်္ဂဟေန• စက္ခာယတန-ဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊မရေတွက်အပ်ကုန်။ဓာတုသင်္ဂဟေန၊စက္ခု ဓာတ်ဟူသော ရေတွက်ခြင်း ဖြင့်။အသင်္ဂဟိတာ၊မရေတွက်အပ်ကုန်-ဟု အနက်ပေးပါ။ယေ ဓေ–အရ တရားတို့ မရေတွက်အပ်သော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ကို ကြည့်၍ ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာ ပြုပါ။

➤ စက္ခာယတနေန ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ တေ ဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ? တေ ဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ ဒွီဟာယတနေဟိ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ [စက္ခာယတနေန၊သည်။(ပ) ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ရူပက္ခန္ဓာဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။သင်္ဂဟိတာ၊ရေတွက်အပ်ကုန်၏။]

ဟော ပုဒ်	ယေဝမ္မာ (အကြောင်း--တို့ကို)	သင်္ဂဟိတာ		အသင်္ဂဟိတာ		တေဝမ္မာ (တို့ကို)	ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ(မရေတွက်အပ်ကုန်)		
		ခန္ဓ	အာ	အာ	ဓာ		ခန္ဓေဟိ(တို့ဖြင့်)	အာ-ဟိ(တို့ဖြင့်)	ဓာ-ဟိ (တို့ဖြင့်)
စ	စက္ခာယတနကြဉ် ရုပ်-၂၇	ရူ	×	စ	စ	☜	နာမက်+ ၄	စ,မ+ ၂	စ,သတ္တဝိ+၈
ဖော	ဖော-ကြဉ် ရုပ်-၂၅	ရူ	×	ဖော	ဖော	☜	နာမက်+ ၄	ဖော,မ+ ၂	ဖော,သတ္တဝိ+၈
စ	စ-ဝိကြဉ် ဆဝိညာဏဓာတ်	ဝိ	မန		စ-ဝိ	☜	ရူ,ဝေ,သညာ,သင်+၄	ဩ,ဓ+ ၁၁	ဩ,စဝိ,ဓ+၁၂
ဣ	ဩဋ္ဌာရိကရုပ်-၁၂	ရူ	×	ဓမ္မ	ဓမ္မ	☜	နာမက်+ ၄	မ, ဓ+ ၂	သတ္တဝိ, ဓ+၈
အ	ရူပါရုံကြဉ် ဩဋ္ဌာရိကရုပ်-၁၁	ရူ	×	ရူ ဓမ္မ	ရူ ဓမ္မ	☜	နာမက်+ ၄	ရူ, မ, ဓ+ ၃	ရူ, သတ္တဝိ, ဓ+ ၉
အ	ရူပါရုံသုခုမရုပ်-၁၆	ရူ	ရူကြဉ်-ဩ-၉		ဩ-၉	☜	နာမက်+ ၄	ရူ-ကြဉ်ဩ-၉, မ+၁၀	ဩ-၉၊သတ္တဝိ+၁၆
သ	သုခုမရုပ်-၁၆	ရူ	×	ဩ-၁၀	ဩ-၁၀	☜	နာမက်+ ၄	ဩ, မ+ ၁၁	ဩ, သတ္တဝိ+၁၇
ဥ	ပ-တေ-ဝါ-ဟုဆိုအပ်သော မဟာဘုတ် ၃-ပါး	ရူ	ဖောကြဉ်-ဩ-၉ ×	ဓမ္မ	ဩ-၉ ဓမ္မ	☜	နာမက်+ ၄	ဖော-ကြဉ်ဩ-၉ မ, ဓ+ ၁၁	ဖောကြဉ် ဩ-၉ သတ္တဝိ,ဓ+ ၁၇

စ-စက္ခာယတနေန+၂၆၊ ဖော-ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနေန+၂။ စ-စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ+၇၊ ဣ-ဣတ္ထိန္ဒြိယေန+၂။ အ-အသညီဘဝေန+၂။ အ-အနိဒဿန သပ္ပဋိဃေဟိ ဓမ္မေဟိ+၁၊ သ-သပ္ပဋိဃေဟိ ဓမ္မေဟိ+၁၊ ဥ-ဥပါဒါဓမ္မေဟိ+၁။ * အနိဒဿနသပ္ပဋိဃေဟိ-မြင်ခြင်းကားမရှိ ထိပါးခြင်းနှင့်သာ တကွဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မေဟိ၊ရူပါရုံကြဉ်သော ဩဋ္ဌာရိကရုပ် ၁၁-ပါးတို့သည်။ * သပ္ပဋိဃေဟိ၊ထိပါးခြင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကရုပ် ၁၂ပါးတို့သည်။* ဥပါဒါဓမ္မေဟိ၊မဟာဘုတ် ၄-ပါးကိုစွဲ၍ဖြစ်ကုန်သော ဥပါဒါရုပ် ၂၄ပါးတို့သည်။

http://www.dhammadownload.com

http://www.dhammadownload.com

တတိယနယနိဒ္ဒေသ/အကျဉ်းဥဒါန်းစဉ် ဂါထာ (ဟောပုဒ်ပေါင်း-၉၀)

၁။ တယော ခန္ဓာ တထာ သစ္စာ၊ ဣန္ဒြိယာနိစ သော‌ဠသ။
ပဒါနိ ပစ္စယာကာရေ စုဒ္ဒသူပရိ စုဒ္ဒသ။

၂။ သမတိံသ ပဒါ ဟောန္တိ၊ ဂေါစ္ဆကေသု ဒသသွထ။
ဒုဝေ စူဠန္တရဒုကာ၊ အဋ္ဌ ဟောန္တိ မဟန္တရာတိ။

၁။ တယော၊၃-ပါးကုန်သော။ခန္ဓာ၊စေတသိက်ခန္ဓာတို့သည်ငင်း။တထာ၊ထို့အတူ။ သစ္စာ၊သမုဒယသစ္စာ, နိရောဓသစ္စာ, မဂ္ဂသစ္စာတို့သည်ငင်း။သောဠသ၊၁၆-ပါးကုန်သော ဣန္ဒြိယာနိစ၊ပသာဒိန္ဒြေ, မနိန္ဒြေကြဉ်သော ဣန္ဒြေတို့သည်ငင်း။ပစ္စယာကာရေပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်၌။စုဒ္ဒသ၊၁၄-ပါးကုန်သော။ပဒါနိ၊အဝိဇ္ဇာ, သင်္ခါရ, ဖဿ, ဝေဒနာ, တဏှာ, ဥပါဒါန်, ကမ္မဘဝ, ဇာတိ, ဇရာ, မရဏ, သောက, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပါယာသပုဒ်တို့ သည်ငင်း။ဥပရိပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မှ အထက်၌။စုဒ္ဒသ၊၁၄-ပါးကုန်သော။ပဒါနိ၊ဣဒ္ဓိပါဒ, စိတ္တု ပ္ပါဒ်နှစ်ပုဒ်သည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော ပုဒ်တို့သည်ငင်း။

၂။ ဒသသု၊၁၀-ပါးကုန်သော။ဂေါစ္ဆကေသု၊ဂေါစ္ဆကတို့၌။သမတိံသ၊အမျှ ၃၀-ကုန် သော။ပဒါ၊တရားကိုယ်သာ ရကောင်းသော ပုဒ်တို့သည်ငင်း။ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။အထ၊ ထို့မှို့။စူဠန္တရဒုကာ၊စူဠန္တရဒုက်မှ။ဒုဝေ၊အပ္ပစ္စယ, အသင်္ခတ ၂-ပုဒ်တို့သည်ငင်း။ မဟန္တ ရာ၊မဟန္တရဒုက်မှ။အဋ္ဌ၊၈-ပါးကုန်သော။ပဒါ၊စေတသိက်ကိုသာ ရကောင်းသောပုဒ်, စေတသိက်နှင့်တကွ ဝိညာဏ်ခွဲကို ရသောပုဒ်တို့သည်ငင်း။ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ဣတိ၊ ဤသို့။တောနိ နဝုတိပဒါနိ၊ဤ(၉၀) သောပုဒ်တို့ကို။ဣမသ္မိံ ဝါရေ၌၊တတိယနယ နိဒ္ဒေသဝါရ၌။ဘဂဝတာ၊မြတ်စွာဘုရားသည်။ဝုတ္တာနိ၊ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။

➤ တတိယနယ/အကျဉ်းဆောင် ။ ။ ဝေ၊ သဉ်၊ သင်၊ နိ၊ ဣ၊ ဇီ၊ ဈာ၊ စေ၊ စိ။

* ဝေ–အရ (၁၁)ပါးကား • ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ဝေဒနိန္ဒြေ ၅-ပါး၊ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ, သောက, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ ၄-ပါး၊ ဖဿသတ္တကရာသီ၌ ဝေဒနာ ၁-ပါး တို့ဖြစ်ပါသည်။

* သဉ်–အရ ၂–ပါးကား • သညာက္ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ ဖဿသတ္တကရာသီ၌ သညာ။

* သင်–အရ ၅၉–ပါးကား • သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ သမုဒယ, မဂ္ဂသစ္စာ ၂-ပါး၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ, ဝီရိယိန္ဒြေ, သတိန္ဒြေ, သမာဓိန္ဒြေ, ပညိန္ဒြေ, အနညာတညဿာမိတိန္ဒြေ, အညိန္ဒြေ, အညာတာဝိန္ဒြေအားဖြင့် ၈-ပါး၊ အဝိဇ္ဇာ, သင်္ခါရ, ဖဿ, ဝေဒနာ, တဏှာ ဥပါဒါန်, ကမ္မဘဝ, ဥပါယာသ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ ၇-ပါး၊ သတိပဋ္ဌာန်, သမ္မပ္ပဓာန်, အပ္ပ မညာ, ဣန္ဒြေ, ဗိုလ်, ဗောဇ္ဈင်, မဂ္ဂင်, ဖဿ စေတနာ, အဓိမောက္ခ, မနသိကာရ အထက် ၌ ၁၁-ပါး၊ ဂေါစ္ဆက၌ တရားကိုယ်သာ ရကောင်းသောပုဒ် ၃၀-အားဖြင့် ၅၉-ပါး။

http://www.dhammadownload.com

* **နိ–အရ ၃–ပါးကား** • နိရောဓသစ္စာ၊ စူဠန္တရဒုက်၌ အပ္ပစ္စယ, အသင်္ခတ ၂-ပါး

* **ဣ–အရ ၂–ပါးကား** • ဣတ္ထိန္ဒြေ, ပုရိသိန္ဒြေ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

* **ဇီ–အရ ၄–ပါးကား** • ဇီဝိတိန္ဒြေ ၁-ပါး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ ဇာတိ, ဇရာ, မရဏ ၃-ပါး-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

* **ဈာ–အရကား** • ဈာန ၁-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

* **စေ–အရ ၆–ပါးကား** • စေတသိက, စိတ္တသမ္ပယုတ္တ, စိတ္တသံသဋ္ဌ, စိတ္တသံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာန, စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟဘူ, စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိ-တို့ဖြစ်သည်။

* **စိ–အရ ၂–ပါးကား** • စိတ္တသဟဘူ, စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **တတိယနယ–လာ ယေ–၏ အင်္ဂါလက္ခဏာများ** ။ ။ (၁) ဓမ္မာယတန တချို့ တဝက်သာ ရသောတရားဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာ၊ (၂) ခန္ဓာကွဲ အာယတနတူ ဓာတ်တူ တရားဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာ-တို့ဖြစ်ပါသည်။

➤ **တတိယနယ၌ ဟောသော တရား ၅–မျိုး** ။ ။ (၁) ဝေဒနာ၊ (၂) သညာ၊ (၃) သင်္ခါရ (၄) သုခုမရုပ် (၅) နိဗ္ဗာန်-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **တတိယနယ၌ ဟောသောတရား** ။ ။ ခန္ဓာကွဲ, အာယတနတူ, ဓာတ်တူတရား များကို ဟောပါသည်။[တစ်နည်း] ဝိညာဉ်(စိတ်)နှင့် မရောမယှက် ဓမ္မာယတန တချို့ တဝက်ကိုသာ ရသောပုဒ်မျိုး၊ ဩဠာရိကရုပ်နှင့် မရောမယှက် ဓမ္မာယတန တချို့တဝက် ကိုသာ ရသောပုဒ်မျိုးတို့ကို ဟောပါသည်။

➤ **တတိယနယ၌ မဟောသော တရား** ။ ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာကဲ့သို့ စိတ်အားလုံးကို အရကောက်ရသော ပုဒ်မျိုး၊ ရူပက္ခန္ဓာကဲ့သို့ ရုပ်အားလုံးကို အရကောက်ရသော ပုဒ် မျိုး၊ စက္ခာယတန စသည်ကဲ့သို့ ဩဠာရိကရုပ်ကို အရကောက်ရသော ပုဒ်မျိုး၊ စေတ သိက် ဒွေပညာသ, သုခုမရုပ် သောဠသ, နိဗ္ဗာန် တရားတို့ကို အရကောက်ရသော ဓမ္မာယတန, ဓမ္မဓာတ်-စသော ပုဒ်မျိုးတို့ကို မဟောပါ။

* **ကျက်မှတ်ရန်** ။ ။ ဝေ သဉ် သင် သု၊ နိဗ္ဗာန်ဟု၊ ငါးစု ခွဲပုံပါ။ ထိုငါးပုံတွင်၊ ဟော ပုဒ်ကြည်၊ ကျန်လျှင် ယေစွဲရာ။ [ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်]

တတိယနယ ဖော်ပုံနယူပဓေသ

ဝေဒနာက္ခန္ဓေန (ဝေ)	ယေ ဓမ္မာ/ တေ ဓမ္မာ သဉ် သင် သု နိ	ကတိဟိ/အသင်္ခတံ ခန္ဓတော သင်္ဂဟိတာ ဌပေတွာ	(ရေတွက်အပ်)
ခန်• ဝေ	ရှ သဉ် သင်	[အသင်္ခတံ၊နိဗ္ဗာန်ကို။ခန္ဓတော၊	၃
အာ• ဓ	ဓ	ခန္ဓာဟူသော အရေအတွက်မှ။	၁
ဓာ• ဓ	ဓ	ဌပေတွာ၊ထား၍။ ဝါ၊လွှတ်၍။]	၁

http://www.dhammadownload.com

တတိယနယနိဒ္ဒေသ

အကျဉ်းဆောင် ။ ။ ဝေ၊ သဉ်၊ သင်၊ နိ၊ ဣ၊ ဝိ၊ ဈာ၊ စေ၊ စိ။

➤ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ တေ ဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ? တေ ဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ တီဟိ ခန္ဓေဟိ ဧကေနာယတနေန ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။[ဝေ--နှင့် စန္ဒာကွဲ အာဓာ ဓာတ်ဘူတရေး။ ယေ အစွဲကိုကြည့်၍ သညာ,သင်္ခါရ,သုခုမရုပ်,နိဗ္ဗာန်ဟု ဖြေလေ။]

ဟော ပုဒ်	ယေ ဓမ္မာ (အကြောင်း--တို့ကို)	အသင်္ဂဟိတာ ခန္ဓ	သင်္ဂဟိတာ အာ	သင်္ဂဟိတာ ဓာ	တေ ဓမ္မာ (ထို-တို့ကို)	အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ	ကတိဟိ/သင်္ဂဟိတာ (ရေတွက်အပ်) ခန္ဓေဟိ (တို့ဖြင့်)	အာ	ဓာ
ဝေ	သညာ,သင်္ခါရ,သုခုမရုပ်,နိဗ္ဗာန်	ဝေ	ဓမ္မ	ဓမ္မ	☜	။ [illegible]	ရူ,သဉ်,သင်+ ၃	ဓမ္မ+၁	ဓမ္မ+ ၁
သဉ်	ဝေဒနာ, သင်, သု, နိ	သဉ်	ဓမ္မ	ဓမ္မ	☜	။	ရူ,ဝေ,သင်+ ၃	ဓမ္မ+၁	ဓမ္မ+ ၁
သင်	ဝေဒနာ,သညာ,သုခုမရုပ်, နိ	သင်	ဓမ္မ	ဓမ္မ	☜	။	ရူ,ဝေ,သဉ်+ ၃	ဓမ္မ+၁	ဓမ္မ+ ၁
နိ	ဝေဒနာ,သညာ,သင် သု	ခန္ဓာ	ဓမ္မ	ဓမ္မ	☜	×	ရူ,ဝေ,သဉ်,သင်+၄	ဓမ္မ+၁	ဓမ္မ+ ၁
ဣ	ဝေဒနာ,သညာ,သင်,နိ	ရူ	ဓမ္မ	ဓမ္မ	☜	။	ဝေ,သဉ်,သင်+ ၃	ဓမ္မ+၁	ဓမ္မ+ ၁
ဝိ	ဝေဒနာ,သညာ,နိဗ္ဗာန်	ရူ-သင်	ဓမ္မ	ဓမ္မ	☜	။	ဝေ,သဉ်+ ၂	ဓမ္မ+၁	ဓမ္မ+ ၁
ဈာ	သညာ,သုခုမရုပ်,နိဗ္ဗာန်	ဝေ-သင်	ဓမ္မ	ဓမ္မ	☜	။	ရူ,သဉ်+ ၂	ဓမ္မ+၁	ဓမ္မ+ ၁
စေ	သုခုမရုပ်,နိဗ္ဗာန်	ဝေ-သဉ်-သင်	ဓမ္မ	ဓမ္မ	☜	။	ရူ+ ၁	ဓမ္မ+၁	ဓမ္မ+ ၁
စိ	နိဗ္ဗာန်	ခန္ဓာ	ဓမ္မ	ဓမ္မ	☜	။	န ကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ	ဓမ္မ+၁	ဓမ္မ+ ၁

➤ ဝေ-ဝေဒနာက္ခန္ဓေန+၁၁၊ သဉ်-သညာက္ခန္ဓေန+၂ သင်-သင်္ခါရက္ခန္ဓေန+၅၉၊ နိ-နိရောဓ သစ္စေန+၃၊ ဣ-ဣတ္ထိန္ဒြိယေန+၂ ဝိ-ဝိဝိတိန္ဒြိယေန+၄၊ ဈာ-ဈာနေန+၁၊ စေ-စေတသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ+၆၊ စိ-စိတ္တသဟဘူဟိ ဓမ္မေဟိ+၂။ [စေတသိကေဟိ၊စေတသိက်ဖြစ်ကုန်သော။

* စိတ္တသဟဘူဟိ၊ စိတ်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မေဟိ၊စေတသိက်ဒွေပညာသ, ဝိညတ်ဒွေတို့သည်။]

http://www.dhammadownload.com

စတုတ္ထနယနိဒ္ဒေသ/ကောဒသမနယနိဒ္ဒေသ အကျဉ်းဥဒါန်းစဉ် ဂါထာ

ဒွေ သစ္စာ ပန္နရသိန္ဒြိယာ၊ ဧကာဒသ ပဋိစ္စပဒါ။ (ဟောပုဒ်ပေါင်း-၆၉)

ဥဒ္ဒံ ပုန ဧကာဒသ၊ ဂေါစ္ဆကပဒမေတ္ထ တိံသဝိဓာတိ။

ဒွေ၊ ၂-ပါးကုန်သော။သစ္စာ၊သမုဒယသစ္စာ, မဂ္ဂသစ္စာတို့ရင်း။ပန္နရသ၊၁၅-ပါးကုန်သော။ဣန္ဒြိယာ၊ဣတ္ထိန္ဒြေ, ပုရိသိန္ဒြေ, သုခိန္ဒြေ, ဒုက္ခိန္ဒြေ, သောမနဿိန္ဒြေ, ဒေါမနဿိန္ဒြေ, ဥပေက္ခိန္ဒြေ, သဒ္ဓိန္ဒြေ, ဝီရိယိန္ဒြေ, သတိန္ဒြေ, သမာဓိန္ဒြေ, ပညိန္ဒြေ,အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေ, အညိန္ဒြေ, အညာတာဝိန္ဒြေတို့ရင်း။ဧကာဒသ၊၁၁-ပါးကုန်သော။ပဋိစ္စပဒါ၊အဝိဇ္ဇာ, သင်္ခါရ, ဖဿ, တဏှာ, ဥပါဒါန်, ကမ္မဘဝ, သောက, ပရိဒေဝ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပါယာသ-ဟု ဆိုအပ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့ရင်း။ပုန၊တဖန်။ဥဒ္ဒံ၊အထက်၌။ဧကာဒသ၊၁၁-ပါးကုန်သော သတိပဋ္ဌာန်, သမ္မပ္ပဓာန်, အပ္ပမညာ, ဣန္ဒြေ, ဗိုလ်, ဗောဇ္ဈင်, မဂ္ဂင်, ဖဿ စေတနာ, အဓိမောက္ခ, မနသိကာရ-တို့ရင်း။ တိံသဝိဓံ၊ ၃၀- အပြားရှိသော။ဂေါစ္ဆကပဒံ၊တရားကိုယ်သာ ရကောင်းသော ဂေါစ္ဆကပုဒ်ရင်း။ဣတိ ဣမိနာ ပဘေဒေန၊ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ဧကူနသတ္တတိပဒါနိ၊တခုယုတ် (၇၀) သော ပုဒ်တို့ကို။ဝေဋ္ဌားဤစတုတ္ထနယနိဒ္ဒေသ၌။ဘဂဝတာ၊သည်။ဝုတ္တာနိ၊ဟောအပ်ကုန်၏

➢ အကျဉ်းချုပ် ॥ ॥ သ၊ မ၊ ဣ၊ သု၊ ပ+ ၅-ပါး

* **သ-အရ ၄၃-ပါးကား** ॥ ॥ သမုဒယသစ္စာ ၁-ပါး၊ ဣန္ဒြေ၌ သဒ္ဓိန္ဒြေ, ဝီရိယိန္ဒြေ, သတိန္ဒြေအားဖြင့် ၃-ပါး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ အဝိဇ္ဇာ, ဖဿ, တဏှာ, ဥပါဒါန်, ဥပါယာသ အားဖြင့် ၅-ပါး၊ ဖဿသတ္တကရာသိ၌ ဖဿ, စေတနာ, အဓိမောက္ခ, မနသိကာရ အားဖြင့် ၄-ပါး။ ဂေါစ္ဆက၌ တရားကိုယ်သာ ရကောင်းသော ပုဒ်ပေါင်း ၃၀+ ၄၃

* **မ-အရ ၁၅-ပါးကား** ॥ ॥ မဂ္ဂသစ္စာ ၁-ပါး၊ ဣန္ဒြေ၌ သမာဓိန္ဒြေ, ပညိန္ဒြေ,အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေ, အညိန္ဒြေ, အညာတာဝိန္ဒြေအားဖြင့် ၅-ပါး၊ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ သင်္ခါရ ကမ္မဘဝအားဖြင့် ၂-ပါး၊ ဥဒ္ဒံအရ၌ သတိပဋ္ဌာန်, သမ္မပ္ပဓာန်, အပ္ပမညာ, ပဉ္စိန္ဒြေ, ဗိုလ်, ဗောဇ္ဈင်, မဂ္ဂင်အားဖြင့် ၇-ပါး၊ ပေါင်း ၁၅-ပါးတို့ ဖြစ်ပါသည်။

* **ဣ-အရ ၂-ပါးကား** - ဣတ္ထိန္ဒြေ, ပုရိသိန္ဒြေ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

* **သု-အရ ၈-ပါးကား** - ဣန္ဒြေ၌ သုခိန္ဒြေ, ဒုက္ခိန္ဒြေ, သောမနဿိန္ဒြေ, ဒေါမနဿိန္ဒြေ, ဥပေက္ခိန္ဒြေအားဖြင့် ၅-ပါး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ သောက, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ အားဖြင့် ၃-ပါး-တို့ ဖြစ်ပါသည်။ * **ပ-အရကား** - ပရိဒေဝ ၁-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

➢ **စတုတ္ထနယ နိဒ္ဒေသ၌ ကဏ္ဍားပြန်၍ ဟောရခြင်းအကြောင်း** ॥ ॥ ဒုတိယနယ တတိယနယတို့၌ကဲ့သို့ သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတတို့ဖြင့် အထူးမမူအပ်၊ သင်္ဂဟိတသာမန် ဖြစ်၍ ပထမကဏ္ဍားကို မမှူ၍ရ ပြုတော်မူလိုသောကြောင့်--ဟောရပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

စတုတ္ထနယ ဟောပုံ နယ္စုပဒေသ

သမုဒယသစ္စေန ယေ ဓမ္မာ/ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ/ တေ ဓမ္မာ သင်္ဂဟိတာ

	လောဘ	သမု-ကြဉ် သင်-၄၉	၄၉	သမုဒယ	
ခန်း	သင်---	သင်	သင်---	သင်	၁
အာ:	ဓ ----	ဓ	ဓ ----------	ဓ	၁
ဓာ:	ဓ ------	ဓ	ဓ ----------	ဓ	၁

➢ **ကျက်မှတ်ရန်** ။ ။ ငါးဆယ် သင်္ခါရ၊ ဟောတုံက၊ သေသ သင်္ခါရစွဲ။ (၄၉/၅၀)
ရုပ်သုခုမာ၊ ဟောတုံပါ၊ သေသာ သုခုစွဲ။ (သုခုမရုပ်-၁၅)
ငါး ဝေဒနိန္ဒြေ၊ ဟောတုံပေ၊ ကြွင်း ဣန္ဒြေစွဲ။ (ဝေဒနိန္ဒြေ ၄-ပါး)
သဒ္ဒ သုံးဝ၊ ဟောတုံက၊ သေသ သဒ္ဒစွဲ။
ဒုတိယ ယေ၊ ဟောပုဒ်ပေ၊ မသွေကြည့်၍ စွဲ။

➢ **ဝေဒနိန္ဒြေ ၅-ပါး** - ၁။ သုခိန္ဒြေ ၂။ ဒုက္ခိန္ဒြေ ၃။ သောမနဿိန္ဒြေ၊ ၄။ ဒေါမနဿိန္ဒြေ ၅။ ဥပေက္ခိန္ဒြေ။ ➢ **သဒ္ဒ ၃-ပါး** - ၁။ ပရိဒေဝစိတ္တဇဝိပလ္လာသ သဒ္ဒ၊ ၂။ အပရိဒေဝ စိတ္တဇ ဝိပလ္လာသ သဒ္ဒ၊ ၃။ ဥတုဇသဒ္ဒ။

| ငိုကြွေးမြည်တမ်းကြောင်းဖြစ်သော ဒေါသမူစိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော သဒ္ဒသည် "**ပရိဒေဝစိတ္တဇဝိပလ္လာသသဒ္ဒ**" မည်၏။ ဒေါသမူ‌ငွေး, အရူပဝိပါက် ၄-ခု, ဒွေးပဥ္စ ဝိညာဉ်-၁၀, ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြည်သော စိတ် ၇၃-တို့ကြောင့်ဖြစ်သော သဒ္ဒ-သည် "**အပရိဒေဝစိတ္တဇသဒ္ဒ**" မည်၏။ မိုးသံ, လေသံ, ဝမ်းရုတ်သံ-စသော ဥတုကြောင့် ဖြစ်သော သဒ္ဒ-သည် "**ဥတုဇသဒ္ဒ**" မည်၏။|

➢ **စတုတ္ထနယ၌ ဟောသောတရား** ။ ။ စတုတ္ထနယ၌ ခန္ဓာတူ, အာယတနတူ, ဓာတ်တူ တရာမျိုးကို ဟောပါသည်။

(တစ်နည်း) ၁။ ဝေဒနာတစိတ်သာရသည့် သုခိန္ဒြေ-စသော ပုဒ်မျိုး၊ ၂။ သင်္ခါရ တစိတ်သာ ရသည့် သမုဒယသစ္စာ-စသော ပုဒ်မျိုး၊ ၃။ သုခုမရုပ် တစိတ်သာရသည့် ဣတ္ထိန္ဒြေ-စသော ပုဒ်မျိုး၊ ၄။ သဒ္ဒတစိတ်သာ ရသည့် ပရိဒေဝ-စသော ပုဒ်မျိုးတို့ကို ဟောပါသည်။

➢ **စတုတ္ထနယ၌ မဟောသော တရား** ။ ။ ၁။ ဝေဒနာအကုန်ရသည့် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ-စသော ပုဒ်မျိုး၊ ၂။ သင်္ခါရအကုန်ရသည့် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ-စသော ပုဒ်မျိုး၊ ၃။ သုခုမရုပ် အကုန်ရသည့် ရူပက္ခန္ဓာ-စသော ပုဒ်မျိုး၊ ၄။ သဒ္ဒ အကုန်ရသည့် သဒ္ဒါယတန စသော ပုဒ်မျိုးတို့ကို မဟောပါ။ အကြောင်းကား-- ယင်းပုဒ်တို့သည် ခန္ဓာ, အာယတန ဓာတ် သုံးပါးလုံးဖြင့် ရေတွက်အပ်သော အခြားတရား မရှိသောကြောင့်--တည်း။

http://www.dhammadownload.com

➤ **သမုဒယသစ္စေန** ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ တေ ဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ၊ တေ ဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန ဧကေနာယတနေန ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။

* **သမုဒယသစ္စေန**၊သမုဒယသစ္စာသည်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သမုဒယသစ္စာကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့ကို။ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။သင်္ဂဟိတာ၊ရေတွက်အပ်ကုန်၏။အာ--န၊ဓမ္မာယတနဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။သင်္ဂဟိတာ၊ကုန်၏။ဓာ--န၊ဓမ္မဓာတ် ဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။သင်္ဂဟိတာ၊ကုန်၏။တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့သည်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သမုဒယသစ္စာတို့ကို။ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။အာ--န၊ဓမ္မာယတနဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ဓာ--န၊ဓမ္မဓာတ်ဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။သင်္ဂဟိတာ၊ကုန်၏။

[**သမုဒယသစ္စာနှင့် ခန္ဓာ--အာယတန--ဓာတ်တူတရား** ▪ ယေ-အစွဲကိုကြည့်၍ "သမုဒယသစ္စာကြဉ် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ပါး" ဟု ဖြေပါလေ။

ဟော ပုဒ်	ယေ ဓမ္မာ (အကြင်--တို့ကို)	သင်္ဂဟိတာ			တေဟိဓမ္မေဟိ (ထို--တို့သည်)	ယေ ဓမ္မာ (အကြင်-တို့ကို)	သင်္ဂဟိတာ			တေဓမ္မာ (တို့ကို)	ကတိဟိ	သင်္ဂဟိတာ		
		ခန္ဓ	အာ	ဓာ			ခန်	အာ	ဓာ			ခန်	အာ	ဓာ
သ	သမု-ကြဉ် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ-၄၉	သင်	ဓမ္မ	ဓမ္မ	၄၉	သမုဒယ	သင်	ဓမ္မ	ဓမ္မ	☜		၁	၁	၁
မ	မဂ္ဂသစ္စာကြဉ် သင်-၅၀	သင်	ဓမ္မ	ဓမ္မ	၅၀	မဂ္ဂသစ္စာ	သင်	ဓမ္မ	ဓမ္မ	☜		၁	၁	၁
ဣ	ဣတ္ထိန္ဒြေကြဉ် သုခုမရုပ်-၁၅	ရူ	ဓမ္မ	ဓမ္မ	၁၅	ဣတ္ထိန္ဒြေ	ရူ	ဓမ္မ	ဓမ္မ	☜		၁	၁	၁
သု	သုခိန္ဒြေကြဉ် ဝေဒနိန္ဒြေ-၄	ဝေ	ဓမ္မ	ဓမ္မ	ဝေ-၄	သုခိန္ဒြေ	ဝေ	ဓမ္မ	ဓမ္မ	☜		၁	၁	၁
ပ	အပရိဒေဝစိတ္တဇသဒ္ဒ ဥတုဇသဒ္ဒ	ရူ	သဒ္ဒါ	သဒ္ဒ	အပရိဒေဝစိတ္တဇသဒ္ဒ ဥတုဇသဒ္ဒ	ပရိဒေဝစိတ္တဇ ဝိပလ္လာသသဒ္ဒ	ရူ	သဒ္ဒါ	သဒ္ဒ	☜		၁	၁	၁

➤ အကျဉ်းဆောင်+ဟောပုဒ်+အလားတူပုဒ် ॥ ။.သ=သမုဒယသစ္စေန+၄၃၊ မ=မဂ္ဂသစ္စေန+၁၅၊ ဣ=ဣတ္ထိန္ဒြိယေန+၂ သု=သုခိန္ဒြိယေန+၈ ပ=ပရိဒေဝေန+၁။ [ပရိဒေဝေန၊ပရိဒေဝသည်။ (ဝါ) ပရိဒေဝစိတ္တဇ ဝိပလ္လာသ သဒ္ဒသည်။]

http://www.dhammadownload.com

ပဥ္စမနယနိဒ္ဒေသ/အကျဉ်းဥဒါန်းစဉ်ဂါထာ (ဟောပုဒ်ပေါင်း ၂၅၇)

၁။ သင်္ဂဟ ခန္ဓာ တထာယတန၊ ဓာတုယော သစ္စတော တယော။
ဣန္ဒြိယာနိပိ သဗ္ဗာနိ၊ တေဝီသတိ ပဋိစ္စတော။

၂။ ပရတော သောဠသ ပဒါ၊ တေစတ္တာလီသကံ တိကေ။
ဂေါစ္ဆကေ သတ္တတိ ဒွေစ၊ သတ္တ စူဠန္တရေ ပဒါ။

၃။ မဟန္တရေ ပဒါ ဝုတ္တာ၊ အဋ္ဌာရသ တတော ပရံ။
အဋ္ဌာရသေဝ ဉာတဗ္ဗာ၊ သေသာ ဣဓ န ဘာသိတာတိ။

၁။ သင်္ဂဟ၊ခပ်သိမ်းကုန်သော။ခန္ဓာစ၊ခန္ဓာတို့ငှါ။တထာ၊ထို့အတူ။သင်္ဂဟသဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။အာယတန ဓာတုယောစ၊အာယတန ဓာတ်တို့ငှါ။သစ္စတော၊သစ္စာ မှ။တယော၊၃-ပါးကုန်သော သမုဒယ, နိရောဓ, မဂ္ဂသစ္စာတို့ငှါ။သဗ္ဗာနိ၊အလုံးစုံကုန် သော။ဣန္ဒြိယာနိပိ၊ဣန္ဒြေတို့ငှါ။ပဋိစ္စတော၊ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မှ။တေဝီသတိ၊ဥပပတ္တိဘဝ, ကာမဘဝ, ရူပဘဝ, သညာဘဝ, ပဉ္စဝေါကာရဘဝ ဤ၅-ပါးသည် ကြဉ်အပ်သော ၂၃-ပါးသော ပုဒ်တို့ငှါ။

၂။ ပရတော၊နောက်မှ။သောဠသပဒါ၊သတိပဋ္ဌာန်အစ မနသိကာရ အဆုံးရှိသော ၁၆-ခုသော ပုဒ်တို့ငှါ။တိကေ၊တိက်၌။တေစတ္တာလီသကံ၊နာမက္ခန္ဓာ တစိတ်ကိုသာ ရသောပုဒ်, နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးကိုသာ ရသောပုဒ်, နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး နိဗ္ဗာန်ကို ရသော ပုဒ်, ရုပ်တစိတ်ကို ရသောပုဒ် ဖြစ်ကုန်သော ၄၃-ခုသော ပုဒ်တို့ငှါ။ဂေါစ္ဆကေ၊ဂေါစ္ဆက ၌။သတ္တတိ ဒွေစ၊နာမက္ခန္ဓာ တစိတ်ကိုသာ ရသောပုဒ်, နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးကိုသာ ရသော ပုဒ်, နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး နိဗ္ဗာန်ကို ရသောပုဒ် ဖြစ်ကုန်သော ၇၂-ခုသော ပုဒ်တို့ငှါ။ စူဠန္တရေ၊စူဠန္တရဒုက်၌။သတ္တ၊၇-ပါးကုန်သော။ပဒါ၊အပ္ပစ္စယ, အသင်္ခတ, သနိဒဿန, သပ္ပဋိဃ, ရူပီ, အရူပီ, လောကုတ္တရာ-ဟုဆိုအပ်သော ပုဒ်တို့ငှါ။

၃။ မဟန္တရေ၊မဟန္တရဒုက်၌။ဝုတ္တာ၊ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။အဋ္ဌာရသ၊၁၈-ပါး ကုန်သော။ပဒါ၊နာမက္ခန္ဓာတစိတ် ရုပ်တစိတ်ကိုသာ ရကောင်းသောပုဒ်တို့ငှါ။တတော ထိုမဟန္တရဒုက်မှ။ပရံ၊နောက်ဖြစ်သော ပိဋ္ဌိဒုက်၌။ဝုတ္တာ၊ကုန်သော။အဋ္ဌာရသေဝ၊၁၈- ပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ပဒါစ၊နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးကိုသာ ရသောပုဒ်, နာမက္ခန္ဓာ ၄- ပါး နိဗ္ဗာန်ကို ရသောပုဒ်တို့ငှါ။ဣတိ၊ဤသို့။တောနိ၊ဤ (၂၅၇) ခုသောပုဒ်တို့ကို။ဣဓ ဤပဉ္စမနယနိဒ္ဒေသဝါရ၌။ဘဂဝတာ၊မြတ်စွာဘုရားသည်။ဘာသိတာ၊ဟောတော်မူ အပ်ကုန်၏။သေသာ၊ကြွင်းကုန်သော (၁၁၄) ပုဒ်တို့ကို။န ဘာသိတာ၊ဟောတော်မမူ အပ်ကုန်။ဣတိ၊ဤသို့။ဉာတဗ္ဗာ၊သိအပ်ကုန်၏။

➤ ပဥ္စမနယ–အကျဉ်းဆောင် ▪ ရူ ဝေ၊ ဝိ၊ စ၊ သ၊ အ။

http://www.dhammadownload.com

* ရှ-အရ ၂၂-ပါးကား ။ ။ ရူပက္ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ဓမ္မာယတန ၁-ပါး၊ဓမ္မဓာတ် ၁-ပါး၊ ဣန္ဒြေ၌ ဣတ္ထိန္ဒြေ, ပုရိသိန္ဒြေ, ဇီဝိတိန္ဒြေအားဖြင့် ၃-ပါး၊ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ နာမ်ရုပ်, အသညာဘဝ, ဧကဝေါကာရဘဝ, ဇာတိ, ဇရာ, မရဏအားဖြင့် ၆-ပါး၊စူဠန္တရဒုက်၌ ရူပီ ၁-ပါး၊ မဟန္တရဒုက်၌ အနာရမ္မဏ, နောစိတ္တ, စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တ, စိတ္တသံသဋ္ဌ, စိတ္တသမုဋ္ဌာန, စိတ္တသဟဘု, စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ, ဗာဟိရာ, ဥပါဒါအားဖြင့် ၉-ပါး၊ +၂၂-ပါး။

* ဝေ-အရ ၈၂-ပါးကား ။ ။ တတိယနယ၌ပြအပ်သော ဝေ-အရ ၁၁-ပါး၊သဉ်-အရ ၂-ပါး၊ သင်-အရ ၅၉-ပါး၊ နိ-အရ ၃-ပါး၊ ရှာ-အရ ၁-ပါး၊ စေ-အရ ၆-ပါး၊

* ဝိ-အရ ၁၃-ပါးကား ။ ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ၁-ပါး၊မနာယတန ၁-ပါး၊ဝိညာဏဓာတ် ၇-ပါး၊မနိန္ဒြေ ၁-ပါး၊ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ ၁-ပါး၊ ဖဿ သတ္တကရာသိ-၌ စိတ္တ ၁-ပါး၊ မဟန္တရဒုက်၌ စိတ္တာဓမ္မာ ၁-ပါး။ * စ-အရ ၃၀-ပါးကား ဒုတိယနယ၌ စ-အရ ၂၆-ပါး၊ဖော-အရ ၂-ပါး၊ အ အရ ၁-ပါး၊ သ-အရ ၁-ပါး-တို့ ဖြစ်ပါသည်။ * သ-အရ ၂-ပါးကား • သဠာယတန ၁-ပါး၊ အဇ္ဈတ္တိကာ ဓမ္မာ ၁-ပါး။

* အ-အရ ၁၀၈-ပါးကား ။ ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ အရူပဘဝ, နေဝသညာနာသညာဘဝ, စတုဝေါကာရဘဝအားဖြင့် ၃-ပါး၊ ဣဒ္ဓိပါဒ် ၁-ပါး၊ တိက်၌ ကုသလာ ဓမ္မာ အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော နာမက္ခန္ဓာ တစ်ပါးကိုသာ ရသောပုဒ်, နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးကိုသာ ရသောပုဒ်, နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး နိဗ္ဗာန်ကို ရသောပုဒ် ၄၁-ပါး၊ ထို့အတူ ဂေါစ္ဆက၌ ဟောတော်မူအပ်သော ၄၂-ပါးသောပုဒ်၊ စူဠန္တရဒုက်၌ အရူပိနော ဓမ္မာ, လောကုတ္တရာ ဓမ္မာအားဖြင့် ၂-ပါး၊ မဟန္တရဒုက်၌ သာရမ္မဏာ ၁-ပါး၊ ပိဋ္ဌိဒုက်၌ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးကို ရသောပုဒ်, နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးနှင့်တကွ နိဗ္ဗာန်ကိုရသောပုဒ် ၁၈-ပါး

➤ **ပဉ္စမနယ၌ ကတ္တားပြန်၍ ဟောရခြင်းအကြောင်း** ။ ။ ပဉ္စမနယ၌ အသင်္ဂဟိတ သာမန်ဖြစ်၍ ပထမကတ္တားကို ဓမ္မဒ္ဓါရ ပြုလိုသောကြောင့် ကတ္တားပြန်၍ ဟောသည်။

➤ **ပဉ္စမနယ၌ ဟောတော်မူသောတရား** ။ ။ ပဉ္စမနယ၌ ခန္ဓာကွဲ အာယတနကွဲ ဓာတ်ကွဲတရားများကို ဟောတော်မူပါသည်။ (တစ်နည်း) ပဉ္စမနယ၌ သုခုမရုပ်နှင့် ဝိညာဉ်(စိတ်)တို့ အတူတကွ ရောယှက်ပါဝင်ခြင်း မရှိသော ခန္ဓာ ၁-ပါးကိုသာ ရသော ပုဒ်၊ ခန္ဓာ ၂-ပါးကိုသာ ရသော ပုဒ်၊ ခန္ဓာ ၃-ပါးကိုသာ ရသော ပုဒ်၊ ခန္ဓာ ၄-ပါးကိုသာ ရသော ပုဒ်တို့ကို ဟောပါသည်။

➤ **ပဉ္စမနယ၌ မဟောသော တရား** ။ ။ ပဉ္စမနယ၌ ခန္ဓာ ၅-ပါးလုံးကိုရသည့် ဒုက္ခသစ္စာ, ကာမဘဝ, အဗျာကတ-စသော ပုဒ်မျိုး၊ ခန္ဓာ ၅-ပါးလုံးပင် မရစေကာမူ သုခုမရုပ်နှင့် ဝိညာဉ်(စိတ်)တို့ အတူတကွ ရောယှက်ပါဝင်နေသည့် အစေတသိကာ ဓမ္မာ-စသော ပုဒ်မျိုးတို့ကို မဟောပါ။

http://www.dhammadownload.com

ကျက်မှတ်ရန် ॥ ॥ နှစ်ဆယ့်ရှစ်ခု၊ ရုပ်အစု၊ ဩ+သု ခွဲပုံပါ။
ဝေ သဥ် သင် နိ၊ လေးပါးသိ၊ ပုံဘိ တစ်ပုံသာ။
စိတ်-ဝိညာဏ၊ တစ်ပုံပြ၊ ပေါင်းက လေးပုံသာ။
ခန်-အာ မတူ၊ ဓာတ်-မတူ၊ စွဲယူ ယေ-နှစ်ဖြာ။
ပ-ယေ ကိုမှတ်၊ ခန်-အာ-ဓာတ်၊ ဖွဲ့လတ်ဖြေထုတ်ပါ။[ရှင်းတမ်း]

ရုပ်-၂၈		နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး နိဗ္ဗာန်	
(၁) ဩဠာရိက	(၂) သုခုမရုပ်	(၃)ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ နိဗ္ဗာန်	(၄) စိတ်-၈၉
ရူ	ရူ	ဝေ၊သဥ်၊သင်	ဝိ
ဩ-၁၀	ဓ	ဓ	မန
ဩ-၁၀	ဓ	ဓ	သတ္တဝိ

ရင်း ၄-ပုံတို့တွင် ဟောပုဒ်သည် မည်သည့်အပုံ၌ ပါဝင်ကြောင်း ရှေးဦးစွာ ကြည့်ပါ။ ယင်းအပုံနှင့် ခန်-အာ-ဓာ လုံး၀ မတူသော တရားကို ပ-ယေ အရစွဲပါ။ ပ-ယေ-အရ စွဲထားသည့် အပုံနှင့် ခန်-အာ-ဓာ လုံး၀ မတူသော အပုံကို ဒု-ယေ အရစွဲပါ။

ဓဠ္ဌမနယ ဓဟာပုံ နယ္ဗူပဓဓဒသ

ရူပက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ/တေဟိ ဓမ္မေဟိ		ယေ ဓမ္မာ/	တေဓမ္မာ အသင်္ဂဟိတာ	
(ရုပ်-၂၈)	စိတ်-၈၉	စိတ်-၈၉	ရုပ်၊ဝေ၊သဥ်၊သင်၊နိ	
ခန်॰ ရူ-----	ဝိ	ဝိ---	ရူဝေသဥ်သင်	၁- ဝိ-
အာ॰ ဩ၊ဓ---	မ	မ---	ဩ၊ဓ	၁- မန
ဓာ॰ ဩ၊ဓ ---	သတ္တဝိ	သတ္တဝိ ---	ဩ၊ဓ	၇-သတ္တဝိ

➤ **ဟေတူဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ၊** * ဟေတူဟိ၊ဟိတ်မည်ကုန်သော။ဓမ္မေဟိ၊ ဟိတ် ၆-ပါးတို့သည်။[တတိယနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သုခုမ ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [စတုတ္ထ/ဧကာဒသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊ဟိတ် ၆-ပါးကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၄-ခုတို့ကို။ [ပဥ္စမ/တေရသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိက ရုပ် ၁၂-ပါး, စိတ် ၈၉-ပါးတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

➤ **စိတ္တသမ္ပယုတ္တေဟိ၊**စိတ်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော/**စိတ္တာနုပရိဝတ္တီဟိ၊**စိတ်သို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊စေတသိက် ၅၂ပညာသ, ဝိညတ်၂ခွဲတို့သည်။[တတိယ နယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [ပဥ္စမ/တေရသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ အကြင် စိတ် ၈၉-ပါးတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထိုစိတ် ၈၉-ပါးတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ အကြင် ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

➤ ရူပက္ခန္ဓာနှင့် ခန္ဓာကွဲ အာ–ကွဲ ဓာတ်ကွဲတရား ◦ ယေ-အစွဲကိုကြည့်၍ " စိတ် ၈၉-ပါး" ဟု ဖြေပါလေ။

➤ ရူပက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ တေ ဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ တေ ဓမ္မာ စကေန ခန္ဓေန စကေနာယတနေန သတ္တဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ

ဟော ပုဒ်	ယေဓမ္မာ (အကြောင်--တို့ကို)	အသင်္ဂဟိတာ ခန္ဓ	အသင်္ဂဟိတာ အာ	အသင်္ဂဟိတာ ဓာ	တေဟိ ဓမ္မေဟိ (ထို--တို့သည်)	ယေ ဓမ္မာ (အကြောင်--တို့ကို)	အသင်္ဂဟိတာ(မရေတွက်အပ်ကုန်) ခန္ဓ	အာ	ဓာ	တေဓမ္မာ အသင်္ဂဟိတာ ခန်	အာ	ဓာ
ရူ	စိတ်-၈၉	ရူ	ဩ၁	ဩ၁	☜	ရုပ်၊ဝေ၊သညာ၊သင်၊နိ	ဝိ	မ	သတ္တဝိ	၁	၁	၇
ဝေ	ဩ-၁၂၊စိတ်-၈၉	ဝေ	၁	၁	☜	ဝေ၊သညာ၊သင်၊နိ	ရူ ဝိ	ဩ၊မ	ဩ၊သတ္တဝိ	၂	၁၁	၁၇
ဝိ	ရုပ်၊ဝေ၊သညာ၊သင်၊နိ	ဝိ	မ	သတ္တဝိ	☜	စိတ်-၈၉ ရူ	ဝေ,သညာ,သင်	ဩ၊၁	ဩ၊၁	၄	၁၁	၁၁
စ	နာမက္ခန္ဓာ-၄၊နိ	ရူ	၁	၁	☜	ဩဋ္ဌာရိကရုပ်-၁၂	နာမက်	မ၊၁	သတ္တဝိ၊၁	၄	၂	၈
သ	ဝေ၊သညာ၊သင်၊နိ	ရူ ဝိ	အဋ္ဌတ္တိ	အဋ္ဌတ္တိ	☜	ဩ-၁၂၊စိတ်-၈၉	ဝေ,သညာ,သင်	ဓမ္မ	ဓမ္မ	၃	၁	၁
အ	ဩဋ္ဌာရိက-၁၂	နာမက်	မ၊၁	သတ္တဝိ၊၁	☜	နာမက္ခန္ဓာ-၄၊ နိ	ရူ	ဩ	ဩ	၁	၁၀	၁၀

➤ အကျဉ်းဆောင်+ ဟောပုဒ်+ အလားတူပုဒ် ။ ။ ရူး ရူပက္ခန္ဓေန+၂၂ ဝေး ဝေဒနာက္ခန္ဓေန+၈၂ ဝိး ဝိညာဏက္ခန္ဓေန+၁၃၊ စး စက္ခာယတနေန+၃၀၊ သး သဠာယတနေန+၂ အး အရူပဘဝေန း ၁၀၈။ [နာမရူပပစ္စယာ၊နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊သမ္ဘဝေန၊ဖြစ်သော၊သဠာယတနေန သဠာယတနသည်။(ဝါ) အဇ္ဈတ္တိကာယတန ၆-ပါးသည်။]* ရူပက္ခန္ဓေန၊သည်။ယေဓမ္မာ၊အကြောင်စိတ်-၈၉ ပါးတို့ကို။ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ရူပက္ခန္ဓာဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။အသင်္ဂဟိတာ၊မရေတွက်အပ်ကုန်။အာ-န၊ဩဠာရိကာယတန ၁၀-ပါး, ဓမ္မာယတနဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။အသင်္ဂဟိတာ၊ကုန် ဓာ-န၊ဩဠာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး, ဓမ္မဓာတ်ဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။အသင်္ဂဟိတာ၊မရေတွက်အပ်ကုန်။တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို စိတ် ၈၉-ပါးတို့သည်။ ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင် ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

http://www.dhammadownload.com

http://www.dhammadownload.com

ဆင္ဂနယနိဒ္ဒေသ/ဒသမနယနိဒ္ဒေသ အကျဉ်းဥဒါန်းစဉ်ဂါထာ

ဟောပုဒ်ပေါင်း-အဋ္ဌကထာ-အလို [၂၄၈] ဋီကာ-အလို [၂၅၀]

မဟောသောပုဒ်-(၁၂၃)

၁။ ဓမ္မာယတနံ ဓမ္မဓာတု၊ ဒုက္ခသစ္စဉ္စ ဇီဝိတံ။
သဠာယတနံ နာမရူပံ၊ စတ္တာရောစ မဟာဘဝါ။

၂။ ဇာတိ ဇရာစ မရဏံ၊ တိကေသွေကူနဝီသတိ။
ဂေါစ္ဆကေသုစ ပညာသ၊ အဋ္ဌ စူဠန္တရေ ပဒါ။

၃။ မဟန္တရေ ပန္နရသ၊ အဋ္ဌာရသ တတော ပရေ။
တေဝီသပဒသတံ ဧတံ၊ သမ္ပယောဂေန န လဗ္ဘတိ။

၁။ ဓမ္မာယတနဉ္စ၊ဓမ္မာယတနရင်း။ဓမ္မဓာတုစ၊ဓမ္မဓာတ်ရင်း။ဒုက္ခသစ္စဉ္စ၊ဒုက္ခသစ္စာရင်း။ဇီဝိတဉ္စ၊ဇီဝိတရင်း။သဠာယတနဉ္စ၊ရင်း။နာမရူပဉ္စ၊ရင်း။စတ္တာရော၊၄-ပါးကုန်သော မဟာဘဝါစ၊ဥပပတ္တိဘဝ, ကာမဘဝ, သညာဘဝ, ပဉ္စဝေါကာရဘဝ-ဟု ဆိုအပ်သော ဘဝကြီးတို့ရင်း။ (မဟော)

၂။ ဇာတိစ၊ရင်း။ဇရာစ၊ရင်း။မရဏဉ္စ၊ရင်း။တိကေသု၊တိက်တို့၌။ဧကူနဝီသတိ၊တစ်ခု ယုတ် နှစ်ဆယ်သော။ပဒါစ၊အဗျာကတာ အစရှိကုန်သော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် အကုန်ရသော ပုဒ်တို့ရင်း။ဂေါစ္ဆကေသု၊ဂေါစ္ဆကတို့၌။ပည၊ ၅၀-ကုန်သော။ပဒါစ၊ နဟေတု, အဟေတုက အစရှိသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာ အကုန်ရသော ပုဒ်တို့ ရင်း။စူဠန္တရေ၊စူဠန္တရဒုက်၌။အဋ္ဌ၊၈-ပါးကုန်သော။ပဒါစ၊သ ယ, သခ်တ အစရှိသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် အကုန်ရသော ပုဒ်တို့ရင်း။ (မဟေ

၃။ မဟန္တရေ၊မဟန္တရဒုက်၌။ပန္နရသ၊၁၅-ပါးကုန်သော။ပဒ၊စ၊နောစိတ္တာ အစရှိသော ပုဒ်တို့ရင်း။တတော၊ထိုမဟန္တရဒုက်မှ။အပရေ၊နောက်ဖြစ်သော ပိဋ္ဌိဒုက်၌။အဋ္ဌာရသ၊ ၁၈-ပါးကုန်သော။ပဒါစ၊န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ အစရှိသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် အကုန်ရသော ပုဒ်တို့ရင်း။ဣတိ၊ဤသို့။ဧတံ တေဝီသပဒသတံ၊ထို(၁၂၃)ပုဒ်ကို။သမ္ပယောဂေ၊သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂ နိဒ္ဒေသ၌။(ဝါ) ဆဋ္ဌနယ နိဒ္ဒေသ၌။န လဗ္ဘတိ၊မရ အပ်။ (ဝါ) ဟောတော်မမူ။

➤ ဆဋ္ဌနယ/အကျဉ်းဆောင် ။ ။ ရူ ဝေ၊ ဝိ၊ စ၊ သ၊ သု၊ ဥ၊ ဖ၊ ရူ အ၊ ဣ၊ ဈာ အ၊ သု၊ အ၊ ဝိ၊ နေ၊ အ၊ သ၊ အ၊ အ၊ စေ+၂၂-ပါး။

* ရှု-အရ ၄၃-ဝါးကား ။ ။ ရူပက္ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ ဩဠာရိကာယတန ၁၀-ပါး၊ ဩဠာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ နိရောဓသစ္စာ ၁-ပါး၊ ရုပ်ဣန္ဒြေ ၇-ပါး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ အသညာဘဝ, ဧကဝေါကာရဘဝ, ပရိဒေဝအားဖြင့် ၃-ပါး၊ တိက်၌ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃ,

http://www.dhammadownload.com

အနိဒဿနသပ္ပဋိဃအားဖြင့် ၂-ပါး၊ စူဠန္တရဒုက်၌ အပ္ပစ္စယ, အသင်္ခတ, သနိဒဿန, သပ္ပဋိဃ, ရူပီအားဖြင့် ၅-ပါး၊ မဟန္တရဒုက်၌ အနာရမ္မဏ, စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တ, စိတ္တသံသဋ္ဌ ဥပါဒါအားဖြင့် ၄-ပါး၊ ပေါင်း ၄၃-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

* ဝေ–အရ ၆–ပါးကား ။ ။ ခန္ဓာ၌ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ, သညာက္ခန္ဓာ, သင်္ခါရက္ခန္ဓာ အားဖြင့် ၃-ပါး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ ၁-ပါး၊ ဖဿသတ္တကရာသိ၌ ဝေဒနာ, သညာအားဖြင့် ၂-ပါး၊ ပေါင်း ၆-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

* ဝိ–အရ ၆–ပါးကား ။ ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ မနာယတန ၁-ပါး၊ မနိန္ဒြေ ၁ ပါး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ ၁-ပါး၊ ဖဿသတ္တကရာသိ၌ စိတ္တ ၁-ပါး၊ မဟန္တရဒုက်၌ စိတ္တာရမ္မဏ ၁-ပါး၊ ပေါင်း ၆-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

* စ–အရ ၇–ပါးကား ။ ဝိညာဏဓာတ် ၇-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

* သ–အရ ၅၃–ပါးကား ။ ။ တတိယနယ၌ ဟောတော်မူအပ်သော သင်-အရ ၅၉-ပုဒ်တို့တွင် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ, သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿ, ဖဿ, စေတနာ, အဓိမောက္ခ မနသိကာရ ဤ၆-ပါးကို နှုတ်၍ ၅၃-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

* သု–အရ ၇–ပါးကား ။ ။ ဣန္ဒြေ၌ သုခိန္ဒြေ, ဒုက္ခိန္ဒြေ, သောမနဿိန္ဒြေ, ဒေါမနဿိန္ဒြေ အားဖြင့် ၄-ပါး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ သောက, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ ၃-ပါး။

* ဥ–အရ ကား ။ ဥပေက္ခိန္ဒြေ ၁-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

* ဖ–အရ ၄–ပါးကား ။ ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ ဖဿ ၁-ပါး၊ ဖဿသတ္တကရာသိ၌ ဖဿ, စေတနာ, မနသိကာရအားဖြင့် ၃-ပါး၊ ပေါင်း ၄-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

* ရူ–အရကား ။ ရူပဘဝ ၁-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

* အ–အရ ၄၆–ပါးကား ။ ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ အရူပဘဝ, နေဝသညာနာသညာဘဝ, စတုဝေါကာရဘဝအားဖြင့် ၃-ပါး၊ တိက်၌ ကုသလာဓမ္မာ အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးကိုရသော ၂၃-ပုဒ်၊ ဤအတူ ဂေါစ္ဆက၌ ၁၁-ပုဒ်။ ပိဋ္ဌိဒုက်၌ ၉-ပုဒ်အားဖြင့် ၄၆-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

* ဣ–အရကား ။ ဣဒ္ဓိပါဒ် ၁-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

* ဈာ–အရကား ။ ဈာန ၁-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

* အ–အရကား ။ အဓိမောက္ခ ၁-ပါးဖြစ်ပါသည်။

* သု–အရ ၄–ပါးကား ။ ။တိက်၌ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာဓမ္မာ, ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာဓမ္မာ, သုခသဟဂတာဓမ္မာ အားဖြင့် ၃-ပါး၊ ပိဋ္ဌိဒုက်၌ သုခ သဟဂတာ ဓမ္မာ ၁-ပါး၊ ပေါင်း ၄-ပါးဖြစ်ပါသည်။

* အ–အရ ၃–ပါးကား ။ ။ တိက်၌ အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာဓမ္မာ,

http://www.dhammadownload.com

ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဓမ္မာ အားဖြင့် ၂-ပါး၊ ပိဋ္ဌိဒုက်၌ ဥပေက္ခာသဟဂတာ ၁-ပါး။

*** ဝိ–အရ ၇–ပါးကား** ။ ။ တိက်၌ ဝိပါကာ ဓမ္မာ, ပရိတ္တာရမ္မဏာ ဓမ္မာ, ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ ဓမ္မာ, အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ ဓမ္မာ, ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ ဓမ္မာ, အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ ဓမ္မာ အားဖြင့် ၆-ပါး၊ မဟန္တရဒုက်၌ သာရမ္မဏာ ၁-ပါး၊ ပေါင်း ၇-ပါး။

*** ခန–အရ ၄–ပါးကား** ။ ။ နေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ, အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယာ ဓမ္မာ, အနုပ္ပန္နာ ဓမ္မာအားဖြင့် ၃-ပါး၊ မဟန္တရဒုက်၌ အနုပါဒိန္နာ ဓမ္မာ ၁-ပါး။

*** အာ–အရ ၂၆–ပါးကား** ။ ။ တိက်၌ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယာ ဓမ္မာ, အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိလေသိကာ ဓမ္မာ, အပ္ပမာဏာ ဓမ္မာ, ပဏီတာ ဓမ္မာ အားဖြင့် ၄-ပါး၊ စူဠန္တရဒုက်၌ လောကုတ္တရာ ဓမ္မာ ၁-ပါး၊ ဂေါစ္ဆကၠ၌ လောကုတ္တရာစိတ္တုပ္ပါဒ် နိဗ္ဗာန် ရသော ၁၈-ခုသောပုဒ်၊ ပိဋ္ဌိဒုက်၌ န ကာမာဝစရာ ဓမ္မာ, အပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ, အနုတ္တရာ ဓမ္မာ အားဖြင့် ၃-ပါး၊ ပေါင်း ၂၆-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

*** သ–အရ ၃–ပါးကား** ။ ။ တိက်၌ သဝိတက္ကသဝိစာရာဓမ္မာ ၁-ပါး၊ ပိဋ္ဌိဒုက်၌ သဝိတက္ကာ ဓမ္မာ, သဝိစာရာ ဓမ္မာ အားဖြင့် ၂-ပါး၊ ပေါင်း ၃-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

*** အ–အရ ၁၇–ပါးကား** ။ ။ တိက်၌ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ ဓမ္မာ, ပီတိသဟဂတာ ဓမ္မာ အားဖြင့် ၂-ပါး၊ ဂေါစ္ဆကၠ၌ တရားကိုယ်ကြည့်၍ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးသာ ရသော ၁၃-ခုသောပုဒ်၊ ပိဋ္ဌိဒုက်၌ သပ္ပီတိကာ ဓမ္မာ, ပီတိသဟဂတာ ဓမ္မာ အားဖြင့် ၂-ပါး။

*** အ–အရ ၃–ပါးကား** ။ ။ တိက်၌ အဝိတက္ကအဝိစာရာ ၁-ပါး၊ ပိဋ္ဌိဒုက်၌ အဝိတက္ကာ ဓမ္မာ, အဝိစာရာ ဓမ္မာ အားဖြင့် ၂-ပါး၊ ပေါင်း ၃-ပါးဖြစ်ပါသည်။

*** စေ–အရ ၆–ပါးကား** ။ ။ မဟန္တရဒုက်၌ စေတသိကာ ဓမ္မာ အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော စေတသိက်ကိုသာ ရကောင်းသော ၆-ခုသောပုဒ် ဖြစ်သည်။

➢ သမ္ပယုတ္တ ဟောပုံ နယူပဒေသ

၁။ ဟောပုဒ်နှင့်ယှဉ်သော တရားတို့ကို ရှာပါ။

၂။ ရှာဖွေတွေ့ရှိသော တရားတို့ကို ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်ဖွဲ့ပါ။

၃။ ထိုခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ကို မူချသမ္ပယုတ် ကေဟိစိသမ္ပယုတ် ခွဲခြားပါ။

၄။ ကေဟိစိ-အရ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ် ဖွဲ့ထားသော စေတသိက်တို့ကို ကောက်ပါ။

➢ မူချသမ္ပယုတ် ကေဟိစိသမ္ပယုတ် ခွဲခြားပုံ

နာမက္ခန္ဓာ မနာယတန သတ္တဝိညာဏဓာတ်တို့သည် မူချသမ္ပယုတ်၊ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော စေတသိက်တို့သည် ကေဟိစိသမ္ပယုတ်။

အထူးမှတ်သားရန်/ ဟောပုဒ်သည် (က) သဒိရက္ခန္ဓာတစိတ်ကို အရကောက်သော [သမုဒယသစ္စာ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ၊ ဖဿ စသော] ပုဒ်မျိုး၊ (ခ) သဒိရက္ခန္ဓာ တစိတ်

http://www.dhammadownload.com

ရောနှောပါဝင်နေသည့် နာမက္ခန္ဓာကို အရကောက်သော [ဣန္ဒြိယပါဠိ၊ စျာန စသော] ပုဒ်မျိုးဖြစ်လျှင် "သင်္ခါရက္ခန္ဓာ"ကိုပါ ကေဟိစိသမ္ပယုတ် ထုတ်ပါ။

➤ **ဝိပ္ပယုတ္တ ပဒဘာဇနီယ နယ်မှုပဒေသ**

၁။ ဟောပုဒ်နှင့် မယှဉ်သော တရားတို့ကို ရှာပါ။

၂။ ရှာဖွေတွေ့ရှိသော တရားတို့ကို ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်ဖွဲ့ပါ။

၃။ ထို ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ကို မုချဝိပ္ပယုတ်/ကေဟိစိဝိပ္ပယုတ် ခွဲခြားပါ။

၄။ ကေဟိစိ-အရ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ် ဖွဲ့ထားသော တရားတို့ကို ကောက်ပါ။

➤ **မုချဝိပ္ပယုတ်/ကေဟိစိဝိပ္ပယုတ် ခွဲခြားပုံ**

ဟောပုဒ်က ရုပ် နိဗ္ဗာန်ကို အရကောက်သော " ရူပက္ခန္ဓာ၊ နိရောဓသစ္စာ" စသော ပုဒ်မျိုးဖြစ်လျှင် " နာမက္ခန္ဓာ၊ မနာယတန၊ ဝိညာဏဓာတ်တို့သည် မုချဝိပ္ပယုတ်၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခုမ-၁၆၊နိဗ္ဗာန်တို့သည် ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ်။

ဟောပုဒ်က နာမ်ကို အရကောက်ရသော "ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်" စသော ပုဒ်မျိုးဖြစ်လျှင် " ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဩဠာရိကာယတန၊ ဩဠာရိကဓာတ်နှင့် သတ္တဝိညာဏဓာတ်တို့သည် မုချဝိပ္ပယုတ်၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်တို့သည် ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ်။

အထူးမှတ်ရန်/ (က) ဟောပုဒ်ကိုယ်တိုင်က ဝိညာဏဓာတ်ဖြစ်လျှင်/ (ခ) ဟောပုဒ်ထဲ၌ ဝိညာဏဓာတ် ပါဝင်နေလျှင်/ (ဂ) ဟောပုဒ်နှင့် ယှဉ်သောဓာတ်တို့၌ ဝိညာဏဓာတ် ပါဝင်၍နေလျှင်/ ထို ဝိညာဏဓာတ်တို့မှကြွင်းသော "ဝိညာဏဓာတ်" တို့ကိုပါ မုချဝိပ္ပယုတ် ထုတ်ရသည်။

➤ **ဆဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ–ဟု ဟောတော်မမူခြင်းအကြောင်း** ။ ။ နာမက္ခန္ဓာသည် ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့နှင့် ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သော်လည်း ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့သည် မိမိတို့ အချင်းချင်း ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်၊ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးနှင့်သာ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သောကြောင့် - ဆဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ-ဟု ဟောတော်မမူပါ။

➤ **ရူပက္ခန္ဓော ကေဟိစိ သမ္ပယုတ္တောတိ နတ္ထိ–ဟု ဟောရခြင်းအကြောင်း**

ရူပက္ခန္ဓာသည် အစိတ်ရုပ်နှင့်ရင်း, နိဗ္ဗာန်နှင့်ရင်း, နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးနှင့်ရင်း သမ္ပယုတ် မဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန်သည်လည်း ရုပ်နှင့် သမ္ပယုတ် မဖြစ်၊ထို့ကြောင့် "ရူပက္ခန္ဓော ကေဟိ သမ္ပယုတ္တောတိ နတ္ထိ-ဟု ဟောရပါသည်။

➤ **သမ္ပယုတ် မဖြစ်သော တရားများ** ။ ။ (၁) ရူပက္ခန္ဓာသည် အစိတ်ရုပ်... : နိဗ္ဗာန်နှင့်ရင်း သမ္ပယုတ်မဖြစ်၊ (၂) နိဗ္ဗာန်သည်လည်း ရုပ်နှင့် သမ္ပယုတ် မဖြစ်၊ (၃) ရုပ်သည် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးနှင့် သမ္ပယုတ် မဖြစ်၊ (၄) နိဗ္ဗာန်သည် နာမက္ခန္ဓာ ...ပါး နှင့် သမ္ပယုတ် မဖြစ်ပါ။

http://www.dhammadownload.com

ရူပက္ခန္ဓော ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတော တိ နတ္ထိ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော? စတူဟိ ခန္ဓေဟိ ဧကေနာယတနေန သတ္တဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ * ဧကေနာယတနေန ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ္တော။

ရူပက္ခန္ဓော၊သည်။ကတိဟိ၊အဘယ်မျှကုန်သော။ခန္ဓေဟိ၊ခန္ဓာတို့နှင့်။ကတိဟိ၊ အဘယ်မျှကုန်သော။အာယတနေဟိ၊တို့နှင့်။ကတိဟိ၊အဘယ်မျှကုန်သော။ဓာတူဟိ၊ ဓာတ်တို့နှင့်။သမ္ပယုတ္တော၊ယှဉ်သနည်း။ဣတိ ပုစ္ဆာယ၊ဤသို့သော အမေးသည်။သတိ၊ ရှိလတ်သော်။သမ္ပယုတ္တော၊ယှဉ်သောတရားသည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ဣတိ ဝိသဇ္ဇနာ၊ဟောတိ။

ဆဋ္ဌနယ ဟောပုံ နယ္ဟပဒေသ

	ဝေနာက္ခန္ဓော ကတိဟိ သမ္ပယုတ္တော၊ (ဝေ)	(စိတ်-၈၉၊စေ-၅၂)		ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော (ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်)	
ခန်း	ဝေ	သဉ်၊သင်၊ဝိ+	၃	ရူ+	၁
အာ။	ဓမ္မ	မန+ ဓမ္မ *	၁	ဩ+ဓမ္မ *	၁၀
ဓာ။	ဓမ္မ	သတ္တဝိ+ ဓမ္မ *	၇	ဩ+ဓမ္မ *	၁၀
		ကေဟိစိ *		ကေဟိစိ *	

➢ ကေဟိစိ။ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော စေ၅၂-ဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။သမ္ပယုတ္တော၊ယှဉ်၏။➢ ကေဟိစိ။ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခုမရုပ် သောဠသ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ဝိပ္ပယုတ္တော၊မယှဉ်။

* ဤအမှတ်အသားပြတရားများသည် ကေဟိစိသမ္ပယုတ်/ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သည်။ ကျန်တရားများကား မုချသမ္ပယုတ်/မုချဝိပ္ပယုတ်တရားများ ဖြစ်ကြသည်။

* **သမုဒယသစ္စာနှင့် မုချသမ္ပယုတ်ဖြစ်သော တရားများ** - ဝေဒနာက္ခန္ဓာ, သညာက္ခန္ဓာ, ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ မနာယတန၊ မနောဝိညာဏဓာတ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

* **သမုဒယသစ္စာနှင့် ကေဟိစိ သမ္ပယုတ်တရား** - သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော လောဘကြဉ် စေတသိက် ဧကူနဝီသ-ဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့သည် သမုဒယသစ္စာနှင့် ကေဟိစိ သမ္ပယုတ်တရား ဖြစ်ပါသည်။

* **ဒုက္ခိန္ဒြေနှင့် ယှဉ်သော ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်** - သညာက္ခန္ဓာ, သင်္ခါရက္ခန္ဓာ, ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ မနာယတန၊ ကာယဝိညာဏဓာတ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

* **စက္ခုဝိညာဏနှင့် မုချသမ္ပယုတ်တရား** - ဝေဒနာက္ခန္ဓာ, သညာက္ခန္ဓာ, သင်္ခါရက္ခန္ဓာ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။ * **ကေဟိစိ သမ္ပယုတ်တရား** - ဓမ္မာယတန, ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏစေတသိက် ၇-ခုဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့် ကေဟိစိသမ္ပယုတ် ဖြစ်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

* စက္ခုဝိညာဏဓာတ်နှင့် မုချဝိပ္ပယုတ်တရား ■ ရူပက္ခန္ဓာ, ဩဠာရိကာယတန ၁၀-ပါး, ဩဠာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး, စက္ခုဝိညာဏဓာတ်ကြဉ် ဆဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့် မုချဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်ပါသည်။

* ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ်တရား ■ ဓမ္မာယတန, ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခုမရုပ်သောဠသ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သောအချို့တို့နှင့် ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ပါသည်။

ဟောပုဒ်	ကတိဟိ/ သမ္ပယုတ္တော(ယှဉ်)	ဝိပ္ပယုတ္တော(မယှဉ်)
ရူပက္ခန္ဓာ	နတ္ထိ	(စိတ်-၈၉၊ စေ-၅၂)
ခန်း■ ရူ		ဝေ-သဉ်-သင်-ဝိ+ ၄
အာ■ဩ-၁၀		မန+ ဓမ္မ * ၁
ဓာ■ ဩ-၁၀		သတ္တဝိ+ဓမ္မ * ၇
ဝေဒနာက္ခန္ဓာ	(စိတ်-၈၉၊ ဝေ-ကြဉ် စေ-၅၁)	(ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်)
ဝေ	သဉ်-သင်-ဝိညာ+ ၃	ရူ ၁
ဓ	မန+ ဓမ္မ * ၁	ဩ+ ဓမ္မ * ၁၀
ဓ	သတ္တဝိ+ ဓမ္မ * ၇	ဩ+ ဓမ္မ * ၁၀
ဝိညာဏက္ခန္ဓာ	(စေ-၅၂)	(ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်)
ဝိ	ဝေ-သဉ်-သင်+ ၃	ရူ ၁
မန	ဓမ္မ *	ဩ+ ဓမ္မ * ၁၀
သတ္တဝိ	ဓမ္မ *	ဩ+ ဓမ္မ * ၁၀
စက္ခုဝိညာဏဓာတု	(သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏစေ-၇)	(စက္ခုဝိညာဏဓာတ်ကြဉ် ဆဝိညာဏဓာတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်)
ဝိ	ဝေ-သဉ်-သင်+ ၃	ရူ ၁
မန	ဓမ္မ *	ဩ+ ဓမ္မ * ၁၀
စက္ခုဝိညာဏ	ဓမ္မ *	ဩ-ဆဝိ + ဓမ္မ * ၁၆
သမုဒယသစ္စံ	(လောဘမူ-၈၊ လောဘကြဉ် စေတသိက်-၂၁)	(ဒေါသမူ မောဟမူ ကုသိုလ် ဝိပါက် ကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ် ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်)
သင်*	ဝေ-သဉ်-ဝိ+ သင် * ၃	ရူ ၁
ဓမ္မ	မန+ ဓမ္မ * ၁	ဩ+ ဓမ္မ * ၁၀
ဓမ္မ	မနောဝိ+ ဓမ္မ * ၁	ဩ-ဆဝိ +ဓမ္မ * ၁၆

http://www.dhammadownload.com

သုခိန္ဒြိယံ	(သုခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဉ် စိတ်-၁၊ ဝေကြဉ် သဗ္ဗစိတ္တ-၆)	(ဒုက္ခ သောမနဿ ဒေါမန ဥပေက္ခာစိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ၂၈၊ နိ)
ဝေ ဓမ္မ ဓမ္မ	သဉ်-သင်-ဝိ + ၃ မန ဓမ္မ * ၁ ကာယဝိညာ+ ဓမ္မ * ၁	ရူ + ၁ သြ ဓမ္မ * ၁၀ သြ-ဆဝိ + ဓမ္မ * ၁၆
ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ	(ဥပေက္ခာ-၅၅၊ စေ-၄၆)	(သု၊ ဒု၊ သော၊ ဒေါ-စိတ္တုပ္ပါဒ် ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်)
ဝေ ဓမ္မ ဓမ္မ	သဉ်-သင်-ဝိ + ၃ မန+ ဓမ္မ * ၁ ကာယဝိကြဉ် ဆဝိ+ ဓမ္မ * ၆	ရူ + ၁ သြ + ဓမ္မ * ၁၀ သြ ကာယဝိ+ ဓမ္မ * ၁၁
ဖဿော	(စိတ်-၈၉၊ဖဿကြဉ် စေ-၅၁)	(ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်)
သင် * ဓမ္မ ဓမ္မ	ဝေ-သဉ်-ဝိ+သင် * ၃ မန + ဓမ္မ * ၁ သတ္တဝိ+ ဓမ္မ * ၇	ရူ ၁ သြ+ ဓမ္မ * ၁၀ သြ+ ဓမ္မ * ၁၀
ရူပဘာဝေါ ခန္ဓာ ၅-ပါး စ-သော-ရူ-မ-ဓ စ-သော-ရူ-စဝိ သောဝိ-မနော၊ မနောဝိ	နတ္ထိ	(ကာမဘဝ, အရူပဘဝ ဟူသော စိတ်, စေတသိက်, ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဖိုလ် ကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ်)
		န ကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ န ကေဟိစိ အာယတနေဟိ ဃာဝိ-ဇိဝိ-ကာဝိ+ ၃
အရူပဘာဝေါ	နတ္ထိ	(ကာမဘဝ, ရူပဘဝဟူသော
ဝေ၊သဉ်၊သင်၊ဝိ မန၊ဓမ္မ မနောဝိ၊ဓမ္မ		စိတ်, စေတသိက်, ကုသိုလ် အကုသိုလ်, ဖိုလ်, ကြိယာ စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ရုပ်-၂၈၊နိဗ္ဗာန်)
		ရူ + ၁ သြ+ ဓမ္မ * ၁၀ သြ၊ ဆဝိ+ ဓမ္မ * ၁၆

➤ ဆဋ္ဌနယ၌ "ကေဟိစိ" ထုတ်လိုသော် = သင်္ခါရက္ခန္ဓာ, ဓမ္မာယတန, ဓမ္မဓာတ် ထိုက်သော တရားကို ထုတ်ရပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

ပဟာပုဒ်	ကတိဟိ/ သမ္ပယုတ္တော(ယှဉ်)	ဝိပ္ပယုတ္တော(မယှဉ်)
ဣဿဒိပါဒေါ	(ဆန္ဒ ဝီရိ ဝိမံသကြဉ်-စေ-၃၃)	(ကီ-၈၁၊ စေ-၅၂ရုပ်-၂၈၊ နိ)
သင် * ဝိ မန-ဓမ္မ မနောဝိ-ဓမ္မ	ဝေ-သဉ်+ သင် * ၂ ဓမ္မ * ဓမ္မ *	ရူ + ၁ ဩ+ ဓမ္မ * ၁၀ ဩ၊ဆဝိ+ ဓမ္မ * ၁၆
ဈာန်	(မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာ-၃၅ ဈာနင် ၅-ပါးကြဉ် စေ-၃၃)	(ကာမစိတ်-၅၄၊ စေ-၅၂ ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်)
ဝေ-သင်* ဓမ္မ ဓမ္မ	သဉ်-ဝိ+ သင် * ၂ မန+ ဓမ္မ * ၁ မနောဝိ+ ဓမ္မ * ၁	ရူ ၁ ဩ+ ဓမ္မ * ၁၀ ဩ-ဆဝိ+ ဓမ္မ * ၁၆
အဓိမောက္ခော	(အဓိမောက္ခဖြစ်သော စိတ်-၇၈-ခု၊ အဓိ၊ဝိစိကြဉ် စေ-၅၀)	(ဒွေးပဥ္စ-၁၀၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟ ဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ရုပ်-၂၈၊ နိ)
သင်* ဓမ္မ ဓမ္မ	ဝေ-သဉ်-ဝိ+ သင် * ၃ မန + ဓမ္မ * ၁ မနော၊မနောဝိ+ ဓမ္မ * ၂	ရူ ၁ ဩ+ ဓမ္မ * ၁၀ ဩ-ပဥ္စဝိ+ ဓမ္မ * ၁၅
သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ	(သုခဝေနာ ၆၃-ခု)	(ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်)
သဉ်၊သင်၊ဝိ မန၊ဓမ္မ ကာဝိ၊မနောဝိ၊ဓမ္မ	ဝေ+ ၁ ဓမ္မ * ဓမ္မ *	ရူ+ ၁ ဩ+ ဓမ္မ * ၁၀ ဩ၊ပဥ္စဝိ+ ဓမ္မ * ၁၅
အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ	(ဥပေက္ခာဝေဒနာ ၅၅-ခု)	(သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ, ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ဓမ္မ၊ ရုပ် နိဗ္ဗာန်)
သဉ်၊သင်၊ဝိ မန၊ ဓမ္မ ဆဝိ၊ ဓမ္မ	ဝေ+ ၁ ဓမ္မ * ဓမ္မ *	ရူ+ ၁ ဩ+ ဓမ္မ * ၁၀ ဩ၊ကာဝိ+ ဓမ္မ * ၁၁

* သုခါယ၊သုခဖြစ်သော။ဝေဒနာယ၊နှင့်။သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊သုခသဟဂုတ်စိတ် ၆၃-ခု၊ စေတသိက် ဆစတ္တာလီသတို့သည်။ * အဒုက္ခမသုခါယ၊ဒုက္ခလည်း မဟုတ်, သုခလည်း မဟုတ်သော။ဝေဒနာယ၊ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်။သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ခု, စေတသိက် ဆစတ္တာလီသတို့သည်။

http://www.dhammadownload.com

ဝိပါကာ ဓမ္မာ	နတ္ထိ	(ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာ စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ရုပ်-၂၈၊နိဗ္ဗာန်)
နာမက်-၄ မန၊ ဓမ္မ သတ္တဝိ၊မ္မ		ရူ+ ၁ သြ+ ဓမ္မ * ၁၀ သြ+ ဓမ္မ * ၁၀
နေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မ ဓမ္မာ	နတ္ထိ	(ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဝိပါက် စိတ္တုပ္ပါဒ်)
ခန္ဓာ ၅-ပါး အာ-၁၂ သြ၊မနော၊မနောဝိ၊ဓ		န ကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ န ကေဟိစိ အာယတနေဟိ ပဉ္စဝိ + ၅
အနုပါဒိန္န အနုပါဒါ နိယာ ဓမ္မာ	နတ္ထိ	(စိတ်, စေတသိက်ဖြစ်ကုန် သော ပထမဓမ္မ, ဒုတိယဓမ္မ)
ဝေါ၊သဉ်၊ဝိ၊သင် မန၊ ဓမ္မ မနောဝိ၊ ဓမ္မ		န ကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ န ကေဟိစိ အာယတနေဟိ မနောဝိကြဉ် ဆဝိ+ ၆
သဝိတက္ကသဝိစာရာ ဓမ္မာ	(ဝိတက် ဝိစာရ)	(အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ္တုပ္ပါဒ် ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်)
ဝေါ၊သဉ်၊ဝိ၊ သင် * မန၊ ဓမ္မ မနော၊မနောဝိ၊ဓမ္မ	သင် * ဓမ္မ * ဓမ္မ *	ရူ+ ၁ သြ+ ဓမ္မ * ၁၀ သြ၊ပဉ္စဝိ+ ဓမ္မ * ၁၅

* ဝိပါကာ၊ဝိပါက်မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ဝိပါက် ဆတ္တိံသ, စေတသိက် အဋ္ဌတိံသတို့သည်။
* နေဝဝိပါက န ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မာ၊အချင်းချင်းထူးကုန်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးလည်းမဟုတ်ကုန်, အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိသည်လည်း မဟုတ်ကုန်သော ကြိယာစိတ် ဝီသ, စေတသိက် ပဉ္စတိံသ, ရုပ် အဋ္ဌဝီသ, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။

* အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယာ၊အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ် အပ်သော ကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သည်လည်း မဟုတ်ကုန်, ဥပါဒါန် တရားတို့၏ အာရုံလည်းမဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု, စေတသိက် ဆတ္တိံသ, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ * သဝိတက္ကသဝိစာရာ၊ဝိတက်နှင့်လည်းတကွ ဝိစာရနှင့်လည်း တကွဖြစ်ကုန် သော။ဓမ္မာ၊သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ၅၅-ခု, ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စာသတို့သည်။

http://www.dhammadownload.com

အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာ	(ဝိစာရ)	(ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်)
ဝေ၊သညာ်၊ဝိ၊ သင်*	သင်*	ရူ+ ၁
မန၊ဓမ္မ	ဓမ္မ*	ဩ+ ဓမ္မ * ၁၀
မနော၀ိ၊ဓမ္မ	ဓမ္မ*	ဩ၊ ဆ၀ိ+ ဓမ္မ * ၁၆
အဝိတက္ကအဝိစာရာ ဓမ္မာ	နတ္ထိ	(သဝိတက္ကသဝိစာရဓမ္မ, အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တဓမ္မ)
ခန်-၅ အာ-၁၂ မနောဓာတ်ကြည်-၁၇	နတ္ထိ	န ကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ န ကေဟိစိ အာယတနေဟိ မနောဓာတ်+ ၁
စေတသိကာ	(စိတ်-၈၉)	(ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်)
ဝေ-သညာ်-သင်*	ဝိ + ၁	ရူ ၁
ဓမ္မ	မန + ၁	ဩ+ ဓမ္မ * ၁၀
ဓမ္မ	သတ္တဝိ + ၇	ဩ+ ဓမ္မ * ၁၀

* အပိတက္ကသပိစာရမတ္တာ၊ဝိတက်ကား မရှိ, ဝိစာရမျှသာ ရှိကုန် သော။ ဓမ္မာ၊ဒုတိယဈာန် ကောဒသ, စေတသိက် ဆတ္တိံသ, ပထမပုဒ်အရနှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော ဝိတက်စေတသိက် ၅၅-ခုတို့သည်။

* အပိတက္ကအပိစာရာ၊ဝိတက်လည်းမရှိ, ဝိစာရလည်း မရှိကုန်သော။ဓမ္မာ၊ အဝိ တက္က အဝိစာရစိတ် ၅၅-ခု, စေတသိက် ဆတ္တိံသ, ဒုတိယပုဒ်အရနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ် သော ဝိစာရစေတသိက် ၁၁-ခု, ရုပ် အဌဝိသ, နိဗ္ဗာန်တို့နှင့်။သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်သော တရားတို့သည်။နတ္ထိ- န သန္တိ၊မရှိကုန်။

➢ **ဆန္ဒနယဉ္ဇ် ဖော်စသော တရား** ။ ။ ရုပ်သက်သက်ကိုသာ ရသည့် ရူပက္ခန္ဓာ စသော ပုဒ်မျိုး၊ နိဗ္ဗာန်သက်သက်ကိုသာ ရသည့် နိရောသစ္စာ-စသော ပုဒ်မျိုး၊ ရုပ် နိဗ္ဗာန်သက်သက်ကိုသာ ရသည့် အနာရမ္မဏာ ဓမ္မာ-စသော ပုဒ်မျိုး၊ နာမက္ခန္ဓာ သက် သက်ကိုသာ ရသည့် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ, အရူပဘဝ-စသော ပုဒ်မျိုး၊ ရုပ်နှင့် နာမက္ခန္ဓာတို့ ရောယှက်ပါဝင်နေသော်လည်း ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်စရာ ဝိညာဏဓာတ်ကြွင်းရှိသည့် ရူပဘဝ စသော ပုဒ်မျိုး၊ နိဗ္ဗာန်နှင့် နာမက္ခန္ဓာတို့ ရောယှက်ပါဝင်နေသော်လည်း ဝိပ္ပယုတ် ဖြစ် စရာ ဝိညာဏဓာတ်ကြွင်းရှိသည့် အနုပါဒိန္နအနုပါဒါနိယာ ဓမ္မာ-စသော ပုဒ်မျိုး၊ ရုပ် နိဗ္ဗာန်နှင့် နာမက္ခန္ဓာတို့ ရောယှက်ပါဝင်နေသော်လည်း ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်စရာ ဝိညာဏ ဓာတ်ကြွင်းရှိသည့် နေဝဝိပါကနဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ-စသော ပုဒ်မျိုးတို့ကို ဖောပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

➤ **ဆင္ဂနယ၌ မဟောသော တရား** ။ ။ ရုပ်, နိဗ္ဗာန်, နာမက္ခန္ဓာတို့ ရောယှက် ပါဝင်နေလျက် ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်စရာ ဝိညာဏဓာတ်ကြွင်း မရှိသည့် ဓမ္မာယတန, ဓမ္မဓာတ် စသော ပုဒ်မျိုးကို မဟောပါ။

➤ ဝိပ္ပယုတ် ၄-ပါး ။ ။ (၁) ကာမ, ရူပ, အရူပ, လောကုတ္တရာဘုံသည် ဘူမိဝိပ္ပယုတ်၊ (၂) ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဝိပါက် ကြိယာ သဟိတ် အဟိတ်ဇာတ်သည် ဇာတိဝိပ္ပယုတ်၊ (၃) အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ကာလသည် ကာလဝိပ္ပယုတ်၊ (၄) မိမိ သူတစ်ပါး (အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ) သန္တာန်သည် သန္တာနဝိပ္ပယုတ်။

➤ ဝိပ္ပယုတ် ၄-ပါး ။ ။ (၁) ဇာတိဝိပ္ပယုတ် • ကုသလာ ဓမ္မာ, အကုသလာ ဓမ္မာ အစရှိသည်တည်း။ (၂) ဘူမိဝိပ္ပယုတ် • ကာမာဝစရာ ဓမ္မာ, ရူပါဝစရာ ဓမ္မာ· အစရှိသည်တည်း။ (၃) ကာလဝိပ္ပယုတ်• အတီတာ ဓမ္မာ, အနာဂတာ ဓမ္မာ အစရှိသည်တည်း။ (၃) သန္တာနဝိပ္ပယုတ် • အဇ္ဈတ္တာ ဓမ္မာ, ဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မာ အစရှိသည်တည်း။

➤ **ဟောပုဒ်နှင့် ဖယ ဓမ္မာအကြား ခြားနားသော ဝိပ္ပယုတ်** • ဘူမိဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ဆင္ဂနယ၌ ကေန်ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရားများ** ။ ။ နိဗ္ဗာန်နှင့်နာမ်၊ ရုပ်နှင့် နာမ်၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ် အချင်းချင်း ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ဆင္ဂနယ စသည်၌ ကေဟိစိ-သဒ္ဒါ ထည့်၍ ဟောတော်မူရခြင်းအကြောင်း**

➤ **ကေဟိစိ ထုတ်ရခြင်းအကြောင်း** ။ ။ သရုပ်သာမညဖြစ်၍ သရုပ်ဝိသေသ ထင်စိမ့်သောငှာ (ဧကေနာယတနေန ဧကာယ ဓာတုယာ-ဟုသာ ဟောလျှင် ပြီး ကောင်းပါလျက်) ကေဟိစိ-သဒ္ဒါ ထည့်၍ ဟောတော်မူရပါသည်။

(တစ်နည်း) တူသောသန္တာန်, တူသောကာလ၌ ဖြစ်ထိုက်၍ အစိတ်အထူးမှ ခွဲဝေ ကောင်းသောကြောင့် သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂ ရရကား ဧကေန စသည်ဖြင့် ကေဟိစိ သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပယုတ် ထုတ်ရပါသည်။

➤ **သမ္ပယုတ်ကေန်ဖြစ်ကြောင်းတရား** ။ ။ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်ထိုက်သောတရားများ** ။ ။ ရုပ်နှင့်နိဗ္ဗာန်၊ ရုပ် ရုပ်ချင်း၊ ဝေဒနာ ဝေဒနာချင်း၊ သညာ သညာချင်း၊ သင်္ခါရ သင်္ခါရချင်း၊ ဝိညာဏ် ဝိညာဏ်ချင်း။

➤ **သမ္ပယုတ်လည်းမဟုတ် ဝိပ္ပယုတ်လည်း မဟုတ်သော အချက် ၆-ချက်**

(၁) ရုပ်နှင့်နိဗ္ဗာန်၊ (၂) ရုပ်အချင်းချင်း၊ (၃) ဝေဒနာ ဝေဒနာချင်း၊ (၄) သညာ သညာချင်း၊ (၅) သင်္ခါရ သင်္ခါရချင်း၊ (၆) ဝိညာဏ် ဝိညာဏ်ချင်း၊ ၎င်းတို့သည် သမ္ပယုတ်လည်း မဟုတ်၊ ဝိပ္ပယုတ်လည်း မဟုတ်ပါ။

➤ **နိဗ္ဗာန်သည် ရုပ်တရားနှင့် သမ္ပယုတ် မဖြစ်ခြင်းအကြောင်း** ။ ။ ကေ္ပဂ္ဂါဒ,

http://www.dhammadownload.com

ဧကနိရောဓ, ဧကာလမ္ဗဏ, ဧကဝတ္ထုက-ဟူသော သမ္ပယောဂလက္ခဏာလေးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဘာဝ မရှိသောကြောင့်--တည်း။ (တစ်နည်း) သမ္ပယုတ်လေလော-ဟု ယုံမှားဘွယ်မရှိသောကြောင့် နိဗ္ဗာန်နှင့် ရုပ် သည် သမ္ပယုတ် မဖြစ်ပါ။

➤ **သမ္ပယုတ်လည်းမဟုတ် ဝိပ္ပယုတ်လည်း မဟုတ်သော တရား** • နိဗ္ဗာန်နှင့် ရုပ်သည်ရင်း, ရုပ်အချင်းချင်းသည်ရင်း သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပယုတ် မဟုတ်ပါ။

➤ **ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည် ကြွင်းသော နာမ်ခန္ဓာ ၃-ပါးနှင့် နာမ်ဟူသောအမည် အားဖြင့် တူပါလျက် သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း**

တကွဖြစ်ခြင်း တကွချုပ်ခြင်းစသော သမ္ပယောဂလက္ခဏာ လေးပါးနှင့် ညီမည် ဘုံသန္တာန်, ကာလ, ဇာတ်တို့လည်း တူမည်၊ ဤအကြောင်းနှင့်ပြည့်စုံက သမ္ပယုတ် ဧကန်ဖြစ်ပါသည်။ သမ္ပယောဂလက္ခဏာ လေးပါးနှင့် မညီသော်ရင်း, ဘုံကွဲသော်ရင်း သန္တာန်ကွဲသော်ရင်း, ကာလကွဲသော်ရင်း, ဇာတ်ကွဲသော်ရင်း ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ပါသည်။

➤ **သမ္ပယောဂသဘောကို အယ်သောအခါမျိုးမှ မရနိုင်သည့် "ပရမတ္ထ" တရားများ** ။ ။ နိဗ္ဗာန်နှင့်ရုပ်၊ ရုပ်နှင့် ရုပ်-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ရုပ်သည် အစိတ်ရုပ်နှင့်ရင်း နိဗ္ဗာန်နှင့်ရင်း အချင်းချင်း ဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်ခြင်း အကြောင်း** ။ ။ ရုပ်သည် အစိတ်ရုပ်နှင့်ရင်း, နိဗ္ဗာန်နှင့်ရင်း သမ္ပယောဂလက္ခဏာ ၄-ပါး မရှိသောကြောင့်ရင်း, သမ္ပယုတ်လေလော-ဟု ယုံမှားဘွယ် မရှိသောကြောင့်ရင်း အချင်းချင်း ဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်ပါ။

➤ **ရုပ်နှင့်နိဗ္ဗာန်တို့ အချင်းချင်း သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်ခြင်းအကြောင်း**

ကေ့ပ္ပါဒ အစရှိသော သဘာဝလက္ခဏာ မရှိသောကြောင့် (တစ်နည်း) သမ္ပယုတ် လောဟု ယုံမှားဘွယ်မရှိသောကြောင့် သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်ပါ။

➤ **ရုပ်နှင့် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့ ဝိပ္ပယုတ်ဧကန် ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း**

သတ္တဝါတို့ ပသက်ရှိ၍ ရုပ်နှင့် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကြောင်းကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူသောကြောင့် ရုပ်နှင့် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့ ဝိပ္ပယုတ်ဧကန် ဖြစ်ရသည်။

➤ **နာမက္ခန္ဓ၊ ချင်းချင်းရ၊ မှတ်ကြ သမ္ပယုတ်-ဟူသော စကား မှစ၍ မဟုတ် ကြောင်းတား** • "သမ္ပယောဂ၊ လက္ခဏလေး၊ ညီတုံရေး၊ သိရေးသမ္ပယုတ်" ဟူသည် နှင့်အညီ နာမက္ခန္ဓာအချင်းချင်း ဖြစ်သော်လည်း သမ္ပယောဂလက္ခဏာ ၄-ပါးနှင့် မညီ လျှင် သမ္ပယုတ် မဖြစ်ပါ။

"စိတ်ဓာတ်ခုနစ်၊ ချင်းချင်းဖြစ်၊ စင်စစ် ဝိပ္ပယုတ်" ဟူသည်နှင့်အညီ ဝိညာဏဓာတ် ခုနစ်ပါးအချင်းချင်းသည် ဧကဝတ္ထုက အင်္ဂါမညီသောကြောင့် နာမက္ခန္ဓာအချင်းချင်း ဖြစ်သော်လည်း သမ္ပယုတ်မဖြစ်ဘဲ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ရပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

သတ္တမနယနိဒ္ဒေသ/အကျဉ်းဥဒါန်းစဉ် ဂါထာ (ပေါ်ပုဒ်ပေါင်း -၃၇)

ခန္ဓာစ စတုရော အာယတနဥ္စ မေကံ၊ ဓာတူသု သတ္တ ဒွေပိစ ဣန္ဒြိယတော။
တယော ပဋိစ္စ တထရိဝ ဖဿ ပဉ္စမာ၊ အဓိမုစ္စနာ မနသိ တိကေသု တီဏိ။
သတ္တန္တရာ ဒွေစ မနေန ယုတ္တာ၊ ဝိတက္ကဝိစာရဏာ ဥပေက္ခကာယ စာတိ။

* စတုရော၊၄-ပါးကုန်သော။ခန္ဓာစ၊နာမက္ခန္ဓာတို့ရင်း။ကေံ၊၁-ပါးသော။အာယတန ဥ္စမနာယတနရင်း။ဓာတူသု၊ဓာတ်တို့တွင်။သတ္တစ၊၇-ပါးသော ဝိညာဏဓာတ်တို့ရင်း။ ဣန္ဒြိယတော၊ဣန္ဒြေမှ၊ဒွေပိစ၊၂-ပါးကုန်သော မနိန္ဒြေ, ဥပေက္ခိန္ဒြေတို့ရင်း။တယော၊၃ ပါးကုန်သော။ပဋိစ္စ၊ဝိညာဉ်, ဖဿ, ဝေဒနာ-ဟုဆိုအပ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့ရင်း။တထ ရိဝ=တထာဧဝ၊ထိုမှတပါးသာလျှင်။ဖဿပဉ္စမာ၊ဖဿလျှင် ၅-ခုမြောက်သော ဖဿ, ဝေဒနာ, သညာ, စေတနာ, စိတ္တ-ဟူသောပုဒ်တို့ရင်း။အဓိမုစ္စနာ၊အဓိမောက္ခရင်း။မန သိစ၊မနသိကာရရင်း။တိကေသု၊တိက်တို့၌။တီဏိ၊၃-ပါးကုန်သော အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယသမ္ပယုတ္တပဒ, သဝိတက္ကသဝိစာရပဒ, ဥပေက္ခာသဟဂတပဒတို့ရင်း။

အန္တရာ၊မဟန္တရဒုက်မှ။သတ္တ၊၇-ပါးကုန်သော စိတ္တပဒ, စေတသိကပဒ, စိတ္တသမ္ပယုတ္တပဒ, စိတ္တသံသဋ္ဌပဒ, စိတ္တသမုဋ္ဌာနပဒ, စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟဘူပဒ, စိတ္တ သံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိပဒတို့ရင်း။ မနေန၊မနောဓာတ်နှင့်။ယုတ္တာ၊ကေန်စင်စစ် ယှဉ်တတ်ကုန်သော။* ဒွေ၊၂-ပါးကုန်သော။ဝိတက္ကဝိစာရဏာ၊သဝိတက္ကပဒ, သဝိစာရ ပဒတို့ရင်း။ဥပေက္ခကာယ၊ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်။သဟဂတံ၊တကွဖြစ်သော ပိဋ္ဌိဒုက်၌ လာသော ဥပေက္ခာသဟဂတပုဒ်ရင်း။ဣတိ၊ဤသို့။ဣမာနိ ပဒါနိ၊ဤ(၃၇) ပုဒ်တို့ကို။ ဣဓ ဣမသ္မိံ ဝါရေ၌ သတ္တမနယ နိဒ္ဒေသ၌။ဘာဇိတာ၊သည်။ဝုတ္တာနိ၊ကုန်၏။

➤ အကျဉ်းဆောင် ။ ။ ဝေ၊ စ၊ ဉ+ ၃-ပါး။

* ဝေ-အရ ၂၂-ပါးကား ။ ။ ဆဋ္ဌနယ၌ ဝေ ၆-ပါး၊ ဝိ ၆-ပါး၊ ဖ ၄-ပါး၊ စေ ၆ ပါး၊ ‹ ^{၁၄} ၂၂-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

* စ-အရ ၁၁-ပါးကား ။ ။ ဝိညာဏဓာတ် ၇-ပါး၊ အဓိမောက္ခ ၁-ပါး၊ သဝိတက္က သဝိစာရာဓမ္မာ-ဟု တိက်၌ ၁-ပါး၊ သဝိတက္ကာဓမ္မာ, သဝိစာရာဓမ္မာ-ဟု ပိဋ္ဌိဒုက်၌ ၂- ပါး၊ ပေါင်း ၁၁-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

* ဉ-အရ ၄-ပါးကား ။ ။ ဥပေက္ခိန္ဒြေ ၁-ပါး၊ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပ ယုတ္တပဒ, ဥပေက္ခာသဟဂတပဒ-ဟု တိက်၌ ၂-ပါး၊ဥပေက္ခာသဟဂတပဒ-ဟု ပိဋ္ဌိဒုက် ၌ ၁-ပါး၊ ပေါင်း ၄-ပါးဖြစ်ပါသည်။

➤ ဗာဟိရမာတိကာမည်ပုံ ။ ။ ဓာတုကထာကျမ်း၏ မာတိကာလေးရပ်မှ နောက် ဖြစ်သော အပဒ်ထားအပ်သောကြောင့် "ဗာဟိရမာတိကာ" မည်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

သင်္ဂဟမနယ ဟောပုံ နယ္မပဓေသ

ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ

(ဝေ) စိတ်-၈၉၊ စေကြဉ်-၅၁ ၈၉၊၅၂ ရုပ်-၂၈၊နိဗ္ဗာန်

တေ ဓမ္မာ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ

၂၈၊နိ (၈၉၊ ၅၂)

ခန်- နာမက္ခန္ဓာ+ ၄ [* ကေဟိစိ-ဓမ္မာယတန,ဓမ္မဓာတ်၌

အာ- မန+ ဓမ္မ* ၁ အကျုံးဝင်သော စေတသိက်-၅၂

ဓာ - သတ္တဝိ+ ဓမ္မ* ၇ ဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။]

ကျက်မှတ်ရန်/ ဟောပုဒ်ယှဉ်ရာ၊ စိတ် စေ-သာ၊ ဖွေရှာ ပ-ယေစွဲ။

ပ-တေ အရမှာ၊ ဟောပုဒ်ပါ၊ ထည့်ကာ စွဲလေမြဲ။

မယှဉ်ကြွင်းနာမ်၊ ရုပ်-နိဗ္ဗာန်၊ မိဠာန်စွဲလေမြဲ။ [ဒုတိယ ယေ ဓမ္မာ-အရ တရားနှင့် မယှဉ်နိုင်သည့် တရားအားလုံးကိုကြည့်၍ ပုစ္ဆာ-ဝိသဇ္ဇနာ ပြုလုပ်ပါ။

➤ **သင်္ဂဟမနယတွင် တေဟိ ဓမ္မေဟိ-၌ ဟောပုဒ်ထည့်စွက်ရခြင်းအကြောင်း**

ယေ ဓမ္မာ-အရ တရားတို့သာ ရုပ် နိဗ္ဗာန်အမည်နှင့် ဝိပ္ပယုတ္တဖြစ်ကြသည် မဟုတ်သေး၊ ဟောပုဒ်တရားနှင့်ပါ ဝိပ္ပယုတ္တဖြစ်သေး၏ဟု သိစေလိုသောကြောင့် 'တေ ဓမ္မာ' ဖြင့် ဟော၍ အရတရားကိုပါ ယူရမည်ဟု ပြလိုသောကြောင့် တေဟိ ဓမ္မေဟိ-၌ ဟောပုဒ် ထည့်စွက်ရပါသည်။

➤ **သင်္ဂဟမနယ၌ ဟောသောတရား** ။ ။ စိတ်သက်သက်ကိုသာ ရသည့် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ, မနာယတန-စသော ပုဒ်မျိုး၊ အနည်းဆုံး မနောဓာတ်, မနောဝိညာဏဓာတ် နှစ်ပါးနှင့်ယှဉ်နိုင်သည့် စေတသိက်သက်သက်ကိုရသော အဓိမောက္ခ-စသော ပုဒ်မျိုး ထိုဓာတ်နှစ်ပါးတို့နှင့် ယှဉ်နိုင်သည့် စေတသိက်တို့ ရောယှက်ပါဝင်သော နာမက္ခန္ဓာ ၃-ပါး ၄-ပါးကိုရသည့် အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ, သဝိတက္က သဝိစာရာ ဓမ္မာ-စသော ပုဒ်မျိုးတို့ကို ဟောပါသည်။

➤ **သင်္ဂဟမနယ၌ မဟောသော တရား** ။ ။ ရုပ်, နိဗ္ဗာန်ကိုရသော ရူပက္ခန္ဓာ, နိရောဓသစ္စာ-စသော ပုဒ်မျိုး၊ အနည်းဆုံး မနောဓာတ်, မနောဝိညာဏဓာတ် ၂-ပါး နှင့် ယှဉ်နိုင်သည့် စေတသိက်တို့ကို မရ၊ မနောဝိညာဏဓာတ် တစိတ်တဒေသနှင့်သာ ယှဉ်နိုင်သည့် စေတသိက်ကိုသာ ရသော သမုဒယသစ္စာ, မဂ္ဂသစ္စာ-စသော ပုဒ်မျိုးတို့ကို မဟောပါ။

➤ **ဓာဟိရမာတိကာကို ထပ်ပြရခြင်းအကြောင်း** ။ ။ ခန္ဓာ အစရှိသည်တို့ကို ကုသိုလ်စသည်ဖြင့် ဝေဘန်ခြင်း ဝိဘာဂကို ပြလိုသောကြောင့် -- တည်း။

http://www.dhammadownload.com

သတ္တမနယနိဒ္ဒေသ [အကျဉ်းဆောင်] ဝေ၊ ၈၊ ၃ +၃

ဖဿာပုဒ်	ယေ ဓမ္မာ/သမ္ပယုတ္တာ	တေဟိ ဓမ္မေဟိ	ယေ ဓမ္မာ/ဝိပ္ပယုတ္တာ	တေ ဓမ္မာ	ကတိဟိ(ခန်-အာ-ဓာ)ဝိပ္ပယုတ္တာ			ကေဟိစိ
ဝေဒနာက္ခန္ဓေန	စိတ်-၈၉၊ဝေကြဉ် စေ-၅၁	၈၉၊ ၅၂	ရုပ်၊နိဗ္ဗာန်	ရုပ်၊နိဗ္ဗာန်	နာမက်+၄	မန+၁	သတ္တဝိ+၇	စေ-၅၂
ဝိညာဏက္ခန္ဓေန	စေ-၅၂	၈၉၊ ၅၂	ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်	ရုပ်၊နိဗ္ဗာန်	နာမက်+၄	မန+၁	သတ္တဝိ+၇	စေ-၅၂
စက္ခုဝိညာဏ-ဓာတုယာ	သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက်-၇	စက္ခုဝိညာဉ် စိတ္တုပ္ပါဒ်	ဆဝိညာဏစိတ္တုပ္ပါဒ် ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်	☜	နကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ	န-	စ-ဝိ +၁	×
အဓိမောက္ခေန	အဓိမောက္ခဖြစ်သော စိတ်-၇၈၊အဓိမိ၊ဝိစိကြဉ် စေတသိက် ပညာသ	အဓိမောက္ခဖြစ် သော-၇၈၊ စေ-၅၁	ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်-၁၀၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ် ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်	☜	နကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ	န-	မနော+၁	×
သဝိတက္က သဝိ စာရေဟိ ဓမ္မေဟိ	ဝိတက် ဝိစာရ	သဝိတက္က သဝိ-စာရ စိတ္တုပ္ပါဒ်	အဝိတက္ကအဝိစာရ စိတ္တုပ္ပါဒ် ရုပ် နိဗ္ဗာန်	☜	နကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ	န	မနော+ ၁	×
ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန	ဥပေက္ခာဝေဒနာကြဉ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်	ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်	သုခ, ဒုက္ခ, သောမနဿ ဒေါမနဿ သဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်	☜	နကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ	န	စဝိ,သောဝိ ဃာဝိ, ဇိဝိ မနော+၅	×
အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ	ဥပေက္ခာဝေဒနာ	ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်	။	☜	။		။ + ၅	×

* သဝိတက္ကသဝိစာရေဟီ၊ဝိတက်နှင့်လည်းတကွ ဝိစာရနှင့်လည်းတကွဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မေဟိ၊သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ၅၅-ခု, ဝိတက်, ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသတို့နှင့်။ * အဒုက္ခမသုခါယ၊ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်းမဟုတ်သော။ဝေဒနာယ၊ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်။ သမ္ပယုတ္တေဟိ၊ယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မေဟိ၊ဥပေက္ခာဝေဒနာကြဉ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့်။

http://www.dhammadownload.com

အဋ္ဌမနယနိဒ္ဒေသ/စုဒ္ဒသမနယနိဒ္ဒေသ အကျဉ်းချုပ်ပြ ဂါထာ

ဓမ္မာယတနံ ဓမ္မဓာတု၊ အထ ဇီဝိတံ နာမရူပံ။ (ဟောပုဒ်ပေါင်း–၄၇)
သဠာယတနံ ဇာတိ ဇရာ မတံ၊ ဒွေစ တိကေ န လဗ္ဘရေ။
ပဌမန္တရေ သတ္တစ၊ ဂေါစ္ဆကေ ဒသ အပရန္တေ။
စုဒ္ဒသ ဆစ မတ္ထကေ၊ ဣစ္စေတေ သတ္တစတ္တာလီသ ဓမ္မာ။
သမုစ္ဆေဒေ န လဗ္ဘန္တိ၊ မောဃပုစ္ဆကေနစ။

✱ ဓမ္မာယတနဥ္စ၊ရင်း။ဓမ္မဓာတုစ၊ရင်း။အထ၊ထိုမှတစ်ပါး။ဇီဝိတဥ္စ၊ရင်း။နာမရူပဥ္စ ရင်း။သဠာယတနဥ္စ၊ရင်း။ဇာတိစ၊ရင်း။ဇရာစ၊ရင်း။မတဥ္စ၊မရဏာရင်း။တိကေ၊တိက်၌။ ဒွေစ၊၂-ပါးကုန်သော အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓပဒ, အနိဒဿနအပ္ပဋိဃပဒတို့ရင်း။ဣတိ၊ဤသို့။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ဤအတ္ထပဒတို့ကို။န လဗ္ဘရေ၊မရအပ်ကုန်။

✱ ပဌမန္တရေ၊ရှေးဦးစွာသော စူဠန္တရဒုက်၌။သတ္တစ၊၇-ပါးကုန်သော သပ္ပစ္စယပဒ, သင်္ခတပဒ, အနိဒဿနပဒ, အပ္ပဋိဃပဒ, အရူပီပဒ, ကေနစိဝိညေယျပဒ, ကေနစိ န ဝိညေယျပဒတို့ရင်း။ဂေါစ္ဆကေ၊ဂေါစ္ဆက၌။ဒသ၊၁၀-ပါးကုန်သော န ဟေတု အစရှိကုန် သော ပဌမဒုက်၏ ဒုတိယပုဒ်တို့ရင်း။အပရေ၊တပါးသော။အန္တေ၊ပရာမာသဂေါစ္ဆက၏ နောက်၌ဖြစ်သော မဟန္တရဒုက်၌။စုဒ္ဒသ၊၁၄-ပါးကုန်သော နောစိတ္တ အစရှိသော ဝိပ္ပယုတ္တ မရသင့်သောပုဒ်တို့ရင်း။မတ္ထကေ၊အဆုံးဖြစ်သော ပိဋ္ဌိဒုက်၌။ဆစ၊၆-ပါးကုန် သော အဝိတက္ကပဒ, အဝိစာရပဒ, အပ္ပီတိကပဒ, နပီတိသဟဂတပဒ, န သုခသဟဂတ ပဒ, န ဥပေက္ခာသဟဂတပဒတို့ကိုလည်း။န လဗ္ဘရေ၊မရအပ်ကုန်။ဣတိ ဣမိနာ ပဒေန ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။သတ္တစတ္တာလီသ၊၄၇-ပါးကုန်သော။ဧတေ ဓမ္မာ၊ဤ ဓမ္မ ပဒတို့ကို။မောဃပုစ္ဆကေန၊မောဃပုစ္ဆက အမည်ရှိသော အဋ္ဌမနယ၌ သမုစ္ဆေဒေ၊စုဒ္ဒသမနယနိဒ္ဒေသ၌။န လဗ္ဘန္တိ၊မရအပ်ကုန်။

➢ **အဋ္ဌမနယ အကျဉ်းဆောင်** ။ ။ ရူ ဝေ၊ စ၊ ဒု၊ သ၊ ဥ၊ ဥ၊ ကာ၊ ပ။ (၉)

✱ **ရူ–အရ ၈၂-ပါး၊ ✱ ဝေ–အရ ၂၃-ပါး၊ ✱ စ–အရ ၁၁-ပါး၊ ✱ ဒု–အရ ၆၂-ပါး၊ ✱ သ–အရ ၁၃၁-ပါး၊ ✱ ဥ–အရ ၅-ပါး**ကား ▪ အောက်ဆဋ္ဌနယ၌ ဥ-အရ ၁-ပါး၊ တတိယ အ-အရ ၃-ပါး၊ ဝိပါကဓမ္မပဒ ၁-ပါး၊ ပေါင်း ၅-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

✱ဥ–အရ ၆-ပါး ▪ ဥပပတ္တိဘဝ ၁-ပါး၊ သညာ ဘဝ ၁-ပါး၊ ပဥ္စဝေါကာရဘဝ ၁-ပါးဟု ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ ၃-ပါး၊ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယဓမ္မ ပဒ, အဝိတက္က အဝိစာရမတ္တ ဓမ္မပဒ-ဟု တိက်၌ ၂-ပါး၊ ဥပါဒိန္နဓမ္မ-ဟု မဟန္တရဒုက် ၌ ၁-ပါး၊ ပေါင်း ၆-ပါး။

✱ ကာ–အရကား ▪ ကာမဘဝ ၁-ပါး။ ✱ ပ–အရ ၃-ပါးကား ပရိတ္တာရမ္မဏပဒ, ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏပဒ, အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏပဒအားဖြင့် ၃-ပါး။

http://www.dhammadownload.com

အဋ္ဌမနယ ပဟာပုံ နယ္ဒုပစခေသ

ရူပက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေ ဓမ္မာ ကတိဟိ သမ္ပယုတ္တာတိ? နတ္ထိ။
(ရုပ်-၂၈) စိတ်-၈၉၊စေ-၅၂ ၈၉၊၅၂

* မေးသမျှမှာ၊ နတ္ထိသာ၊ ဖြေပါ အဋ္ဌမ။

* ရူပက္ခန္ဓာနှင့် ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သော တရား ॰ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

ပဟာပုဒ်	ယေ ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ (ယှဉ်ကုန်) တေ ဓမ္မာ ကတိဟိ သမ္ပယုတ္တာတိ? နတ္ထိ
ရူပက္ခန္ဓေန-နှင့်	အကြင်နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်
ဝေဒနာက္ခန္ဓေန-	ရုပ်-၂၈၊နိဗ္ဗာန်တို့သည်
ဧကျေဝိညာဏဓာတုယာ	ဆဝိညာဏဓာတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်,ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့သည်
ဒုက္ခသစ္စေန-	လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊စေတသိက် ဆတ္တိံသတို့သည်
သမုဒယသစ္စေန-	ဒေါသမူ,မောဟမူ,ကုသိုလ်,ဝိပါက်,ကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ်,ရုပ်,နိဗ္ဗာန်
ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန-	သုခ,ဒုက္ခ, သောမနဿ, ဒေါမနဿသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့သည်
ဥပပတ္တိဘဝေန-	ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဖိုလ်, ကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်
ကာမဘဝေန-	ရူပဘဝ, အရူပဘဝဟူသော စိတ်, စေတသိက်, ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဖိုလ်, ကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်
ပရိတ္တာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ	မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ, အပ္ပမာဏာရမ္မဏ, ပညတ္တာရမ္မဏ တရားတို့သည်

* ရူပက္ခန္ဓေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။တေ ဓမ္မာ၊ထို နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။ကတိဟိ၊အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော။ခန္ဓေဟိ၊တို့နှင့်။ -- သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်သနည်း။ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ဤသို့သော အမေးတော်သည်။သတိ၊ရှိသော်။တေ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်သော တရားတို့သည်။နတ္ထိ န သန္တိ၊မရှိကုန်။ဣတိ ဝိသဇ္ဇနာ၊ဤသို့ ဖြေတော်မူသည်။ဟောတိ၊၏။

➢ **အဋ္ဌမနယ၌ ပဟာသောတရား** ။ ။ ဝိပ္ပယုတ်ကေန်ရကောင်းသည့် ရူပက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ-စသော ပုဒ်မျိုး၊ ဇာတိဝိပ္ပယုတ်-စသော ဝိပ္ပယုတ် ၄-ပါးရကောင်းသည့် ကုသလာ ဓမ္မာ, ကာမာဝစရာ ဓမ္မာ-စသော ပုဒ်မျိုးတို့ကို ဟောပါသည်။

➢ **အဋ္ဌမနယ၌ မဟောသောတရား** ။ ။ ဝိပ္ပယုတ်ကေန် မရကောင်းသည့် ဓမ္မာယတန, ဓမ္မဓာတ်-စသော ပုဒ်မျိုး၊ ဇာတိဝိပ္ပယုတ်-စသော ဝိပ္ပယုတ် ၄-ပါး မရ ကောင်းသည့် အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မာ-စသော ပုဒ်မျိုး၊ သမ္ပယုတ်ရကောင်းသော ပုဒ်မျိုးတို့ကို မဟောပါ။

http://www.dhammadownload.com

➢ **ဆဋ္ဌနယ၌ ဝိပ္ပယုတ် ကောက်ပုံ ပြပြီးလျှင် အဋ္ဌမနယ၌ ဝိပ္ပယုတ်ကောက်ပုံ ထပ်၍ ပြရခြင်းအကြောင်း ။** ။ ဆဋ္ဌနယ၌ ဝိပ္ပယုတ်ကောက်ပုံ ပြပြီးပါသော်လည်း အဋ္ဌမနယ၌ ဝိပ္ပယုတ်ဒကောက်ကို မှတ်၍ ယေ-တေစွဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အစွဲလွယ် စေခြင်းငှာ ထပ်၍ ပြရပါသည်။

➢ **အဋ္ဌမနယ၌ မဖောသောပုဒ်အရေအတွက်** • အဋ္ဌမနယ၌ ဝိပ္ပယုတ် ၄-ပါး မဖြစ်သင့်သောကြောင့် (၂၄၇) ပုဒ်တို့ မဖောပါ။

➢ **မောဃပုစ္ဆာမည်သော နယ** • အဋ္ဌမနယ ဖြစ်ပါသည်။

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

နဝမနယနိဒ္ဒေသ/ဒွါဒသမနယနိဒ္ဒေသ အကျဉ်းဥဒါန်းစဉ်ဂါထာ

၁။ အရူပက္ခန္ဓာ စတ္တာရော၊ မနာယတနမေဝစ။ (ဖောပုဒ်ပေါင်း –၁၂၀)
ဝိညာဏဓာတုယော သတ္တ၊ ဒွေ သစ္စာ စုဒ္ဒသိန္ဒြိယာ။

၂။ ပစ္စယေ ဒွါဒသ ပဒါ၊ တတော ဥပရိ သောဠသ။
တိကေသု အဋ္ဌ ဂေါစ္ဆကေ၊ တေစတ္တာလီသမေဝစ။

၃။ မဟန္တရဒုကေ သတ္တ၊ ပဒါ ပိဋ္ဌိဒုကေသု ဆ။
နဝမဿ ပဒဿေတေ၊ နိဒ္ဒေသေ သင်္ဂဟံ ဂတာ။

၁။ စတ္တာရော၊၄-ပါးကုန်သော။အရူပက္ခန္ဓာစ၊နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့ရင်း။မနာယတန မေဝစ၊မနာယတနသာလျှင်ရင်း။သတ္တ၊၇-ပါးကုန်သော။ဝိညာဏဓာတုယော၊ဝိညာဏ ဓာတ်တို့ရင်း။ဒွေ၊၂-ပါးကုန်သော။သစ္စာစ၊သမုဒယသစ္စာ, မဂ္ဂသစ္စာတို့ရင်း။စုဒ္ဒသ၊ ၁၄-ပါးကုန်သော။ဣန္ဒြိယာစ၊မနိန္ဒြေ အစ အညာတာဝိန္ဒြေ အဆုံးရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေ တို့ရင်း။ ၂။ ပစ္စယေ၊ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။ဒွါဒသ၊၁၂-ပါးကုန်သော။ပဒါစ၊အဝိဇ္ဇာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဉ်, ဖဿ, ဝေဒနာ, တဏှာ, ဥပါဒါန်, ကမ္မဘဝ, သောက, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပါ ယာသပုဒ်တို့ရင်း။တတော၊ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မှ။ဥပရိ၊အထက်၌။သောဠသ၊၁၆-ပါးကုန် သော။ပဒါစ၊သတိပဋ္ဌာန်-အစ မနသိကာရ အဆုံးရှိသောပုဒ်တို့ရင်း။တိကေသု၊တိက် တို့၌။အဋ္ဌပဒါစ၊ဝေဒနာတိက်၌ ၃-ပုဒ်, ဝိတက်တိက်၌ ပဌမ ဒုတိယနှစ်ပုဒ်, ပီတိတိက်၌ ၃-ပုဒ်တို့ရင်း။ဂေါစ္ဆကေ၊ဂေါစ္ဆက၌။တေစတ္တာလီသမေဝစ၊၄၃-ပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော ဟေတုပဒ,ဟေတုစေဝ သဟေတုကပဒ အစရှိသော သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သောပုဒ်တို့ရင်း။ ၃။ မဟန္တရဒုကေ၊မဟန္တရဒုက်၌။သတ္တ၊၇-ပါးကုန်သော။ပဒါစ၊စိတ်ကိုရသောပုဒ်, စေတသိက်ကိုရသောပုဒ်တို့ရင်း။ပိဋ္ဌိဒုကေသု၊ပိဋ္ဌိဒုက်တို့၌။ဆ၊၆-ပါးကုန်သော။ပဒါစ၊ သဝိတက္ကပဒ, သဝိစာရပဒ, သပ္ပီတိကပဒ, ပီတိသဟဂတပဒ, သုခသဟဂတပဒ, ဥပေက္ခာသဟဂတပဒ တို့ရင်း။ဣတိ၊ဤသို့။ဧတေ၊ဤ (၁၂၀) သောပုဒ်တို့သည်

http://www.dhammadownload.com

နဝမသဿ၊ဓ-ခုမြောက်သော။ပဒဿ၊ဥဒ္ဒေသပဒ၏။နိဒ္ဒေသော၊နိဒ္ဒေသသည်။သင်္ဂဟ၊ရေတွက်ခြင်းသို့။ဂတာ၊ရောက်ကုန်၏။

➢ နဝမနယ အကျဉ်းဆောင် ။ ဝေ၊ ဝိ၊ စ၊ သ၊ သု၊ ဥ၊ ဖ၊ ဣ၊ ဈာ၊ အ၊ သု၊ သ၊ စေ။

*** ဝေ-အရ** ၆-ပါး၊ *** ဝိ-အရ** ၆-ပါး၊ *** စ-အရ** ၇-ပါး၊ *** သ-အရ** ၅၃-ပါး၊ *** သု-အရ** ၇-ပါး၊ *** ဥ-အရ** ၁-ပါး၊ *** ဖ-အရ** ၄-ပါး၊ *** ဣ-အရ** ဣဒ္ဓိပါဒ် ၁-ပါး၊ *** ဈာ-အရ** ဈာန ၁-ပါး၊ *** အ-အရ** အဓိမောက္ခ ၁-ပါး။ *** သု-အရ** ၇-ပါး။

အမှာ/ ဝေ-အရ ၆-ပါး စသည်တို့ကို ဆဋ္ဌနယ-အတိုင်း ကောက်ပါလေ။

*** သ-အရ ၂၀-ပါးကား** ။ ။ သဝိတက္က သဝိစာရပဒ, အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တပဒ, ပီတိသဟဂတပဒ-ဟူ၍ တိက်၌ ၃-ပါး၊ ဂေါစ္ဆကဌ် တရားကိုယ်ကို ရသောပုဒ်တို့ကို ကြည့်၍ နာမက္ခန္ဓာသာ ရကောင်းသော ၁၃-ပါးသောပုဒ်၊ သဝိတက္ကပဒ, သဝိစာရပဒ, သပ္ပီတိကပဒ, ပီတိသဟဂတပဒ-ဟူ၍ ပိဋ္ဌိဒုက်၌ ၄-ပါး+၂၀-ပါး။***စေ-အရ** ၆-ပါး။

➢ နဝမနယ၌ ဟောသောတရား ။ ။ သမ္ပယုတ်တရားရှိကောင်း, ကြွင်းကောင်းသည့် နာမ်တချို့ကို အရကောက်ရသော ဝေဒနာက္ခန္ဓာ, မနာယတန, စက္ခုဝိညာဏဓာတ်-စသော ပုဒ်မျိုးကိုသာ ဟောပါသည်။

➢ နဝမနယ၌ မဟောသော တရား ။ ။ နာမ်ကိုပင် အရကောက်ရစေကာမူ သမ္ပယုတ်တရား မရှိကောင်းသည့် နိရောဓသစ္စာကဲ့သို့သော ပုဒ်မျိုး၊ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး လုံးကို အရကောက်ရသည်ဖြစ်၍ သမ္ပယုတ်တရားကြွင်း မရှိသော ကုသလာ ဓမ္မာကဲ့သို့သော ပုဒ်မျိုး၊ ရုပ်ကို အရကောက်ရသော ရူပက္ခန္ဓာ, စက္ခာယတန-စသော ပုဒ်မျိုး၊ ရုပ်, နာမ် ၂-မျိုးကို အရကောက်ရသော နာမ်ရုပ်, သဠာယတန-စသော ပုဒ်မျိုးတို့ကို မဟောပါ။

➢ နဝမနယ-လာ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် ၃-မျိုးလုံး ကေဟိစိ ထုတ်ရသော "ဖဿသတ္တကရာသိ" တရားများ ။ ဖဿ, စေတနာ, အဓိမောက္ခ, မနသိကာရ။

➢ ဓာတုကထာ မည်ခြင်းအကြောင်း ။ ။ မိမိသဘောကို ဆောင်တတ်သောကြောင့် ခန္ဓာအစ အရဏ အဆုံးရှိသော တရားတို့သည် ဓာတု မည်ပါသည်၊ ဓာတု မည်သော ခန္ဓာအစ အရဏ အဆုံးရှိသော တရားတို့ကို ဟောရာ ဟောကြောင်း ကျမ်းဖြစ်သောကြောင့် "ဓာတုကထာ" မည်ပါသည်။

ဓာတုကထာကျမ်း၌ ဓာတ်ကိုသာ ဟောသည်မဟုတ် ခန္ဓာ အာယတနတို့ကိုလည်း ဟောသေးသည်၊ သို့သော် ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်သုံးမျိုးတွင် ဓာတ်သာ များသော အပြားရှိခြင်းကြောင့် မဟာဝိသယဖြစ်ရကား ဓာတ်ဖြင့်သာမှတ်၍ အလုံးစုံသော ကျမ်းအစိတ်ကို "ဓာတုကထာ"ဟု ဆိုပါသည်။

နဝမနယနိဒ္ဒေသ

ဝေဒနာက္ခန္ဓေန   ယေ ဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ/ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ/ တေ ဓမ္မာ ကတိဟိ(ခန်-အာ-ဓာ) သမ္ပယုတ္တာ၊
(ဝေ)   စိတ်-ဧ၉၊စေကြဉ်-၅၁   ဧ၉၊၅၁   ဝေဒနာက္ခန္ဓာ   ဝေ   (ဧ၉၊စေကြဉ်-၅၁)

ခန်း သဉ်၊ သင်၊ ဝိ+   ၃
(ကေဟိစိ * ဓမ္မာယတန,ဓမ္မဓာတ်၌အကျုံးဝင်သော ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက်   အာ: မန+   ဓမ္မ * ၁
ကေပညာသ-ဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်)   ဓာ: သတ္တဝိညာဏဓာတ်+ဓမ္မ * ၇

ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ၊ တေ ဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သမ္ပယုတ္တာ၊ တေ ဓမ္မာ တီဟိ ခန္ဓေဟိ ဧကေနာယတနေန သတ္တဟိ ဓာတူဟိ သမ္ပယုတ္တာ၊ * ဧကေနာယတနေန ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိစိ သမ္ပယုတ္တာ။ [အကျဉ်းဆောင်] ဝေ၊ ဝိ၊ စ၊ သ၊ သု၊ ဥ၊ ဖ၊ က္လ၊ ရှာ၊ အ၊ သု၊ သ၊ စေ+ ၁၃-ပါး။

ဖောပုဒ်	ယေ ဓမ္မာ/သမ္ပယုတ္တာ	တေဟိ ဓမ္မေဟိ	ယေ ဓမ္မာ/သမ္ပယုတ္တာ	တေ ဓမ္မာ	ကတိဟိ(ခန်-အာ-ဓာ)သမ္ပယုတ္တာ			ကေဟိစိ
ဝေဒနာက္ခန္ဓေန	ဧ၉၊စေကြဉ် ၅၁	ဧ၉၊၅၁	ဝေဒနာက္ခန္ဓာ	ဝေ	သဉ်သင်ဝိ+ ၃	မ+၁	ဝိညာဏ+၇	ဓ၊ဓ-၅၁
ဝိညာဏက္ခန္ဓေန	စေ-၅၂	စေ-၅၂	ဝိညာဏက္ခန္ဓာ	ဝိ	ဝေသဉ်သင်+၃			ဓ၊ဓ-၅၂
စက္ခုဝိညာဏ ဓာတုယာ	သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက်-၇	စေ-၇	စက္ခုဝိညာဏဓာတ်	စ	ဝေသဉ်သင်+၃			ဓ၊ ဓ သဗ္ဗစေ-၇
သမုဒယသစ္စေန	လောဘမူစိတ် ၈-ခု လောကြဉ် စေ-၂၁	၈၊၂၁	သမုဒယသစ္စာ	သ	ဝေသဉ်ဝိ+ ၃	မ+၁	မနောဝိ+၁	သင်၊ဓ၊ဓ စေ-၂၁
သုခိန္ဒြိယေန	သုခသဟဂုတ်ကာယ ဝိညာဉ်, ဝေကြဉ် သဗ္ဗ စိတ္တသာဓာရဏ စေ-၆	၈၁	သုခိန္ဒြေ	သု	သဉ်သင်ဝိ+ ၃	မ+၁	ကာဝိ+၁	ဓ၊ ဓ သဗ္ဗ-၆

http://www.dhammadownload.com

ဖောမှုန်	ယေ ဓမ္မာ/သမ္ပယုတ္တာ	တေဟိ ဓမ္မေဟိ	ယေ ဓမ္မာ/သမ္ပယုတ္တာ	တေ ဓမ္မာ	ကတိဟိ/သမ္ပယုတ္တာ၊			ကေဟိစိ
ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန	ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ခု၊စေ-၄၆	၅၅-ခု စေ-၄၆	ဥပေက္ခိန္ဒြေ	☜	သင်္ဂြိုဟ်+၃	မ+၁	ကာဝိကြဉ် ဆဝိ+ ၆	ဓ၊ ဓ စေ-၄၆
ဖဿေန	၈၉၊ဖဿကြဉ် ၅၁	၈၉၊၅၁	ဖဿစေတသိက်	ဖဿ	ဝေသင်္ဂြိုဟ်+ ၃	မ+၁	ဝိ+ ၇	သင်၊ ဓ၊ ဓ
ဣန္ဒြိပါဒေန	ဆန္ဒ,ဝီရိယ,ဝီမံသကြဉ် စေ-တေတ္တိံသ	စေ-၃၃	ဣန္ဒိပါဒ်	☜	ဝေသင်+ ၂			သင်၊ ဓ၊ ဓ စေ-၃၃
ဈာနေန	မဟဂ္ဂုတ်စိတ်-၂၇၊လောကုတ်-၈၊ဈာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါးကြဉ်စေ-၃၃	☜	ဈာန်တရား	ဈာန်	သင်+ဝိ+ ၂	မ+၁	မနောဝိ+၁	သင်၊ ဓ၊ ဓ စေ-၃၃
အဓိမောက္ခေန	အဓိမောက္ခဖြစ်သော စိတ်-၇၈၊ဓိ၊ဝိစိကြဉ်စေ-၅၀	၇၈၊၅၀	အဓိမောက္ခ စေတသိက်	☜	ဝေသင်္ဂြိုဟ်+ ၃	မ+၁	မနော၊ မနောဝိ+၂	သင်၊ ဓ၊ ဓ စေ-၅၀
သုခါယ ဝေဒနာယ---ဓမ္မေဟိ	သုခဝေဒနာ	သုခ ဝေဒနာ	သုခသဟဂုတ်စိတ် ၆၃-ခု၊စေ-၄၆	☜	ဝေ+ ၁			ဓ၊ ဓ သု-ဝေ
သဝိတက္ကသဝိစာရေဟိ ဓမ္မေဟိ	ဝိတက်,ဝိစာရ	တက်၊စာ	သဝိတက္ကသဝိစာရ စိတ်-၅၅၊ဝိတက်, ဝိစာရကြဉ် စေ-၅၀	☜				သင်၊ ဓ၊ ဓ ဝိတက်, ဝိစာရ
စေတသိကေဟိ	စိတ်-၈၉	၈၉	စေ-၅၂	စေ-၅၂	ဝိ+ ၁	မ+၁	ဝိညာဏ+၇	

* သုခါယ(ပ)သမ္ပယုတ္တေဟိ၊ယှဉ်ကုန်သော၊ဓမ္မေဟိ၊သုခဝေဒနာကြဉ်သော သုခသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တရားတို့နှင့်။* သဝိတက္က သဝိစာရေဟိ၊ ဝိတက်နှင့်လည်းတကွ ဝိစာရနှင့်လည်းတကွဖြစ်ကုန်သော၊ဓမ္မေဟိ၊သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ၅၅-ခု၊တက်, ဝိစာရ-ကြဉ်သော စေ-၅၀ တို့နှင့်။

http://www.dhammadownload.com

ဒသမနယ

[ဥဒါန်းစဉ်ဂါထာသည် ဆဌနယ-နှင့် အလုံးစုံတူ၏။]

ဟောပုဒ်ပေါင်း-အဌကထာ-အလို [၂၄၈] ဋီကာ-အလို [၂၅၀]

ရှုပက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ
(ရုပ်-၂၈) ၈၉၊၅၂ ၈၉၊၅၂ ၂၈၊နိ

တေ ဓမ္မာ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ
၂၈၊နိ (၈၉၊၅၂)

ခန်• နာမက္ခန္ဓာ + ၄
အာ• မန+ ဓမ္မ* ၁
ဓာ• သတ္တဝိ+ ဓမ္မ* ၇ * ကေဟိစိ

ကျက်မှတ်ရန်/ ဟောပုဒ်နှင့်သာ၊ မယှဉ်ရာ၊ စွဲပါ ပ-ယေ သာ။
ပ-ယေနှင့်သာ၊ မယှဉ်ရာ၊ စွဲပါ ဒုယေ-ရ။
ပ-ယေ အရသာ၊ ခန်-အာ-ဓာ၊ ဖွဲ့ကာ ဖြေထုတ်ပြ။

➤ **ဒသမနယ–လာ ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန ဓယ ဓမ္မာ–၌ အမြေပြမြိုရာတွင် ဓာတ်** (၁၁)ပါးမျှသာ ဖွဲ့ဆိုရခြင်းအကြောင်း ။ ။ ဥပေက္ခိန္ဒြေ၏ ရိုးရိုးဝိပ္ပယုတ်ကား ရုပ် နိဗ္ဗာန် ဓာတုဝိပ္ပယုတ်ကား- ကာယဝိညာဓာတ်၊ ထိုတွင် သုခုမရုပ် နိဗ္ဗာန်သည် ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်၍ ဩဠာရိကရုပ်သည် ဩဠာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ ဓာတုဝိပ္ပယုတ်ကား- ကာယဝိညာဏဓာတ်ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဓာတ် (၁၁)ပါးမျှသာ ဖွဲ့ဆိုရပါသည်။

➤ **ဒသမယနယ–၌ ဟောသော တရား/မဟောသော တရားသည် ဆဌနယ** နှင့် အလုံးစုံ တူ၏။

➤ **သင်္ဂဟော–၌ သင်္ဂဟအမျိုးအစား/သင်္ဂဟ ၄–ပါးသရုပ် ။ ။** (၁) ဇာတိသင်္ဂဟ• ဇာတ်တူအပေါင်း၊ (၂) သဉ္ဇာတသင်္ဂဟ•ဖြစ်ရာတူအပေါင်း၊ (၃) ကြိယာသင်္ဂဟ•ကြိယာ တူ အပေါင်း၊ (၄) ဂဏနသင်္ဂဟ•အရေအတွက်တူအပေါင်း။

➤ **ဤ၌ အလိုရှိအပ်သော သင်္ဂဟ • ဂဏနသင်္ဂဟကို** အလိုရှိအပ်ပါသည်။

➤ **ဗာဟိရမာတိကာ–အရ သုတ္တန္တိကမာတိကာကို မယူရခြင်းအကြောင်း**

ဗာဟိရမာတိကာ-အရ တိက်ပုဒ် ဒုက်ပုဒ်ဟူသော အဘိဓမ္မာတရားဘို့ကို ရ၏၊ သုတ္တန္တိကမာတိကာ-အရ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၌ ဧကနိပါတ် ဒုကနိပါတ် သင်္ဂီတိသုတ် ဒသုတ္တရသုတ်တို့ကိုပေါင်း၍ တရားစစ်သူကြီး ရှင်သာရိပုတြာ ဟောတော်မူထားပါ သည်၊ ထိုသို့ အဘိဓမ္မာနှင့် သုတ္တန် ကွဲပြားသောကြောင့် ဗာဟိရမာတိကာ-အရ သုတ္တန္တိကမာတိကာကို မယူရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဒသမနယနိဒ္ဒေသ [အကျဉ်းဆောင်] ရူ ဝေ၊ စ၊ ဥ၊ ရူ၊ အ၊ ဝိ၊ နေ၊ အ၊ အ +၁၀

ထောပုဒ်	ယေ ဓမ္မာ/ဝိပ္ပယုတ္တာ	တေဟိ ဓမ္မေဟိ	ယေ ဓမ္မာ/ဝိပ္ပယုတ္တာ	တေ ဓမ္မာ	ကတိဟိ (ခန်-အာ-ဓာ) ဝိပ္ပယုတ္တာ			ကေဟိစိ
ရူပက္ခန္ဓေန	နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး	☜	ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်	☜	နာမက်+၄	မ+ ၁	ဝိညာဏ+ ၇	ဓါဓါဓေ-၅၂
ဝေဒနာက္ခန္ဓေန	ရုပ်, နိဗ္ဗာန်	☜	နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး	☜	ရူ + ၁	သြ+၁၀	သြ+၁၀	ဓါဓါသုနိ
စက္ခုဝိညာဏ ဓာတုယာ	ဆဝိညာဏဓာတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်,ရုပ်,နိဗ္ဗာန်	☜	စက္ခုဝိညာဏဓာတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်	☜	ရူ + ၁	သြ+၁၀	သြ၊ဆဝိ+ ၁၆	ဓါဓါသုခုမ နိဗ္ဗာန်
ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန	သုခ, ဒုက္ခ, သော,ဒေါ စိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်	☜	ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်	☜	ရူ + ၁	သြ+၁၀	သြ၊ကာဝိ+ ၁၁	ဓါဓါ သုခုမ နိဗ္ဗာန်
ရူပဘဝေန	ကာမဘဝ,အရူပဘဝ- စိတ်,စေ,ကု,အကု,ဖိုလ်	ဟုဆိုအပ်သော ကြိစိတ္တုပ္ပါဒ်-☜	ရူပဘဝ	☜	နကေဟိစိ	န	ယာဝိ၊ ဇိဝိ၊ ကာဝိ+ ၃	
အဓိမောက္ခေန	ဒွေပဉ္စဝိစိကိစ္ဆာသဟ ဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်,ရုပ်, နိ	☜	အဓိမောက္ခဖြစ် သော စိတ္တုပ္ပါဒ်	☜	ရူ + ၁	သြ+၁၀	သြ၊ပဉ္စဝိ+ ၁၅	ဓါဓါ သုခုမ နိဗ္ဗာန်
ဝိပါကေဟိ ဓမ္မေဟိ	ကု, အကု, ကြိယာ စိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်	☜	ဝိပါက်စိတ္တုပ္ပါဒ်	☜	ရူ + ၁	သြ+၁၀	သြ+ ၁၀	ဓါဓ သုခုမ နိဗ္ဗာန်
နေဝဝိပါက နဝိ ပါကဓမ္မဓမ္မေဟိ	ကု, အကု, ဝိပါက် စိတ္တုပ္ပါဒ်	☜	နေဝဝိပါက နဝိပါ က ဓမ္မဓမ္မ	☜	နကေဟိစိ	န	ပဉ္စဝိညာဏ ဓာတ်+ ၅	ဓါဓ သုခုမ နိဗ္ဗာန်
အနုပါဒိန္န အနု	စိတ်,စေဖြစ်- ပ-ဒုဓမ္မ	☜	အနုပါဒိန္န အနုပါ	☜	နကေဟိစိ	န	မနောဝိကြဉ်ဆဝိ+၆	
အဝိတက္ကအဝိစာ ရေဟိ ဓမ္မေဟိ	သဝိတက္ကသဝိစာရ, အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ ဓမ္မ	☜	အဝိတက္က အဝိစာရ ဓမ္မ	☜	နကေဟိစိ	န	မနောဓာတ်+ ၁	ပ ၂ ၅

http://www.dhammadownload.com

http://www.dhammadownload.com

ဂေါဒသမနယ

[ဥဒါန်းစဉ်ဂါထာ-နှင့် ဟောသောတရား/မဟောသောတရားတို့သည် စတုတ္ထနယနှင့် အလုံးစုံ တူ၏။] (ဟောပုဒ်ပေါင်း-၆၉)

* **ဒုက္ခိန္ဒြေနှင့် ကေဟိစိ သမ္ပယုတ်တရား** ▪ ဓမ္မာယတန, ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက် ၈၃-ပါး-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

* **ဒေါမနဿိန္ဒြေနှင့် ကေဟိစိ သမ္ပယုတ်တရား** ▪ ဓမ္မာယတန, ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော ဝေဒနာ, ပီတိကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

* **ဒေါမနဿိန္ဒြေနှင့် ကေဟိစိ သမ္ပယုတ်တရား** ▪ ဓမ္မာယတန, ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော ဝေဒနာ, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ

➤ ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန။သည်။ [တတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သညာ သင်္ခါရ, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [**စတုတ္ထ/ဂေါဒသမနယ**-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဥပေက္ခိန္ဒြေကြဉ်သော ဝေဒနိန္ဒြေ ၄-ပါးတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဥပေက္ခိန္ဒြေကြဉ်သော ဝေဒနိန္ဒြေ ၄-ပါးတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဥပေက္ခိန္ဒြေတို့ကို။ [**ပဥ္စမ/ တေရသမ** နယ-အလို]ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ *တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

[**သတ္တမနယ**-အလို] **ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန**၊ဥပေက္ခိန္ဒြေနှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကြဉ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သုခ, ဒုက္ခ, သောမနဿ, ဒေါမနဿသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ)

[**အဋ္ဌမ/ဒသမ/စုဒ္ဒသမနယ**-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သုခ, ဒုက္ခ, သောမနဿ, ဒေါမနဿသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို သုခ, ဒုက္ခ, သောမနဿ, ဒေါမနဿသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ကုန်။)

[**နဝမ/ဒွါဒသမနယ**-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ခု, စေတသိက် ၄၆-ပါးတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ခု, စေတသိက် ၄၆-ပါးတို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဥပေက္ခိန္ဒြေ တို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။)

ကောဒသမနယနိဒ္ဒေသ [အကျဉ်းဆောင်] သ၊ မ၊ ဣ၊ သု၊ ဥ၊ ပ +၆

သမုဒယသစ္စေန ယေ ဓမ္မာ သင်္ဂဟိတာ / တေ ဓမ္မာ ကတိဟိ သမ္ပယုတ္တာ /ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ(မယှဉ်ကုန်)

(လောဘ) သမုကြဉ် သင်-၄၉ သင်-၄၉ (၈၉၊သမု၊ဝေ၊သည်) (ရုပ်-၂၈၊နိဗ္ဗာန်) | * ကေဟိစိ၊ဓမ္မာယတန ဓမ္မ

ခန်း သင် ----------- သင် ဝေ၊ သည်၊ ဝိ + သင်* ၃ ရူ+ ၁ | ဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော

အာ။ ဓမ္မ ----------- ဓမ္မ မန+ ဓမ္မ* ၁ [ဩ]+ ဓမ္မ* ၁၀ | သုခုမရုပ်သောဋသ၊နိဗ္ဗာန်

ဓာ။ ဓမ္မ ----------- ဓမ္မ ဝိညာဏဓာတ်+ ဓမ္မ* ၇ [ဩ]+ ဓမ္မ* ၁၀ | ဟုဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်

* ကေဟိစိ၊သဠါရက္ခန္ဓာ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ်၌အကျုံးဝင်သော သမုဒယသစ္စာ, ဝေဒနာ, သညာ-ဟုဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။

ပုဒ်	ယေ ဓမ္မာ (အကြောင်း--တို့ကို)	သင်္ဂဟိတာ ခန်	အာ	တာ	တေ ဓမ္မာ	ကတိဟိ/သမ္ပယုတ္တာ ခန်+ အာ+ တာ	ကေဟိစိ သင်၊ဓ၊ဓ	ကတိဟိ/ဝိပ္ပယုတ္တာ ခန်+ အာ+ တာ	ကေဟိစိ ဓ၊ ဓ
သ	သမု-ကြဉ် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ-၄၉	သင်	ဓမ္မ	ဓမ္မ	၄၉	ဝေသည်ဝိ+၃/ မ+၁/ ဝိ+၇	သမု၊ဝေ၊သည်	ရူ+၁/ [ဩ]+၁၀/[ဩ]+၁၀	သု၊နိ
မ	မဂ္ဂသစ္စာကြဉ် သင်-၅၀	သင်	ဓမ္မ	ဓမ္မ	၅၀	ဝေသည်ဝိ+၃/ မ+၁/ ဝိ+၇	မဂ္ဂ၊ဝေ၊သည်	ရူ+၁/[ဩ]+၁၀/ [ဩ]+၁၀	သု၊နိ
ဣ	ဣတ္ထိန္ဒြေကြဉ် သုခုမရုပ်-၁၅	ရူ	ဓမ္မ	ဓမ္မ	၁၅	နတ္ထိ	[ဓမ္မ၊ ဓမ္မ]	နာမက်+၄/မ+၁/ဝိ+၇	စေ-၅၂
သု	သုခိန္ဒြေကြဉ် ဝေဒနိန္ဒြေ-၄	ဝေ	ဓမ္မ	ဓမ္မ	ဝေ-၄	သည်သင်ဝိ+၃/မ+၁/ ဝိ+၇	ဝေကြဉ် ၅၁	ရူ+၁/[ဩ]+၁၀/[ဩ]+၁၀	သု၊နိ
ဥ	ဥပေက္ခိန္ဒြေမှတပါးသော ဝေဒနိန္ဒြေ ၄-ပါး	ဝေ	ဓမ္မ	ဓမ္မ	ဝေ-၄	သည်သင်ဝိ+၃/ မ+၁/ ကာဝိ၊မနောဝိ+၂	ဝေ၊ဝိစိကြဉ် စေ-၅၀	ရူ+၁/[ဩ]+၁၀/[ဩ]၊စဝိ သောဝိ၊ယာဝိ၊ဇိဝိ၊မနော+	သု၊နိ ၁၅
ပ	အပရိဒေဝစိတ္တဇသဒ္ဒ ဥတုဇသဒ္ဒ	ရူ	သဒ္ဒါ	သဒ္ဒ	☜	နတ္ထိ		နာမက်+၄/မ+၁/ဝိ+၇	စေ-၅၂

သ-သမုဒယသစ္စေန၊ မ-မဂ္ဂသစ္စေန၊ ဣ-ဣတ္ထိန္ဒြိယေန၊ သု-သုခိန္ဒြိယေန၊ ဥ-ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန၊ ပ-ပရိဒေဝေန

http://www.dhammadownload.com

http://www.dhammadownload.com

ဒွါဒသမနယ ဇယားပုံ နယမုခဒေသ

[ဥဒ္ဒါန်းစဉ်ဂါထာ-နှင့် ဟောသောတရား/မဟောသောတရားတို့သည် နဝမနယ-နှင့် အလုံးစုံ တူ၏။] (ဟောပုဒ်ပေါင်း-၁၂၀)

ဝေဒနာက္ခန္ဓေန	ဃေ.ဓမ္မာ	သမ္ပယုတ္တာ	တေ ဓမ္မာ	သင်္ဂဟိတာ	အသင်္ဂဟိတာ
(ဝေ)	၈၉၊၅၁		၈၉၊၅၁	(ရေတွက်)	(မရေတွက်)
			ခန်- သဉ်၊သင်၊ဝိ	၃	၂
			အာ- မန၊ဓမ္မ	၂	၁၀
			ဓာ - သတ္တဝိ၊ဓမ္မ	၈	၁၀

* ဒွါဒသမ၊ ဟောကုန်ကြ၊ သတ္တ+ပဌမာ။

➤ ဈာနေနု၊ဈာန်သည်။ [တတိယနယ-အလို] ဃေ ဓမ္မာ၊အကြင် သညာ, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [ပဉ္စမ/တေရသမနယ-အလို] ဃေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ် ဒွါဒသ, ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့သည်။ * ဃေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [နဝမ/ဒွါဒသမနယ-အလို] ဈာနေနု၊ဈာန်နှင့် ဃေ ဓမ္မာ၊အကြင် မဟဂ္ဂုတ်စိတ် သတ္တဝီသ, လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု, ဈာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့နှင့်။ * ဃေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဈာန်တရားတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ)

➤ အဓိမောက္ခေနု၊သည်။[တတိယနယ-အလို] ဃေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [စတုတ္ထ/ဧကာဒသမနယ-အလို] ဃေ ဓမ္မာ၊အကြင် အဓိမောက္ခကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့သည်။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့သည်။ * ဃေ ဓမ္မာ၊အကြင် အဓိမောက္ခစေတသိက်တို့ကို။ [ပဉ္စမ/တေရသမနယ-အလို] ဃေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ် ဒွါဒသ, ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့သည်။ * ဃေ ဓမ္မာ၊ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

[သတ္တမ/နဝမ/ဒွါဒသမနယ-အလို] ဃေ ဓမ္မာ၊အကြင် အဓိမောက္ခဖြစ်သော စိတ် ၇၈-ခု, အဓိမောက္ခ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသတို့သည်။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထိုအဓိမောက္ခဖြစ်သော စိတ် ၇၈-ခု, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသတို့နှင့်။ * ဃေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်-၁၀, ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ် အဋ္ဌဝီသ, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။) [အဋ္ဌမ/ဒသမ/စုဒ္ဒသမနယ-အလို] ဃေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဒွေပဉ္စ ဝိညာဉ်-၁၀, ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ် အဋ္ဌဝီသ, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့နှင့်။ * ဃေ ဓမ္မာ၊အကြင် အဓိမောက္ခဖြစ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)

http://www.dhammadownload.com

ဒွါဒသမနယနိဒ္ဒေသ

[အကျဉ်းဆောင်] ဝေ၊ ဝိ၊ သ၊ သု၊ ဥ၊ ဖ၊ အ၊ သု၊ စေ+၉-ပါး။

မာတိကာပုဒ်	ယေ ဓမ္မာ/သမ္ပယုတ္တာ	တေ ဓမ္မာ	ကတိဟိ (ခန်-အာ-ဓာ)		သင်္ဂဟိတာ	တေ ဓမ္မာ ကတိဟိ /အသင်္ဂဟိတာ		
ဝေဒနာက္ခန္ဓနိ	စိတ်-၈၉၊စေကြည်-၅၁	၈၉၊၅၁	သည်သင်ဝိ+ ၃	မ၊ ဓ+၂	ဝိ၊ဓ+ ၈	ရှုဝေ+၂	သြ+ ၁၀	သြ+၁၀
ဝိညာဏက္ခန္ဓနိ	စေ-၅၂	စေ-၅၂	ဝေသည်သင်+၃	ဓ+ ၁	ဓ+ ၁	ရှုဝိ+ ၂	သြ၊မ+ ၁၁	သြ၊သတ္တဝိ+၁၇
သမုဒယသစ္စနိ	လောဘမူစိတ် ၈-ခု လောဘကြည်သော စေ-၂၁	၈၊၂၁	နာမက်+ ၄	မ၊ဓ+၂	မနောဝိ၊ ဓမ္မ+ ၂	ရှု+ ၁	သြ+ ၁၀	သြ၊မနောဝိ ကြည်ဆဝိ +၁၆
သုခိန္ဒြိယနိ	သုခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဉ် ဝေကြည် သဗ္ဗစိတ္တ စေ-၆	☜	သည်သင်ဝိ+ ၃	မ၊ဓ+၂	ကာဝိ၊ ဓမ္မ+ ၂	ရှုဝေ+၂	သြ+ ၁၀	သြ၊ကာဝိကြည် ဆဝိ+ ၁၆
ဥပေက္ခိန္ဒြိယနိ	ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ်-၅၅ စေတသိက်-၄၆	၅၅၊၄၆	သည်သင်ဝိ+ ၃	မ၊ဓ+၂	ကာဝိကြည် ဆဝိ၊ဓ+ ၇	ရှုဝေ+၂	သြ+ ၁၀	သြ၊ကာဝိ+၁၁
ဖဿနိ	စိတ်-၈၉၊ဖဿကြည် စေ-၅၁	၈၉၊၅၁	နာမက်+ ၄	မ၊ဓ+၂	သတ္တဝိ၊ဓ+ ၈	ရှု+ ၁	သြ+ ၁၀	သြ+ ၁၀
အဓိမောက္ခနိ	အဓိမောက္ခဖြစ်သော စိတ် ၇၈-ခု၊ဓိ၊ဝိစိကြည် စေ-၅၀	၈၉၊၅၀	နာမက်+ ၄	မ၊ဓ+၂	မနောမနော-ဝိ၊ဓမ္မ+ ၃	ရှု+ ၁	သြ+ ၁၀	သြ၊ပဥ္စဝိ+ ၁၅
သုခါယ ဝေဒနာ ယ--ဓမ္မေဟိ*	သုခဝေဒနာ	သုခ ဝေဒနာ	ဝေ+ ၁	ဓမ္မ+ ၁	ဓမ္မ+ ၁	ရှုသည် သင်၊ဝိ+၄	သြ၊မ+၁၁	သြ၊ဥာရိက သတ္တဝိ+ ၁၇
စေတသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ	စိတ်-၈၉	၈၉	ဝိ+ ၁	မန+၁	ဝိညာဏ+၇	ရှုဝေသည် သင်+ ၄	သြ၊ဓ+ ၁၁	သြ၊ဓ+ ၁၁

* သုခါယ၊သုခဖြစ်သော။ဝေဒနာယ၊နှင့်။သမ္ပယုတ္တေဟိ၊ယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မေဟိ၊သုခဝေဒနာကြည်သော သုခသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တရားတို့နှင့်။ ၁၂၈

http://www.dhammadownload.com

တေရသမနယနိဒ္ဒေသ အကျဉ်းဥဒါန်းစဉ် ဂါထာ (ဟောပုဒ်ပေါင်း-၁၃၀)

၁။ ရူပဥ္စ ဓမ္မာယတနံ ဓမ္မဓာတု၊ ဣတ္ထိ ပုမံ ဇီဝိတံ နာမရူပံ။
ဒွေ ဘဝါ ဇာတိ ဇရာ မစ္စု ရူပံ၊ အနာရမ္မဏံ နော စိတ္တံ စိတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တံ

၂။ ဝိသံသဋ္ဌံ သမုဋ္ဌာန သဟဘု၊ အနုပရိဝတ္တိ ဗာဟိရံ ဥပါဒါ။
ဒွေ ဝိသယော ဒသေနယော သုဗုဒ္ဓေါတိ။

၁။ ရူပဉ္စ၊ရူပက္ခန္ဓာရင်း။ဓမ္မာယတနဉ္စ၊ရင်း။ဓမ္မဓာတုစ၊ရင်း။ဣတ္ထိစ၊ဣတ္ထိန္ဒြေရင်း။ပုမဉ္စ၊ပုရိသိန္ဒြေရင်း။ဇီဝိတဉ္စ၊ဇီဝိတိန္ဒြေရင်း။နာမရူပဉ္စ၊ရင်း။* ဒွေ၊၂-ပါးကုန်သော။ဘဝါစ၊ အသညာဘဝ, ဧကဝေါကာရဘဝတို့ရင်း။ဇာတိစ၊ရင်း။ဇရာစ၊ရင်း။မစ္စုစ၊မရဏာရင်း။ ရူပဉ္စ၊ရူပိနော ဓမ္မာ ဟူသောပုဒ်ရင်း။အနာရမ္မဏဉ္စ၊ရင်း။နောစိတ္တဉ္စ၊ရင်း။စိတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တဉ္စ၊စိတ္တဝိပ္ပယုတ်ရင်း။

၂။ ဝိသံသဋ္ဌံ၊ရင်း။သမုဋ္ဌာနံ၊စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရင်း။သဟဘု၊စိတ္တသဟဘုရင်း။အနုပရိဝတ္တိ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိရင်း။* ဒွေ၊၂-ပါးကုန်သော။ဗာဟိရံ ဥပါဒါ၊ဗာဟိရဓမ္မ, ဥပါဒါဓမ္မတို့ရင်း ဣတိ၊ဤသို့။သုဗုဒ္ဓေါ၊ကောင်းစွာသိအပ်သော။ဒသ-ဒသော နယော၊ဤနည်းသည်။ ဝိသယော၊ပုဒ္ဓာ, ဝိသဇ္ဇနာတို့၏ အရာဖြစ်၏။

➤ **တေရသမနယ အကျဉ်းဆောင်** ။ ။ ရူ အ။ (၂) * ရူ-အရ ၂၂-ပါး၊ အ- အရ ၁၀၈-ပါး ဖြစ်ပါသည်။[ပဥ္စမနယနှင့် အတူကောက်လေ]

* ရှေ့ပဥ္စမ၊ နောက် ဆဌ၊ ဟောကြ တေရသာ။

➤ **တေရသမနယ၌ ဟောသောတရား** ။ ။ သုခုမရုပ်ကိုသာ ရသောပုဒ်၊ သုခုမ ရုပ် ရောယှက်ပါဝင်နေသောပုဒ်၊ နာမက္ခန္ဓာကို ရသောပုဒ်၊ နာမက္ခန္ဓာနှင့် နိဗ္ဗာန် ရော ယှက်ပါဝင်နေသော ပုဒ်မျိုးတို့ကို ဟောပါသည်။

➤ **တေရသမနယ၌ မဟောသော တရား** ။ ။ ဩဠာရိကရုပ်ကို ရသောပုဒ်၊ စိတ်ကိုသာ ရသောပုဒ်၊ စိတ်နှင့် ဩဠာရိကရုပ်တို့ကို ရသောပုဒ်၊ စေတသိက်ကိုသာ ရသောပုဒ်၊ နိဗ္ဗာန်ကိုသာ ရသောပုဒ်၊ ခန္ဓာ ၅-ပါးလုံးကို ရသော ပုဒ်တို့ကို မဟောပါ။

➤ **တေရသမနယ အဠ္ဌပဒဝေန ယေဓမ္မာ၌ ယေဓမ္မာအရ တရားနှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော တရား ရှိ/မရှိ** ။ ။ တေ ဓမ္မာ ကတိဟိ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ-ဟု ဟောတော်မူ သောကြောင့်ရင်း။ သမ္ပယောဂလက္ခဏာ ၄-ပါး မရှိသောကြောင့်ရင်း ယေ ဓမ္မာ-အရ ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ခုနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော တရား မရှိပါ။

➤ **သစ္စာကို ကရိုဏ်းမူ၍ ဟောတော်မမူခြင်းအကြောင်း** ။ ။ သစ္စာသည် ခန္ဓာ အာယတန, ဓာတ်တို့ကဲ့သို့ သာဓာရဏ မဖြစ်ရကား သစ္စာကို ကရိုဏ်းမူ၍ မဟော သင့်သောကြောင့် သစ္စာကို ကရိုဏ်းမူ၍ ဟောတော်မမူပါ။

တေရသမနယနိဒ္ဒေသ [အကျဉ်းချုပ်] ရှု အ+ ၂-ပါး

ရူပက္ခန္ဓေန	ယေ ဓမ္မာ	အသင်္ဂဟိတာ/ တေ ဓမ္မာ	ကတိဟိ သမ္ပယုတ္တာ	ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ
(ရုပ်-၂၈)	ဝိညာဏက္ခန္ဓာ	ဝိ	(စေ-၅၂)	(ရုပ်-၂၈၊နိဗ္ဗာန်)

ခန္ဓသင်္ဂဟေန॰	ရူ --------	ဝိ		ဝေါသည်၊ သင်+	၃	ရူ+	၁
အာယတနသင်္ဂဟေန॰	သြ၊ဓ ------	မန		ဓမ္မ*		သြ+ ဓမ္မ*	၁၀
ဓာတုသင်္ဂဟေန ॰	သြ၊ဓ ------	သတ္တဝိညာဏ		ဓမ္မ*		သြ+ ဓမ္မ*	၁၀

* ကေဟိစိ၊ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော စေတသိက်-၅၂/သုခုမရုပ်-၁၆၊နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။

ဓာတ်ပုဒ်	ယေ ဓမ္မာ	အသင်္ဂဟိတာ			တေ ဓမ္မာ	ကတိဟိ/သမ္ပယုတ္တာ	ကေဟိစိ	ကတိဟိ / ဝိပ္ပယုတ္တာ			ကေဟိစိ
		ခန်	အာ	ဓာ		ခန်	၈၊ ၈	ခန်	အာ	ဓာ	၈၊ ၈
ရူပက္ခန္ဓေန	ဝိညာဏက္ခန္ဓာ	ရူ	သြ၊ဓ	သြ၊ဓ	☜	ဝေဒ်သင်+ ၃	စေ-၅၂	ရူ+၁	သြ+၁၀	သြ+ ၁၀	သုံ၊နိ
အရူပဘာဝေန	သြဠာရိက-၁၂	နာမက်	မ၊ဓ	မနောဝိ၊ဓ	☜	နတ္ထိ		နာ+၄	မန+၁	ဝိညာဏ+ ၇	စေ-၅၂

➤ ရူပက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေ ဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သမ္ပယုတ္တာ၊ တေ ဓမ္မာ တီဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တာ၊ * ဧကေနာယတနေန ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိစိ သမ္ပယုတ္တာ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ? ဧကေန ခန္ဓေန ဒသဟာယတနေဟိ ဒသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ * ဧကေနာယတနေန ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ * ရူပက္ခန္ဓေန၊သည်။ယေဓမ္မာ၊အကြင်စိတ်-၈၉ ပါးတို့ကို။ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ရူပက္ခန္ဓာဟူသော ရေ တွက်ခြင်းဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊မရေတွက်အပ်ကုန်။အာ-န၊သြဠာရိကာယတန ၁၀-ပါး, ဓမ္မာယတနဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။အသင်္ဂဟိတာ၊ကုန်။ဓာ-န၊သြဠာ ရိကဓာတ် ၁၀-ပါး, ဓမ္မဓာတ်ဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။အသင်္ဂဟိတာ၊မရေတွက်အပ်ကုန်။တေ ဓမ္မာ၊ထိုစိတ် ၈၉-ပါးတို့သည်။တီဟိ၊၃-ပါးကုန် သော။ခန္ဓေဟိ၊စေတသိက်ခန္ဓာတို့နှင့်။သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။ဧကေန၊၁-ပါးသော။အာယတနေန၊ဓမ္မာယတနနှင့်။ဧကာယ၊၁-ပါးသော။ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ကေဟိစိ၊ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော စေတသိက် ၅၂-ဟုဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ ၁၄၁

http://www.dhammadownload.com

http://www.dhammadownload.com

စုဒ္ဒသမနယ ဟောပုံ နယ္တမေသ

[ဥဒါန်းစဉ်ဂါထာ-နှင့် ဟောသောတရား/မဟောသောတရားတို့သည် အဋ္ဌမနယ-နှင့် အလုံးစုံ တူ၏။] (ဟောပုဒ်ပေါင်း-၃၂၄)

ရူပက္ခန္ဓေန (ရုပ်-၂၈)	ယေ ဓမ္မာ ၈၉၊၅၂	ဝိပ္ပယုတ္တာ တေ ဓမ္မာ ၈၉၊၅၂	ကတိဟိ	သင်္ဂဟိတာ (ရေတွက်)	အသင်္ဂဟိတာ (မရေတွက်)
			ခန်- နာမက္ခန္ဓာ	၄	၁
			အာ- မနာ ဓမ္မ	၂	၁၀
			ဓာ- သတ္တဝိ၊ ဓမ္မ	၈	၁၀

* စုဒ္ဒသမ၊ ဟောနည်းပြု၊ အဋ္ဌ+ပဋ္ဌမာ။

မေး ။ ။ စုဒ္ဒသမနယနိဒ္ဒေသ၌ မဟောအပ်သောတရားများကို အကြောင်းနှင့်တကွ သန်္နိဋ္ဌာ ဖော်ပြပါ။

ဖြေ ။ ။ ဝိပ္ပယုတ် ၄-ပါးတို့ဖြင့် ဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်သင့်သောကြောင့် (၄၇)ပါးသော ပုဒ်တို့ကို စုဒ္ဒသမနယနိဒ္ဒေသ၌ မဟောပါ။

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

➤ **စေတသိကေဟိ**၊စေတသိက်ဖြစ်ကုန်သော။**ဓမ္မေဟိ**၊စေတသိက် ဒွေပညာသတို့သည်။[တတိယနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [ပဌမ/ဓောရသမ နယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး, စိတ် ၈၉-ပါးတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [သတ္တမနယ–အလို] စေတသိကေဟိ၊ကုန်သော။ဓမ္မေဟိ၊တို့နှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် စိတ် ၈၉-ပါးတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို စိတ် ၈၉-ပါး စေတသိက် ၅၂-ပါးတို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်) [နဝမ/ဒွါဒသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် စိတ် ၈၉-ပါးတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထိုစိတ် ၈၉-ပါးတို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် စေတသိက် ဒွေပညာသတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။)

➤ **စိတ္တသမ္ပယုတ္တေဟိ**၊စိတ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။/ **စိတ္တ သံသဋ္ဌေဟိ**၊စိတ်နှင့် နှီးနှောကုန်သော။/**စိတ္တသံ သဋ္ဌသမုဋ္ဌာနေဟိ**၊စိတ်နှင့်လည်းနှီးနှော, စိတ်ကြောင့်လည်းဖြစ်ကုန်သော။/**စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟဘူဟိ**၊စိတ်နှင့်လည်းနှီးနှော စိတ်ကြောင့်လည်းဖြစ်, စိတ်နှင့် လည်း တကွဖြစ်ကုန်သော။/**စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တီဟိ**၊စိတ်နှင့်လည်း နှီးနှော, စိတ်ကြောင့်လည်းဖြစ်, စိတ်သို့ အစဉ်လိုက်၍လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မေဟိ၊ စေတသိက် ၅၂-ပါးတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊ (စေတသိကေဟိ-နှင့် နည်းတူ။)

http://www.dhammadownload.com

စုဒ္ဒသမနယနိဒ္ဒေသ [အကျဉ်းဆောင်] ရူ ဝေ၊ စ၊ ဒ၊ သ၊ ဥ၊ ဥ၊ ကာ၊ ပ+ ၉-ပါး။

ဖောပုဒ်	ယေ မှော / ဝိပ္ပယုတ္တာ	တေ မှော	ကတိဟိ (ခန်-အာ-ဓာ) သင်္ဂဟိတာ			တေ မှော ကတိဟိ/ အသင်္ဂဟိတာ		
ရူပက္ခန္ဓေန	နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး	☜	နာမက်+၄	မ၊ဓ+ ၂	သတ္တဝိ၊ဓ+ ၈	ရူ+ ၁	ဩ+၁၀	ဩ+ ၁၀
ဝေဒနာက္ခန္ဓေန	ရုပ် နိဗ္ဗာန်	☜	ရူ+ ၁	ဩ၊ဓ+၁၁	ဩ၊ဓ+ ၁၁	နာမက်+၄	မန+ ၁	ဝိညာဏ+၇
စက္ခုဝိညာဏ ဓာတုယာ	ဆဝိညာဏဓာတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ရုပ် နိဗ္ဗာန်	☜	၅	၁၂	စဝိကြဉ်+ ၁၇	နှ ကေဟိစိ	နှ ကေဟိစိ	စဝိ+ ၁
ဒုက္ခသစ္စေန	လောကုတ္တရာစိတ္တုပ္ပါဒ်	¦	နာမက်+ ၄	မ၊ဓ+ ၂	မနောဝိ၊ဓ+ ၂	ရူ+ ၁	ဩ+၁၀	ဩ၊ဆဝိ+၁၆
သမုဒယသစ္စေန	ဒေါသမူ, မောဟမူ, ကုသိုလ်, ဝိပါက်,ကြိစိတ္တုပ္ပါဒ်,ရုပ်နိဗ္ဗာန်	[illegible]	၅	၁၂	၁၈	နှ ကေဟိစိ	နှ ကေဟိစိ	နှ ကာဟိစိ
ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန	သုခ,ဒုက္ခ,သော,ဒေါမနဿ သဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်,ရုပ်, နိ	[illegible]	၅	၁၂	ဩ၊ကာဝိ မနောဝိ၊ဓ+ ၁၃	နှ ကေဟိစိ	နှ ကေဟိစိ	ကာဝိ၊မနောဝိ ကြဉ်ပဥ္စဝိ+၅
ဥပပတ္တိဘဝေန	ကု, အကု, ဖိုလ်,ကြိ-ပါဒ်	[illegible]	နာမက်+၄	မ၊ဓ+ ၂	မနော၊မနောဝိ၊ဓ+၃	ရူ+ ၁	ဩ+ ၁၀	ဩ၊ပဥ္စဝိ+၁၅
ကာမဘဝေန	စိတ်,စေတသိက်ဖြစ်ကုန် သော ရူပဘဝ, အရူပဘဝ, ကု,အကု,ဖိုလ်,ကြိ-စိတ္တုပ္ပါဒ်	[illegible]	နာမက်+၄	မ၊ဓ+ ၂	စဝိ၊သောဝိ၊ မနော၊မနောဝိ ဓမ္မ+ ၅	ရူ+ ၁	ဩ+ ၁၀	ဩ၊ယာဝိ၊ ဇိဝိ၊ကာဝိ+၁၃
ပရိတ္တာရမ္မဏောဟိ ဓမ္မေဟိ	မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ,အပ္ပမာဏာ ရမ္မဏတရား, ပညတ္တာရမ္မဏ တရား,ရုပ်, နိဗ္ဗာန်	☜	၅	၁၂	ဩ၊ မနောဝိ ဓမ္မ + ၁၂	နှ ကေဟိစိ	နှ ကေဟိစိ	မနောဝိကြဉ် ဆဝိညာဏ ၆

* ယေ-အစွဲ၌ "နိဗ္ဗာန်" ပါလာလျှင်--- အသင်္ခတ၊နိဗ္ဗာန်ကို။ခန္ဓတော၊ခန္ဓာဟူသော အရေအတွက်မှ။ဌပေတွာ၊ထား၍။(ဝါ) လွတ်၍။

http://www.dhammadownload.com

ယေ အစွဲ နယပဒေသ

ရူပက္ခန္ဓနှ ယေ ဓမ္မာ

ရူပက္ခန္ဓေန၊ရူပက္ခန္ဓာသည်။[ပဌမ/တေရသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် စိတ် ၈၉-ပါးတို့ကို (ဝါ) ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ [✱ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို စိတ်၈၉-ပါးတို့သည်။ ✱ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။]

[အဋ္ဌမနယ/စုဒ္ဒသမနယ–အလို] ရူပက္ခန္ဓေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်) [ဒသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်) ✱ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထိုနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့နှင့်။ ✱ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်)။

ဝေဒနာက္ခန္ဓနှ ယေ ဓမ္မာ

[ဒုတိယနယ–အလို] ဝေဒနာက္ခန္ဓေန၊သည်။ယေဓမ္မာ၊အကြင် သညာ သင်္ခါရ သုခုမရုပ် နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [ပဌမနယ–အလို] ဝေဒနာက္ခန္ဓေန၊သည်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ်-၁၂ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ ✱ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထိုဩဠာရိကရုပ်-၁၂ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။ ✱ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

[သတ္တမနယ–အလို] ဝေဒနာက္ခန္ဓေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင်စိတ်-၈၉၊ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက် ၅၁-ပါးတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) ✱ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို စိတ်-၈၉၊စေတသိက် ၅၂-ပါးတို့နှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။) /[အဋ္ဌမ/စုဒ္ဒသမနယ–အလို] ဝေဒနာက္ခန္ဓေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ် ၂၈-ပါး နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်) / [နဝမ/ဒွါဒသမနယ–အလို] ဝေဒနာက္ခန္ဓေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် စိတ်-၈၉၊ ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက် ၅၁-ပါးတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) ✱ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထိုစိတ် ၈၉-ပါး ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက် ၅၁-ပါးတို့နှင့်။ ✱ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာက္ခန္ဓာတို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏)

[ဒသမနယ–အလို] ဝေဒနာက္ခန္ဓေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ် နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။✱ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ရုပ် နိဗ္ဗာန်တို့နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)

➤ **ဝေဒနာယ ယေ ဓမ္မာ** (ဝေဒနာက္ခန္ဓာ-နှင့် နည်းတူ)

သညာက္ခန္ဓနှ ယေ ဓမ္မာ

[ဒုတိယနယ–အလို] သညာက္ခန္ဓေန၊သည်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သင်္ခါရ, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။[ပဌမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊

http://www.dhammadownload.com

ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဩဠာရိကရုပ်-၁၂ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည် ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

[သတ္တမနယ-အလို] သညာက္ခန္ဓေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင်စိတ်-၈၉၊သညာကြဉ်သော စေတသိက် ၅၁-ပါးတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို စိတ်-၈၉၊စေတသိက် ၅၂-ပါးတို့နှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။) / [အဋ္ဌမ/စုဒ္ဒသမနယ-အလို] သညာက္ခန္ဓေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် ရုပ် ၂၈-ပါး နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်) / [နဝမ/ဒွါဒသမနယ-အလို] သညာက္ခန္ဓေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် စိတ်-၈၉၊ သညာကြဉ်သော စေတသိက် ၅၁-ပါးတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထိုစိတ် ၈၉-ပါး သညာကြဉ်သော စေတသိက် ၅၁-ပါးတို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သညာက္ခန္ဓာတို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏)

[ဒသမနယ-အလို] သညာက္ခန္ဓေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ် နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။* တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ရုပ် နိဗ္ဗာန်တို့နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)

➤ သညာယ ယေ ဓမ္မာ (သညာက္ခန္ဓာနှင့် နည်းတူ)

သင်္ခါရက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ

[တတိယနယ-အလို] သင်္ခါရက္ခန္ဓေန၊သည်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။/[ပဥ္စမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဩဠာရိကရုပ်-၁၂ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

[သတ္တမနယ-အလို] သင်္ခါရက္ခန္ဓေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင်စိတ်-၈၉၊ဝေဒနာ, သညာ စေတသိက် ၂-ပါးတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို စိတ်-၈၉၊စေတသိက် ၅၂-ပါးတို့နှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။) /[အဋ္ဌမ/စုဒ္ဒသမနယ-အလို] သင်္ခါရက္ခန္ဓေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် ရုပ် ၂၈-ပါး နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်) / [နဝမ/ဒွါဒသမနယ-အလို] သင်္ခါရက္ခန္ဓေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် စိတ်-၈၉၊ ဝေဒနာ, သညာစေတသိက် ၂-ပါးတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထိုစိတ် ၈၉-ပါး ဝေဒနာ သညာ စေတသိက် ၂-ပါးတို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏)

[ဒသမနယ-အလို] သင်္ခါရက္ခန္ဓေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ် နိဗ္ဗာန်တို့သည်။

http://www.dhammadownload.com

ဝိပ္ပယုတ္တာမယုဉ်ကုန်။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ရုပ် နိဗ္ဗာန်တို့နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာမယုဉ်ကုန်။)

ဝိညာဏက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ

[ပဌမနယ-အလို] ဝိညာဏက္ခန္ဓေ၊သည်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ *.တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။

[သတ္တမနယ-အလို] ဝိညာဏက္ခန္ဓေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် စေတသိက် ၅၂-ပါးတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာယှဉ်ကုန်၏) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဝိညာဏက္ခန္ဓာ စေတသိက် ၅၂-ပါးတို့နှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာမယုဉ်ကုန်)

[အဋ္ဌမ/စုဒ္ဒသမနယ-အလို] ဝိညာဏက္ခန္ဓေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် ရုပ် ၂၈-ပါး နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာမယုဉ်ကုန်) / [နဝမ/ဒွါဒသမနယ-အလို] ဝိညာဏက္ခန္ဓေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် စေတသိက် ၅၂-ပါးတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထိုစေတသိက် ၅၂-ပါးတို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာယှဉ်ကုန်၏)

[ဒသမနယ-အလို] ဝိညာဏက္ခန္ဓေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ် နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာမယုဉ်ကုန်။* တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ရုပ် နိဗ္ဗာန်တို့နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာမယုဉ်ကုန်။)

- **မနာယတနေန ယေ ဓမ္မာ** [ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့် အားလုံးတူ၏။]
- **စိတ္တေန ယေ ဓမ္မာ** (ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နည်းတူ)
- **မနိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ** (ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့် အားလုံးတူ၏)
- **ဝိညာဏေန ယေ ဓမ္မာ** (ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့် နည်းတူ)

[ဒုတိယနယ-အလို] **စက္ခာယတနေန**၊စက္ခာယတနသည်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် စက္ခာ ယတနကြဉ် ရုပ် ၂၇-ပါးတို့ကို။ [ပဌမ/တေရသမနယအလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါးတို့ကို။

[အဋ္ဌမနယ/ စုဒ္ဒသမနယ-အလို] စက္ခာယတနေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာမယုဉ်ကုန်) [ဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာမယုဉ်ကုန်) တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထိုနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာမယုဉ်ကုန်)။

- **စက္ခုဓာတုယာ**၊စက္ခုဓာတ်သည်။ [ဒုတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် စက္ခု

http://www.dhammadownload.com

ဓာတ်ကြဉ်သော ရုပ် ၂၇-ပါးတို့ကို။ [ကြွင်း စက္ခာယတန-စသည်နှင့်တူ၏။]

➤ **သောတာယတနေနသည်။**[ဒုတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သောတာယတနကြဉ်သော ရုပ် ၂၇-ပါးတို့ကို။ [ကြွင်းတူ] (သောတဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ)

➤ **ဃာနာယတနေနသည်။**ယေ ဓမ္မာ၊ [ဒုတိယနယ-အလို] အကြင် ဃာနာယတနကြဉ်သော ရုပ် ၂၇-ပါးတို့ကို။ [ကြွင်းတူ] (ဃာနဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ)

➤ **ဇိဝှါယတနေနသည်။** [ဒုတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဇိဝှါယတနကြဉ်သော ရုပ် ၂၇-ပါးတို့ကို။ [ကြွင်းတူ] (ဇိဝှါဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ)

➤ **ကာယာယတနေနသည်။** [ဒုတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ကာယာယတနကြဉ်သော ရုပ် ၂၇-ပါးတို့ကို။ [ကြွင်းတူ] (ကာယဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ)

➤ **ရူပါယတနေနသည်။** [ဒုတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရူပါယတနကြဉ်သော ရုပ် ၂၇-ပါးတို့ကို။ [ကြွင်းတူ] (ရူပဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ)

➤ **သဒ္ဒါယတနေနသည်။** [ဒုတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သဒ္ဒါယတနကြဉ်သော ရုပ် ၂၇-ပါးတို့ကို။ [ကြွင်းတူ] (သဒ္ဒဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ)

➤ **ဂန္ဓာယတနေနသည်။**ယေ ဓမ္မာ၊ [ဒုတိယနယ-အလို] အကြင် ဂန္ဓာယတနကြဉ်သော ရုပ် ၂၇-ပါးတို့ကို။ [ကြွင်းတူ] (ဂန္ဓဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ)

➤ **ရသာယတနေနသည်။** [ဒုတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရသာယတနကြဉ်သော ရုပ် ၂၇-ပါးတို့ကို။ [ကြွင်းတူ] (ရသဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ)

➤ **ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနေနသည်။**ယေ ဓမ္မာ၊ [ဒုတိယနယ-အလို] အကြင် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနကြဉ်သော ရုပ် ၂၅-ပါးတို့ကို။ [ကြွင်းတူ] (ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ)

➤ **ဓမ္မာယတနေနသည်။**[ပဥ္စမ/တေရသမနယ-လို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် စိတ်-၈၉-ပါးတို့ကို။(ဝါ) ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို စိတ် ၈၉-ပါးတို့သည် * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

➤ **ဓမ္မဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ** (ဓမ္မာယတနေန-နှင့် အားလုံးတူ၏)

➤ **စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ၊**<u>စက္ခုဝိညာဏဓာတ်</u>သည်။ [ဒုတိယနယ-အလို) ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် <u>စက္ခုဝိညာဏ</u>ဓာတ်ကြဉ်သော ဆဝိညာဏဓာတ်တို့ကို။

[သတ္တမ/နဝမ/ဒွါဒသမ နယ-အလို] စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ ၇-ခုတို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို<u>စက္ခုဝိညာဏ</u>ဓာတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဆဝိညာဏဓာတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ် ၂၈-ပါး နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)

[အဋ္ဌမ/ဒသမ/စုဒ္ဒသမနယ-အလို] စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊

http://www.dhammadownload.com

အကြောင်း ဆဝိညာဏဓာတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ် နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)

➤ သောတဝိညာဏဓာတုယာ/ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ/ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ/မနောဓာတုယာ/မနောဝိညာဏဓာတုယာ(နည်းတူ)

➤ **အာပေါဓာတုယာ၊အာပေါဓာတ်သည်။** [ဒုတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါးတို့ကို။ [တတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဝေဒနာ, သညာ သင်္ခါရ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [စတုတ္ထ/ဧကာဒသမ နယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း အာပေါဓာတ်ကြဉ်သော သုခုမရုပ် ပန္နရသတို့ကို။ [ပဉ္စမ/တေရသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ အကြောင်း စိတ်၈၉-ပါးတို့ကို (ဝါ) ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။

[အဋ္ဌမနယ/ စုဒ္ဒသမနယ-အလို] အာပေါဓာတုယာ၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်) [ဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်) တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထိုနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်)။

➤ **ဒုက္ခသစ္စေန၊** ဒုက္ခသစ္စာနှင့်။ [အဋ္ဌမ/စုဒ္ဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း လောကုတ္တရာစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည် (ဝါ)လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊စေတသိက် ဆတ္တိံသ တို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)

➤ **သမုဒယသစ္စေန၊**သမုဒယသစ္စာသည်။ [တတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဝေဒနာ, သညာ, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [စတုတ္ထ/ဧကာဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ အကြောင်း သမုဒယသစ္စာကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို သမုဒယသစ္စာကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း သမုဒယသစ္စာတို့ကို။[ပဉ္စမ/တေရသမနယ-အလို]ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဩဠာရိကရုပ်-၁၂ ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

[အဋ္ဌမ/ဒသမ/စုဒ္ဒသမနယ-အလို] သမုဒယသစ္စေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဒေါသမူ, မောဟမူ, ကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။) [နဝမ/ဒွါဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း လောဘမူစိတ် ၈-ခု၊ လောဘကြဉ်သော စေတသိက် ဧကဝီသတို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထိုလောဘမူစိတ်၈-ခု, လောဘကြဉ်သော စေ-၂၁ တို့နှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း သမုဒယသစ္စာတို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။)

➤ တဏှာယ ယေ ဓမ္မာ/ဥပါဒါနေန ယေ ဓမ္မာ (သမုဒယသစ္စေန-နှင့် နည်းတူ)

➤ **နိရောဓသစ္စေနသည်။** [တတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဝေဒနာ,

http://www.dhammadownload.com

သညာ, သင်္ခါရ, သုခုမရုပ်တို့ကို။ [ပဌမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ ✱ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။✱ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

[အဋ္ဌမ/ဒသမ/စုဒ္ဒသမနယ–အလို] နိရောဓသစ္စေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။) ✱ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို နာမက္ခန္ဓာ ၄ ပါးတို့နှင့်။ ✱ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ်အဗျာကတ, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်)

➤ အပ္ပစ္စယေဟိ၊ကံ, စိတ်, ဥတု, အာဟာရတည်းဟူသော အကြောင်း ၄-ပါး မရှိကုန်သော။ဓမ္မေဟိ၊နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ယေ ဓမ္မာ၊ (ကြွင်း၊ နိရောဓသစ္စေနနှင့် နည်းတူ).

➤ အသင်္ခတေဟိ၊ကံ, စိတ်, ဥတု, အာဟာရတည်းဟူသော အကြောင်း ၄-ပါး တို့သည် ပေါင်း၍ မပြုပြင်အပ်ကုန်သော။ဓမ္မေဟိ၊နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ယေ ဓမ္မာ၊ (ကြွင်း၊ နိရောဓသစ္စေနနှင့် နည်းတူ)

➤ မဂ္ဂသစ္စေန၊မဂ္ဂသစ္စာသည်။ [တတိယနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ သညာ, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [စတုတ္ထ/ဧကာဒသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် မဂ္ဂသစ္စာကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ (၅၀)တို့ကို။ ✱ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထိုမဂ္ဂသစ္စာကြဉ် သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ (၅၀)တို့သည်။ ✱ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် မဂ္ဂသစ္စာတို့ကို။ [ပဥ္စမ/ တေရသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ ကို။ ✱ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။ ✱ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

[အဋ္ဌမ/ဒသမ/စုဒ္ဒသမနယ–အလို] မဂ္ဂသစ္စေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် လောကီ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ, ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ မယှဉ်ကုန်။)

[နဝမ/ဒွါဒသမနယ–အလို] မဂ္ဂသစ္စေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် မဂ်စိတ် ၄-ပါး၊ မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၈-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ၂၇-ပါးတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန် ၏။) ✱ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို မဂ်စိတ် ၄-ပါး မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၈-ပါးကြဉ်သော စေ- ၂၇-ပါးတို့နှင့်။ ✱ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် မဂ္ဂသစ္စာတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏)

➤ စက္ခုန္ဒြိယေန၊စက္ခုန္ဒြေသည်။ (ဒုတိယနယ–အလို) ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် စက္ခုန္ဒြေ ကြဉ်သော ရုပ် ၂၇-ပါးတို့ကို။ [ပဥ္စမ / တေရသမနယအလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ ✱ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ✱ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါးတို့ကို။

[အဋ္ဌမနယ/စုဒ္ဒသမနယ–အလို] စက္ခုန္ဒြိယေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နာမ

http://www.dhammadownload.com

ကန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်) [ဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်) တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထိုနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်)။

➤ သောတိန္ဒြိယေန/ဃာနိန္ဒြိယေန/ဇိဝှိန္ဒြိယေန/ကာယိန္ဒြိယေန (နည်းတူ)

➤ ဣတ္ထိန္ဒြိယေန၊ဣတ္ထိန္ဒြေသည်။ [ဒုတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါးတို့ကို။ [တတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [စတုတ္ထ/ဧကာဒသမနယ-အလို] ယေဓမ္မာ၊အကြင် ဣတ္ထိန္ဒြေကြဉ်သော သုခုမရုပ် ၁၅-ပါးတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဣတ္ထိန္ဒြေကြဉ်သော သုခုမရုပ် ၁၅- ပါးတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဣတ္ထိန္ဒြေတို့ကို။[ပဉ္စမ/တေရသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် စိတ်၈၉-ပါးတို့ကို။(ဝါ) ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို စိတ် ၈၉-ပါးတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [အဋ္ဌမ/ဒသမ/စုဒ္ဒသမနယ-အလို] ဣတ္ထိန္ဒြိယေန၊ဣတ္ထိန္ဒြေနှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး (စိတ်-၈၉၊စေ-၅၂ပါး) တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)

➤ ပုရိသိန္ဒြိယေန၊ပုရိသိန္ဒြေသည်။ ယေ ဓမ္မာ (ဣတ္ထိန္ဒြေနှင့် နည်းတူ)

➤ ဇီဝိတိန္ဒြိယေန၊ဇီဝိတိန္ဒြေသည်။ [တတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [ပဉ္စမ/တေရသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် စိတ် ၈၉-ပါးတို့ကို။(ဝါ) ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို စိတ် ၈၉-ပါးတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

➤ သုခိန္ဒြိယေန၊သုခိန္ဒြေသည်။ [တတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သညာ သင်္ခါရ, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [စတုတ္ထ/ဧကာဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သုခိန္ဒြေကြဉ်သော ဝေဒနိန္ဒြေ ၄-ပါးတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို သုခိန္ဒြေကြဉ်သော ဝေဒနိန္ဒြေ ၄-ပါးတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သုခိန္ဒြေတို့ကို။ [ပဉ္စမ/တေရသမ နယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ *တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [သတ္တမနယ-အလို] သုခိန္ဒြိယေန၊နှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင်သုခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဉ်စိတ် ၁-ခု၊ဝေဒနာကြဉ်သော သဗ္ဗစိတ္တ သာ ဓာရဏ ၆-ပါးတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထိုသုခသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဒုက္ခ, သောမနဿ, ဒေါမနဿ, ဥပေက္ခာသဟ ဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ရုပ်-၂၈၊နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။) [အဋ္ဌမ/ဒသမ/ စုဒ္ဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဒုက္ခ, သောမနဿ, ဒေါမနဿ, ဥပေက္ခာသဟ

http://www.dhammadownload.com

ဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ရုပ် နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ဒုက္ခ, သောမနဿ, ဒေါမနဿ, ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း သုခသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)

[နဝမ/ ဒွါဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်းသုခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဉ်စိတ် ၁-ခု၊ ဝေဒနာကြဉ်သော သဗ္ဗစိတ္တ သာဓာရဏ စေတသိက် ၆-ပါးတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--၆-ပါးတို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်းသုခိန္ဒြေတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။)

➤ ဒုက္ခိန္ဒြိယေန၊ဒုက္ခိန္ဒြေသည်။ [တတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း သညာ သင်္ခါရ, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [စတုတ္ထ/ဧကာဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဒုက္ခိန္ဒြေကြဉ်သော ဝေဒနိန္ဒြေ ၄-ပါးတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဒုက္ခိန္ဒြေကြဉ်သော ဝေဒနိန္ဒြေ ၄-ပါးတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဒုက္ခိန္ဒြေတို့ကို။ [ပဉ္စမ/တေရသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ *တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [သတ္တမနယ-အလို] ဒုက္ခိန္ဒြိယေန၊နှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်းဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဉ်စိတ် ၁-ခု၊ဝေဒနာကြဉ်သော သဗ္ဗစိတ္တ သာဓာရဏ ၆-ပါးတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထိုဒုက္ခသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း သုခ, သောမနဿ, ဒေါမနဿ, ဥပေက္ခာသဟ ဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ရုပ်-၂၈၊နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။) [အဋ္ဌမ/ဒသမ/ စုဒ္ဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း သုခ, သောမနဿ, ဒေါမနဿ, ဥပေက္ခာသဟ ဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ရုပ် နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊သုခ, သောမနဿ, ဒေါမနဿ, ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)

[နဝမ/ ဒွါဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်းဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဉ်စိတ် ၁-ခု၊ ဝေဒနာကြဉ်သော သဗ္ဗစိတ္တ သာဓာရဏ စေတသိက် ၆-ပါးတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--၆-ပါးတို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်းဒုက္ခိန္ဒြေတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။)

➤ ဒုတိယ ယေ ဓမ္မာ (ဒုက္ခိန္ဒြိယေန-နှင့် နည်းတူ)

➤ သောမနဿိန္ဒြိယေန၊သောမနဿိန္ဒြေသည်။[တတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း သညာ သင်္ခါရ, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [စတုတ္ထ/ဧကာဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း သောမနဿိန္ဒြေကြဉ်သော ဝေဒနိန္ဒြေ ၄-ပါးတို့ကို။ * တေဟိ

http://www.dhammadownload.com

ဓမ္မေဟိ၊ထို သောမနဿိန္ဒြေကြဉ်သော ဝေဒနိန္ဒြေ ၄-ပါးတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သောမနဿိန္ဒြေတို့ကို။ [ပဥ္စမ/တေရသမ နယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ *တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [သတ္တမ နယ-အလို] သောမနဿိန္ဒြိယေန၊နှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင်သောမနဿဝေဒနာကြဉ်သော, သောမနဿသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို သောမနဿသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သုခ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ရုပ်-၂၈၊နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်)

[အဋ္ဌမ/ ဒသမ/ စုဒ္ဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သုခ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ရုပ် နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊သုခ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သောမနဿသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)

[နဝမ/ ဒွါဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင်သောမနဿဝေဒနာကြဉ်သော သောမနဿသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထို--တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင်သောမနဿိန္ဒြေတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။)

ဒေါမနဿိန္ဒြိယေန၊ဒေါမနဿိန္ဒြေသည်။[တတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် သညာ, သင်္ခါရ, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [စတုတ္ထ/ဧကာဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဒေါမနဿိန္ဒြေကြဉ်သော ဝေဒနိန္ဒြေ ၄-ပါးတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဒေါမနဿိန္ဒြေကြဉ်သော ဝေဒနိန္ဒြေ ၄-ပါးတို့သည်။* ယေဓမ္မာ၊အကြင် ဒေါမနဿိန္ဒြေတို့ကို။ [ပဥ္စမ/တေရသမ နယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ *တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [သတ္တမ နယ-အလို] ဒေါမနဿိန္ဒြိယေန၊နှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင်ဒေါမနဿဝေဒနာကြဉ်သော, ဒေါမနဿသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဒေါမနဿသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သုခ, ဒုက္ခ, သောမနဿ, ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ရုပ်-၂၈၊နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်) [အဋ္ဌမ/ ဒသမ/ စုဒ္ဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သုခ, ဒုက္ခ, သောမနဿ, ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ရုပ် နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊သုခ, ဒုက္ခ, သောမနဿ, ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် ဒေါမနဿသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)

http://www.dhammadownload.com

[နဝမ/ ဒွါဒသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင်ဒေါမနဿဝေဒနာကြဉ်သော ဒေါမနဿသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထို--တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင်ဒေါမနဿိန္ဒြေတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။)

> **ဓေါမနဿေနိ** ယေ ဓမ္မာ (ဒေါမနဿိန္ဒြိယေန-နှင့် နည်းတူ)

> **သောတေန** ယေ ဓမ္မာ (ဒေါမနဿိန္ဒြိယေန-နှင့် နည်းတူ)

> **သဒ္ဓိန္ဒြိယေန၊**သဒ္ဓိန္ဒြေသည်။ [တတိယနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [စတုတ္ထ/ဧကာဒသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ အကြင် သဒ္ဓိန္ဒြေကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို သဒ္ဓိန္ဒြေကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သဒ္ဓိန္ဒြေတို့ကို။ [ပဥ္စမ/ဒွါဒသမ နယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ်-၁၂ ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

[အဋ္ဌမ/ဒသမ/စုဒ္ဒသမနယ–အလို] သဒ္ဓိန္ဒြိယေန၊သဒ္ဓိန္ဒြေနှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ်အဌဝိသ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ရုပ် နိဗ္ဗာန် တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)

[နဝမ/ဒွါဒသမနယ–အလို] သဒ္ဓိန္ဒြိယေန၊သဒ္ဓိန္ဒြေနှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သဒ္ဓါ ကြဉ်သော သောဘဏစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထို သဒ္ဓါကြဉ်သော သောဘဏစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သဒ္ဓိန္ဒြေတို့သည်

> ဝီရိယိန္ဒြိယေန၊ဝီရိယိန္ဒြေသည်။ [တတိယနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [စတုတ္ထ/ဧကာဒသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ အကြင် ဝီရိယိန္ဒြေကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဝီရိယိန္ဒြေ ကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့သည်။* ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝီရိယိန္ဒြေတို့ကို။[ပဥ္စမ/ တေရသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ်-၁၂ ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။* ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ (ဓ) [နဝမ/ဒွါဒသမနယ–အလို] ဝီရိယိန္ဒြိယေန၊ဝီရိယိန္ဒြေနှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် -၁၀၊မနောဓာတ် ၃- ခု၊သန္တိရဏ ၃-ခုကြဉ် စိတ် ၇၃-ခု၊ ဝီရိယကြဉ် စေတသိက် ၅၁-ပါးတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။) တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်ဝီရိယိန္ဒြေတို့သည်။

> **သတိန္ဒြိယေန** ယေ ဓမ္မာ (သဒ္ဓိန္ဒြိယေန-နှင့် နည်းတူ)

> **သမာဓိန္ဒြိယေန** ၊သမာဓိန္ဒြေသည်။[တတိယနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင်

http://www.dhammadownload.com

ဝေဒနာ သညာ, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [စတုတ္ထ/ဓကာဒသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သမာဓိန္ဒြေကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ (၅၀)တို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထို သမာဓိန္ဒြေကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ (၅၀)တို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သမာဓိန္ဒြေ တို့ကို။ [ပဉ္စမ/ တေရသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

[နဝမ/ဒွါဒသမနယ–အလို] သမာဓိန္ဒြိယေန၊သမာဓိန္ဒြေနှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် -၁၀၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊မနောဓာတ် ၃-ခု၊ သန္တီရဏ ၃-ခုကြဉ် စိတ် ၇၂-ခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာ, စေတ္တတာကြဉ် စေတသိက် ၅၀-တို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏) တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင်သမာဓိန္ဒြေတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ)

➤ ပညိန္ဒြိယေန (ပ) [နဝမ/ဒွါဒသမနယ–အလို] ပညိန္ဒြိယေန၊ပညိန္ဒြေနှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ပညိန္ဒြေကြဉ် လောကီတိဟိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏) တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင်ပညိန္ဒြေတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ကုန်၏

➤ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယေန (ပ) [နဝမ/ဒွါဒသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ အကြင် အနညာတညဿာမိတိန္ဒြေကြဉ်သော သောတာပတ္တိမဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏) တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင်အနညာ တညဿာမိတိန္ဒြေတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။)

➤ အညိန္ဒြိယေန (ပ) [နဝမ/ဒွါဒသမနယ–အလို] အညိန္ဒြိယေန၊အညိန္ဒြေနှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် အညိန္ဒြေကြဉ်သော အထက်မဂ် ၃-ခု, အောက်ဖိုလ် ၃-ခု စိတ္တုပ္ပါဒ် တို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏) တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် အညိန္ဒြေတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။)

➤ အညာတာဝိန္ဒြိယေန (ပ) [နဝမ/ဒွါဒသမနယ–အလို]အညာတာဝိန္ဒြိယေန၊ အညာတာဝိန္ဒြေနှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် အညာတာဝိန္ဒြေကြဉ်သော အရဟတ္တဖိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏) တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် အညာတာဝိန္ဒြေတို့သည်။(သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။)

➤ အဝိဇ္ဇာယ၊အဝိဇ္ဇာသည်။[တတိယနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [စတုတ္ထ/ဓကာဒသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ အကြင် အဝိဇ္ဇာကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို အဝိဇ္ဇာကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် အဝိဇ္ဇာတို့ကို။[ပဉ္စမ/တေရသမနယ အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ်-၁၂ ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ * တေဟိ

http://www.dhammadownload.com

ဓမ္မေဟိ၊ထို ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

[အဋ္ဌမ/ဒသမ/စုဒ္ဒသမနယ–အလို] အဝိဇ္ဇာယ၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)[နဝမ/ဒွါဒသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ပါး၊မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ၂၆-ပါးတို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့နှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း အဝိဇ္ဇာတို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။)

➢ သင်္ခါရေန၊သင်္ခါရသည်။[တတိယနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဝေဒနာ, သညာ, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [စတုတ္ထ/ဧကာဒသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ အကြောင်း သင်္ခါရကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၅၀-တို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို သင်္ခါရကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၅၀-တို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း စေတနာတို့ကို။ [ပဉ္စမ/တေရသမ နယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဩဠာရိကရုပ်-၁၂ ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

[အဋ္ဌမ/ဒသမ/စုဒ္ဒသမနယ–အလို] သင်္ခါရေ၊ နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဝိပါက်, ကြိယာ, လောကုတ္တရာစိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)[နဝမ/ဒွါဒသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း သင်္ခါရကြဉ် သော လောကီကုသိုလ်, အကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့နှင့်။* ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း သင်္ခါရတို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။)

➢ ကမ္မဘဝေန ယေ ဓမ္မာ (သင်္ခါရေန-နှင့်နည်းတူ)

➢ ဖဿေန၊ဖဿသည်။[တတိယနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဝေဒနာ, သညာ, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [စတုတ္ထ/ဧကာဒသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ အကြောင်း ဖဿ ကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဖဿကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဖဿတို့ကို။[ပဉ္စမ/တေရသမနယ အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဩဠာရိကရုပ်-၁၂ ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [သတ္တမနယ–အလို] ဖဿေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊ အကြောင်း ဖဿ ကြဉ် စိတ်-၈၉၊စေတသိက် ၅၁-ပါးတို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထိုစိတ် ၈၉-ပါး, စေတသိက် ၅၂-ပါးတို့နှင့်။* ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင်း ရုပ် အရူပီသ, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)

http://www.dhammadownload.com

[အဋ္ဌမ/ဒသမ/စုဒ္ဒသမနယ-အလို] ဖသောနှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင် ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)[နဝမ/ ဒွါဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင် ဖဿကြဉ် စိတ်-၈၉၊စေတသိက် ၅၁-ပါးတို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့နှင့်။* ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင် ဖဿတို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။)

➢ **စေတနာယ** ယေ **ဓမ္မာ/ မနသိကာရေန** ယေ **ဓမ္မာ** (ဖဿေန-နှင့်နည်းတူ)

➢ **နာမရူပေန၊နာမ်ရုပ်သည်။**[ပဉ္စမ/တေရသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင် စိတ် ၈၉-ပါးတို့ကို (ဝါ) ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ [* တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို စိတ်၈၉-ပါးတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင် ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။]

➢ **နာမရူပပစ္စယာ၊နာမ်, ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။သဠာယတနံ၊ဖြစ်သော။ သဠာယတနံ၊သဠာယတနသည်။** (ဝါ) အဇ္ဈတ္တိကာယတန ၆-ပါးသည်။[ပဉ္စမနယ အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ။ ထို ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင် သြဠာရိကရုပ် ဒွါဒသ, ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။

➢ **ဥပပတ္တိဘဝေန၊ဥပပတ္တိဘဝနှင့်။**[အဋ္ဌမ/စုဒ္ဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင် ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဖိုလ်, ကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်)

➢ **ကာမဘဝေန၊ကာမဘဝနှင့်။**[အဋ္ဌမ/စုဒ္ဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင် စိတ်, စေတသိက်ဖြစ်ကုန်သော ရူပဘဝ, အရူပဘဝ, ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဖိုလ်, ကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)

➢ **ရူပဘဝေန၊ရူပဘဝနှင့်။** [အဋ္ဌမ/ဒသမ/စုဒ္ဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင် ကာမဘဝ, အရူပဘဝ-ဟု ဆိုအပ်သော စိတ်, စေတသိက်, ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဖိုလ်, ကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို -တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင် ရူပဘဝတို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)

* **အရူပဘဝနှင့် စန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်ကွဲတရား** = သြဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး။

➢ **အရူပဘဝေန၊အရူပဘဝသည်။**[ပဉ္စမ/တေရသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင် သြဠာရိကရုပ် ဒွါဒသတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, စိတ် ၈၉-ပါး, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

[အဋ္ဌမ/ဒသမ/စုဒ္ဒသမနယ-အလို] အရူပဘဝေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင် ကာမဘဝ, ရူပဘဝ-ဟု ဆိုအပ်သော စိတ်, စေတသိက်, ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဖိုလ်, ကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြောင် အရူပဘဝတို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)

http://www.dhammadownload.com

➢ နေ၀သညာနာသညာဘာဝေန ယေ ဓမ္မာ (အရူပဘာဝေန-နှင့်နည်းတူ)

➢ စတုဝေါကာရဘာဝေန ယေ ဓမ္မာ (အရူပဘာဝေန-နှင့် နည်းတူ)

➢ ဇာတိယာ၊ဇာတိနှင့်။[တတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။[ပဌမ/တေရသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် စိတ် ၈၉-ပါးတို့ကို (ဝါ) ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို စိတ်၈၉-ပါးတို့သည်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

➢ ဇရာယ ယေ ဓမ္မာ (ဇာတိနှင့် နည်းတူ)

➢ မရဏေန ယေ ဓမ္မာ (ဇာတိနှင့် နည်းတူ)

➢ ဥပါယာသေန၊ဥပါယာသသည်။[တတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [စတုတ္ထ/ဧကာဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ အကြင် ဥပါယာသကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့ သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဥပါယာသတို့ကို။ [ပဌမ/တေရသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ်-၁၂ ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

[အဋ္ဌမ/ ဒသမ /စုဒ္ဒသမနယ-အလို] ဥပါယာသေန၊ ဥပါယာသနှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် လောဘမူ, မောဟမူ, ကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ စိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)[နဝမ/ ဒွါဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဥပါယာသ ကြဉ်သော ဒေါသမူစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ် ကုန်၏။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထို--တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဥပါယာသတို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။)

➢ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓေန၊ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓသည်။[ပဌမ/တေရသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ် ဒွါဒသတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [အဋ္ဌမ/ဒသမ/စုဒ္ဒသမနယ-အလို] ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓေန၊နှင့် ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် လောကီစိတ်-၈၁၊စေ-၅၂၊ရုပ်-၂၈၊နိဗ္ဗာန်တို့သည်။(ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်။) * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့နှင့်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဆန္ဒ, ဝီရိယ, ဝီမံသ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသတို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။) [နဝမ/ဒွါဒသမ နယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဆန္ဒ, ဝီရိယ, ဝီမံသ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ တို့သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်၏။)

➢ သတိပဋ္ဌာနေန၊သတိပဋ္ဌာန်သည်။ [တတိယနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ [စတုတ္ထ/ဧကာဒသမနယ-အလို] ယေ ဓမ္မာ၊

http://www.dhammadownload.com

အကြင် သတိပဋ္ဌာန်ကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ (၅၀)တို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို--တို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ [ပဥ္စမ/ တေရသမနယ–အလို] ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ * တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ထို ဩဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။ * ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

[အဋ္ဌမ/ဒသမ/စုဒ္ဒသမနယ–အလို] သတိပဋ္ဌာနေန၊နှင့်။ယေ ဓမ္မာ၊အကြင် လောကီ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ, စိတ္တုပ္ပါဒ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။)

➤ သမ္ပယုတ္တာနေန ယေ ဓမ္မာ/အပ္ပမညာယ ယေ ဓမ္မာ/ပဥ္စဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ ယေ ဓမ္မာ/ပဥ္စဟိ ဗလေဟိ ယေ ဓမ္မာ/သတ္တဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ ယေ ဓမ္မာ/အရိယေန အဋ္ဌင်္ဂိကေန မဂ္ဂေန ယေ ဓမ္မာ (သတိပဋ္ဌာနေနနှင့် နည်းတူ)

➤ **ကဏ္ဍအားဖြင့်သော နယများ** ။ ။ စတုတ္ထနယ, ပဉ္စမနယ, သတ္တမနယ, နဝမနယ, ဒသမနယ-တို့ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ကဏ္ဍအားဖြင့်ခြင်းအကြောင်း** ။ ။ စတုတ္ထနယ၌ သင်္ဂဟိတ, ပဉ္စမနယ၌ အသင်္ဂဟိတ, သတ္တမနယ၌ သမ္ပယုတ္တ, နဝမနယ၌ သမ္ပယုတ္တ, ဒသမနယ၌ ဝိပ္ပယုတ္တတို့သည် သာမန်ဖြစ်၍ ပဓာနကဏ္ဍအားကို ဓမ္မုဒ္ဒေသ ပြုလိုသောကြောင့် ကဏ္ဍအားဖြင့်၍ ဟောတော်မူပါသည်။

➤ **ကဏ္ဍအားသာဖြင့်၍ ကေဟိစိ မထုတ်သော နယများ** ▪ စတုတ္ထနယ, ပဉ္စမနယ။

➤ **ကဏ္ဍအားလည်းဖြင့် ကေဟိစိလည်း ထုတ်သော နယများ** ။ ။ သတ္တမနယ, နဝမနယ, ဒသမနယ-တို့ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ကေဟိစိထုတ်သော နယများ** ။ ။ ဆဋ္ဌနယ, သတ္တမနယ, နဝမနယ, ဒသမနယ, ဧကာဒသမနယ, တေရသမနယ တို့ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ကေဟိစိ မထုတ်ရသော နယများ** ။ ။ ပဌမနယ, ဒုတိယနယ, တတိယနယ, စတုတ္ထနယ, ပဉ္စမနယ, အဋ္ဌမနယ, ဒွါဒသမနယ, စုဒ္ဒသမနယ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ကေဟိစိ ၁-ချက်သာ ထုတ်ရသော နယများ** ။ ။ သတ္တမနယ, နဝမနယ, ဒသမနယ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ကေဟိစိ** (သမ္ပယုတ်/ဝိပ္ပယုတ်) **၂-ချက်ထုတ်ရသော နယများ** ။ ။ ဆဋ္ဌနယ, ဧကာဒသမနယ, တေရသမနယ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ကေဟိစိဝိပ္ပယုတ် ထုတ်ရမည့်နယများ** ▪ ဆဋ္ဌနယ, သတ္တမနယ, ဒသမနယ, ဧကာဒသမနယ, တေရသမနယ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

➤ **ကောဟိစိသမ္ပယုတ် ထုတ်ရမည့်နယများ** - ဆဋ္ဌနယ, နဝမနယ, ကောဒသမနယ, တေရသမနယ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ကောဟိစိသမ္ပယုတ် ကောဟိစိဝိပ္ပယုတ် ၂-မျိုးမှလွတ်သော ပရမတ်တရား** စိတ် ၈၉-ပါး၊ ပြဋ္ဌာရီကရုပ် ၁၂-ပါး။

➤ **ဖယ ဓမ္မာ တစ်ချက်ပါသော နယ** ။ ။ ဒုတိယနယ, တတိယနယ, အဋ္ဌမနယ ကောဒသမနယ, ဒွါဒသမနယ, တေရသမနယ, စုဒ္ဒသမနယ-တို့ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ဖယ ဓမ္မာ နှစ်ချက်ပါသော နယများ** ။ ။ စတုတ္ထနယ, ပဉ္စမနယ, သတ္တမနယ, နဝမနယ, ဒသမနယ-တို့ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ဖယခွဲ ၂-စုပါသော နယများ၌ ဒုတိယ ဖယခွဲအရ ဖောပုစ်ကိုသာ ဖြန့်ခွဲရသော နယကား** - စတုတ္ထနယ, နဝမနယ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **မခွဲရသော နယများကား** - ပဉ္စမနယ, သတ္တမနယ, ဒသမနယ-တို့ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ဖောပုစ်သဘော တူသောနယများ** ။ ။ စတုတ္ထနှင့် ကောဒသမ၊ ဆဋ္ဌနှင့် ဒသမ နဝမနှင့် ဒွါဒသမ၊ အဋ္ဌမနှင့် စုဒ္ဒသမနယ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ဖယခွဲ ဧတခွဲ မပါသော နယများ** ။ ။ ပထမနယ, ဆဋ္ဌနယ-တို့ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ခန္ဓာတူ, အာယတနတူ, ဓာတ်တူ ဖယ-ခွဲသော နယများ** - စတုတ္ထနယ-နှင့် ကောဒသမနယ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ခန္ဓာကွဲ, အာယတနကွဲ, ဓာတ်ကွဲ ဖယ-ခွဲသော နယများ** - ပဉ္စမနယ-နှင့် တေရသမနယ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **အကျဉ်းဆောင်ပုစ်အချင်းချင်း တူညီသောနယ** ။ ။ အဋ္ဌမနယနှင့်စုဒ္ဒသမနယ၊ စတုတ္ထနယနှင့် ကောဒသမနယ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ဖောပုစ်သဘောတူသော နယများ/ဥဒါန်းစဉ်ဂါထာအချင်းချင်း တူညီသော နယ** ။ ။ စတုတ္ထနယနှင့် ကောဒသမ နယ၊ ဆဋ္ဌနယနှင့် ဒသမနယ၊ အဋ္ဌမနယနှင့် စုဒ္ဒသမနယ၊ နဝမနယနှင့် ဒွါဒသမနယ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ရူပဘဝတရားစုတွင် ဂန္ဓ ရသ ဃြာဏ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံများ ပါဝင်လျက် ဂန္ဓာယတန စသည် မဖွဲ့ရခြင်းအကြောင်း** ။ ။ ရူပဘဝအရ၌ ဂန္ဓ, ရသ, ဃြာဏနှင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံများ ပါရှိပါသော်လည်း မိမိတို့၏ အာရမ္မဏိကဖြစ်သော ဃာန, ဇိဝှါ, ကာယ ဝိညာဉ်တို့ မရှိ၍ ထိုဂန္ဓ စသည်တို့သည် အာရုံအဖြစ်သို့ မရောက်နိုင်ကြသောကြောင့် ၎င်းတို့ကို ဂန္ဓာယတန စသည် မဖွဲ့ရပါ။

➤ **၎င်းတို့ကို ဓမ္မာယတန+ဓမ္မဓာတ်အတွင်း ထည့်သွင်းရခြင်းအကြောင်း**

ဓမ္မသဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်သောကြောင့် ထိုဂန္ဓ စသည်ကို ဓမ္မာယတန ဓမ္မ

http://www.dhammadownload.com

ဓာတ်၌သာ ထည့်သွင်းရပါသည်။

➤ **အသညာဘဝ, ဧကဝေါကာရဘဝတို့၌ ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံများ ပါဝင်လျက် ဂန္ဓာယတန စသည် မဖွဲ့ရခြင်းအကြောင်း** ။ ။ အသညာဘဝ, ဧကဝေါကာရဘဝတို့၌ ဂန္ဓ, ရသ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့ ပါရှိသော်လည်း ၎င်းတို့သည် အာရုံကိစ္စလည်း မတပ်၊ အာရမ္မဏိက-လည်း မရှိသောကြောင့် ဂန္ဓာယတန စသည် မဖွဲ့ရပါ။

➤ **အသညာဘဝ, ဧကဝေါကာရဘဝတို့၌ ရူပါယတန, ရူပဓာတ်၊ ဓမ္မာယတန, ဓမ္မဓာတ်မျှသာ ဖွဲ့ရခြင်းအကြောင်း** ။ ။ တပြင်တည်းတည်ရှိသော ဝေဟပ္ဖိုလ်ပြဟ္မာတို့၏ စက္ခုဝိညာဏ်ဝီထိအား အာရုံကိစ္စလည်းတပ်သည်၊ အာရမ္မဏိကလည်း ရှိသည်၊ ထို့ကြောင့် ဝဏ္ဏ-ကိုသာ ရူပါယတန ရူပဓာတ် ဖွဲ့ရပါသည်၊ ကျန်သော တရားတို့သည် ဓမ္မ သဘောမျှသာဖြစ်၍ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ် ဖွဲ့ရပါသည်။

➤ **အသညသတ်ဘုံ၌ဖြစ်သော ဝဏ္ဏကိုသာ ရူပါယတန, ရူပဓာတ် ဖွဲ့ရခြင်းအကြောင်း** ။ ။ အသညသတ်ပြဟ္မာတို့သည် အခြားပြဟ္မာတို့၏ စက္ခုဝိညာဉ် အာရုံဖြစ်နိုင်သောကြောင့် အသညသတ်ဘုံ၌ဖြစ်သော ဝဏ္ဏကိုသာ ရူပါယတန, ရူပဓာတ် ဖွဲ့ရပါသည်။

➤ **အသညီဘဝ အရတွင် ဂန္ဓ, ရသ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗ-တို့ကို အာယတန, ဓာတ် မဖွဲ့ဘဲ ဝဏ္ဏ-ကိုသာ အာယတန, ဓာတ်ဖွဲ့ရခြင်းအကြောင်း** ။ ။ အသညီ(ညာ)ဘဝ၌ ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့ ပါရှိသော်လည်း ၎င်းတို့သည် အာရုံကိစ္စလည်းမတပ်၊ အာရမ္မဏိက လည်း မရှိသောကြောင့် ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့ကို အာယတန ဓာတ် မဖွဲ့ရပါ။

တပြင်တည်းတည်ရှိသော ဝေဟပ္ဖိုလ်ပြဟ္မာတို့၏ စက္ခုဝိညာဏ်ဝီထိအား အာရုံကိစ္စလည်းတပ်သည်၊ အာရမ္မဏိကလည်း ရှိသည်၊ ထို့ကြောင့် ဝဏ္ဏ-ကိုသာ ရူပါယတန ရူပဓာတ် ဖွဲ့ရပါသည်၊

➤ **နာမ်၏ ဇာတိ, ဇရာ, မရဏ-တို့ကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာသာ ဖွဲ့ရခြင်းအကြောင်း**

နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့၏ ဖြစ်ဆဲ ရပ်ဆဲ ပျက်ဆဲဖြစ်၍ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးလုံး မဖွဲ့ရ၊ ဇာတိ, ဇရာ, မရဏတို့သည် အဝတ္ထုမျှဖြစ်၍ ဧကန္တ ပရမတ္ထ မဟုတ်ကုန်ရကား ဝေဒယန, သဉ္ဇာနန, ဝိဇာနန-ဟူသော ဧကန္တ ပရမတ္ထကိစ္စဖြင့် မယူအပ်၊ အနေကန္တဖြစ်သော သင်္ခါရကိစ္စဖြင့်သာ ယူအပ်ကောင်းသောကြောင့်-- တည်း။

➤ **နာမ်၏ ဇာတိ, ဇရာ, မရဏ-တို့ကို ဓမ္မာယတန, ဓမ္မဓာတ်သာ ဖွဲ့ရကြောင်း**

ဇာတိ, ဇရာ, မရဏတို့ကို ဧကန္တပရမတ္ထကိစ္စဖြစ်သော စက္ခာယတန, စက္ခုဓာတ် စသည်ဖြင့် မယူအပ်၊ နိဿတ္တဋ္ဌအားဖြင့် ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်သာ ရေတွက်အပ်သောကြောင့် စက္ခု-စသော အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်မူ၍ ဓမ္မာယတန

http://www.dhammadownload.com

ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်သာ ရေတွက်ရသည်။(ဝါ) ဖွဲ့ရသည်။

➤ **ပဋ္ဌမနယနိဒ္ဒေသ၌ နိဒ္ဒေသ ၂-ပါးကား** ။ ။ အဗ္ဘန္တရမာတိကာနိဒ္ဒေသ, ဗာဟိရ မာတိကာနိဒ္ဒေသ-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

➤ **ပုစ္ဆာ ၃-ပါးကား** ။ ။ ခန္ဓာကရိုဏ်း, အာယတနကရိုဏ်း, ဓာတ်ကရိုဏ်း။

➤ **ဝိသဇ္ဇနာ ၃-ပါးကား** ။ ။ခန္ဓာကရိုဏ်း, အာယတနကရိုဏ်း, ဓာတ်ကရိုဏ်း။

➤ **ဖဿသတ္တကရာသိကို သီးခြားထပ်၍ ဟောတော်မူရခြင်းအကြောင်း**

အဓိမောက္ခသည် မိမိနှင့်ယှဉ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်နှင့်သာ ဆက်ဆံသော်လည်း ဖဿစသည်တို့၏ အလုံးစုံသော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့် ဆက်ဆံသည်ကို သိစေလိုသောကြောင့် ဖဿသတ္တကရာသိကို သီးခြားထပ်၍ ဟောတော်မူရပါသည်။

➤ **ရှေးရှေးပုဒ်နှင့် ယှဉ်စပ်၍ မူလိမသွတ်ရခြင်းအကြောင်း** ။ ။ ရှေးရှေးသောပုဒ်နှင့် ယှဉ်စပ်၍ မူလိသွတ်သော်လည်း အထူးမရှိနိုင်သောကြောင့် - တည်း။

➤ **နိဗ္ဗာန်ကို ခန္ဓာဖြင့် မရေတွက်ရခြင်းအကြောင်း** ။ ။ အတိတ်-စသော ၁၁-ပါးသော အပြားမရှိသောကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို ခန္ဓာဖြင့် မရေတွက်ရ ထို့ကြောင့် အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ-ဟု ဟောတော်မူပါသည်။

➤ **မဂ္ဂသစ္စာ၌ သင်္ဂါရက္ခန္ဓာ ငါးဆယ်ပင် ယေစ္စွဲရခြင်းအကြောင်း** ။ ။ မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ စသည်သည်သာ မဂ်ကိစ္စတပ်သည်ဖြစ်၍ အခြား သမ္မာဒိဋ္ဌိ စသည်တို့ ကြွင်းကျန်နေသောကြောင့် မဂ္ဂသစ္စာ၌ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ငါးဆယ်ပင် ယေစ္စွဲရသည်။

➤**သမာဓိန္ဒြေ, စသည်တို့၌လည်း သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ငါးဆယ်ပင် ယေစ္စွဲရခြင်း အကြောင်း**

သမာဓိန္ဒြေ၌လည်း ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်, ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်-၁၀၊ မနောဓာတ် ၃-ခု၊ သန္တိရဏ ၃-ခုတို့၌ ဧကဂ္ဂတာ ကြွင်းကျန်သောကြောင့်-- တည်း။

➤ **ပရမတ္ထတရား ၄-ပါးလုံးဟောသော နယ်များ** ။ ။ ပထမ, တတိယ, ပဉ္စမ, ဆဋ္ဌ, ဒွါဒသမ, ဒသမ, တေရသမ, စုဒ္ဒသမနယ-တို့၌ ပရမတ္ထတရား ၄-ပါးလုံးဟောသည်

➤ **ပရမတ္ထတရား ၃-ပါး ဟောသော နယများ** ။ ။ ဒုတိယ, စတုတ္ထ, ဧကာဒသမ အားဖြင့် ၃-နယတို့၌ စိတ်, စေတသိက်, ရုပ်ဟူသော ပရမတ္ထတရား ၃-ပါးဟောသည်။

➤ **ပရမတ္ထတရား ၂-ပါး ဟောသော နယများ** ။ ။ သတ္တမ, နဝမ, ဒွါဒသမ အားဖြင့် ၃-နယတို့၌ စိတ်, စေတသိက်ဟူသော ပရမတ္ထတရား ၂-ပါးဟောသည်။

ဓာတုကထာ အရကောက် ပြီး၏။

2-12-2007

http://www.dhammadownload.com

အကုသလာ ဓမ္မာ ၁
အဂန္ထနိယာ ဓမ္မာ ၂၈
အစေတသိကာ ၃၈
အစ္စေဝါဒ ၆၈
အဇ္ဈတ္တ ၄–မျိုး ၅၃
အဇ္ဈတ္တတိက် ၁၄/၅၃
အဇ္ဈတ္တတိက်နှင့် အဇ္ဈတ္တိကဒုက် အတူ–၅၃
အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ၁၄/၅၃
အဇ္ဈတ္တာ ဓမ္မာ ၁၄
အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတိက် ၁၄
အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ ၁၄
အဇ္ဈတ္တိကဒုက် ၄၀/၅၃
အဇ္ဈတ္တိကာ ဓမ္မာ ၄၀
အညာတာဝိန္ဒြေ ၈၃
အညာတာဝိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၄
အညိန္ဒြေ ၈၃
အညိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၄
အဋ္ဌမနယမာတိကာ– ၃၆
အဋ္ဌမနယ၌ ဟော/မဟော တရား ၁၁၉
အဋ္ဌာနကုသလတာ ၆၈
အတပနိယာ ဓမ္မာ ၆၂
အတိပဏီတသုခ ၃၄
အတီတတိက် ၁၂
အတီတာ ဓမ္မာ ၁၂
အတီတာရမ္မဏတိက် ၁၃
အတီတာရမ္မဏာ ၁၃
အဒုက္ခမသုခါယ ၂
အဓိမောက္ခ ၈၈
အဓိမောက္ခေန ယေ ဓမ္မာ ၁၂၈
အဓိဝစနာ ဓမ္မာ ၆၂
အဓိဝစနပထာ ၆၂
အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေ ၈၃
အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယေန
ယေ ဓမ္မာ ၁၄၄
အန္တဝါ ဒိဋ္ဌိ ၆၄
အနာဂတာ ဓမ္မာ ၁၃
အနာဂတာရမ္မဏာ ၁၃
အနာရမ္မဏာ ဓမ္မာ ၃၈
အနာသဝါ ဓမ္မာ ၂၃
အနိဒဿနာ ဓမ္မာ ၂၀
အနိဒဿန သပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ ၁၅
အနိဒဿန အပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ ၁၅
အနိယတာ ဓမ္မာ ၁၀
အနိယျာနိကာ ၅၂
အနိဝရဏီယာ ၃၄
အနုတ္တရာ ဓမ္မာ ၅၃
အနုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ ၁၂
အနုပ္ပါဒ ဉာဏ် ၃၄
အနုပါဒါနိယာ ၄၂
အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယာ ၄/၁၁၁
အနုပါဒိန္နာနုပါဒါနိယာ– ၃
အနုပါဒိန္နာ ဓမ္မာ ၄၁
အနောဃနိယာ– ၃၀
အနောတ္တပ္ပ ၆၅
အန္တဝါ ဒိဋ္ဌိ ၆၄
အပစယဂါမိနော ၃
အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ ၆၄
အပရာမဋ္ဌာ ဓမ္မာ ၃၆
အပရိယာပန္နာ ၅၂
အပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ ၂၀
အပ္ပစ္စယာ, အသင်္ခတာ–ဟု ဟောတူမြင့်
ဟောတော်မူရကြောင်း– ၅၅
အပ္ပစ္စယေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ ၁၃၉
အပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ ၂၂
အပ္ပဋိဝါနိတာ စ ၃၃
အပ္ပမညာ ၈၇
အပ္ပမညာယ ယေ ဓမ္မာ ၁၄၈
အပ္ပမာဏာ ဓမ္မာ ၈
အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ ၉
အပ္ပီတိကာ ဓမ္မာ ၅၉
အပ္ပဿာဒမာတိကာ ၃၃
အဗျာကတာ ဓမ္မာ ၁
အယောဂနိယာ - ၃၂
အရဏာ ဓမ္မာ ၅၄
အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ၈၈
အရိယေန အဋ္ဌင်္ဂိကေန မဂ္ဂေန
ယေ ဓမ္မာ ၁၄၈
အရူပဘဝ ၈၅
အရူပဘဝေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၆
အရူပါဝစရဒုက် ၅၂
အရူပါဝစရာ ၅၂
အရူပိနော ဓမ္မာ ၂၂
အဝိက္ခေပေါ ၃၁
အဝိစာရာ ဓမ္မာ ၅၀
အဝိဇ္ဇာ ၈၄
အဝိဇ္ဇာယ ယေ ဓမ္မာ ၁၄၄
အဝိဇ္ဇာစ ၆၃
အဝိဇ္ဇာဘာဂိနော ၆၀
အဝိတက္ကာ ဓမ္မာ ၄၉
အဝိတက္က ဝိစာရ– ၄

အဝိတက္ကအဝိစာရ ၄
အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိက ၃
အသံကိလိဋ္ဌ အသံ ၄
အသံကိလေသိက ၄၄
အသံကိလိဋ္ဌာ ဓမ္မာ ၄၅
အသံတုဋ္ဌိတာ စ ၃၃
အသင်္ခတာ ဓမ္မာ ၂၀/၅၅
အသင်္ခတေယိ ဓမ္မတိ ဃေ ဓမ္မာ ၁၃၉
အသညာဘဝ ၈၅
အသညာဘဝေန ဃေ ဓမ္မာ— ၉၁
အသဒ္ဓော နိယာ ၂၆
အသမ္မုဋ္ဌ ၃၀
အသေက္ခကုသလ ၈၃
အသေက္ခာ ဓမ္မာ ၈
အဟိရိကဒွ ၆၅
အဟေတုကာ ၁၉
အကုသိုလ်—၁၂၊ဧ—၂၅၊ ဏောက်ရ
သော တိကပဒ— ၁၈
အကြောင်းဟုတ်သည့်၌ လိမ္မာသူ ၆၈
အကြောင်းဟုတ်ရာ လူလိမ္မာ ၆၈
အကြောင်းမဟုတ်သည့်၌ လိမ္မာသူ ၆၈
အကြောင်းတရား ၂
အကြောင်းအကျိုးမှ လွတ်သော တရား ၂
အကြောင်းတရား ၄— ပါးတို့— ၂၀
အကျိုးတရား ၂
အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်း သဘော ရှိ ၂
အကျွန်ုပ်သော ပုဒ်ချင်း တူသော နယ ၁၄၉
အချမ်းအပူ စသော— ၆၃
အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိသူ— ၆၆
အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ် ၁၄
အဇ္ဈတ္တတရားလျှင် အာရုံရှိတရား ၁၄
အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုသော တရား ၁၄
အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ—ဖြစ် ၁၅
အတီတ်ဖြစ်တရား ၁၂
အတီတ်တရားလျှင် အာရုံရှိ- ၁၃
အတီတ်တရားကို အာရုံ ပြု တရား— ၁၃
အတွင်းသန္တာန်၌ဖြစ် ၄၁
အထက်မဂ် ၃—ခုသည် ဖယ်အပ်- ၅
အထက်မဂ် ၃—ခုသည် ဖယ်အပ်သော
ဟိတ်ရှိသော - ၆
အထူးသဖြင့် သီလဝင် ကြွယ်သူ— ၃၂
အထူးသဖြင့် အယူဝင် ကြွယ်သူ— ၃၂
အထူးသဖြင့် ဝေကြွယ်သော အယူရှိ ၃၂
အထူးသဖြင့် ဝေကြွယ် သော ဉာဏ်အား
လျော့သော လုံ့လ ရှိသူ- ၃၂
အနာဂတ်ဖြစ်တရား ၁၃
အနာဂတ်တရားလျှင် အာရုံရှိ— ၁၃
အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြု— ၁၃
အနာဂါမိမဂ်သည်ဖယ် ၅/၄၈
အပသန္တာန်၌ဖြစ်သော တရား ၄၁
အပ္ပမာဏတရားလျှင် အာရုံရှိ— ၉
အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြု— ၉
အပ္ပမာဏတရားကို ပြုသော— ၉
အပြစ်ရှိသော တရား ၁
အပြစ်မရှိတရား ၁
အဘိဓမ္မာ ရ—ကျမ်း (ဂ)
အမိနှင့်တူပုံ ၁၆
အမှုကိစ္စကောင်းတို့၌ မမေ့လျော့သူ ၆၉
အယုတ်အမြတ်တို့၏ အလယ်၌ဖြစ် ၉
အယူမျက်စီးသူ ၃၂
အယူမှား ပြည့်စုံ— ၃၂
အယူဖောက်ပြန်သူ ၆၄
အရဟတ္တမဂ်သည် အကြွင်းမရှိဖယ် ၅/ ၄၈
အရာရာကို ခွင့်လွှတ် သည်းခံသူ ၆၉
အရူပါဝစရ မည်/ မမည် ၅၂
အရောက်နှင့်တူသော တရား— ၂၃
အလယ်အလတ်ဖြစ်သော တရား ၉
အသညာဘဝ၌ ဝတ္ထု ယတန ဖွဲ့ရ ၁၅၀
အသညာဘဝ၌ ရူပါ ယတန, ရူပဓာတ်
သာ ဖွဲ့ရကြောင်း— ၁၅၀
အသညသတ်ဘုံ၌ဖြစ် သော ဝတ္ထုကိုသာ
ရူပါယတနဖွဲ့ရ ၁၅၀
အာစယဂါမိတိက် ၃
အာစယဂါမိနော ဓမ္မာ ၃
အာဒိလဒ္ဓနာမတိက် ၁၃
အာပတ္တိကုသလတာ ၆၆
အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနတာ ၆၆
အာဃေါတယာ ဃေ ဓမ္မာ ၁၃၈
အာယတနကုသလတာ ၆၃
အာသဝဂေါစ္ဆက ၂၃
အာသဝဒုက် ၂၃
အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက် ၂၄/၅၆
အာသဝ သာသဝ ၂၄
အာသဝ အာသဝ သမ္ပယုတ္တဒုက် ၂၄
အာသဝ ဝိပ္ပယုတ္တ သာသဝဒုက် ၂၅
အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ်ပေ မှာ သာသဝါ၊
အနာသဝါ—ဟု ဟောရ— ၅၆
အာသဝသမ္ပယုတ္တာ ၂၄
အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ ၂၄/၂၅
အာသဝါစေဝ ဓမ္မာ ၂၄

http://www.dhammadownload.com

အာသဝါ ဓမ္မာ ၂၃
အာပတ်သို့လိမ္မာသူ ၆၆
အာပတ်မှ ထခြင်း၌ လိမ္မာသူ- ၆၆
အာယတနမည်ပုံ ၁၆
အာယတန၌လိမ္မာ ၆၇
အာရုံပြုခြင်း ရှိ/ မရှိသော တရား ၃၈
အာရုံပြုသော အားဖြင့်
တဏှာဒိဋ္ဌိ- ၃/၄၁
အာသဝ မည်/ မမည်သော တရား ၂၃
အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်- ၂၃
အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံမဟုတ်- ၂၃
အာသဝနှင့်ယှဉ်သော တရား- ၂၄
အာသဝနှင့် မယှဉ်သော တရား- ၂၄
အာသဝလည်းမည် အာသဝေါ တရား
တို့၏ အာရုံလည်း
ဖြစ်သော တရား - ၂၄
အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံသာဖြစ်
အာသဝ မမည် ၂၄
အာသဝလည်းမည် အာသဝ-နှင့်လည်း
ယှဉ်သော တရား ၂၄
အာသဝနှင့်သာယှဉ် အာသဝ-မမည် ၂၄
အာသဝနှင့်မယှဉ် အာသဝေါ တရားတို့၏
အာရုံဖြစ်သော တရား- ၂၅
အာသဝနှင့်လည်းမယှဉ် အာသဝေါတရား
တို့၏ အာရုံလည်း မဟုတ်- ၂၅
ဩကာသမပေးတတ်သော သတိရှိသူ ၇၀
ဩရသ ဘေးတို့မှ ထိတ်လန့်သူ ၇၃
ကုတ္တိမြေ ၈၂
ကုတ္တိမြို့ယေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၀
ကုဒ္ဒိယပ် ၈၇
ကုသိုလ်ဝိပါကေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၇
ကုန်ဖြိုးယေသု အဏ္ဍ ၆၉
ကုန်ဖြိုးယေသု ကုဏ္ဍ ၇၀
ကုန်မြေတို့၌ မစောင့်ဘဲသော ဇာတ်- ၆၉
ကုန်မြေတို့၌ စောင့်ဘဲ သော ဇာတ် ၇၀
ဥစ္စာဒိသိမ် ၆၄
ဥပပတ္တိဘဝ ၈၄/၈၅
ဥပပတ္တိဘဝေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၆
ဥပါဒိန္နက် ၄၁
ဥပါဒါန် ၈၅
ဥပါဒါနေန ယေ ဓမ္မာ ၁၃၈
ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက ၄၂
ဥပါဒါနဒုက် ၄၂
ဥပါဒါနိယဒုက် ၄၂
ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တ ၄၂
ဥပါဒါနုပါဒါနိယ ၄၂
ဥပါဒါနဥပါဒါန သမ္ပယုတ္တဒုက် ၄၂
ဥပါဒါန ဝိပ္ပယုတ္တ ဥပါဒါနိယဒုက် ၄၃
ဥပါဒိန္နတိက် ၃
ဥပါဒိန္နဒုက် ၄၁
ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ ၃
ဥပါဒါ ဓမ္မာ ၄၁
ဥပါဒါနာ ဓမ္မာ ၄၂
ဥပါဒါနာ စေဝ ၄၃
ဥပါဒါနိယာ ဓမ္မာ ၄၂
ဥပါဒါနိယာ စေဝ ၄၃
ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တ ၄၂
ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တ ၄၂
ဥပါဒိန္နာ ဓမ္မာ ၄၁
ဥပါယာသ ၈၆
ဥပါယာသေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၇
ဥပ္ပန္နတိက် ၁၂
ဥပ္ပန္နတိက်ပဋ္ဌာန်း၌ ဝေဖန်ချက်များ- ၁၇
ဥပ္ပန္နာ ဓမ္မာ ၁၂
ဥပ္ပါဒိနော ဓမ္မာ ၁၂
ဥပေက္ခာ ၈၇
ဥပေက္ခာသဟဂတ ၅/၅၁
ဥပေက္ခာသဟဂတဒုက် ၅၁
ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင် ၈၈
ဥပေက္ခိန္ဒြေ ၈၃
ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ ၁၂၆
ဥဒါန်းလိုက်ဂါထာ ချွင်း တူသော နယ ၁၄၉
ဥပါဒါန်မည်သော တရား- ၄၂
ဥပါဒါန် မမည်သော တရား ၄၂
ဥပါဒါန်၏အာရုံဖြစ်သော တရား ၄၂
ဥပါဒါန်၏အာရုံမဟုတ်သော တရား ၄၂
ဥပါဒါန်နှင့် ယှဉ်သော တရား ၄၂
ဥပါဒါန်နှင့် မယှဉ် သော တရား ၄၂
ဥပါဒါန်လည်းမည်, ဥပါ ဒါန်၏အာရုံ
လည်းဖြစ်သော တရား ၄၃
ဥပါဒါန်၏အာရုံသာ ဖြစ် ဥပါဒါန်မမည် ၄၃
ဥပါဒါန်လည်းမည်, ဥပါဒါန်နှင့်လည်း
ယှဉ် သော တရား ၄၃
ဥပါဒါန်နှင့်ယှဉ်, ဥပါဒါန် မမည်- ၄၃
ဥပါဒါန်နှင့် မယှဉ်, ဥပါ ဒါန်၏
အာရုံဖြစ်သော တရား ၄၃
ဥပါဒါန်နှင့်လည်း မယှဉ်, ဥပါဒါန်၏
အာရုံ လည်း မဟုတ် ၄၄
ဥပါဒ်ဌီဘင်ဟုဆိုအပ်သော ခဏ- ၁၂
ဥပေက္ခာ ဝေဒနာနှင့် တကွဖြစ်- ၅/၅၁

http://www.dhammadownload.com

ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ နှင့် အတူ ဖြစ်— ၅၁
ဂေါစရ ရူပ ၈၅
ဂေါစရ ရူပါဒေန ဓမ္မာ— ၉၁
ဂေါ သမနုပဿနာ ထိကာ ၃၃
ဂန္ထဂေါစ္ဆက ၇၀
ဂန္ထဒုက် ၇၀
ဂန္ထဒုက်တို့ ထပ်ဟောရခြင်းအကြောင်း ၅၆
ဂန္ထနိယဒုက် ၇၀
ဂန္ထသမ္ပယုတ္တဒုက် ၇၀
ဂန္ထဂန္ထနိယဒုက် ၇၀
ဂန္ထဂန္ထသမ္ပယုတ္တ ၇၁
ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တဂန္ထ နိယဒုက် ၇၁
ဂန္ထာ ဓမ္မာ ၇၀
ဂန္ထာ စေဝ ဓမ္မာ ၇၀
ဂန္ထနိယာ ဓမ္မာ ၇၀
ဂန္ထနိယာ စေဝ— ၇၁
ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာ ၇၀
ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တာ ၇၀
ဂန္ထုပ္ပ ၆၅
ဂန္ထ မည်/ မမည်သော တရား ၇၀
ဂန္ထ၏အာရုံဖြစ်သော တရား ၇၀
ဂန္ထ၏အာရုံမဟုတ်သော တရား ၇၀
ဂန္ထနှင့်ယှဉ်သော တရား ၇၀
ဂန္ထနှင့် မယှဉ် သော တရား ၇၀
ဂန္ထလည်းမည်, ဂန္ထ၏ အာရုံလည်း ၇၀
ဂန္ထ၏အာရုံဖြစ် ဂန္ထ မမည် ၇၁
ဂန္ထလည်းမည် ဂန္ထနှင့်လည်းယှဉ် ၇၁
ဂန္ထနှင့်ယှဉ် ဂန္ထ မမည် ၇၁
ဂန္ထနှင့်မယှဉ် ဂန္ထ၏ အာရုံဖြစ်— ၇၁
ဂန္ထနှင့်လည်း မယှဉ် ဂန္ထ၏အာရုံ
လည်းမဟုတ် ၇၁
ကဏှာ ဓမ္မာ ၆၁
ကမ္မဇ ၈၅
ကမ္မဇာဝရ ဓမ္မာ ၁၄၅
ကမ္မဇာ ၈၇
ကမ္မဿကတာဉာဏ ၆၆
ကာမဘဝ ၈၅
ကာမာဝစရ ဓမ္မာ ၁၄၆
ကာမာဝစရ ဘုံ ၅၀/၅၃
ကာမာဝစရ ၅၀
ကာယာယတန ၈၀
ကာယာယတနံ ဓမ္မာ ၁၃၇
ကာယဓာတု ၈၁
ကာယဓာတု ဓမ္မာ ၁၃၇
ကာယဝိညာဏဓာတု ၈၁
ကာယဝိညာဏဓာတု ဓမ္မာ ၁၃၈
ကာယိန္ဒြေ ၈၂
ကာယိန္ဒြိယံ ဓမ္မာ ၁၄၀
ကိလေသဂေါစ္ဆက ၄၄
ကိလေသဒုက် ၄၄
ကိလေသသမ္ပယုတ္တ ၄၅
ကိလေသသံကိလိဋ္ဌ ၄၆
ကိလေသကိလေသ
သမ္ပယုတ္တ ၄၆
ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ သံကိလေသိက ၄၆
ကိလေသာ ဓမ္မာ ၄၄
ကိလေသာ စေဝ ၄၅/၄၆
ကိလေသသမ္ပယုတ္တ ၄၅
ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ ၄၅
ကုသလစိတ် ၁
ကုသလာ ဓမ္မာ ၁
ကေသဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ခြင်း အကြောင်း ၁၁၃
ကေနုမိဒ္ဓိ ဥပါယ်ပွက် ၂၃
ကေနုမိ ဝိဥပါယ်ဂ္ဂ ၂၃
ကေနုမိ နှ ဝိဥပါယ်ဂ္ဂ ၂၃
ကေနုမိ—ဘရ ၅၅
ကံမိတ်ဥတုအာဟာရ အကြောင်း ၄—ပါး
တို့နှင့်— ၂၀
ကဏ္ဍာ:ပြန်နည်းများ ၁၄၈
ကဏ္ဍာ:ပြန်နည်းအကြောင်း ၁၄၈
ကာမာဝစရနည်း ၅၀
ကာမာဝစရ ယည် ၅၀
ကာလ ၃—ပါး၌ လွတ်သော တရား ၁၃
ကိလေသာ မည်သော တရား— ၄၄
ကိလေသာ မမည်သော တရား ၄၄
ကိလေသာ နှင့်ယှဉ်သော တရား ၄၅
ကိလေသာ နှင့် မယှဉ်သော တရား ၄၅
ကိလေသာ လည်းမည်, ကိလေသာ နှင့်
လည်း ယှဉ်သော တရား— ၄၆
ကိလေသာ နှင့်ယှဉ် ကိလေသာ
မမည်သော တရား ၄၆
ကုသလတိက်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောရ— ၁၆
ကုသိုလ်အကုသိုလ်တို့၏ အကျိုး ၂
ကုသိုလ်ပြုလုပ်ရာ၌ မတင်းတိမ်— ၃၃
ကုသိုလ်တရားတို့၌ မရောင့်ရဲသူ ၃၃
ကုသိုလ်အားထုတ်ခြင်း၌ မဆုတ်နစ်— ၃၃
ကေဟိမိထုတ်/ မထုတ် နည်းများ ၁၄၈
ကောင်းကျိုးကို ပေးသော တရား ၁
ကောင်းမွန်အပြစ်ကင်းအား ဖြင့် သိတတ်သော
ပညာရှိသူ ၃၀

http://www.dhammadownload.com

ကောင်းမွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော
ပညာ မရှိသူ ၇၀
ကောင်းသော အဆွေ ခင်ပွန်းကောင်း
ရှိသူ— ၆၆
ကောင်းမှုပြုရာ၌ မဆုတ် နစ်သူ— ၇၃
ကောင်းသော အမှု၌ မွေ့လျော်သူ ၆၉
ကိုယ်ကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသူ ၇၂
ကိုယ်နှုတ်နှလုံး ၃—ပါးလုံး
ကူမြောင်းမဲ့သူ ၆၉
ကြာမြင့်စွာ ထုံအပ်သော အရက်နှင့်
တူသော တရား— ၂၃
ခန္တီ ၆၉
ခယေ ဉာဏ် ၇၄
ခဏ ၃—ပါးသို့ရောက်ဆဲ တရား ၁၂
ခဏ ၃—ပါးသို့ ရောက် ပြီး ရောက်ဆဲ
မဟုတ်သော တရား ၁၂
ခန္ဓာ မည်ပုံ ၁၆
ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်, သစ္စာ အကုန်
ဖွဲ့ရသော ထိုက်—ယာ ၁၈
ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်, သစ္စာ တပါးစီ
ဖွဲ့ရသော ထိုက်—ယာ ၁၈
ခန္ဓာတူ, အာတူ, ဓာတ်တူ— ၁၄၉
ခန္ဓာကွဲ, အာကွဲ, ဓာတ်ကွဲ— ၁၄၉
ချစ်ခင်ဖွယ်ရာ စကားပြောတတ်သူ ၆၉
ဂန္ထဂေါစ္ဆက ၂၃
ဂန္ထဒုက် ၂၃
ဂန္ထနိယဒုက် ၂၈
ဂန္ထသမ္ပယုတ္တဒုက် ၂၈
ဂန္ထဂန္ထနိယဒုက် ၂၈
ဂန္ထဂန္ထသမ္ပယုတ္တဒုက် ၂၉

ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တဂန္ထနိယ ၂၉
ဂန္ထာ ဓမ္မာ ၂၃
ဂန္ထနိယာ ဓမ္မာ ၂၈
ဂန္ထနိယာစေဝ— ၂၈
ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ၂၈
ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ၂၈
ဂန္ထာစေဝ ဓမ္မာ ၂၈
ဂန္ဓာယတန ၈၁
ဂန္ဓာယတနေန ယေ ဓမ္မာ ၁၃၇
ဂန္ဓဓာတု ၈၁
ဂန္ဓဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ ၁၃၇
ဂန္ထမည်တရား ၂၃
ဂန္ထ မမည်တရား ၂၈
ဂန္ထ၏အာရုံဖြစ်သော တရား ၂၈
ဂန္ထ၏ အာရုံမဟုတ် ၂၈
ဂန္ထနှင့်ယှဉ်တရား ၂၈
ဂန္ထနှင့်မယှဉ်တရား ၂၈
ဂန္ထလည်းမည်, ဂန္ထ၏ အာရုံလည်းဖြစ် ၂၈
ဂန္ထ၏အာရုံသာဖြစ် ဂန္ထ မမည်—တရား ၂၈
ဂန္ထလည်းမည် ဂန္ထနှင့်လည်း ယှဉ် ၂၉
ဂန္ထနှင့်သာ ယှဉ် ဂန္ထမမည်သော တရား ၂၉
ဂန္ထနှင့်မယှဉ် ဂန္ထ၏အာရုံ ဖြစ်—တရား ၂၉
ဂန္ထနှင့်လည်း မယှဉ်, ဂန္ထ ၏ အာရုံလည်း
မဟုတ်သော တရား ၂၉
ဂေါစ္ဆက ၁၉/၃၄
ဂေါစ္ဆကနှင့် ဒုက်အထူး ၃၄
ဂေါစ္ဆကဟူသည် ဒသမ အမည်ရခြင်း
အကြောင်း ၁၇
ဃာနာယတန ၈၀
ဃာနာယတနေန ယေ ဓမ္မာ ၁၃၇

ဃာနဓာတု ၈၁
ဃာနဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ ၁၃၇
ဃာနဝိညာဏဓာတု ၈၁
ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ ၁၃၈
ဃာနိန္ဒြေ ၈၂
ဃာနိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၀
ငါးကြေးကြောင်း— ၃၃/၃၄
စက္ခာယတန ၈၀
စက္ခာယတနေန ယေ ဓမ္မာ ၁၃၆
စက္ခုဓာတု ၈၁
စက္ခုဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ ၁၃၆
စက္ခုဝိညာဏဓာတု ၈၁
စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ ၁၃၇
စက္ခုန္ဒြေ ၈၂
စက္ခုန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ ၁၃၉
စတုတ္ထနယမာတိကာ— ၇၆
စတုတ္ထနယ၌ ဟော/မဟောတရား ၉၇
စတုတ္ထနယ၌ ကတ္တားပြန်၍ ဟောရ— ၉၆
စတုဝေါကာရဘဝ ၈၅
စတုဝေါကာရဘဝေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၇
စိတ္တဒုက် ၃၈
စိတ္တံ ၈၈
စိတ္တေန ယေဓမ္မာ ၁၃၆
စိတ္တသမ္ပယုတ္တဒုက် ၃၈
စိတ္တသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ၃၈
စိတ္တသမ္ပယုတ္တေဟိ ယေ ဓမ္မာ ၁၃၂
စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ၃၈
စိတ္တသံသဋ္ဌဒုက် ၃၉
စိတ္တသံသဋ္ဌာ ၃၉
စိတ္တသံသဋ္ဌေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ ၁၃၂

http://www.dhammadownload.com

စိတ္တဝိသံသဋ္ဌာ ၃၉
စိတ္တသမုဋ္ဌာနဒုက် ၃၉
စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ၃၉
စိတ္တသဟဘူဒုက် ၃၉
စိတ္တသဟဘုနော ဓမ္မာ ၃၉
စိတ္တသဟဘူဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ ၁၀၁
စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာ ၄၀
စိတ္တာနုပရိဝတ္တီဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ ၁၀၁
စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာ ၄၀
စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေ ဓမ္မာ ၁၃၂
စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာန သဟဘူဒုက် ၄၀
စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟ ဘူဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေ ဓမ္မာ ၁၃၂
စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိဒုက် ၄၀
စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တီဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ ၁၃၂
စိတ္တာ ဓမ္မာ ၃၈
စိတ္တုပ္ပါဒ် ၈၇
စိတ္တုပ္ပါဒေန ယေ ဓမ္မာ - ၁၆၆
စုဒ္ဒသနယမာတိကာ – ၇၇
စူဠန္တရဒုက် ၂၀/၅၅
စေတနာ ၈၈
စေတနာယ ယေ ဓမ္မာ ၁၄၆
စေတသိကဒုက် ၃၈
စေတသိကဒုက်နှင့် အတူ ကောက်ရသော
ဒုက်များ– ၅၈
စေတသိကာ ဓမ္မာ ၃၈
စေတသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ ၁၃၂
စကားချိုအေး လွယ်ဝင်ကျေး– ၆၉

စော့ဝိလျှင်ညည့် သိအပ်
မသိအပ်သော တရား ၂၃
စရိယ ၃–ပါး (စ)
စိတ်ကိုသာ ဒုက်မှတ်ထုတ် ရသော ဒုက်– ၅၇
စိတ်ကိုသာ အရကောက်ရသော ဒုက်– ၅၈
စိတ် မည်/ မမည်တရား ၃၈
စိတ်နှင့်ယှဉ်သော တရား ၃၈
စိတ်နှင့် မယှဉ်သော တရား ၃၈
စိတ်နှင့်နှီးနှောသော တရား– ၃၉
စိတ်နှင့် မနှီးနှောသော တရား ၃၉
စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိ–တရား ၃၉
စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော တရား– ၃၉
စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်း မရှိ တရား– ၃၉
စိတ်နှင့်တကွဖြစ်သော တရား ၃၉
စိတ်နှင့်တကွ မဖြစ်သော တရား ၃၉
စိတ်သို့အစဉ်လိုက်/ မလိုက် ၄၀
စိတ်နောက်သို့ တကောက် ကောက်
လိုက်သော တရား– ၄၀
စိတ်နှင့်လည်းနှီးနှော, စိတ်ကြောင့်လည်း
ဖြစ်သော တရား ၄၀
စိတ်နှင့်လည်း မနှီးနှော စိတ်ကြောင့်လည်း
မဖြစ်သော တရား– ၄၀
စိတ်နှင့်လည်းနှီးနှော, စိတ်ကြောင့်လည်းဖြစ်,
စိတ်နှင့်လည်းတကွ
ဖြစ်သော တရား ၄၀
စိတ်နှင့်လည်း မနှီးနှော, စိတ်ကြောင့်လည်း
မဖြစ်, စိတ်နှင့်လည်းတကွ
မဖြစ်သော တရား ၄၀
စိတ်နှင့်လည်းနှီးနှော, စိတ်ကြောင့်လည်းဖြစ်,
စိတ်သို့လည်း အစဉ် လိုက်– ၄၀

စိတ်နှင့်လည်း မနှီးနှော, စိတ်ကြောင့်လည်း
မဖြစ်, စိတ်သို့လည်း အစဉ်
မလိုက်သော တရား ၄၁
စိတ်တခွင့် စေတသိက်ကိုသာ ကောက်ရ
သော တိကယ– ၁၈
စုတိ, ပဋိသန္ဓေသို့ရောက်ကြောင်း– ၇
စုတိစိတ်အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေး
သော တရား ၉/၁၀
စုတိစိတ်အခြားမဲ့၌၎င်း မိမိ၏ အခြားမဲ့၌
၎င်း အကျိုးပေး မြဲ–တရား ၅၃
စေတသိက် မည်/ မမည် ၃၈
စေတသိက်ကို ထိပ်မှတ် ထုတ်သော တိက–၁၇
စေတသိက်ကိုသာ ဒုက်မှတ်ထုတ်ရသော
ဒုက် များ– ၅၇
စေတသိက် ၅၂–ကိုသာ အရကောက်ရသော
ဒုက် များ– ၅၈
ဆဋ္ဌနယမာတိကာ – ၇၆
ဆဋ္ဌနယ်ဖွဲ့ဟောသော တရား/
မဟော တရား ၁၁၂/၁၁၃
ဆန္နိပါတ် ၈၇/၁၆၆
ဆဟိ ဝိပ္ပယောဂေ–ဟု ဟောတော်မူ
ရခြင်း အကြောင်း– ၁၀၆
ဆိုဆုံးခက်သော စကားရှိသူ ၆၅
ဆိုဆုံးလွယ်သူ ၆၆
ဆွမ်းကို ဆင်ခြင်၍ ဘုဉ်းပေးသူ ၇၀
ဇရာ ၈၆
ဇရာယ ယေ ဓမ္မာ ၁၄၇
ဇာတိ ၈၅
ဇာတိယာ ယေ ဓမ္မာ ၁၄၇
ဇီဝိတနဝက ၈၀

http://www.dhammadownload.com

ဇိဝှါယတနေန ယေ ဓမ္မာ ၁၃၇
ဇိဝှါဓာတု ၈၁
ဇိဝှါဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ ၁၃၇
ဇိဝှါဝိညာဏဓာတု ၈၁
ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ ၁၃၈
ဇိဝှိန္ဒြေ ၈၂
ဇိဝှိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၀
ဇီဝိတိန္ဒြေ ၈၂
ဇီဝိတိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၀
ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏတို့မှ ထိတ်လန့်သူ ၇၃
ဈာန ၈၇
ဈာနေန ယေ ဓမ္မာ - ၁၂၈
ဉာဏ်တော် ၃-ပါး (င)
ညွတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော တရား ၆၃
ဌာနကုသလတာ ၆၈
တဏှာ ၈၅
တဏှာယ ယေ ဓမ္မာ ၁၃၈
တတိယနယမာတိကာ- ၇၅
တတိယနယ၌ ဟော/မဟော တရား- ၉၄
တတိယနယ၌ ကစ္စာ ပြန်၍ မဟော ၉၀
တယနိယာ ဓမ္မာ ၆၁
တေရသမနယမာတိကာ ၇၇
တည်ကြည်သူ ၇၁
တွေးခေါ်ဆင်ခြင် ဉာဏ် သမ္ပဇဉ်ကင်းသူ ၇၀
တိကမည်ပုံ ၁၆
တိကမှတ်ထုတ်/မထုတ်ရသော တိက- (ဂ)
ထိပါးခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော တရား ၂၂
ထိပါးခြင်း မရှိသော တရား ၂၂
ထိတ်လန့်ခြင်း ၇၃
ဒဿနတိက် ၅
ဒသကနည်းပုံ ၁၇
ဒဿနဟေတုတိက် ၆
ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ- ၅/၆
ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗတ်တိက် ၄၇
ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုကတိက် ၄၈
ဒသမနယမာတိကာ- ၇၇
ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ ၇၂
ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ ၇၂
ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ၇၂
ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါပန ၇၂
ဒုက္ခ ၈၆
ဒုက္ခေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၁
ဒုက္ခသစ္စ ၈၂
ဒုက္ခသစ္စေန ယေ ဓမ္မာ ၁၃၈
ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ၂
ဒုက္ခိန္ဒြေ ၈၂
ဒုက္ခိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၁
ဒုတိယနယမာတိကာ- ၇၅
ဒုတိယနယ၌ ဟော/မဟော တရား- ၈၉
ဒုတိယနယ၌ ကစ္စာ ပြန်၍ မဟော ၉၀
ဒုတိယနယ၌ ဟော-ပါဠိ ၉၀
ဒေါမနဿ ၈၆
ဒေါမနဿေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၃
ဒေါမနဿိန္ဒြေ ၈၂
ဒေါမနဿိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၂
ဒေါဝစဿတာ စ ၆၅
ဒိဋ္ဌုဇုကမ္မ ၆၅
ဒုက္ခဝေဒနာနှင့်တကွ ဖြစ်သောတရား ၅
ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်းမဟုတ် ၂
ဒွါဒသမနယမာတိကာ- ၇၇
ဒုကမည်ပုံ ၅၄
ဓမ္မာယတန ၈၁
ဓမ္မာယတနေန ယေ ဓမ္မာ ၁၃၇
ဓမ္မဓာတု ၈၁
ဓမ္မဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ ၁၃၇
ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင် ၈၈
ဓာတုကထာနည်းပုံ ၁၂၀
ဓာတုကုသလတာ ၆၇
ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းကြောင်း များ (င)
ဓာတ်မည်ပုံ ၁၆
ဓာတ်၌ လိမ္မာသူ ၆၇
ဓာတ်တို့ကို နှလုံးသွင်းခြင်း၌ လိမ္မာ ၆၇
န အရူပါဝစရာ ဓမ္မာ ၅၂
န ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဓမ္မာ ၅၁
န ကာမာဝစရာ ၅၁
န ဒဿနေန ၄၇
န ပီတိသဟဂတာ ဓမ္မာ ၅၀
န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ- ၄၈
နယမာတိကာ ၇၇
န ရူပါဝစရာ ဓမ္မာ ၅၂
နဝမနယမာတိကာ- ၇၆
နဝမနယ၌ဟော/မဟော တရား- ၁၂၀
န သုခသဟဂတာ ဓမ္မာ ၅၁
နဟေတု သဟေတုက- ၂၀
နဟေတူ ဓမ္မာ ၁၉
နဟေတူ စေဝ- ၂၀/၂၁
နာမ ၆၃
နာမရူပ ၈၄
နာမရူပေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၆
နိယျာနိကာ ၅၈

http://www.dhammadownload.com

နိယတဉာဏ် ၅၃
နိယတာ ဗျော ၅၃
နိယျာနိကဉာဏ် ၅၂
နိယျာနိက–ဘာရ ဖယ် ၄–ခုကိုသာ
ဆောင်ရကြောင်း– ၅၃
နိယျာနိကာ ဗျော ၅၂
နိရုတ္တိ ဗျော ၆၂
နိရုတ္တိသဘာ ဗျော ၆၃
နိရောဓသ၌ ၈၂
နိရောဓသမ္မေ ဗေ ဗျော ၁၃၈
နိရောဓဂါမိနီ ၃၄
နိရောဓဉာဏ် ၃၄
နိရောဓဂါမိဉာဏ် ၃၄
နိရောဓသမ္မုတ္တ ၃၄
နိရောဓနိရောဓိယ ၃၅
နိရောဓနိရောဓ အသမ္မုတ္တဉာဏ် ၃၅
နိရောဓဝိမုတ္တ နိရောဓိယဉာဏ် ၃၅
နိရောဓာ ဗျော ၃၄
နိရောဓာ ဓေဝ ၃၅
နိရောဓိယာ ၃၄
နိရောဓိယာ ဓေဝ ၃၅
နိရောဓသမ္မုတ္တာ ၃၄
နိရောဓဝိမုတ္တာ ၃၄
နေရာဓေဒါ ၃
နေရာ ဘာဝနာ ၆/၃
နေရာဓိပါက ၄ ဝိပါကဓမ္မော– ၂
နေရာဓိသညာ [illegible] ၈၅
နေရာဓိသညာ [illegible]
[illegible] ၁၄၃
နေရာ ဘောဇ ၈

နေရာ ဘာသဝါ ဗျော ၂၃
နေရာ ဥပါဒါ ဗျော ၄၁
နေရာ ဥပါဒါန ဗျော ၄၂
နေရာ ပြဿာ ဗျော ၃၀
နေရာ ဟီနယာ ဗျော ၄၄
နေရာ ဝဏ္ဍ ဗျော ၂၈
နေရာ စိတ္တသမ္ပယုတ္တ ဗျော ၃၉
နေရာ စိတ္တသဟဘုနော ဗျော ၃၉
နေရာ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော ဗျော ၄၀
နေရာ စိတ္တသံသဋ္ဌ– ၄၀
နေရာ စိတ္တာ ဗျော ၃၈
နေရာ နိယျာနာ ဗျော ၃၄
နေရာ ဟေတုတာ ဗျော ၃၆
နေရာ ဃောဓိ ဗျော ၃၂
နေရာ သဉ္ဉာနနော ဗျော ၂၅
နယ ၃–ထိ (၇)
နာယိမိတ္တာ ဗုဒ္ဓ တိသနီယ နယ (စ)
နည်းသော အာနုဘော်ရှိသောတရား ၈
နိဒါန် ၂–ထိ/၃–ထိ (စ)
နိမ္မာနသတိ (၈)
နိမ္မာနဉာဏ် ၅၄
နိဗ္ဗာန်သည် အစွန့်အစားများ သော– ၅၃
နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း– ၃
နိဗ္ဗာန် (အမတ ဓာတ)ကို အမြဲ ပြုခြ
သော တရား ၉
နိဗ္ဗာန်သည် ရုပ်နှင့် သမ္မ ယုတ်မပြုခြင်း
အကြောင်း ၁၁၃
နိဗ္ဗာန်ကို မနာ ပြင် မရောတွယ်ရ ၁၅၀
နိဗ္ဗာန်ကိုသာ အာရုံကောက်ရသော
ဉာဏ်များ– ၅၈

နိဗ္ဗာန်ကို တိကမုတ် ထုတ်ရသော တိက် ၁၃
နိရောဓမည် ၃၄
နိရောဓ မမည် ၃၄
နိရောဓပ်အောင် ရှိမြစ်သော တရား ၃၄
နိရောဓဝ်အောင်ရှဲ မဟုတ်– ၃၄
နိရောဓနှင့်ယှဉ် သော တရား ၃၄
နိရောဓနှင့် မယှဉ်သော တရား ၃၄
နိရောဓလည်းမည်၊ နိရောဓပ်အောင်ရှဲ
ထည်းမြစ်သော တရား– ၃၅
နိရောဓဘာ ၍သာ မြစ် နိရောဓမမည် ၃၅
နိရောဓလည်းမည်၊ နိရောဓနှင့်လည်း
ယှဉ်သော တရား– ၃၅
နိရောဓနှင့်ယှဉ် နိရောဓ မမည်– ၃၅
နိရောဓနှင့် မယှဉ် နိရောဓ၏
အာရုံမြစ် သော တရား ၃၅
နိရောဓနှင့်လည်းမယှဉ် နိရောဓ၏
အာရုံလည်း မဟုတ် ၃၆
နည်းသော သူ ၆၈
နည်းသောမြစ် ချစ်ခင်ယင်သော တရား ၆၉
နှမ်းသော အခြင်းအရာ ဘာ ဖြင့်
မမြဲသော တရား ၁၀/၅၃
နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြ– ၈
နှုတ်ချိုယျင် သမ္မိတ်ဖယ် ၆၉
ရာမ်အာရ သက်သက်ကိုသာ တိကမုတ်
ထုတ်ရသော တိက် – ၁၃
ရာမ်တရားကို အာရုံကောက်ရသော
တိက်များ– ၁၃
နာမ်နှင့်ရုပ်တရာ နှော၍ တိကမုတ်ထုတ်
ရသော တိက် များ– ၁၈
နာမ်၏ ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့ကို

သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖွဲ့ရ– ၁၅၀
ရုပ်၏ ဇာတိ, ဇရာ, မရဏတို့ကို
ဓမ္မာယတနဖွဲ့ရ– ၁၅၀
ပဂ္ဂဟနိမိတ္တ ၇၀
ပဂ္ဂဟော စ ၇၀
ပစ္စုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ ၁၃
ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ ၁၃
ပဏီတာ ဓမ္မာ ၆၃
ပဏီတိယာ ဓမ္မာ ၆၃
ပညိန္ဒြေ ၈၃/၈၇
ပညိန္ဒြိယေန ဝေ ဓမ္မာ ၁၄၄
ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ ၈၅
ပစ္စယာနိ ၈၇
ပစ္စယ ဓမ္မေဟိ ဝေ ဓမ္မာ ၁၄၈
ပစ္စနီယမာတိကာ– ၇၆
ပစ္စနီယ၌ ဟော/မဟော တရား–၁၀၀
ပစ္စနီယ၌ ကဏ္ဍားပြန်၍ ဟောရ– ၁၁၀
ပညာဝိုလ် ၈၇
ပညာဗလေန ဝေ ဓမ္မာ – ၁၆၆
ပညိန္ဒြိယာနိ ၈၇
ပစ္စယ ဣန္ဒြိယေဟိ ဝေ ဓမ္မာ ၁၄၈
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၈၃/၈၄
ပဋိစ္စကုသလတာ ၆၇
ပဋိသင်္ခါနဗလံ ၇၀
ပဋိသန္ထာရော စ ၆၉
ပဌမနယမာတိကာ– ၇၅
ပဌမနယနိဒ္ဒေသ အစရှိသော ၁၄–နယ
တို့၏ ပုဒ်တို့၏အဓိပ္ပာယ်ပြလိုက်–၇၈
ပဏီတာ ဓမ္မာ ၉
ပဏ္ဍိတာ ဓမ္မာ ၆၁

ပရာမဿ ဓမ္မာ ၃၆
ပရာမဿ စေဝ ၃၇
ပရာမာသဂေါစ္ဆက ၃၆
ပရာမာသဂေါစ္ဆက၌ ၅–ဒုက်သာ ဟောရ
ခြင်း အကြောင်း– ၅၆
ပရာမာသဒုက် ၃၆
ပရာမဋ္ဌဒုက် ၃၆
ပရာမာသသမ္ပယုတ္တ ၃၇
ပရာမာသ ပရာမဋ္ဌ ၃၇
ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ ပရာမဋ္ဌ ၃၇
ပရာမာသာ ဓမ္မာ ၃၆
ပရာမာသာ ဓမ္မာ–ဟူ၍ ဟုဆိုဖြင့်
ဟောရကြောင်း– ၅၆
ပရာမာသာ စေဝ ၃၇
ပရာမာသသမ္ပယုတ္တ ၃၇
ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ ၃၇
ပရိတ္တတိက် ၈
ပရိတ္တာရမ္မဏတိက် ၈
ပရိတ္တာရမ္မဏာ ၈
ပရိတ္တာ ဓမ္မာ ၈
ပရိဒေဝ ၈၆
ပရိဒေဝေန ဝေ ဓမ္မာ – ၉၁
ပရိယာပန္နဒုက် ၅၂
ပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ ၅၂
ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင် ၈၈
ပါပမိတ္တတာ စ ၆၅
ပီတိဒုက် ၄၇
ပီတိတိက် ၄/၅၈
ပီတိသဟဂတဒုက် ၅၀
ပီတိသဟဂတာ ၄/၅၀

ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင် ၈၈
ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိ ၆၄
ပုရိသိန္ဒြေ ၈၂
ပုရိသိန္ဒြိယေန ဝေ ဓမ္မာ ၁၄၀
ပစ္စုပ္ပန် ၄–မျိုး ၁၇
ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်တရား ၁၃
ပစ္စုပ္ပန်တရားသို့ အာရုံပြုတရား ၁၃
ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြု တရား– ၁၃
ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ ၂–ပါး၌ ပြန်နေ– ၆၁
ပဉ္စ နိမိတ် (၅)ပါး ၁၀
ပညာရှိသူ ၆၁
ပညာ အမြော်အမြင် ရှိသူ/မရှိသူ ၇၀
ပညတ်တရားကို အာရုံပြု/
ဖြစ်နိုင်တရား ၉/၁၃
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌လိမ္မာ ၆၇
ပဌမနယ–၌ ရှိသော ၂–ပါး/ ဖွဲ့ရ
၃–ပါး/ ဝိသဇ္ဇနာ– ၁၅၁
ပထမပုဒ်အရ အကုသိုလ်ကိုသာ ဖော်ပြနိုင်
သော တိကတို့၏အဓိပ္ပာယ်– ၁၈
ပရမတ္ထ ၄–ပါး/ ၃–ပါး/ ၂–ပါး
ဟောသော နယများ ၁၅၁
ပရမတ္ထတရား ၄–ပါးလုံး ကို အရကောက်
ရသော တိကပဒ– ၁၈
ပရမတ္ထတရား ၄–ပါးလုံး ကို အရကောက်
ရသော ဒုကပဒ– ၅၈
ပရာမာသ မည်သော တရား– ၃၆
ပရာမာသ မမည်သော တရား– ၃၆
ပရာမာသအား ဖြစ်သော တရား ၃၆
ပရာမာသအား မဖြစ်– ၃၆
ပရာမာသနှင့်ယှဉ်သော တရား ၃၇

http://www.dhammadownload.com

ပရာမာသနှင့် မယှဉ်သော တရား ၇၇
ပရာမာသလည်းမည်, ပရာမာသ၏ အာရုံ လည်းဖြစ်သော တရား— ၇၇
ပရာမာသ၏အာရုံသာဖြစ်, ပရာမာသ မည်သော တရား— ၇၇
ပရာမာသနှင့်သာ မယှဉ် ပရာမာသ၏ အာရုံ ဖြစ်သော တရား— ၇၇
ပရာမာသနှင့်လည်းမယှဉ် ပရာမာသ၏ အာရုံလည်းမဟုတ် ၇၇
ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုသော တရား ၈
ပရိတ္တတရားလျှင်— ၈
ပီတိနှင့်တကွဖြစ် ၄/၅၀
ပီတိနှင့်တကွ မဖြစ် ၅၀
ပီတိရှိ—ရှိသော တရား ၅၀
ပူယန်ဆောက် နှိမ်စက်တတ်သော တရား— ၃/၄၄
ပုဗ္ဗာလောကကတ် အနေ အဓိပ္ပါယ်ပြုသူ ၆၉
ပျက်တတ် ဖြစ်တတ်— ၂၂
ပြင်းစွာ စွဲလမ်းတတ် ၄၂
ပြင်းစွာ မစွဲလမ်း— ၄၂
ပြီးပြီးသော အကြောင်း တစိတ်ရှိ ၁၂
ဖဿ ၈၄/၈၈
ဖဿသတ္တကရာသိ ၈၈
ဖဿသတ္တကရာသိကို သီးခြားထပ်၍ ဟောတော်မူရ— ၁၅၀
ဖဿေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၅
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန ၈၁
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနေန ယေ ဓမ္မာ ၁၃၇
ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတု ၈၁
ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ ၁၃၇
ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇—ပါး (၈)
ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော ရှိ/မရှိသော တရား ၉/၂၂
ဖောက်ပြန်တတ်သော တရား— ၆၃
ဖောက်ပြန်သော အယူရှိသူ— ၆၄
ဖြူစင်သော တရား ၆၁
ဖြောင့်မတ်သူ ၆၈
ဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မာ ၁၄
ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ ၁၄
ဗလာ ဓမ္မာ ၆၁
ဗာဝီသတိန္ဒြိယာနိ ၈၂
ဗာဟိရမာတိကာ ၇၈/၁၁၅
ဗာဟိရမာတိကာကို ထပ်ပြကြောင်း ၁၁၆
ဗာဟိရမာတိကာ—အရ သုတ္တန္တိကမာတိကာ ကို မယူရကြောင်း— ၁၂၄
ဗာဟိရာ ဓမ္မာ ၄၁
ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ဖြစ် ၁၄
ဗဟိဒ္ဓတရားလျှင် အာရုံရှိသော တရား ၁၄
ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုသော တရား ၁၄
ဘဝကြီး ၉—ပါး ၈၄
ဘဝတဏှာ စ ၆၃
ဘဝဒိဋ္ဌိ စ ၆၄
ဘာဝနာဗလ ၇၁
ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ— ၅/၆
ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဒုက် ၄၇
ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုကဒုက် ၄၉
ဘောဇနေ အမတ္တညုတာ ၆၉
ဘောဇနေ မတ္တညုတာ ၇၀
ဘဝကိုတောင့်တ ၆၃
ဘဝတို့၌တပ်မက် ၆၃
ဘုရားဟော ဥပဒေသကို အသက်ထက်ဆုံး လိုက်နာသူ ၆၆
ဘောဇဉ်၌ အတိုင်း အရှည်ကိုသိ— ၇၀
ဘောဇဉ်၌ အတိုင်း အရှည်ကို မသိ— ၆၉
ဘုံသားဖြင့် အစဉ်— ၂၇
ဘုန်းနည်းကြောင်းတရား ၆၁
ဘုန်းကြီးကြောင်းတရား ၆၁
မဂ္ဂသစ္စ ၈၂
မဂ္ဂသစ္စေန ယေ ဓမ္မာ ၁၃၉
မဂ္ဂဟေတုကာ ၁၁
မဂ္ဂါဓိပတိနော ၁၁
မဂ္ဂါရမ္မဏတိက် ၁၀
မဂ္ဂါရမ္မဏာ ဓမ္မာ ၁၀
မဇ္ဈိမာ ဓမ္မာ ၉
မဒ္ဒဝါ ၆၈
မနသိကာရ ၈၈
မနသိကာရေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၆
မနသိကာရကုသလ ၆၇
မနာယတန ၈၁
မနာယတနေန ယေ ဓမ္မာ ၁၃၆
မနိန္ဒြိယ ၈၂
မနိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ ၁၃၆
မနောဓာတု ၈၁
မနောဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ— ၁၃၈
မနောဝိညာဏဓာတု ၈၁
မနောဝိညာဏဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ— ၁၃၈
မရဏ ၈၆
မရဏေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၇
မဟဂ္ဂတာ ဓမ္မာ ၈

http://www.dhammadownload.com

မဟာကုဏာ ရှုတော ၈
မဟာဘူရုဏ် ၃၁/၁၆
မိဂ္ဂာလိက် ၉
မိဂ္ဂာနိယတော ၉
မြူသား ၇၀
မုဒိတာ ၈၇
မေတ္တာ ၈၇
မော ယမ္ဘာမည်သော နယ ၁၂၀
မကောင်းကျိုးကို ပေးသော တရား ၁
မဟာသတ္တ၌ သင်္ခါရနှု ငါးဆယ်ပင် ယော့ ရကြောင်း ၁၅၁
မျှလွှင်သူ ၇၁
မသိတတ်သူ ၆၃
(မ)သုံးလုံးတေျ— ၇၄
(မ)သုံးလုံးလာ— ၇၄
မရှက်တတ်သူ ၆၅
မဟာဂုဏ်ကို အာရုံပြု ၈
မဟာဂုဏ်လျှင် အာရုံရှိသော တရား ၈
မဟိဗ္ဗာယ္ယပ်မိ ၂၉—ပါး (၈)
မာ်တရားသတ်သတ်ကိုသာ အာရုံပြုရသော ဇာတကာ မ— ၁၈
မာ်လျှင်သောရှိ— ၁၀
မာ်ကိုအာရုံပြု— ၁၀
မဂ် ၄—ပါးကိုအာရုံပြု ၁၁
မဂ်ဟုဆိုအပ်သော အာရုံတော— ၁၁
မဂ်ဟုဆိုအပ်သော အကြောင်းနှ— ၁၁
မာတိကာမည်ပုံ ၁၆
မိစ္ဆာအယူရှိသူ ၆၄
မိမိဓာတ်ခြားပါ၌ အကျိုးပေးသော တရား ၉/၁၀
မိမိကတ်လူမြင်တတ်သော တရား၌ ဖို ၅၀
မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း သူတော်ကောင်း ၆၅
မိတ်ဆွေကောင်းလျှင် မှီခိုနိုင် ၆၆
မိတ်ဆွေဆိုးပေါင်း ရသော် မျိုးပျက် ၆၆
မောဟကို ဖျက်ဆီး ၇၇
မောဟ ၄—ပါး ၆၃
မှုံးညွှတ်သော တရား— ၆၁
မိုက်သူ ၆၁
မြင်းကြီးတတ် ဥပမာ ၆၁
မြင်းကြီးတတ်နှင့်တူသော တရား ၆၁
မြင်မြင်—တရား ၄၁
မြင်မြင်— ၄၁
မြင်မြင်နှင့်တရားမြင် ၂၁
မြင်မြင်း— ၂၁
မြင်မြင်း ထင်မြင်နှင့် တရားမြင်— ၁၅
မြင်မြင်း၌ ထင်မြင်းနှင့်တရားမြင် ၁၅
မြင်မြင်းသည်းမျှ ထင်မြင်းသည်းမျှ ၁၅
မြတ်သော တရား ၈/၉
မြတ်သည်ဆိုတရား— ၈
မြတ်ကုန်သော ရုပ်နာမ်ကို— ၈
မျက်မှောက်အလုပ် အလုပ်ရှင် ဆင်းရဲ— ၆၁/၆၂
မှားသော အာရုံ သုံးပါးတတ်— ၃၆
မှားသော အာရုံ ပေါင်းတတ်— ၃၆
ယော အိမ်သူ ၇၂
ယော မျှ ပါ/ ပေါ်သူများ ၁၄၉
ယော၌ ပါ/ ပေါ်သူများ ၁၄၉
ယောနိသော ၇၂
ယောဇဉ် ၇၂
ယော်ဇဉ်ကို ထင်သောဓ— ၅၆
ယော ဓနိုက် ၇၂
ယော သော နဂ္ဂဏ် ၇၂
ယော ယော ဓနိ ၇၂
ယော ယော သော ဓနိုက် ၇၇
ယော ဆို၍ ယော ဓနိုက် ၇၇
ယော ဂါ ထော ၇၂
ယော ဝိဇ္ဇာ — ၇၂
ယော ဓနိ ၇၂
ယော ဓနိ ဝေ ၇၇
ယော သော ယုတ္တာ ၇၂
ယော သိ ယုတ္တာ ၇၂
ယော ထည်တရား ၇၂
ယော ဂ မည် ၇၂
ယော ဝင်စော ဖြစ် ၇၂
ယော ဝင်စော ဖြစ်သော တရား ၇၂
ယော ချုပ်ပုံ ၇၂
ယော ချုပ် မှုပုံ ၇၂
ယော ကျ၍ ယော ဂါ အာရုံပြုသော တရား ၇၂
ယော ဝင်စော ဖြစ် ယော ဂ မည် ၇၇
ယော ထည် ယော ချုပ်သည် ဖြစ်သော တရား ၇၇
ယော ချုပ်ပုံ ယော ဂ မည် ၇၇
ယော ချုပ်မှုပုံ ယော ဂါ အာရုံပြုသော တရား ၇၇
ယော ချုပ်သည်မှုပုံ ယော ဝင်စော ၌ ထည်း ဖြတ် ၇၇
ယုတ်သော တရား ၉
ယုတ်မာ သော အာရုံ ပြုမှုနှ— ၆၅
ရုပ် ယော ၈၁

http://www.dhammadownload.com

ရူပါယတနေန ယေ ဓမ္မာ ၁၃၇
ရူပဓာတု ၈၁
ရူပဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ ၁၃၇
ရူပ ၆၁
ရူပက္ခန္ဓာ ၈၀
ရူပက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ ၁၃၄
ရူပက္ခန္ဓော ဟေတုဟိ သမ္ပယုတ္တောတိ
နတ္ထိ—ဟုဖော်ရ ၁၀၆
ရူပါယတန ၈၀
ရူပါယတနေန ယေ ဓမ္မာ ၁၃၇
ရူပဓာတု ၈၁
ရူပဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ ၁၃၇
ရူပဘဝ ၈၅
ရူပဘဝေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၆
ရူပါဝစရ ၅၂
ရူပိနော ဓမ္မာ ၂၂
ရူပိဒုက် ၂၂
ရုပ်နာမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်— ၈
ရုပ်နာမ်၏ သိမ်းသန့်ပိုင် ဆိုင်—တရား ၈
ရာဂ ဘဝရှိသော ကိလေသာ—တို့နှင့် ၅၃
ရူပဘဝ၌ ဂန္ဓာယတန မဖွဲ့ရကြောင်း ၁၄၉
ရူပဘဝ၌ ဓမ္မာယတန မခွာဘဲဖွဲ့ရ ၁၄၉
ရူပါဝစရ မည်/ မည်တရား ၅၂
ရူပါရုံသည်တို့ကို မစောင့်သည်း ၆၉
ရေမြောင်းနှင့်တူပုံ ၁၆
ရုပ်ဟူသမျှကို ကာမာဝစရ ဒုက်၌သာ
ကောက်ရကြောင်း— ၅၇
ရုပ်တပါးတည်းကိုသာ ကောက်ရ
သော တိကဿ— ၁၈
ရုပ်သက်သက်ကိုသာ ကောက်ရသော
တိကဿ— ၁၈
ရုပ်သက်သက်ကိုသာ ကောက်ရသော
ဒုကဿ— ၅၈
ရှုံသားကြောင့်ဖြစ်— ၆၈
ရှေးရှုဆုပ်နှင့် လှုပ်ယှက် ဖြူတယ်သွတ် ၁၅၁
လက္ခဏာ တိကာ ၇၈
လောကီယဒုက် ၂၂
လောကီယဒုက်နှင့် ဘတူ ကောက်ရသော
ဒုက်များ— ၅၈
လောကိယာ ဓမ္မာ ၂၂
လောကုတ္တရာ ဓမ္မာ ၂၂
လောကုတ္တရာ—မဂ်လေး—ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို ဘာရ
ကောက်ရသော တိကဿ— ၁၈
လောကုတ္တရာ စိတ်၊ စေတသိက်တို့ကို
"လောကိယ" ဟု မခေါ်ရ— ၅၅
လွတ်သော သတ္တိ ၇၀
လျှပ်စစ်ဥပမာ ၆၁
လျှပ်စစ်နှင့်တူ ၆၁
လောကဝတ် ကျေ ပွန်သူ— ၆၉
ဝဇိရူပမာ ဓမ္မာ ၆၁
ဝိဇ္ဇာစ ၇၃
ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော ၆၀
ဝိဇ္ဇူပမာ ဓမ္မာ ၆၁
ဝိညာဉ် ၈၄
ဝိညာဏေန ယေ ဓမ္မာ ၁၃၆
ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ၈၀
ဝိညာဏက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ ၁၃၆
ဝိတက္ကတိက် ၄
ဝိတက္ကာရမ္မဏ (င)
ဝိပဿနာ စ ၇၁
ဝိပါကတိက် ၂
ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ ၂
ဝိပါကာ ဓမ္မာ ၂
ဝိဘာဝနီ၌ ၆၄
ဝိမုတ္တိ စ ၇၃
ဝီမံသိန္ဒြိယ ၈၇/၁၆၆
ဝီရိယဗိုလ် ၈၇
ဝီရိယဗလေန ယေ ဓမ္မာ - ၁၆၆
ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင် ၈၈
ဝီရိယိန္ဒြိယ ၈၇/၁၆၆
ဝီရိယိန္ဒြေ ၈၃/၈၇
ဝီရိယိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ ၁၄၃
ဝေဒနာ ၈၅
ဝေဒနာယ ယေ ဓမ္မာ ၁၃၄
ဝေဒနာတိက် ၁
ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ၈၀
ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ ၁၃၄
ဝဋ်တရား၌အကျုံးဝင် ၅၂
ဝဋ်တရား၌ အကျုံး မဝင်— ၅၂
ဝဋ်ဆင်းရဲမှထွက်မြောက် ကြောင်း— ၅၂
ဝဋ်ဆင်းရဲမှထွက်မြောက်ကြောင်း
မဟုတ်သောတရား ၅၂
ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်သောတရား ၄၉
ဝိစာရရှိသောတရား ၄၉
ဝိစာရ မရှိသောတရား ၅၀
ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ၈—ပါး ၆၀
ဝိဇ္ဇာ ၈—ပါးအဖွင့်— ၆၀
ဝိတက်နှင့်တကွဖြစ်သောတရား ၄၉
ဝိတက်ရှိသောတရား ၄၉
ဝိတက် မရှိသောတရား— ၄၉

http://www.dhammadownload.com

စိတက်, စိတာရနှင့် တကျဖြစ်— ၄
စိတက်မရှိ စိတာရမျှသာ ရှိသော ၄
စိတက်လည်းမရှိ စိတာရလည်းမရှိ ၄
စိပ္ပယုတ် ၄—ပါး ၁၁၃
စေနေယျနှင့် သတ္တဝါ အထူး (ဃ)
သံကိလိဋ္ဌတိက် ၃
သံကိလိဋ္ဌတိက်နှင့်အရ ဆောက်တူတိက်—
ဟီနတိက်— ၉
သံကိလိဋ္ဌတိက် ပဏ္ဏာသ် ၌ ပုယန်ဆောတ်
နှိမ်စက် တတ်သောတရား— ၁၆
သံကိလိဋ္ဌဒုက် ၄၅
သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိက ၃
သံကိလေသ, သံကိလိဋ္ဌ, သံကိလေသိက
အထူး— ၁၆
သံကိလေသိကဒုက် ၄၄
သံကိလေသိကာ ၄၄
သံကိလိဋ္ဌာ ဓမ္မာ ၄၅
သံကိလိဋ္ဌာဓေဝ ၄၆
သံဝေဇေါစ သံဝေ ၇၃
သံဝိဂ္ဂဿစ ယောနိသော— ၇၃
သဉ္ဇတ္တရဒုက် ၅၃
သဉ္ဇတ္တရာ ဓမ္မာ ၅၃
သနိတဒုက် ၂၀
သနိတာ ဓမ္မာ ၂၀
သဒိါရ ၈၄
သဒိါရေန ဓေယ ဓမ္မာ ၁၄၅
သဒိါရကုနာ ၈၀
သဒိါရကုနေန ဓေယ ဓမ္မာ ၁၃၅
သနေ်ပနယ (စ)
သဒိါရလောကဌ် အကျုံးဝင်—တရား ၂၂
သင်္ဂဟေ ဌ် သင်္ဂဟ အမျိုးအစား ၁၂၄
သင်္ဂဟသရုပ် ၁၂၄
သစ္စာမည်ပုံ ၁၆
သစ္စာ ၄—ပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်— ၆၃
သစ္စာကို ကဂိုဏ်းမှု၍ မဟော— ၁၃၀
သစ္စာ ၄—ပါးလုံးဖွဲ့ရသော တိကပဒ— ၁၈
သစ္စာ မဖွဲ့ရသော တိကပဒ— ၁၈
သညာ ၈၈
သညာယ ဓေယ ဓမ္မာ ၁၃၅
သညာကုနာ ၈၀
သညာကုနေန ဓေယ ဓမ္မာ ၁၃၄
သညာဘဝ ၈၅
သဉ္ဇောဇနဂေါစ္ဆက ၂၅
သဉ္ဇောဇနဒုက် ၂၅/၃၆
သဉ္ဇောဇနိယဒုက် ၂၆
သဉ္ဇောဇနသမ္ပယုတ္တ ၂၆
သဉ္ဇောဇနသဉ္ဇောဇနိယဒုက် ၂၆
သဉ္ဇောဇန သဉ္ဇောဇန သမ္ပယုတ္တ— ၂၇
သဉ္ဇောဇန ဝိပ္ပယုတ္တ သဉ္ဇောဇနိယ ၂၇
သဉ္ဇောဇနာ ဓမ္မာ ၂၅
သဉ္ဇောဇနိယာ— ၂၆
သဉ္ဇောဇနသမ္ပယုတ္တာ ၂၆/၂၇
သဉ္ဇောဇနဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ၂၆
သဉ္ဇောဇနာဓေဝ ၂၆/၃
သဉ္ဇောဇနိယာဓေဝ ၂၆
သတိစ ၇၀
သတိန္ဒြေ ၈၃/၈၇
သတိန္ဒြိယေန ဓေယ ဓမ္မာ ၁၄၃
သတိပဋ္ဌာန် ၈၆
သတိပဋ္ဌာနေန ဓေယ ဓမ္မာ ၁၄၇
သတိဗိုလ် ၈၇
သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေန ဓေယ ဓမ္မာ — ၁၆၆
သတိသမ္ဗောဇ္ဈင် ၈၈
သတ္တဟောဇ္ဈင်္ဂါ ၈၈
သတ္တမနယမာတိကာ— ၇၆
သတ္တမနယ၌ ဟောသောတရား/
မဟောတရား— ၁၁၆
သတ္တဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ ဓေယ ဓမ္မာ ၁၄၈
သဒ္ဓါယတန ၈၀
သဒ္ဓါယတနေန ဓေယ ဓမ္မာ ၁၃၇
သဒ္ဓာတု ၈၁
သဒ္ဓာတုယာ ဓေယ ဓမ္မာ ၁၃၇
သဒ္ဓါဗလေန ဓေယ ဓမ္မာ — ၁၆၆
သဒ္ဓါဗိုလ် ၈၇
သဒ္ဓိန္ဒြေ ၈၃/၈၇
သဒ္ဓိန္ဒြိယေန ဓေယ ဓမ္မာ ၁၄၃
သနိဒဿနတိက် ၁၅
သနိဒဿနဒုက် ၂၀
သနိဒဿနာ ဓမ္မာ ၂၀
သနိဒဿနာ —ဟု ဗဟုဝုစ် ဖြင့် ဟောတော်
မူရကြောင်း— ၁၅
သနိဒဿနေဟိ ဓမ္မေဟိ ဓေယ ဓမ္မာ ၉၀
သနိဒဿန သပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ ၁၅
သနိဒဿနသပ္ပဋိဃေဟိ ဓမ္မေဟိ
ဓေယ ဓမ္မာ ၉၀
သပ္ပဋိဃဒုက် ၂၂
သပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ ၂၂
သပ္ပီတိကဒုက် ၅၀
သပ္ပီတိကာ ဓမ္မာ ၅၀
သပ္ပစ္စယဒုက် ၂၀

http://www.dhammadownload.com

သမ္မပ္ပဓာနာ ဓမ္မာ	၂၀
သမ္ပလဒ္ဓရာ တော်ထက်	၁၇
သမ္ဗုဇ္ဈ	၇၀
သမထနိမိတ္တ	၇၁
သမထယာန	၇၁
သမာဓိဗိုလ်	၈၇
သမာဓိဗလေန ယေ ဓမ္မာ -	၁၆၆
သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်	၈၈
သမာဓိန္ဒြေ	၈၃/၈၇
သမာဓိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ	၁၄၃
သမာပတ္တိကုသလတာ	၆၆
သမာပတ္တိဝုဋ္ဌာနတာ	၆၇
သမ္မတ္တနိယတာ	၁၀
သမ္မပ္ပဓာန်	၈၆
သမ္မပ္ပဓာနေန ယေ ဓမ္မာ	၁၄၈
သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်	၈၈
သမ္မာသင်္ကပ္ပမဂ္ဂင်	၈၈
သမ္မာဝါစာ မဂ္ဂင်	၈၈
သမ္မာကမ္မန္တ မဂ္ဂင်	၈၈
သမ္မာအာဇီဝ မဂ္ဂင်	၈၈
သမ္မာဝါယာမ မဂ္ဂင်	၈၈
သမ္မာသတိ မဂ္ဂင်	၈၈
သမ္မာသမာဓိ မဂ္ဂင်	၈၈
သမုဒယသစ္စ	၈၂
သမုဒယသစ္စေန ယေ ဓမ္မာ	၁၃၈
သရဏဒုက်	၅၀
သရဏာ ဓမ္မာ	၅၀
သဝိစာရဒုက်	၄၉
သဝိစာရာ ဓမ္မာ	၄၉
သဝိတက္ကဒုက်	၄၉
သဝိတက္ကာ ဓမ္မာ	၄၉
သဝိတက္ကသဝိစာရာ	၄
သဿတဒိဋ္ဌိ	၆၄
သဟေတုကာ	၁၉
သဟေတုကဒုက် ပဌမ ပုဒ်ဝယ် မောဟမူ ဒွန္ဒွ မောဟ ကြည့်ရကြောင်း–	၅၅
သဟေတုကဒုက် ပဌမ ပုဒ်ဝယ် မောဟမူ ဒွန္ဒွ မောဟ ကြည့်ယူလျက် စေတသိက် မလျှော့ ရကြောင်း–	၅၅
သဟေတုကာ စေဝ–	၂၀
သဠာယတန	၈၄
သဠာယတနေန ယေ ဓမ္မာ	၁၄၆
သာဝဇ္ဇ	၆၉
သာရမ္မဏဒုက်	၃၈
သာရမ္မဏာ ဓမ္မာ	၃၈
သာသဝဒုက်	၂၃
သာသဝါ ဓမ္မာ	၂၃
သာသဝါ စေဝ ဓမ္မာ	၂၄
သီလဝိပတ္တိ	၇၂
သီလဝိသုဒ္ဓိ	၇၂
သီလသမ္ပဒါ	၇၂
သုက္ကာ ဓမ္မာ	၆၁
သုခသဟဂတဒုက်	၅၀
သုခသဟဂတာ	၅/၅၀
သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ	၁
သုခိန္ဒြေ	၈၂
သုခိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ	၁၄၀
သေက္ခုဋ္ဌန္ဒြေ	၈၃
သေက္ခတိက်	၃
သေက္ခာ ဓမ္မာ	၃
သောတ	၈၆
သောတေန ယေ ဓမ္မာ	၁၄၃
သောတာယတန	၈၀
သောတာယတနေန ယေ ဓမ္မာ	၁၃၇
သောတဓာတု	၈၁
သောတဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ	၁၃၇
သောတဝိညာဏဓာတု	၈၁
သောတဝိညာဏဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ	၁၃၈
သောတိန္ဒြေ	၈၂
သောတိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ	၁၄၀
သောမနဿိန္ဒြေ	၈၂
သောမနဿိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ	၁၄၁
သောရစ္စ	၆၉
သောဝစဿတာ	၆၆
သံယောဇဉ်တရား ၁၀–ပါး သာ ဟောတော် မူရကြောင်း–	၃၆
သံယောဇဉ် မည်/ မမည်	၂၅
သံယောဇဉ်တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်–	၂၆
သံယောဇဉ်တရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်	၂၆
သံယောဇဉ်နှင့်ယှဉ်သောတရား–	၂၆
သံယောဇဉ်နှင့် မယှဉ်သောတရား	၂၆
သံယောဇဉ်လည်းမည် သံယောဇဉ်၏ အာရုံလည်းဖြစ်သော	၂၆
သံယောဇဉ်၏အာရုံသာ ဖြစ်၍ သံယောဇဉ် မမည်သော တရား	၂၆
သံယောဇဉ်လည်းမည် သံယောဇဉ်နှင့် လည်း ယှဉ်–တရား	၂၇
သံယောဇဉ်နှင့်သာ ယှဉ် သံယောဇဉ် မမည်သောတရား	၂၇

http://www.dhammadownload.com

သံယောဇဉ်နှင့်သာမယှဉ် သံယောဇဉ်၏
အာရုံဖြစ်သောတရား— ၂၇

သံယောဇဉ်နှင့်လည်း ယှဉ်သံယောဇဉ်
အာရုံလည်းဟုတ် ၂၇

သကာဒါဂါမိမဂ်သည် ၃/၄၈

သထိကောင်းသူ ၇၀

သတိလွတ်ကင်း လူ မျှင်း— ၇၀

သဒ္ဒဟူတ် ၆—ပါး ၆၀

သန္တာန် ၂—ပါး၌ဖြစ်သော ၁၄/၁၃

သပ္ပဒေသတိုက် (၈)

သပ္ပဒေသဝုတ် ၃၄

သမာဓိနေ့ဝေသည်တို့၌ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
ငါးဆယ်ပင် ဟောခဲ့ရာ— ၁၃၁

သမာပတ်၌လိမ္မာသူ ၆၆

သမာပတ်မှ ထခြင်း၌ လိမ္မာသူ— ၆၇

သမ္မုတိမဖြစ်သော တရား ၁၀၆

သမ္မုတိကောမဖြစ်သောတရား ၁၁၇

သမ္မုတိလည်းမဟုတ် ဝိမုတ်လည်း
မဟုတ်— ၁၁၇/၁၁၄

သမ္မုတိဟိတ်ရှိသောတရား— ၁၉

သမ္မုတိဟိတ်မရှိသောတရား— ၁၉

သမ္မုတိဟိတ်သာရှိ ဟိတ်မဟုတ်— ၂၀

သမ္မုတိတရားတို့ကို နှိုးဆော်— ၇၁

သီလဘာထူးဝင်ကြယ် ၇၂

သီလပျက်စီးသူ ၇၂

သီလပြည့်စုံသူ ၇၂

သုခဝေဒနာနှင့်ယှဉ်ဖြစ်တရား ၃/၃၀

သုခဝေဒနာနှင့်ယှဉ် မဖြစ်— ၃၁

သုတ္တန် ၉—ချက်မိုး (၈)

သုတ်ချုပ်ဘော— ၆၁

သုမိုက် ၆၁

သူတော်ကောင်းတရား ၃ မွေ့လျော် ၆၉

သောတ ၇—သောက်တို့ ၏ ဥစ္စာဖြစ်— ၇

သောတာပန် ဖယ်ထားသော တရား ၃

သောတာပတ္တိမဂ် ၈—ပါး ၇—ပါး (၈)

သောတာပတ္တိဖိုလ်သည် ပယ်အပ်
သောတရား— ၃/၄၇

သော—မဂ်သည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိ ၆

သော—မဂ်ကို အာရုံပြုသော တရား ၁၀

သုံးပလုံး နာမ်တရားဆိုသာ အားနည်းသော
ရှိသောတိုက် များ— ၁၇

သုံးပလုံး နာမ်နှင့်ရုပ် ရောနှောလျှ၍အရ
ကောက်ရသောတိုက်များ— ၁၇

သည်းခံသူ ၆၉

ဟိမိုဝ ၆၃

ဟိန္ဓုတိက် ၉

ဟိရာ မော ၉

ဟေတုဂေါစ္ဆက ၁၉/၃၄

ဟေတုဒုက် ၁၉/၃၄

ဟေတု ၄—မျိုး ၃၄

ဟေတုသမ္ပယုတ္တ ၁၉

ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်ကို ဟောတော်မူ
သည့်အကြောင်း— ၃၄

ဟေတုသဟေတုက ၂၀

ဟေတုဟေတုသမ္ပယုတ္တ ၂၀

ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တ ၂၀

ဟေတုသမ္ပယုတ္တ— ၁၉/၂၀

ဟေတု မော ၁၉

ဟေတုမဟုတ် ခနေ့ဟိ ဘယ မော ၁၀၁

ဟေတုနဝေ မော ၂၀

ဟိတ်မည်သောတရား ၁၉

ဟိတ် မမည်သောတရား ၁၉

ဟိတ်နှင့်ယှဉ်သောတရား ၁၉

ဟိတ်နှင့် မယှဉ်သောတရား ၂၀

ဟိတ်လည်းမည် သမ္ပယုတ်ဟိတ်လည်း
ရှိသော တရား ၂၀

ဟိတ်လည်းမည် ဟိတ် နှင့်လည်းယှဉ် ၂၀

ဟိတ်လည်းမမည် သမ္ပ ယုတ်ဟိတ်လည်း
မရှိသောတရား ၂၁

ဟိတ်နှင့်သာ ယှဉ် ဟိတ် မမည်—တရား ၂၀

ဟိတ်မမည် သမ္ပယုတ် ဟိတ်သာရှိ ၂၀

ဟောပုံသချိုတူသော နယများ ၁၄၉

မှတ်သားဖွယ်ရာ မာတိကာ ပြီး၏။

သဒ္ဓါဗလေန/ ဝီရိယဗလေန/ သတိဗလေန/ သမာဓိဗလေန/ ပညာဗလေန/ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေန/ ဝီရိယိဒ္ဓိပါဒေန/ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒေန

ဃေ ဓမ္မာ [သတိပဋ္ဌာနေန ဃေ ဓမ္မာ(၁၄၇) နှင့် တူ၏။]

စိတ္တိဒ္ဓိပါဒေန ဃေ ဓမ္မာ [ဝိညာဏက္ခန္ဓေန-နှင့်နည်းတူ]

http://www.dhammadownload.com

http://www.dhammadownload.com